Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Συντάκτης
Αναστάσιος Μπασαρας

Αθήνα 15 Απριλίου 2019

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Εισαγωγή

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Πρόσκληση

Οι Πρόεδροι των
Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών & Συνδέσμου Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Εχουν την τιμή να σας προσκαλέσουν στην Ημερίδα με θέμα:

'Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς & Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών, σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφαλείας'

Η Ημερίδα θα πραγματοποιηθεί στο Χατζηγιάννειο Πνευματικό Κέντρο
της Λάρισας την 30η Μαρτίου 2019.

Βασίλειος Μαρτζούκος Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ **Ευάγγελος Γεωργούσης Πρόεδρος ΣΑΣΙ**

Πρόγραμμα Ημερίδας

		Ενότητα Πρώτη	**Κ. Τσολάκη**
09:15	**15'**	Χαιρετισμοί	ΠΘ-ΔΛ-ΑΣ-ΕΛ-ΛΛ-ΕΓ-ΑΜ
10:10	**20'**	Αμυνα, Ναυτιλία, Γεωργία και Πολιτισμός στη Θεσσαλία: Βίοι παράλληλοι	Κ. Χρηστίδης
09:50	**20'**	Η Εθνική μας Αμυνα & Ασφάλεια στο Πλαίσιο των Περιοχικών Εξελίξεων	Ε. Γεωργούσης
10:10	**20'**	Εθνική Θαλάσσια Στρατηγική και Γαλάζια Ανάπτυξη. Η επισκόπηση της Διηνεκούς Οικονομικής Κρίσης και η Γυμνή Αλήθεια	Α. Μπασαράς
10:30	**20'**	Προτεινόμενες δράσεις για την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.	Ν.Τσιάνος, Β. Κουτσογιάννης
10:50	**30'**	**Ερωτήσεις - Συζήτηση**	Κ. Τσολάκη
11:20	**15'**	Διάλειμμα –Καφές	
		Ενότητα Δεύτερη	**Ε. Χαραλαμπάκη**
11:35	**20'**	Η Στρατηγική των Εξοπλισμών με Οικονομικούς Όρους	Κ. Βούρης
11:55	**20'**	Η Οινοποιΐα στη Θεσσαλία και η συμβολή της στον Τουρισμό και Οικονομία	Θ. Ντούγκος
12:05	**20'**	Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Αμυντικής Βιομηχανίας	Χ. Παπασπύρου
12:35	**20'**	«Η ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΩΣ ΜΟΡΦΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ»	Ν. Δενιόζος-Αφήγηση Δ.Κατελούζος
12:55	**30'**	**Ερωτήσεις –Συζήτηση**	Ε. Χαραλαμπάκη
13:25	**45'**	Διάλειμμα –Ελαφρό Γεύμα	
		Ενότητα Τρίτη	**Λ. Τσιτσάρα**
14:10	**20'**	Η Συνεισφορά και η Εφαρμογή των Βασικών Αρχών και Μεθόδων του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στην Αντιμετώπιση Κρίσιμων Καταστάσεων σε Περίπτωση Οικονομικών Κρίσεων	Λ. Σδρόλιας
14:30	**20'**	Η Θεσσαλία κατά την Αρχαιότητα	Λύκειο Μουζακίου
14:50	**20'**	Η ελληνική ευρωπαϊκή και εξωτερική πολιτική από τον 20ό στον 21ο αιώνα	Χ. Ζιώγας
15:10	**20'**	Η Εταιρεία Apella SA και οι Επενδύσεις στη Θεσσαλία	Ν. Κοντογιάννης
15:30	**30'**	**Ερωτήσεις –Συζήτηση**	Λ. Τσιτσάρα
16:00	**15'**	Διάλειμμα – Καφές	
		Ενότητα Τέταρτη	**Ε. Τσιτσάρα**
16:15	**20'**	Agricultural Applications and Technology	MilTec: Γ. Καλούση, Terra Spatium SA- Β. Σταθόπουλος
16:35	**20'**	Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πράσινη εφοδιαστική στον κλάδο της αγροδιατροφής	Π.Τριβέλας
16:55	**20'**	Τάσεις Logistics με τις Εξελίξεις της Τεχνολογίας	Ν. Αργυρίδης
17:05	**20'**	Μη Επανδρωμένα Οχήματα (Γεωργία, Δασολογία, Προστασία Πολίτη ...)	Γ. Γερούλης
17:25	**30'**	**Ερωτήσεις –Συζήτηση**	Ε. Τσιτσάρα
17:55	**05'**	**Περας Ημερίδας**	Α. Μπασαράς

Οι Χορηγοί και οι Στηρικτές μας

EAB

Apella

ΒΟΣΑ

HDVS

MILtech

EFA VENTURES

ice Sponsor

Αξιότιμοι κύριοι και κυρίες, Αγαπητοί φίλοι,
Σε έναν κόσμο που μεταλλάσσεται με πολύ γοργούς ρυθμούς, η ροή πληροφοριών είναι καταιγιστική και αποκτά ιδιαίτερη αξία και σημασία. Η μεταβατική περίοδος που διανύουμε και η αλλαγή ισορροπιών στη διεθνή οικονομία συμπαρασύρει τις πολιτικές και στρατηγικές μεγάλων και μικρών κρατών.
Η Αμυντική Οικονομία, η Τεχνολογία και τα Logistics αποτελούν κεντρικό πυλώνα Ανάπτυξης. Σε παγκόσμια κλίμακα η πίτα των Logistics είναι ~14% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Στην Ελλάδα η ίδια πίτα είναι ~10% και υπάρχουν περιθώρια, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, να ξεπεράσει το 15%.
Στα πλαίσια αυτά το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. και ο Σ.Α.Σ.Ι., αξιοποιώντας την σωρευμένη γνώση, δεξιότητες, καθώς, και την πολυετή διεθνή και εσωτερική εμπειρία τους, έχουν συνδιοργανώσει πρότυπα επαγγελματικό σεμινάριο (Security & Defence Economics- Management & Economics, Logistics Management, Engineering & Support, Energy & Environment), για την κατάρτιση και επιμόρφωση στελεχών, με εξαιρετική επιτυχία (τα σχόλια των συμμετασχόντων είναι ιδιαίτερα κολακευτικά)-δημιουργώντας ένα 'Defence Economics and Logistics Reference Point' -τόσο στον Ελληνικό όσο και στον Διεθνή Χώρο.
Στα πλαίσια αυτά, συνδιοργανώνουμε, στη Λάρισα, την 30/03/2019, με τη φιλοξενία του Δήμου Λαρισαίων, υπό την Αιγίδα του Επιμελητηρίου της Λάρισας και τη στήριξη της Λαρισαϊκής Λέσχης και σας προσκαλούμε στην Ημερίδα 'Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς και Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών , σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας.':
Ανεβάζουμε τον πήχη ψηλά, ακόμη και σε διεθνές επίπεδο, με πρωταρχική επιδίωξη την συμβολή μας στην δημιουργία μίας Ελλάδας δημιουργικής, παραγωγικής, θετικά μεταλλαγμένης, με αξιοσημείωτη ανάπτυξη στους τομείς της ΑΒ, Τεχνολογίας και Logistics.
Δίνουμε έμφαση στου άξονες:
Η Ελλάδα στην Ευρώπη. Αλληλουχίες χαμένων ευκαιρειών και μεταρρυθμίσεων
Η Εθνική μας Αμυνα & Ασφάλεια στο Πλαίσιο των Περιοχικών Εξελίξεων
Βαλκανική Γεωπολιτική και Μεσογειακή Γεωοικονομία - Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική
Βιομηχανία: Επισκόπηση, Ρόλος, Αδυναμίες, Ευκαιρίες, Προτάσεις - Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της ΕΑΒ
Total Quality Management - Logistics: Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον
Η Συνεισφορά και η Εφαρμογή των Βασικών Αρχών και Μεθόδων του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στην Αντιμετώπιση Κρίσιμων Καταστάσεων σε Περίπτωση Οικονομικών Κρίσεων
Αμυνα, Ναυτιλία, Γεωργία & Πολιτισμός στη Θεσσαλία: Βίοι παράλληλοι - Η Εταιρεία Apella & οι Επενδύσεις στη Θεσσαλία
Agricultural Applications and Technology - Agro-Logistics - Τάσεις Logistics με τις Εξελίξεις της Τεχνολογίας
Μη Επανδρωμένα Οχήματα (Γεωργία, Δασολογία, Προστασία Πολίτη ..) - Η Ελληνική Οινοποιεία και η συμβολή της στην οικονομία
Μέσα από το ενιάωρο πρόγραμμα:
Που θα παρουσιαστεί από μια ομάδα επιλεγμένων, διακεκριμένων και έγκυρων εισηγητών και συντονιστών (τριών):

Φέρνουμε κοντά (1 την πολιτική και διοικητική ηγεσία , (2) μια πλειάδα έγκριτων καθηγητών, διακεκριμένων και εξειδικευμένων αξιωματικών των ΕΔ, διδακτόρων, αναλυτών και έμπειρων μεγάλων στελεχών της ΑΒ&L οι οποίοι θα παρουσιάσουν/ απαντήσουν/συζητήσουν γύρω από τους παραπάνω θεματικούς άξονες με (3)τους Οικονομολόγους, Μηχανικούς, Στελέχη του I/D Τομέα, Στελέχη των ΕΔ/ΣΑ, αλλά και φοιτητές καθώς και κάθε ενεργό πολίτη.
Προσδοκούμε σε μια θετική και σημαντική, για την επιτυχία της υπόψη διοργάνωσης, ανταπόκρισή σας, αναφορικά με την πρόσκληση που σας απευθύνουμε.

Αναστάσιος Μπασαράς, Αντιπρόεδρος ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ., ΣΔΣ Σ.Α.Σ.Ι , Γενικός Συντονιστής Δράσης
Αντιναύαρχος (ΠΝ) ε.α. Βασ. Μαρτζούκος — *Πρόεδρος ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ*
Αντιπτέραρχος (Ι) ε.α. Ευαγ. Γεωργούσης — *Πρόεδρος Σ.Α.Σ.Ι. «ΙΚΑΡΟΣ»*

ΕΛΙΣΜΕ-ΣΑΣΙ: Ολοκλήρωση της Ημερίδας ' Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς και Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας και των Υπηρεσιών σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας'

Αξιότιμοι κύριοι και κυρίες, Αγαπητοί φίλοι,

Σε έναν κόσμο που μεταλλάσσεται με πολύ γοργούς ρυθμούς, η ροή πληροφοριών είναι καταιγιστική και αποκτά ιδιαίτερη αξία και σημασία. Η μεταβατική περίοδος που διανύουμε και η αλλαγή ισορροπιών στη διεθνή οικονομία συμπαρασύρει τις πολιτικές και στρατηγικές μεγάλων και μικρών κρατών.

Η Αμυντική Οικονομία, η Τεχνολογία και τα Logistics αποτελούν κεντρικό πυλώνα Ανάπτυξης. Σε παγκόσμια κλίμακα η πίτα των Logistics είναι ~14% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Στην Ελλάδα η ίδια πίτα είναι ~10% και υπάρχουν περιθώρια, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, να ξεπεράσει το 15%.

Στα πλαίσια αυτά το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. και ο Σ.Α.Σ.Ι., αξιοποιώντας την σωρευμένη γνώση, δεξιότητες, καθώς, και την πολυετή διεθνή και εσωτερική εμπειρία τους, έχουν συνδιοργανώσει σεμινάρια, ημερίδες και συνέδρια, για την κατάρτιση και επιμόρφωση στελεχών, με εξαιρετική επιτυχία (τα σχόλια των συμμετασχόντων είναι ιδιαίτερα κολακευτικά)-δημιουργώντας ένα 'Defence Economics and Logistics Reference Point' -τόσο στον Ελληνικό όσο και στον Διεθνή Χώρο.

REFERENCE POINT

Ετσι, συνεχίσαμε και συνδιοργανώσαμε, στη Λάρισα, την 30/03/2019, με τη φιλοξενία του Δήμου Λαρισαίων, υπό την Αιγίδα του Επιμελητηρίου της Λάρισας και τη στήριξη της Λαρισαϊκής Λέσχης την Ημερίδα 'Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς και Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών, σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας.'

κλείνοντας τη δράση του θέματος με εξαιρετική επιτυχία, επαγγελματισμό και τεκμηρίωση (η οποία θα αναρτηθεί και διατεθεί στο διαδίκτυο τις επόμενες μέρες) δημιουργώντας ένα 'Defence Reference Point'.

Ανεβάσαμε τον πήχη ψηλά, ακόμη και σε διεθνές επίπεδο, με πρωταρχική επιδίωξη την συμβολή μας στην δημιουργία μιας Ελλάδας δημιουργικής, παραγωγικής, θετικά μεταλλαγμένης, με αξιοσημείωτη ανάπτυξη στους τομείς της Βιομηχανίας, Αμυνας, Τεχνολογίας, Logistics και δια Βίου Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης.

Δώσαμε έμφαση στους θεματικούς άξονες:

-Η Εθνική μας Αμυνα & Ασφάλεια στο Πλαίσιο των Περιοχικών Εξελίξεων
-Η Στρατηγική των Εξοπλισμών με Οικονομικούς Όρους
-Η ελληνική ευρωπαϊκή και εξωτερική πολιτική από τον 20ό στον 21ο αιώνα
-Η Επισκόπηση της οικονομικής κρίσης και η γυμνή αλήθεια
-Η διαφθορα και η αποτελεσματικοτητα της διακυβερνησης
-Η Αμυνα, Ναυτιλία, Γεωργία και Πολιτισμός στη Θεσσαλία: Βίοι παράλληλοι
-Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Αμυντικής Βιομηχανίας
-Επενδύσεις στη Θεσσαλία
-Το μελλον της εφοδιαστικης αλυσιδας logistics σε συνδυασμο με την εξελιξη της τεχνολογιας
-Η Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πράσινη εφοδιαστική στον κλάδο της αγροδιατροφής
-Τα Μη Επανδρωμένα Οχήματα (Γεωργία, Δασολογία, Προστασία Πολίτη)
-Η Οινοποιϊα στη Θεσσαλία και η συμβολή της στον Τουρισμό και Οικονομία
-Το Στρατηγικό Μάνατζμεντ & Αντιμετώπιση Κρίσιμων Καταστάσεων

Ολες οι εισηγήσεις άρχιζαν με το γράμμα Α -ΑΡΙΣΤΕΣ-! Η μια καλύτερη

από την άλλη από όπου και αν αρχίστε τον κύκλο!

Φέραμε κοντά: (1) την θεσμική, ακαδημαϊκή, στρατιωτική, τοπική ηγεσία και την αγορά, και, (2) μια πλειάδα έγκριτων καθηγητών, διακεκριμένων και εξειδικευμένων αξιωματικών των ΕΔ, διδακτόρων, αναλυτών και έμπειρων μεγάλων στελεχών της Βιομηχανίας και της Οικονομίας, οι οποίοι θα παρουσιάσουν/ απαντήσουν/ συζητήσουν γύρω από τους παραπάνω θεματικούς άξονες , με : τα Στελέχη του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα, τα Στελέχη των ΕΔ/ΣΑ, αλλά και φοιτητές και σπουδαστές, καθώς και κάθε ενεργό πολίτη.

Την παραμονή της ημερίδας έγινε μια δεξίωση γνωριμίας των εισηγητών, συντονιστριών, χορηγών και των πολιτικών αρχών της Λάρισας, στη θαυμάσια και ιστορική λέσχη της 110 ΜΠ. Πολλές ευχαριστίες στον Διοικητή της 110 ΠΜ.

Στην ημερίδα μας στη Λάρισα, Οι Εισηγητές μας και άλλοι παίκτες μας!!!

Στην ημερίδα ο Γενικός Συντονιστής και Project Manager, Αναστάσιος Μπασαράς, εργάστηκε σκληρά, προετοίμασε το όλο συνέδριο και συντόνισε

και οργάνωσε άψογα όλες τις απαραίτητες δράσεις της ημερίδας. Θα ήταν μεγάλη παράλειψη να μη τονισθεί η μεγάλη στήριξη και συνεισφορά του ΓΓ του ΣΑΣΙ, αντιπτεράρχου ε.α. Κοσμά Βούρη.

Θα ήταν μεγάλη παράλειψη, επίσης, να μην ευχαριστήσουμε τις κυρίες της Λέσχης Κυριών Αποφοίτων της Σχολής Ικάρων για τη μεγάλη και ανιδιοτελή συνεισφορά στην ημερίδα!

Η Ημερίδα έκλεισε με μια θαυμάσια εκδρομή των εισηγητών μετά των συζύγων του ΣΑΣΙ και των συντονιστριών στα Μετέωρα και μετά από μια θαυμάσια ξενάγηση στη Μονή Ροσσάνου, ήταν φυσικό να καταλήξει σε ένα ταβερνάκι στα ριζά του Κόζιακα, στο χωριουδάκι του Βυτουμά για τα σχετικά τσιπουράκια και κρασοκατάνυξη.

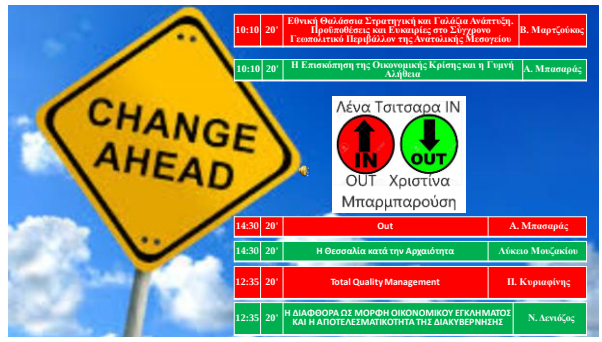

ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.), συγκροτήθηκε τον Ιανουάριο του 2012, αποτελώντας συνέχεια της Ελληνικής Εταιρείας Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.), ιδρυθείσης το 1994.

* Αποστολή του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. είναι η αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου επί θεμάτων γεωπολιτικής (γεωστρατηγική, γεωοικονομία), επί εξωτερικών και εσωτερικών θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος, καθώς και επί διεθνών θεμάτων, με έμφαση σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, με σκοπό την συμβουλευτική συμβολή στην εκπλήρωση των εκάστοτε Εθνικών Συμφερόντων, καθώς και στην εκπλήρωση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

* Στα πλαίσια της αποστολής του, το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. εκδίδει το τριμηνιαίο περιοδικό «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ», διαθέτει ιστοσελίδα www.elisme.gr , εκπονεί μελέτες επ' ωφελεία δημοσίων ή ιδιωτικών φορέων και διοργανώνει

Σ.Α.Σ.Ι

Ο Σύνδεσμος Αποφοίτων Σ.Ι, με τον διακριτικό τίτλο: ''ΙΚΑΡΟΣ'', ξεκίνησε την 8η Νοεμβρίου 2013 στο Τατόι, με την ιδρυτική του Συνέλευση. Επικυρώθηκε από το Πρωτοδικείο Αθηνών την 1 Απριλίου 2014.

Βασικός Σκοπός και στόχοι του Συνδέσμου, όπως από τα σχετικά Άρθρα του Καταστατικού του προκύπτουν είναι:

1. Η ενίσχυση της συναδελφικότητας των μελών του και η συλλογική προσφορά τους προς την Π.Α, την Πατρίδα και προς το Έθνος.
2. Ανάπτυξη αλληλεγγύης μεταξύ των μελών του
3. Συνδρομή έργου της Π.Α, σε όλους τους τομείς και προβολή αυτού.
4. Αξιοποίηση του δυναμικού, της εμπειρίας και των γνώσεων των μελών του.
5. Συνεργασία με φορείς που έχουν ομοειδείς στόχους και σκοπούς.

Στην ιστοσελίδα του Συνδέσμου: www.ikaros.net , μπορείτε να δείτε με κάθε λεπτομέρεια το Καταστατικό , τον Κ.Ο.Λ, αλλά και τις μέχρι τώρα δραστηριότητες μας.

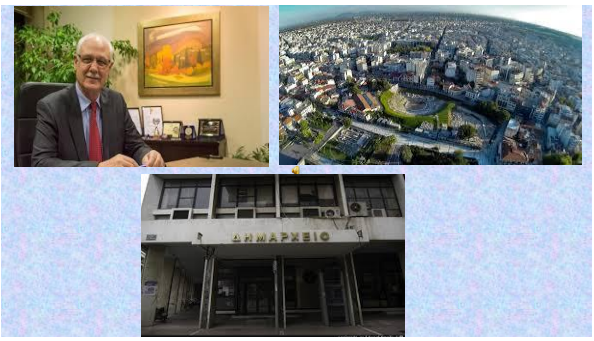

Γενικός Συντονιστής της Δράσης

Αναστάσιος Μπασαράς,

Σμήναρχος (ΜΗ) ε.α. και Πρώην Ανώτερο Στέλεχος του ΝΑΤΟ,
Αντιπρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ
Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων ΣΑΣΙ

Οι Συντονίστριες της Ημερίδας

Τσολάκη Κατερίνα: Διευθύντρια του Επιμελητηρίου Λάρισας. Απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ (τμήμα φιλολογίας

Εφη Χαραλαμπάκη, BS in Political Science, BA in International Affairs Florida State University. MS στο School of Conflict Analysis and Resolution, George Mason University (DC campus). Ερευνήτρια.

Λένα Τσιτσάρα, με Computer Science σπουδές στο Wilbur Wright College (Chicago, IL) των ΗΠΑ. Στα τελευταία 11 χρόνια εργάζεται στο τμήμα Επικοινωνίας & Δημοσίων Σχέσεων της EFA Ventures, που ειδικεύεται στον τομέα της Άμυνας, Ασφάλειας και Υψηλής Τεχνολογίας.

Πρόσκληση

Οι Πρόεδροι των
Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών & Συνδέσμου Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Εχουν την τιμή να σας προσκαλέσουν στην Ημερίδα με θέμα:

'Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς & Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών, σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφαλείας'

Η Ημερίδα θα πραγματοποιηθεί στο Χατζηγιάννειο Πνευματικό Κέντρο
της Λάρισας την 30η Μαρτίου 2019.

Βασίλειος Μαρτζούκος Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ **Ευάγγελος Γεωργούσης Πρόεδρος ΣΑΣΙ**

Ενότητα Πρώτη		**Κ. Τσολάκη**
09:15	**15'** Χαιρετισμοί	Πρ - ΑΔ - ΑΔ
10:10	**20'** Άμυνα, Ναυτιλία, Γεωργία και Πολιτισμός στη Θεσσαλία: Βίοι παράλληλοι	Κ. Χρηστίδης
09:50	Η Εθνική μας Άμυνα & Ασφάλεια στο Πλαίσιο των Περιοχικών Εξελίξεων	Ε. Γεωργούσης
10:10	**20'** Εθνική Θαλάσσια Στρατηγική και Γαλάζια Ανάπτυξη. Προϋποθέσεις και Ευκαιρίες στο Σύγχρονο Γεωπολιτικό Περιβάλλον της Ανατολικής Μεσογείου	Β. Μαρτζούκος
10:30	**20'** Προοπτικές ανάπτυξης των agro cargo logistics	Σ. Γιαννακόπουλος
10:50	**30' Ερωτήσεις - Συζήτηση**	Κ. Τσολάκη
11:20	**15'** Διάλειμμα –Καφές	
Ενότητα Δεύτερη		**Ε. Χαραλαμπάκη**
11:35	**20'** Η Στρατηγική των Εξοπλισμών με Οικονομικούς Όρους	Κ. Βούρης
11:55	**20'** Η Οικονομία στη Θεσσαλία και η συμβολή της στον Τουρισμό και Οικονομία	Θ. Ντούγκος
12:05	**20'** Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Αμυντικής Βιομηχανίας	Ν. Παπασπύρου
12:35	**20'** Total Quality Management	Π. Κυριακάνης
12:55	**30' Ερωτήσεις - Συζήτηση**	Ε. Χαραλαμπάκη
13:25	**45'** Διάλειμμα –Ελαφρό Γεύμα	
Ενότητα Τρίτη		**Ν. Μπαρμπαρούση**
14:10	**20'** Συνεισφορά & Εφαρμογή των Βασικών Αρχών & Μεθόδων του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στην Αντιμετώπιση Κρίσιμων Καταστάσεων σε Περίπτωση Οικονομικών Κρίσεων	Λ. Σδρόλιας
14:30	**20'** Logistics: Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον	Α. Μπασαράς
14:50	**20'** Η ελληνική ναυτιλία και εξωτερική πολιτική από τον 20ό στον 21ο αιώνα	Ν. Ζώγας
15:10	**20'** Η Εταιρεία Apella SA και οι Επενδύσεις στη Θεσσαλία	Ν. Κοντογιάννης
15:30	**30' Ερωτήσεις - Συζήτηση**	Χ. Μπαρμπαρούση
16:00	**15'** Διάλειμμα –Καφές	
Ενότητα Τέταρτη		**Ε. Τσιτσάρα**
16:15	**20'** Agricultural Applications and Technology	MiTec: Γ. Καλούση - Β. Σταθόπουλος
16:35	**20'** Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πράσινη αροδοτική στον κλάδο της αγροδιατροφής	Π.Τριβέλας
16:55	**20'** Τάσεις Logistics με τις Εξελίξεις της Τεχνολογίας	Ν. Αργυρίδης
17:05	**20'** Μη Επανδρωμένα Οχήματα (Γεωργία, Δασολογία, Προστασία Πολίτη ...)	Γ. Γερούλης
17:25	**30' Ερωτήσεις - Συζήτηση**	Ε. Τσιτσάρα
17:55	**05' Πέρας Ημερίδας**	Α. Μπασαράς

Χρήστος Ζώγας

Μπασαράς Αναστάσιος

Αργυρίδης Νίκος

Κυριακάνης Πέτρος

Ευάγγελος ΓΕΩΡΓΟΥΣΗΣ

Γερούλης Γεώργιος

Ντούγκος Θάνος

Τριβέλλας Παναγιώτης

ΣΔΡΟΛΙΑΣ Λάμπρος

Μαρτζούκος Βασίλειος

Κοντογιάννης Νικόλαος

ΒΟΥΡΗΣ Κοσμά

Παπασπύρος Χαράλαμπος

Χρηστίδης Κοσμάς

Καλούση Γεωργία

Σταθόπουλος Βασίλειος

Γιαννακόπουλος Σωτήρης

Παπασωτηρίου Δημήτρης

ΚΑΛΩΣ ΗΛΘΑΤΕ ΣΤΟ ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου επί θεμάτων:

γεωπολιτικής,
εξωτερικών & εσωτερικών,
εθνικού ενδιαφέροντος.

Βήμα ανταλλαγής απόψεων και προβληματισμών.

Κάθε μήνας και μια σμιλία, κάθε εποχή μια ημερίδα & ένα σεμινάριο!
Κάθε μέρα πάνω από τρία άρθρα και κείμενα απόψεων!

Η Ταυτότητα μας

- **Ο Σκοπός**
- **Το Καταστατικό**
- **Το ΔΣ**
- Οι Διατελέσαντες Πρόεδροι
- Τα Ιδρυτικά Μέλη
- Οι Δυνατότητες
- Η Βιβλιοθήκη μας
- English Brief Description

ΕΛΕΣΜΕ

Ιδρύθηκε 5/10/94, έδρα Πειραιάς, και από 9/8/97 έδρα Αθήνα. Δημιουργήθηκε από ε.α. στελέχη των ΕΔ και διευρύνθηκε με προσωπικότητες από χώρους: Πανεπιστημιακός, Διπλωματικός, Επιχειρηματικός, ΣΑ κλ.π.

Την 1/2/2013 ο ιστότοπός της μετά από πολυετή παρουσία στο διαδίκτυο, έδωσε τη θέση στο νέο ιστότοπό μας: www.elisme.gr

Διατελέσαντες Πρόεδροι		
Γρηγόριος ΔΕΜΕΣΤΙΧΑΣ	Αντιναύαρχος ε.α.	20/9/1994 - 09/4/1996
Νικόλαος ΦΩΣΤΙΕΡΗΣ	Αντιναύαρχος ε.α.	09/4/1996 - 24/5/2001
Ηλίας ΚΑΖΟΥΚΑΣ	Αντιστράτηγος ε.α.	24/5/2001 - 15/1/2012
Βασίλειος ΜΑΡΤΖΟΥΚΟΣ	Αντιναύαρχος ε.α.	15/1/2012 -

Υπηρέτεια
Α.Λ.Ι.Κ.Ε.Ε.: ΚΟΝΔΥΛΕΑΝΟΥΔΗΣ
Νομικοί
Κανελλόπουλος ΑΝΤΩΝΙΟΣ
Θεόδωρος ΘΑΣΕΙΑΣ
Λουκάς ΧΑΚΚΑΣ
Γιώτης ΛΥΧΝΕΣΙΟΣ
Ο νομικός ΛΥΧΝΕΣΙΟΣ

Προβληματισμοί

Τριμηνιαία
Περιοδική Έκδοση ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Οι Αρθρογράφοι και Συνεργάτες μας

Καταξιωμένα και έγκριτα Στελέχη και Συγγραφείς:

- *ΕΔ & ΣΑ*
- *Διπλωματίας*
- *Επιχειρήσεων*
- *Παιδείας*
- *Λογοτεχνίας*
- *Δημοσιογραφίας*
- *Οικονομίας*
- *Μηχανικής*
- *Logistics*
- *Κλ.π…….*

Μέλη & Εγγραφές

REGISTER NOW

Τα μέλη του **ΕΛΙΣΜΕ** είναι φυσικά πρόσωπα και ο αριθμός τους είναι απεριόριστος.

Τα Μέλη του **ΕΛΙΣΜΕ** είναι ενήλικες Έλληνες πολίτες, ανεξαρτήτως φύλου, που ασκούν τα πολιτικά τους δικαιώματα.

Η Αρχειοθήκη μας

Η Αρχειοθήκη του Ινστιτούτου αποτελείται από μια πληθώρα βιβλίων, νόμων, συμβάσεων, και συνδέσμων βιβλιοθηκών.
Είναι για τα μέλη και τους συνοδοιπόρους του περιοδικού του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ
Για να κατεβάστε τα κείμενα που σας ενδιαφέρουν, χρειάζεστε κλειδάριθμο.

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

Click here

- *Γενικοί Χρήσιμοι Σύνδεσμοι*
- *Στρατιωτικοί Σύνδεσμοι*
- *Κράτος -Υπουργεία -Αρχές*
- *Διεθνείς Οργανισμοί -Ευρώπη*
- *Ειδήσεις -Ενημέρωση -ΜΜΕ*
- *Ινστιτούτα -Κέντρα*
- *Οικονομία -Ανάπτυξη*
- *Παιδεία -Βιβλιοθήκες*
- *Πολιτικά Κόμματα*
- *Πολιτισμός -Ιστορία*

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Το Ινστιτούτο πραγματώνει τον σκοπό του με:

- Έρευνα, μελέτη, ανάλυση θεμάτων.
- Συνέδρια, Σεμινάρια, Ημερίδες, Ομιλίες, Βιβλιοπαρουσιάσεις.
- Συμμετοχή σε συνεργασίες.
- Προβολή & Προαγωγή εθνικών θέσεων & θεμάτων, χορηγών, φίλων, αγγελιών μελών στον έντυπο & ηλεκτρονικό τύπο!
- βήμα γνωμών - απόψεων - προτάσεων!

Πάνω από:
***300** Απόψεις & Προτάσεις*
***200** Εκτιμήσεις Διεθνών Εξελίξεων & Στρατηγικών*
***100** Μελέτες*
***1500** Άρθρα & Κείμενα*

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. Προωθεί το Ερευνητικό Έργο

- *Εσωτερικά Θέματα*
- *Άμυνα, Ασφάλεια & Εθνική Ταυτότητα.*
- *Εξωτερική Πολιτική. Γεωπολιτικές Εξελίξεις. Διεθνές Δίκαιο & Διεθνείς Οργανισμοί.*

Επικοινωνία και Δηλώσεις Συμμετοχής
2108211025, elesme@otenet.gr

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.
Οργανώνει & Συνδιοργανώνει
Στρατηγικά
Σεμινάρια!!!

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. Διοργανώνει Νέα Σεμινάρια

- *Είναι η (Γεω)οικονομία αγαπητέ μου!* *(1/10/2016)*
- *Ένοπλες Συγκρούσεις, Στρατηγική-Ηγεσία!* *(15/10/2016)*
- *Αμυντική Οικονομία, Διοικητική και Μηχανική Επιμελητείας (Logistics)!* *(16/1/2017)*

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.
Οργανώνει
Ομιλίες και Διαλέξεις
κάθε 2-3 εβδομάδες!!!

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.
Προβάλλει την Ελλάδα μας!
Εικόνες της Ελλάδας: από την Κέρκυρα μέχρι το Καστελλόριζο, από τη Ρόδο μέχρι την Καστοριά, από τα Αντικύθηρα μέχρι τη Σαμοθράκη, από τα Μετέωρα μέχρι το γεφύρι της Κόνιτσας **!!!**

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.
Κάνει Παρουσιάσεις και Κριτικές Βιβλίων.
Το ΕΛΙΣΜΕ Προβάλλει τους Συγγραφείς &τα Βιβλία τους!

Προβάλλουμε:
•Τις επετείους του Έθνους
•Τις Θρησκευτικές μας Γιορτές
•Την Παράδοση & Ταυτότητά
•Τα ήθη και έθιμά μας!

ΠΡΟΒΟΛΗ-ΑΓΓΕΛΙΕΣ-ΟΦΕΛΗ-ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΜΕΛΩΝ

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων
Οι αναρτήσεις, απόψεις και σχόλια των μελών της ομάδας του Facebook είναι προσωπικές και δεν απηχούν τον "ΣΑΣΙ"

Παρασκευή 15 Φεβρουαρίου 2019
Με οργανωτική επιτυχία αλλά και ιδιαίτερα μεγάλη συμμετοχή, πραγματοποιήθηκε η προγραμματισθείσα Χοροεσπερίδα για τα
"5ᵃ Γενέθλια του "ΙΚΑΡΟΥ"
Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους, ο ΑΝΥΕΘΑ κ. Παναγιώτης ΡΗΓΑΣ και οι Υπτχοι (Ι) Αθ. ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ και Ιωαν. ΓΟΝΤΙΚΟΥΛΗΣ, ως εκπρόσωποι του Α/ΓΕΕΘΑ και του Α/ΓΕΑ αντίστοιχα. Ιδιαίτερη τιμή επίσης αποτέλεσε και η παρουσία Βετεράνων ΙΚΑΡΩΝ, όπως και η παρουσία Επίτιμων Αρχηγών ΓΕΑ και εκπροσώπων συναφών Σωματείων.
Με την ευκαιρία της εκδήλωσης κόπηκε και η παραδοσιακή Βασιλόπιτα για το 2019, ενώ βραβεύτηκαν, ως χρέος τιμής, οι Βετεράνοι πενταθλητές του
ΧΡΥΣΟΥ ΣΜΗΝΟΥΣ 1963-64 της ΠΑ
Για λεπτομέρειες από την εκδήλωση και περισσότερο ΦΩΤΟ-ΥΛΙΚΟ ...
κάντε ΚΛΙΚ ..... ΕΔΩ
ΦΩΤΟς: Βασ. Κατηνιώτης

"ΝΕΦΕΛΗ"
ΛΕΣΧΗ ΚΥΡΙΩΝ ΙΚΑΡΟΥ
31 Ιανουαρίου 2019 – Ξενοδοχείο ΗΡΑ
Σε μια όμορφη ατμόσφαιρα, και με σημαντική συμμετοχή, πραγματοποιήθηκε στο roof garden του ξενοδοχείου ΗΡΑ, με θέα τον ΙΕΡΟ ΒΡΑΧΟ, η κοπή της Βασιλόπιτας της Λέσχης Κυριών του "ΙΚΑΡΟΥ".
Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης ετιμήθη η Κυρία Έλενα Παπανικολάου - σύζυγος του αείμνηστου Α/ΓΕΑ, Πτέραρχου Αλέξανδρου Παπανικολάου - για το μεγάλο ταξίδι της στη ενεργό Π.Α. στο πλευρό του συζύγου της

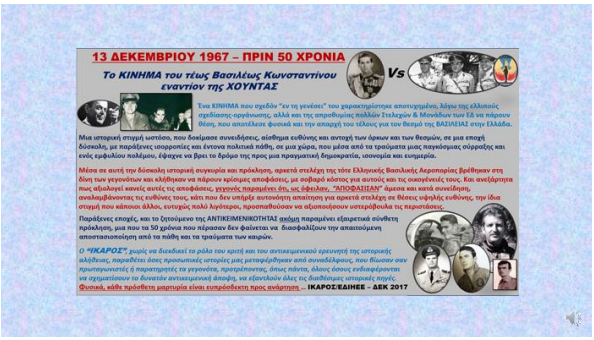
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1967 – ΠΡΙΝ 50 ΧΡΟΝΙΑ
Το ΚΙΝΗΜΑ του τέως Βασιλέως Κωνσταντίνου εναντίον της ΧΟΥΝΤΑΣ
Vs
Ένα ΚΙΝΗΜΑ που σχεδόν "εν τη γενέσει" του χαρακτηρίστηκε αποτυχημένο, λόγω της ελλιπούς σχεδίασης-οργάνωσης, αλλά και της απροθυμίας πολλών Στελεχών & Μονάδων των ΕΔ να πάρουν θέση, που αποτέλεσε φυσικά και την απαρχή του τέλους για τον θεσμό της ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ στην Ελλάδα.
Μια ιστορική στιγμή ωστόσο, που δοκίμασε συνειδήσεις, αίσθημα ευθύνης και αντοχή των άρκων και των θεσμών, σε μια εποχή δύσκολη, με παράξενες ισορροπίες και έντονα πολιτικά πάθη, σε μια χώρα, που μέσα από τα τραύματα μιας παγκόσμιας σύρραξης και ενός εμφυλίου πολέμου, έψαχνε να βρει το δρόμο της προς μια πραγματική δημοκρατία, ισονομία και ευημερία.
Μέσα σε αυτή την δύσκολη ιστορική συγκυρία και πρόκληση, αρκετά στελέχη της τότε Ελληνικής Βασιλικής Αεροπορίας βρέθηκαν στη δίνη των γεγονότων και κλήθηκαν να πάρουν κρίσιμες αποφάσεις, με σοβαρό κόστος για αυτούς και τις οικογένειές τους. Και ανεξάρτητα πως αξιολογεί κανείς αυτές τις αποφάσεις, γεγονός παραμένει ότι, ως όφειλαν, "ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ" άμεσα και κατά συνείδηση, αναλαμβάνοντας τις ευθύνες τους, κάτι που δεν υπήρξε αυτονόητη απαίτηση για αρκετά στελέχη σε θέσεις υψηλής ευθύνης, την ίδια στιγμή που κάποιοι άλλοι, ευτυχώς πολύ λιγότερος, προσπαθούσαν να αξιοποιήσουν υστερόβουλα τις περιστάσεις.
Παράξενες εποχές, και το ζητούμενο της ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ακόμη παραμένει εξαιρετικά σύνθετη πρόκληση, μια που τα 50 χρόνια που πέρασαν δεν φαίνεται να διασφαλίζουν την απαιτούμενη αποστασιοποίηση από τα πάθη και τα τραύματα των καιρών.
Ο "ΙΚΑΡΟΣ", χωρίς να διεκδικεί το ρόλο του κριτή και του αντικειμενικού ερευνητή της ιστορικής αλήθειας, παραθέτει όσες προσωπικές ιστορίες μας μεταφέρθηκαν από συναδέλφους, που θίωσαν σαν πρωταγωνιστές ή παρατηρητές τα γεγονότα, προτρέποντας, όπως πάντα, όλους όσους ενδιαφέρονται να σχηματίσουν το δυνατόν αντικειμενικά άποψη, να εξοντλούν όλες τις διαθέσιμες ιστορικές πηγές.
Φυσικά, κάθε πρόσθετη μαρτυρία είναι ευπρόσδεκτη προς ανάρτηση ... ΙΚΑΡΟΣ/ΕΔΙΗΕΕ – ΔΕΚ 2017

ΤΕΤΑΡΤΗ 13 ΔΕΚ 1967 – 50 χρόνια ΠΡΙΝ
Το ΚΙΝΗΜΑ του τέως Βασιλέως Κωνσταντίνου κατά της ΧΟΥΝΤΑΣ
ΜΝΗΜΕΣ για τα περιστατικά που διαδραματίστηκαν στην 116 ΠΜ, όπως καταγράφηκαν από τον πρωταγωνιστή τους και τότε δκτή της Μονάδας,
Σμχο (Ι) Γεώργιο Π. ΒΑΓΙΑΚΑΚΟ
ΤΕΤΑΡΤΗ 13 ΔΕΚ 1967 – 50 χρόνια ΠΡΙΝ – " ΗΜΟΥΝ ΕΚΕΙ"
Το ΚΙΝΗΜΑ του τέως Βασιλέως Κωνσταντίνου κατά της ΧΟΥΝΤΑΣ, ο ρόλος της τότε ΕΒΑ, και τα περιστατικά που διαδραματίστηκαν στην 116 ΠΜ, με πρωταγωνιστή τον τότε δκτή, Σμχο (Ι) Γ. Π. ΒΑΓΙΑΚΑΚΟ, όπως τα βίωσε και τα περιγράφει με συγκίνηση, ...
... ο τότε νεαρός Ανθυγός (ΜΗ) Αναστάσιος ΜΠΑΣΑΡΑΣ,
Ιδρυτικό Μέλος του ΙΚΑΡΟΥ & Αντιπρόεδρος του ΕΛΙΣΜΕ.
ΤΕΤΑΡΤΗ 13 ΔΕΚ 1967 – 50 χρόνια ΠΡΙΝ
Το ΚΙΝΗΜΑ του τέως Βασιλέως Κωνσταντίνου κατά της ΧΟΥΝΤΑΣ
Η ΜΑΧΗ και τα επεισόδια με τα ΤΑΝΚΣ, που διαδραματίστηκαν στην 114 ΠΜ, όπως καταγράφηκαν από τον τότε δντή ΕΠΚ της Μονάδας,
Επγό (Ι) Ευστράτιο ΚΑΜΠΙΩΤΗ

Σάββατο 20 Μαΐου 2017
Πραγματοποιήθηκε η 4ᵃ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ του "ΙΚΑΡΟΥ" και ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες των προβλεπόμενων ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ για την ανάδειξη Προέδρου & Μελών του ΔΣ, καθώς και της Ελεγκτικής Επιτροπής
Πρόεδρος του ΔΣ επανεξελέγη ο Απτχος (Ι) ε.α. Ευάγγελος Γεωργούσης, ενώ τα Μέλη του ΔΣ, καθώς και της ΕΕ φαίνονται στο υποβληθέν πρακτικό της αρμόδιας Εφορευτικής Επιτροπής.
Προς το απερχόμενο ΔΣ, τα Μέλη της ΓΣ εξέφρασαν τα θερμά συγχαρητήρια και τις ευχαριστίες τους, για τη σημαντική συμβολή του στα πρώτα βήματα του "ΙΚΑΡΟΥ"
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ ΙΚΑΡΩΝ
Σε συνεργασία με τη ΣΧΟΛΗ ΙΚΑΡΩΝ, συγκεντρώνουμε ιστορικό υλικό (κυρίως φωτογραφίες) για τις σειρές των Ικάρων, συγκεντρωτικά αλλά και κατά ειδικότητα, από το 1931 έως και το 1996, συμπεριλαμβανομένων και των σειρών του ΕΚΕΧ.
Στην προσπάθεια αυτή ζητούμε τη συνδρομή όλων των συναδέλφων.

Β' Τμήμα 43ης Σειράς ΙΠΤ, ως ΙΚ 3ης

ΕΠΑΝΩ ΣΕΙΡΑ (από Αριστ): ΚΟΝΤΟΓΕΟΡΓΟΣ Ι. - ΜΕΙΤΟΥΛΗΣ Γ. - ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΣ ΔΙΟΝ. - ΠΑΤΣΑΓΟΥΡΑΣ ΣΠ.(στη συνέχεια γνωστός ως ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ) - ΣΓΟΥΣ) ΑΑΓΟΣ Κ. (ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ), ΑΝΘΣΤΟΣ (ΑΜ.ΑΕΡ) ΑΙΚΑΚΗΣ ΧΡ. (ΕΚΠΤΗΣ ΣΤΡ.ΕΚΠ) - ΠΟΛ ΙΠΤ (ΟΥΓΚΑΝΤΑ) - ΒΙΔΑΚΗΣ Δ. - ΓΕΩΡΓΟΥΣΗΣ Ε.

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ (από ΑΡΙΣΤ): ΚΕΡΤΣΟΣ Β. - ΚΑΛΑΜΙΤΙΑΝΗΣ Ν. - ΤΣΑΠΡΑΛΗΣ ΑΠ. - ΣΙΣΣΑΣ ΠΑΥΛΟΣ - ΛΙΑΚΟΡΙΑΗΣ Κ.

ΜΕΤΑΙΑ ΣΕΙΡΑ: ΣΕΦ (ΣΟΥΛΑΝ) - ΖΕΡΒΟΣ Δ.- ΜΗΧΑΛΟΥΔΑΚΗΣ Ι. - ΤΡΙΜΕΣ (ΤΥΝΗΣΙΑ) - ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Δ.- ΑΓΚΟΥΤΑ (ΟΥΓΚΑΝΤΑ) - ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. - ΠΑΓΩΝΗΣ Π. - ΛΑΟΥΡΔΕΚΗΣ Σ. - ΤΣΑΜΤΖΗΣ Δ.

ΚΑΤΩ ΣΕΙΡΑ: ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ ΕΥΣΤ. - ΒΡΑΚΑΣ Θ. - ΤΑΣΣΗΣ Γ. - ΡΟΥΦΑΗ ΧΟΥΣΕΙΝ (Ιορδανία) -ΧΟΥΣΕΙΝ (Ιορδάν) - ΤΣΙΑΜΡΤΖΗΣ Κ. - ΜΟΥΣΗΣ Ι. - ΠΡΕΒΕΖΑΝΟΣ Γ.

Β' Τμήμα 43ης Σειράς ΙΠΤ, ως ΙΚ 3ης

ΕΠΑΝΩ ΣΕΙΡΑ (από Αριστ): ΚΟΝΤΟΓΕΟΡΓΟΣ Ι. - ΜΕΙΤΟΥΛΗΣ Γ. - ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΣ ΔΙΟΝ. - ΠΑΤΣΑΓΟΥΡΑΣ ΣΠ.(στη συνέχεια γνωστός ως ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ) - ΣΓΟΥΣ) ΑΑΓΟΣ Κ. (ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ), ΑΝΘΣΤΟΣ (ΑΜ.ΑΕΡ) ΑΙΚΑΚΗΣ ΧΡ. (ΕΚΠΤΗΣ ΣΤΡ.ΕΚΠ) - ΠΟΛ ΙΠΤ (ΟΥΓΚΑΝΤΑ) - ΒΙΔΑΚΗΣ Δ. - ΓΕΩΡΓΟΥΣΗΣ Ε.

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ (από ΑΡΙΣΤ): ΚΕΡΤΣΟΣ Β. - ΚΑΛΑΜΙΤΙΑΝΗΣ Ν. - ΤΣΑΠΡΑΛΗΣ ΑΠ. - ΣΙΣΣΑΣ ΠΑΥΛΟΣ - ΛΙΑΚΟΡΙΑΗΣ Κ.

ΜΕΤΑΙΑ ΣΕΙΡΑ: ΣΕΦ (ΣΟΥΛΑΝ) - ΖΕΡΒΟΣ Δ.- ΜΗΧΑΛΟΥΔΑΚΗΣ Ι. - ΤΡΙΜΕΣ (ΤΥΝΗΣΙΑ) - ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Δ.- ΑΓΚΟΥΤΑ (ΟΥΓΚΑΝΤΑ) - ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. - ΠΑΓΩΝΗΣ Π. - ΛΑΟΥΡΔΕΚΗΣ Σ. - ΤΣΑΜΤΖΗΣ Δ.

ΚΑΤΩ ΣΕΙΡΑ: ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ ΕΥΣΤ. - ΒΡΑΚΑΣ Θ. - ΤΑΣΣΗΣ Γ. - ΡΟΥΦΑΗ ΧΟΥΣΕΙΝ (Ιορδανία) -ΧΟΥΣΕΙΝ (Ιορδάν) - ΤΣΙΑΜΡΤΖΗΣ Κ. - ΜΟΥΣΗΣ Ι. - ΠΡΕΒΕΖΑΝΟΣ Γ.

Αναμνηστική ΦΩΤΟ ΙΚ 1ης, στη τεράτσα του κτιρίου της Μοίρας Ικάρων

1η ΣΕΙΡΑ: Δημητρακόπουλος Δ. - Κατωρζήκλου Α. - **Κυρδάσης Γ.** - Μωμάρς Α. - Αγιανάτης Κ. - Καρυδήμας Χρ. - **Πανούσης Π.** - Παπακωνσταντίνου Κ. - **Παπαθεοφανείου Χρ.** - Κόκκινος Αρ. - **2η ΣΕΙΡΑ:** Μιχαλάκης Γ.- Παπαγιαννόπουλος Στ. - Νικολαΐδης Γ. - Αυλωνός Ελ. - Αναξάδης ΑΒ. - Ξιμιρλής Π. - Τσιτσιρής Χρ. - Αναξάδης Σπ. - Ζέζας Σπ. - Κάλλας Π. - Περιούλας Γρ. - Σταθάκης Ν. **3η ΣΕΙΡΑ:** Κουτράκος Δ. - Τσάκας Ν.- Σκαλιάνος Ιω.- Σερμπετάς Κ.- Μπαμπανάς Γ.- Ρούσσος Γ. - Ζωτόχος Δ. - **Σταυρουλάκης Στ.** - Χρονέας Β. - Νικολαράκης Π. - Οικονομάκης Ιω. - Αναστασιάδης Κ. - Ζαμανάς Δ. - Χρονάγης Ευ. - Σπανιάδακης Ιω. - Χαραλαμπόπουλος Αθάν. - Ντίνος Β. - Βούτσας Κ. - **4η ΣΕΙΡΑ:** Μπαλής Π. - Σερέας Στ. - Καραβασιλόπουλος Γ. - Σιδεράκης Ιω. - Λάμπρου Δ. - Ιλαρίδης ΑΒ. - Κλάδος Θ. - **Λαπαπαδάκης Ιω.** - Σταυρόπουλος Ν. - Παμπούσης ΑΒ. - Σιρατόπουλος Επ. - **Δημόπουλος Θ.** - Μωϋσείδης Αν. - Ηλιόπουλος Γ. - Μπακαρούνης Π. **5η ΣΕΙΡΑ:** Παπαής Ν. - Καρακατσάνης Π. - Σωτηρόπουλος Δ. - Παπαιωαννόπουλος Ιω. - Χρυσόπουλος Π. - Ζαχαριάδης Σόλων - Αποστολόπουλος Ιω. - Τρωστοβόλλας Β. - Ιωακειμίδης Παν. - Παμπούκης Γ. - Κοσπάνης Μ. - Σαράντος Μ. - Τζουμερόπης Ηλ. - Θεοδοσείου Τ. - Ανωγιανάκης Αν. - Καρμηνάκης Θ. - **Σούρας Ιω.** - Βάσης Αν. - Παπαγεωργίου Δημ. - Μακκουσάκης Γρ.

ΕΠΙΧΟΗΣΑΝ 65 ΙΠΤ & 13 ΜΗΧ (3-10-55) – ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΑΝ 36 ΙΠΤ & 11 ΜΗΧ (19-9-58) – ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΕΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 8 ΙΠΤ (2 ΙΚΑΡΟΙ)

1957-58 / ΙΚΑΡΟΙ ΙΙΙης της 29ης ΙΠΤ

Επίσκεψη στο αεροπλανοφόρο USS LEXINGTON, στο Φάληρο

29η ΙΠΤ – ΙΚΑΡΟΙ ΙΙΙ εκπαιδευόμενοι στα σφη Τ-33 (1957-58)

ΕΠΑΝΩ: Νικολαΐδης, Αυλωνός, Ηλιόπουλος, Πανούσης

ΤΑΤΟΪ 1958 - 29η ΙΠΤ & 7η ΜΗΧ

Παράταξη για ορκωμοσία, έμπροσθεν του τότε κτιρίου της Σχολής Ικάρων

(το κτίριο στέγασε αργότερα τη ΔΑΕ, αλλά καταστράφηκε από το σεισμό του 1999)

Β΄ Π.Π. – ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ (1941-44) – 335 ΜΔ

Στελέχη της 335 ΜΔ, προερχόμενα από το Τμήμα ΙΙ, Υπξκών Χειριστών, της Σχολής Αεροπορίας

Από αριστερά : ΤΖΟΥΒΑΛΗΣ (15ος), ΣΚΛΗΡΗΣ (13ος), ΣΥΔΗΣ (εξ εφέδρων), ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ (12ος), ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (12ος), ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ (14ος), ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (15ος), ΓΚΙΖΑΣ (14ος), ΣΟΥΦΡΙΛΑΣ (13ος).

6η σειρά Δοκ. Αξκών (Ι) /τμ. Ι, 1936-39 & 12η Δοκ. Υπξκών (Ι) / τμ. ΙΙ, 1936-38

Επίσκεψη της Σχολής Αεροπορίας στον τότε Πρωθυπουργό της Ελλάδας, ΙΩΑΝΝΗ ΜΕΤΑΞΑ

Η ιστορική αυτή φωτογραφία περιήλθε στο αρχείο του ΙΚΑΡΟΥ από την οικογένεια του Σμχου (Ι) π.δ. Δημητρίου Σπυρίδωνος, τότε Δοκίμου της 12ης σειράς Υπξκών (Ι).

12η σειρά Δοκ. Υπξκών (Ι) / τμήμα ΙΙ ΣΑ (1936-38)

Δόκιμοι της 12ης σειράς, κατά τη διάρκεια της πτητικής τους εκπαίδευσης με αφη AVRO 626, στη γραμμή πτήσεων.
Στη δεξιά φωτο, μπροστά στην έλικα του αφους, διακρίνεται ο δόκιμος ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ

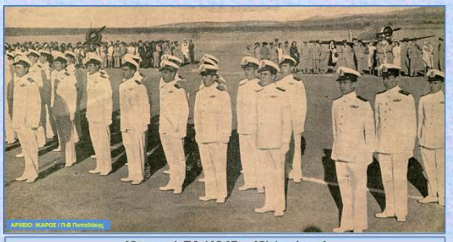

19η σειρά ΣΑ (1945 – 48) / τμήμα 1

Η φωτογραφία είναι από τα επίσημα εγκαίνια επαναλειτουργίας της Σχολής Αεροπορίας (ΣΑ), τον ΣΕΠΤ 1947.
Η 19η αποτελεί την 1η μεταπολεμική σειρά της Σχολής Αεροπορίας και συγκροτήθηκε από 6 Ιπταμένους της Ν. Ροδεσίας, καθώς και 63 επιτυχόντες διαγωνισμού του 1945. Εξ αυτών οι 55 κατάλληλοι για αρχική πτητική εκπαίδευση στην Αγγλία και επέστρεψαν το 1947. Από το σύνολο των δοκίμων, μετά από παραιτήσεις (14) και αποτυχίες στην πτητική εκπαίδευση (13), αποφοίτησαν 42 και ονομάσθηκαν Ανθυγοί (Ι) την 13η ΜΑΪΟΥ 1948.

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Συνεντεύξεις και Βίντεο

https://www.youtube.com/watch?v=F3Z64xh8uMk&feature=youtu.be **Χαιρετισμοί**
https://www.youtube.com/watch?v=RCgcNd0ZYU4&feature=youtu.be **Ενότητα 1**
https://www.youtube.com/watch?v=wclhnoNHVhs&feature=youtu.be **Ενότητα 2**
https://www.youtube.com/watch?v=7UMtUYVs82k&feature=youtu.be **Ενότητα 3,4**
https://www.youtube.com/watch?v=orrA89dBlRs&feature=youtu.be&fbclid=IwAR304EPyNfgoFMiZ3Zjg8VbOR-fmMdBVE7dh0aXcQ1ToJGP98P6n9jcXuIU
Συνέντευξη Αναστασίου Μπασαρά στο Attica channel TV
https://www.youtube.com/watch?v=w9urOJJz3u8&feature=youtu.be&fbclid=IwAR3lhnp3eRGVqQ5AjWgsoPFNlhyO2PkJZm2YmzX1UG2ikFCfDZpJ0FL2jU4
Συνέντευξη Αναστασίου Μπασαρά στο Thessaly TV
https://www.abc10.gr/images/Seminars-Conferences/VIDEO/290319basaras.mp3
Συνέντευξη Αναστασίου Μπασαρά στο Δημοτικό Ραδιόφωνο Λάρισας

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Χαιρετισμοί

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Χαιρετισμός Ημερίδας Λάρισας 30/3/19.

Κύριοι Εκπρόσωποι της Περιφέρειας Θεσσαλίας και του Δήμου Λάρισας. Κύριε Πρόεδρε του Επιμελητηρίου , Κύριε Πρόεδρε της Λαρισαϊκής Λέσχης, Κύριοι Χορηγοί της σημερινής Ημερίδας, Κυρίες και Κύριοι, Εκ μέρους του Σ.Α.Σ.Ι., επιτρέψτε μου να σας ευχαριστήσω για την φιλοξενία μας στην πόλη της Λάρισας και για την συνδρομή όλων όσων συνέβαλαν στην υλοποίηση της σημερινής εκδήλωσης.

Ο σκοπός της σημερινής Ημερίδας του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. και του Σ.Α.Σ.Ι. , είναι να υποστηρίξουμε την άποψη και την θέση ότι, η ανάπτυξη της Χώρας μας μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα σε ένα κλίμα Ασφάλειας και ισχυρής Αμυντικής αποτροπής, έναντι των εξωτερικών απειλών. Η Θεσσαλία, όπως και άλλες περιοχές της Χώρας, έχουν πολύ καλές προϋποθέσεις και δυνατότητες για ανάπτυξη της πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής σε σημαντικούς τομείς. Ένας από τους βασικούς συντελεστές για την ενεργοποίηση όλων αυτών των δυνατοτήτων είναι η εμπέδωση, σε όλους τους δρώντες στην επικράτεια της χώρας, της αίσθησης και του κλίματος γενικής Ασφάλειας, έναντι όλων των παραγόντων αποσταθεροποίησης. Η Εθνική Άμυνα και Ασφάλεια, εκτός από συντελεστής στην πρόοδο και ανάπτυξη της Χώρας, είναι και άμεσοι δρώντες σε αυτές μέσω της Αμυντικής Βιομηχανίας και της Έρευνας. Τομείς με μεγάλες και σημαντικές προοπτικές . Σας Ευχαριστώ για την παρουσία σας και ελπίζω να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες σας.

Ε. Γεωργούσης

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ - Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ – ΛΑΡΙΣΑ

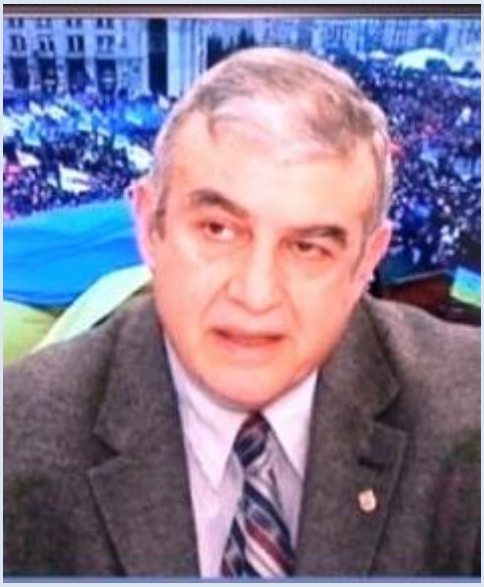

Εκ μέρους του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών θα ήθελα να ευχαριστήσω το σύνολο των φορέων οι οποίοι συνετέλεσαν στην διοργάνωση του σημερινού συνεδρίου. Ιδιαίτερα ευχαριστώ τον συνδιοργανωτή Σύνδεσμο Αποφοίτων της Σχολής Ικάρων, τις τοπικές αρχές και σημαντικούς φορείς της Λάρισας οι οποίοι αγκάλιασαν από την πρώτη στιγμή την πρωτοβουλία αυτή, τους έγκριτους εισηγητές του Συνεδρίου καθώς και το εκλεκτό ακροατήριο για την παρουσία του. Σε ιδιαίτερη ονομαστική μνεία των τοπικών αρχών και των φορέων που στηρίζουν την σημερινή εκδήλωση θα προβεί ο Αντιπρόεδρος του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. Κος Αναστάσιος Μπασαράς, ο οποίος από πλευράς του Ινστιτούτου μας είναι ο εμπνευστής της εκδηλώσεως και ταυτόχρονα έχει επιληφθεί της υλοποιήσεώς της με ιδιαίτερη επιμέλεια από την πρώτη στιγμή.

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει ένα ρευστό και σύνθετο εξωτερικό περιβάλλον με απειλές, προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες. Οι Έλληνες πολίτες βιώνουν τα δυσμενή αποτελέσματα της πολυετούς κρίσεως και ελπίζουν σε ενίσχυση των δεικτών εθνικής ισχύος με όχημα κυρίως την οικονομική ανάπτυξη η οποία αποτελεί και τον έμμεσο σκοπό του σημερινού συνεδρίου.

Με πλήρη σεβασμό στην απαιτούμενη ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα ακόμη και για λόγους αυτάρκειας, κρίνεται ότι μία ευρωπαϊκή

χώρα θα πρέπει να μετατοπίσει το κύριο επενδυτικό της βάρος στον τεχνολογικό τομέα, σε υποδομές και στον τομέα των logistics.

Η άμυνα και ασφάλεια της χώρας έχει καταχωρηθεί στην συνείδηση της κοινής γνώμης ως ένας ακόρεστος τομέας δαπανών. Υπό προϋποθέσεις εν τούτοις, οι εν λόγω υπαρκτές και σκόπιμες δαπάνες θα ήταν δυνατόν να αποτελέσουν παράλληλη ευκαιρία οικονομικής αναπτύξεως αλλά και συγκρατήσεως χιλιάδων Ελλήνων νέων επιστημόνων στην χώρα τους. Αυτό ακριβώς είναι και το αντικείμενο του σημερινού συνεδρίου το οποίο ευελπιστώ ότι θα αποτελέσει αφετηρία αλλαγής στον τρόπο προσεγγίσεως της αμυντικής οικονομίας, με κύριους πυλώνες την αμυντική μας βιομηχανία, την έρευνα και καινοτομία, καθώς και την βέλτιστη διαχείριση του υλικού..

Η Ελλάδα ευρίσκεται σε μία κομβική γεωστρατηγική θέση. Τα χιλιάδες νησιά και οι ακτές της, το υπέδαφος και ο βυθός των θαλασσών της, ο τεράστιος εμπορικός της στόλος, οι υψηλού γνωστικού και επιχειρηματικού επιπέδου Έλληνες πολίτες, καθώς και η ανυπέρβλητη προστιθέμενη αξία που προσδίδουν στην χώρα η ιστορία και οι παραδόσεις της, δημιουργούν πλήθος ευκαιριών για συνολική εθνική οικονομική της ανάπτυξη. Ενδεικτικούς τομείς ραγδαίας οικονομικής αναπτύξεως θα ήταν δυνατόν να αποτελέσουν η υψηλή τεχνολογία, το θαλάσσιο εμπόριο, η διαμετακόμιση, η ενέργεια υδρογονανθράκων, η εναλλακτική ενέργεια, ο τουρισμός, ο ποιοτικός πρωτογενής τομέας, η παροχή υπηρεσιών κ.λπ.. Αυτό που λείπει είναι το εθνικό όραμα, η σχετική εθνική στρατηγική και η συνεπής εφαρμογή της.

Λυπούμαι διότι η εμπλοκή μου σε πολυήμερη υποχρέωση στην Σχολή Εθνικής Άμυνας δεν επιτρέπει την φυσική μου παρουσία ανάμεσά σας. Είμαι βέβαιος ότι η σημερινή εκδήλωση θα στεφθεί με επιτυχία και ευελπιστώ ότι θα έχει και συνέχεια προς όφελος της χώρας μας.

Αντιναύαρχος Β. Μαρτζούκος ΠΝ, Επίτιμος Διοικητής ΣΝΔ, Πρόεδρος ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Χαιρετισμός Συντονιστού Αναστασίου Μπασαρά

Σεβαστοί πρεσβύτεροι, Αξιότιμοι κύριοι & κυρίες, Αγαπητοί Φίλοι,
Είναι πλέον, καλά γνωστό, ότι το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. και ο Σ.Α.ΣΙ., -αξιοποιώντας την σωρευμένη γνώση, τις δεξιότητες, καθώς, και την πολυετή διεθνή και εσωτερική εμπειρία τους - **χαρακτηριστικά για τα οποία ο Ελληνικός λαός έχει καλοπληρώσει και επενδύσει-** διοργανώνουν από κοινού ενδιαφέρουσες δράσεις επιχειρησιακού ενδιαφέροντος.
Επισημαίνουμε την εξαιρετική επιτυχία τους. **Πήραμε κολακευτικά σχόλια, δεν πήραν τα μυαλά μας αέρα,** θεωρήσαμε σοβαρά τις προτάσεις και τα 'lessons learned'.
Ανεβάζουμε τον πήχη ψηλά, με πρωταρχική επιδίωξη την συμβολή μας στην δημιουργία μίας Ελλάδας δημιουργικής και παραγωγικής με αξιοσημείωτη ανάπτυξη στους τομείς της Βιομηχανίας, Τεχνολογίας και Logistics.
Στα πλαίσια αυτά, συνδιοργανώσαμε και είμαστε σήμερα εδώ, στη Λάρισα, με τη φιλοξενία και μεγάλη βοήθεια του Δήμου Λαρισαίων, υπό την Αιγίδα του Επιμελητηρίου και της Περιφέρειας Θεσσαλίας και τη στήριξη της Λαρισαϊκής Λέσχης.
Αναρωτιούνται κάποιοι τί σχέση έχει η ασφάλεια και η άμυνα της χώρας με την οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας? Απαντάω: Οι περιφερειακές συνθήκες ασφαλείας, καθώς και η γεωπολιτική θέση της Ελλάδας, στοιχειοθετούν πλήρως την πρωταρχική έμφαση στον τομέα άμυνας και ασφάλειας!
Είναι το αίσθημα ασφάλειας και σταθερότητας ο μεγαλύτερος πυλώνας για την ώθηση της οικονομικής αλλά και της κοινωνικής ανάπτυξης και τη διασφάλιση της ειρήνης, της σταθερότητας και, γενικότερα, κάθε αναπτυξιακής δράσης!
Είναι αυτοί οι λόγοι, μαζί με το οικονομικό, γεωγραφικό και πολιτιστικό περιβάλλον της Θεσσαλίας, που μας οδήγησαν στους θεματικούς άξονες της σημερινής ημερίδας, όπως:
Η Εθνική μας Αμυνα & Ασφάλεια στο Πλαίσιο των Περιοχικών Εξελίξεων
Η Στρατηγική των Εξοπλισμών με Οικονομικούς Όρους
Η ελληνική ευρωπαϊκή και εξωτερική πολιτική από τον 20ό στον 21ο αιώνα
Η Επισκόπηση της οικονομικής κρίσης και η γυμνή αλήθεια
Η διαφθορα και η αποτελεσματικοτητα της διακυβερνησης

Η Αμυνα, Ναυτιλία, Γεωργία και Πολιτισμός στη Θεσσαλία: Βίοι παράλληλοι
Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Αμυντικής Βιομηχανίας
Επενδύσεις στη Θεσσαλία
Το μελλον της εφοδιαστικης αλυσιδας logistics σε συνδυασμο με την εξελιξη της τεχνολογιας
Η Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πράσινη εφοδιαστική στον κλάδο της αγροδιατροφής
Τα Μη Επανδρωμένα Οχήματα (Γεωργία, Δασολογία, Προστασία Πολίτη ...)
Η Οινοποιϊα στη Θεσσαλία και η συμβολή της στον Τουρισμό και Οικονομία
Το Στρατηγικό Μάνατζμεντ & Αντιμετώπιση Κρίσιμων Καταστάσεων
Διάβασα όλες τις εισηγήσεις αρχίζουν όλες με το γράμμα Α -ΑΡΙΣΤΕΣ- δεν μπόρεσα να τις κατατάξω σε σειρά! Η μια καλύτερη από την άλλη από όπου και αν αρχίστε τον κύκλο!
Φέρνουμε κοντά: (1) την θεσμική, ακαδημαϊκή, στρατιωτική, τοπική ηγεσία και την αγορά, **και,** (2) μια πλειάδα έγκριτων καθηγητών, διακεκριμένων και εξειδικευμένων αξιωματικών των ΕΔ, διδακτόρων, αναλυτών και έμπειρων μεγάλων στελεχών της Βιομηχανίας και της Οικονομίας, οι οποίοι θα παρουσιάσουν/ απαντήσουν/ συζητήσουν γύρω από τους παραπάνω θεματικούς άξονες , **με** : τα Στελέχη του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα, τα Στελέχη των ΕΔ/ΣΑ, αλλά και φοιτητές και σπουδαστές, καθώς και κάθε ενεργό πολίτη.
Ακούω, πολλούς καλούς φίλους να με συμβουλεύουν: τί θέλεις και προσπαθείς, Τάσο; Δεν βλέπεις ότι στη χώρα αυτή, έχοντας δοκιμάσει όλες τις πολιτικές τάσεις του κύκλου των 360%, δεν αλλάζουμε, και, έχουμε γίνει ο περίγελως και οι γραφικοί της παγκόσμιας πιάτσας!
Απαντώ, πρέπει, να αγωνιστούμε και να φωνάξουμε, και, να διαμαρτυρηθούμε, και να διδάξουμε, και να μεταφέρουμε τις εμπειρίες μας χωρίς ιδιοτέλειες και σκοπιμότητες –για να μπορέσουμε να επιμορφώσουμε και να αλλάξουμε τη βάση των στελεχών, για να μπορεί να επιλέγει τους χρυσούς και όχι τους επίχρυσους και τους φελούς για να την κυβερνήσουν, διοικήσουν και συνδικαλίσουν!
Θα τα καταφέρουμε??? Εμείς στη ΣΙ έχουμε ένα Μότο: ‘***Οταν Θέλουμε Μπορούμε!’***. **Εμείς θέλουμε.**
Εκάναμε **και έκανα** μεγάλη προσπάθεια για την Ημερίδα. **Την αφιερώνουμε** στη Μνήμη των Πιλότων της ΠΑ, για την Πρόωρη Τελευταία Ατέρμονη Πτήση τους στους Ουρανούς της Αιωνιότητας. Σας, Ευχαριστώ!

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Εισηγήσεις

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Ενότητα Πρώτη Κατερίνα Τσολάκη

Κοσμάς Χρηστίδης: Αμυνα, Ναυτιλία, Γεωργία και Πολιτισμός στη Θεσσαλία: Βίοι παράλληλοι

Ευάγγελος Γεωργούσης: Η Εθνική μας Αμυνα & Ασφάλεια στο Πλαίσιο των Περιοχικών Εξελίξεων

Αναστάσιος Μπασαράς: Η επισκόπηση της Διηνεκούς Οικονομικής Κρίσης και η Γυμνή Αλήθεια

Ν.Τσιάνος, Β. Κουτσογιάννης: Προτεινόμενες δράσεις για την καινοτομία & ανταγωνιστικότητα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ερωτήσεις – Συζήτηση Κατερίνα Τσολάκη

Κοσμάς Χρηστίδης: Αμυνα, Ναυτιλία, Γεωργία και Πολιτισμός στη Θεσσαλία: Βίοι παράλληλοι

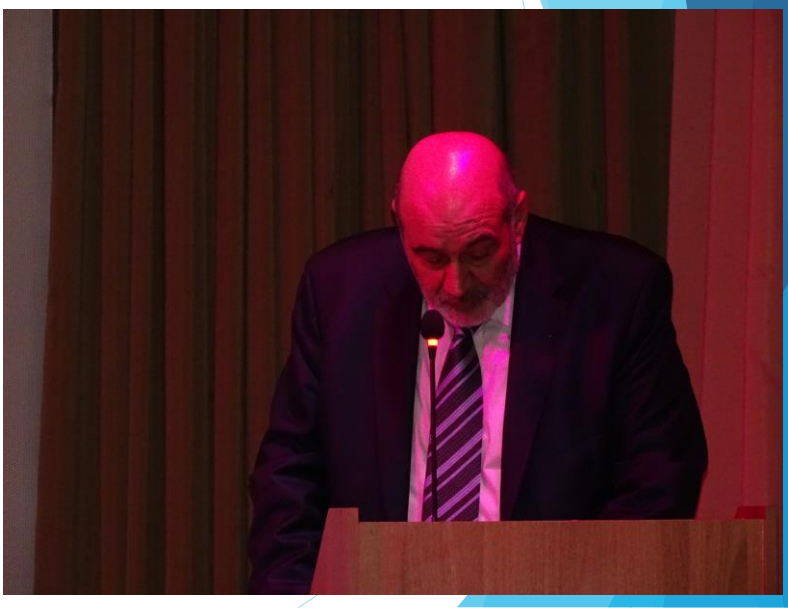

Ευάγγελος Γεωργούσης: Η Εθνική μας Αμυνα & Ασφάλεια στο Πλαίσιο των Περιοχικών Εξελίξεων

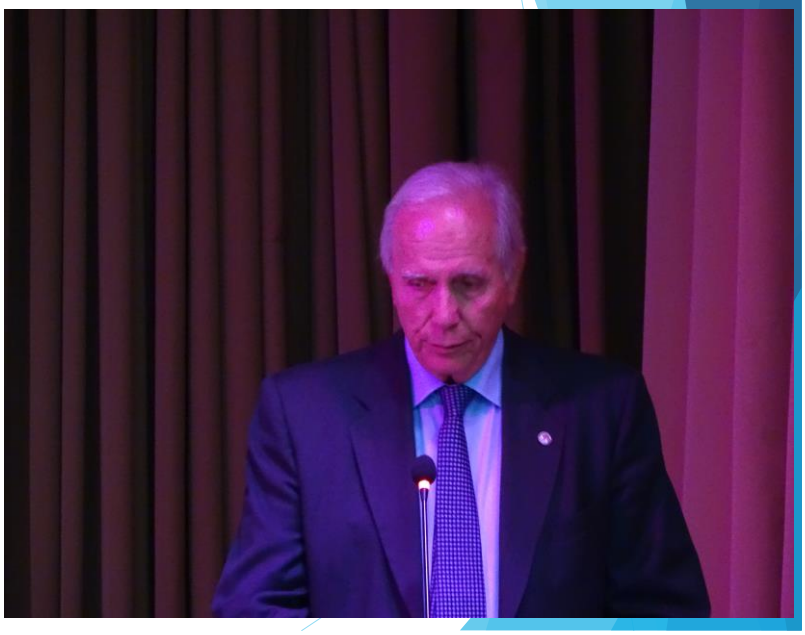

Αναστάσιος Μπασαράς: Η επισκόπηση της Διηνεκούς Οικονομικής Κρίσης και η Γυμνή Αλήθεια

Ν.Τσιάνος, Β. Κουτσογιάννης: Προτεινόμενες δράσεις για την καινοτομία & ανταγωνιστικότητα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

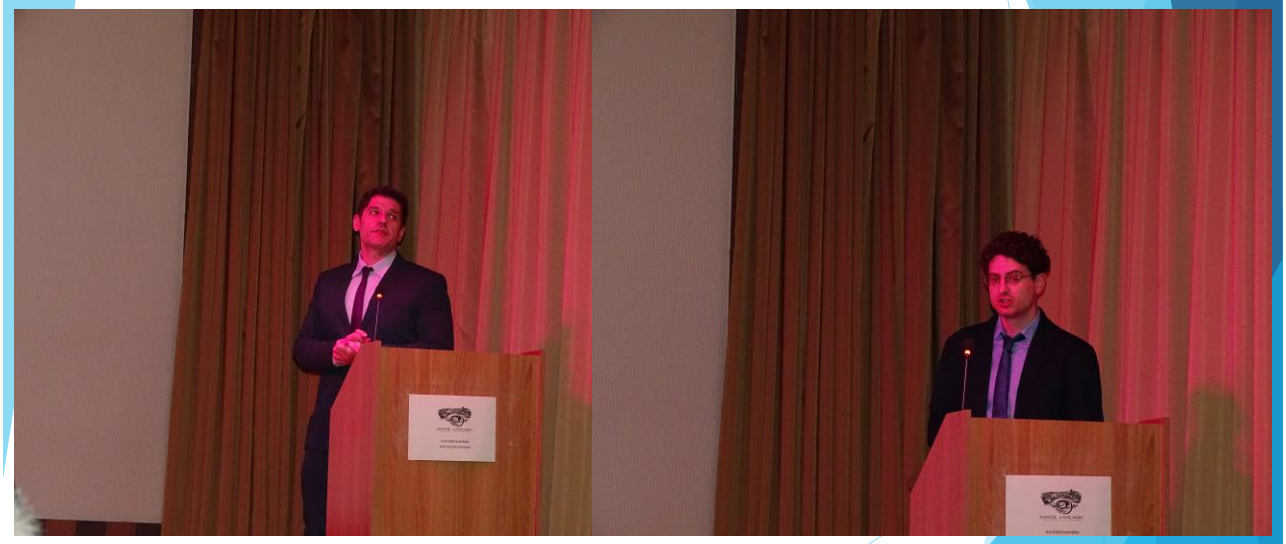

Ενότητα Δεύτερη Εφη Χαραλαμπάκη

Κοσμάς Βούρης: Η Στρατηγική των Εξοπλισμών με Οικονομικούς Όρους

Θάνος Ντούγκος: Η Οινοποιϊα στη Θεσσαλία και η συμβολή της στον Τουρισμό και Οικονομία

Χαράλαμπος Παπασπύρου: Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Αμυντικής Βιομηχανίας

Ν. Δενιόζος-Αφήγηση Δ.Κατελούζος: Η διαφθορά ως μορφή οικονομικού εγκλήματος και η αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης

Ερωτήσεις –Συζήτηση: Εφη Χαραλαμπάκη

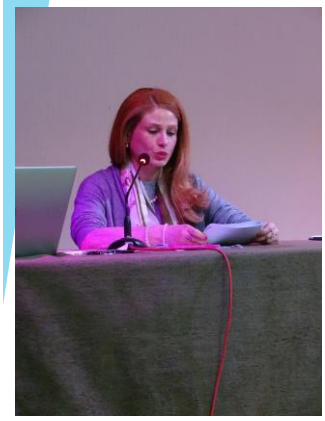

Κοσμάς Βούρης: Η Στρατηγική των Εξοπλισμών με Οικονομικούς Όρους

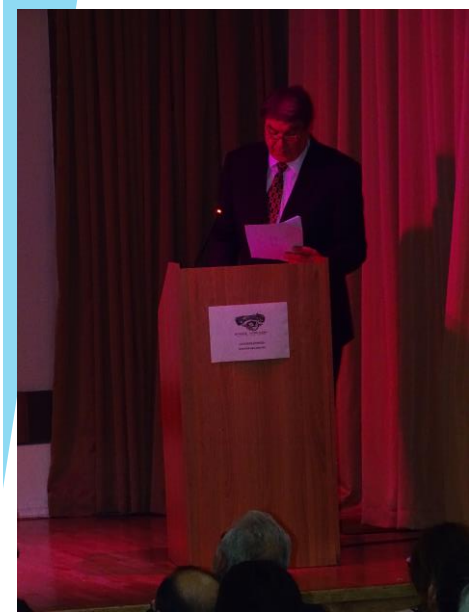

Θάνος Ντούγκος: Η Οινοποιϊα στη Θεσσαλία και η συμβολή της στον Τουρισμό και Οικονομία

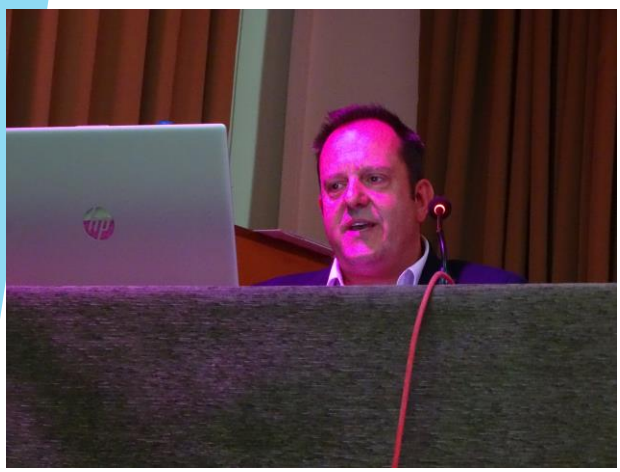

Χαράλαμπος Παπασπύρου: Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Αμυντικής Βιομηχανίας

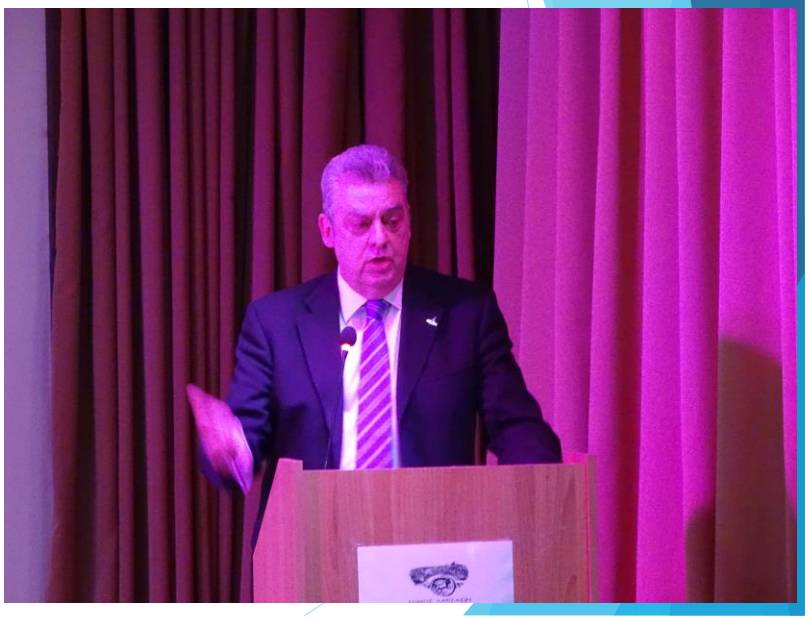

Ν. Δενιόζος-Αφήγηση Δ.Κατελούζος:

Η διαφθορά ως μορφή οικονομικού εγκλήματος και η αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης

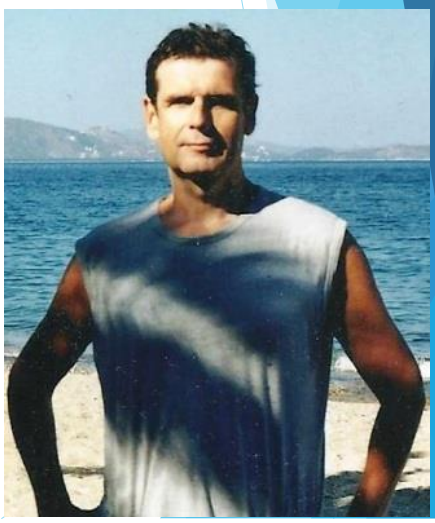

Ενότητα Τρίτη Λένα Τσιτσάρα

Λάμπρος Σδρόλιας: Η Συνεισφορά και η Εφαρμογή των Βασικών Αρχών και Μεθόδων του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στην Αντιμετώπιση Κρίσιμων Καταστάσεων σε Περίπτωση Οικονομικών Κρίσεων

Λύκειο Μουζακίου: Η Θεσσαλία κατά την Αρχαιότητα

Χρήστος Ζιώγας: Η ελληνική ευρωπαϊκή και εξωτερική πολιτική από τον 20ό στον 21ο αιώνα

Νικόλαος Κοντογιάννης: Η Εταιρεία Apella SA και οι Επενδύσεις στη Θεσσαλία

Λένα Τσιτσάρα: Ερωτήσεις –Συζήτηση

Λάμπρος Σδρόλιας: Η Συνεισφορά και η Εφαρμογή των Βασικών Αρχών και Μεθόδων του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στην Αντιμετώπιση Κρίσιμων Καταστάσεων σε Περίπτωση

Λύκειο Μουζακίου: Η Θεσσαλία κατά την Αρχαιότητα

Χρήστος Ζιώγας: Η ελληνική ευρωπαϊκή και εξωτερική πολιτική από τον 20ό στον 21ο αιώνα

Νικόλαος Κοντογιάννης: Η Εταιρεία Apella SA και οι Επενδύσεις στη Θεσσαλία

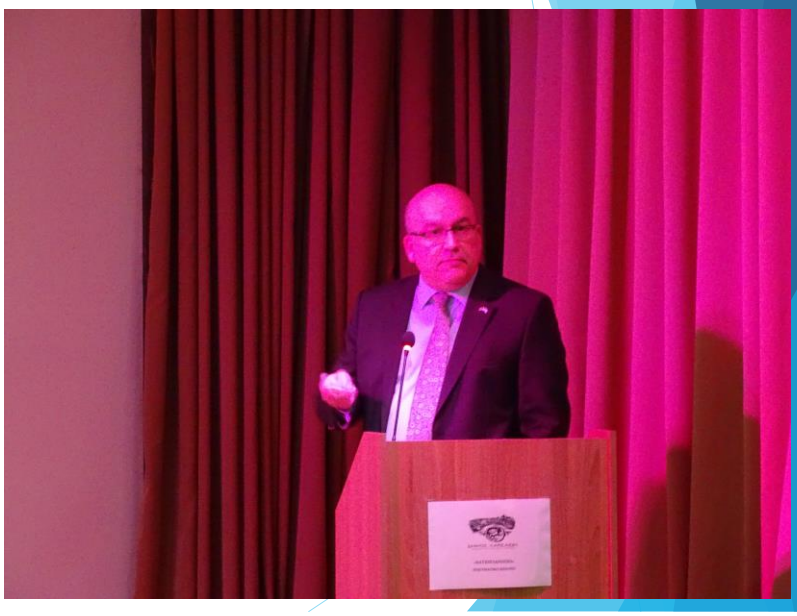

Ενότητα Τετάρτη Λένα Τσιτσάρα

MilTec: Γ. Καλούση, Terra Spatium SA- Β. Σταθόπουλος: Agricultural Applications and Technology

Παναγιώτης Τριβέλας: Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πράσινη εφοδιαστική στον κλάδο της αγροδιατροφής

Νικόλαος Αργυρίδης: Τάσεις Logistics με τις Εξελίξεις της Τεχνολογίας

Γιώργος Γερούλης: Μη Επανδρωμένα Οχήματα (Γεωργία, Δασολογία, Προστασία Πολίτη …)

Λένα Τσιτσάρα: Ερωτήσεις –Συζήτηση

MilTec: Γ. Καλούση, Terra Spatium SA- Β. Σταθόπουλος: Agricultural Applications and Technology

Παναγιώτης Τριβέλας: Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πράσινη εφοδιαστική στον κλάδο της αγροδιατροφής

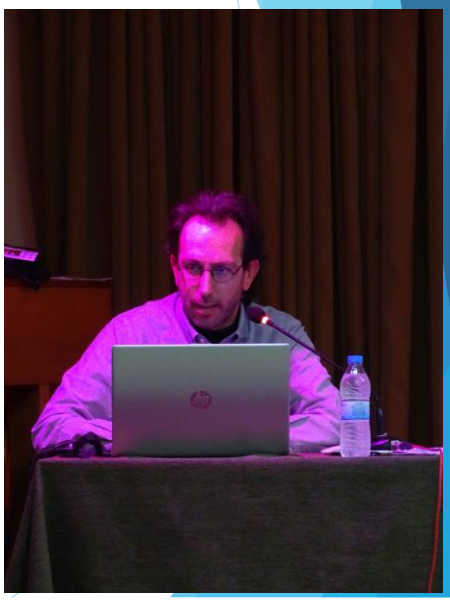

Νικόλαος Αργυρίδης: Τάσεις Logistics με τις Εξελίξεις της Τεχνολογίας

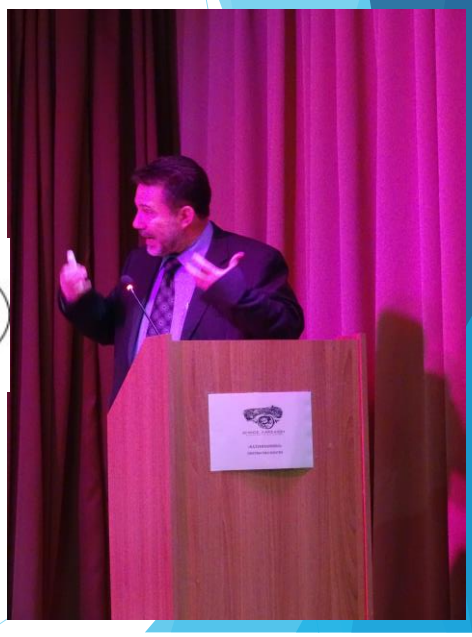

Γιώργος Γερούλης: Μη Επανδρωμένα Οχήματα (Γεωργία, Δασολογία, Προστασία Πολίτη …)

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Συνοπτικά Βιογραφικά

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Εισηγητής (α)	Συνοπτικό Βιογραφικό
 Χρήστος Ζιώγας	Ο Χρήστος Ζιώγας ανακηρύχθηκε διδάκτωρ Διεθνών Σχέσεων, από το τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών του **Παντείου Πανεπιστημίου**, το 2013. Έκτοτε, διδάσκει στο οικείο τμήμα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Το ακαδημαϊκό έτος 2016-7 επιλέγει ως εντεταλμένος διδασκαλίας στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή. Παράλληλα, έχει ξεκινήσει **μεταδιδακτορική έρευνα** με θέμα: *Ανθρωπολογικές τάσεις στο μετα-μεταψυχροπολεμικό διεθνές σύστημα.* Από το ακαδημαϊκό έτος 2016-7 διατελεί εντεταλμένος διδασκαλίας στη βαθμίδα του Λέκτορα στη **Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων**, διδάσκοντας *Διεθνείς Σχέσεις-Διεθνείς Στρατιωτικούς Οργανισμούς*. Επίσης, το περσυνό και το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (2018-9) διδάσκει *Θεωρία και Μεθοδολογία Διεθνών Σχέσεων, Ελληνονο-τουρκικές Σχέσεις και Ζητήματα Διεθνούς και Περιφερειακής Ασφάλειας* στο τμήμα Μεσογειακών Σπουδών του **Πανεπιστημίου Αιγαίου**. Επίσης, συμμετέχει στην ομάδα ωρίμανσης έργου του κοινού ΠΜΣ μεταξύ της **Σχολής Εθνικής Άμυνας** (ΣΕΘΑ) και του τμήματος Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών (ΔΕΠΣ) του Παντείου Παν/μιου, «Στρατηγικές Σπουδές Ασφάλειας», συνδιδάσκοντας για δύο ακαδημαϊκά έτη το μάθημα: «Χειρισμός Κρίσεων». Από το περσινό έτος διδάσκει, ως ωρομίσθιος καθηγητής στην **Σχολή Εθνικής Ασφαλείας** της Αστυνομικής Ακαδημίας και της **Πυροσβεστικής Ακαδημίας,** τα αντικείμενα: Ελληνοτουρκικές Σχέσεις και Βασικές παράμετροι και προοπτικές επίλυσης του κυπριακού ζητήματος. Ενώ εφέτος θα συμμετάσχει στο πρόγραμμα σπουδών της **Σχολής Νομικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων** ως διαλεκτής. Από το 2016, είναι συνεργάτης και διαλέκτης του **ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ**(Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών). Τέλος ορθογραφεί στην ελληνική έκδοση της ηλεκτρονικής εφημερίδας «huffpost». Υπηρέτησε την στρατιωτική θητεία (11ος/2000-10ος/2002) ως Δόκιμος Έφεδρος Αξιωματικός (ΔΕΑ) του Πεζικού και τάθηκε σε αναδοχεία με τον βαθμό του
 Μπασαράς Αναστάσιος	Ο Αναστάσιος Μπασαράς είναι Ηλεκτρονικός Μηχανικός ΣΙ (ΣΜΑ). Επιτυχών πρώτος, MSc in Digital Communications (University of Kent, UK). Απόφοιτος διαφόρων σχολείων Πληροφορικής (Βέλγιο, Γαλλία), Ποιοτικού Ελέγχου (NATO/NAMSA, Λουξεμβούργο), Logistics Management &Engineering (Portland State University, ΗΠΑ). Εξωτερικός καθηγητής, για πολλά χρόνια, ΣΙ/ΣΜΑ, ΤΕΙ, ΣΤΥΑ και ΙΕΚ. Αποχώρησε από την ΠΑ το 1989, μετά από αίτησή του, με το βαθμό του Σμηνάρχου. Από το 1990 μέχρι το 2010, επικεφαλής τομέων "Logistics Support" και "Acquisition Logistics" Προγρ. Αεράμυνας της NAMSA. Συνιδρυτής και Αντιπρόεδρος του (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.). Συνιδρυτής του Σ.Α.Σ.Ι. Συγγραφέας εγχειριδίων: Βασική θεωρία Ηλεκτρονικών Υπολογιστών,1972, Συστήματα Τηλεπικοινωνιών, θεωρία και Παραδείγματα,1981-Logistics: Management & Engineering and Support, 2012. Περισσότερα: www.abc10.gr

 Αργυρίδης Νίκος	Γενικός Γραμματέας του Δ.Σ. ΣΥΝΔΔΕ&L, Ιδρυτής και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρίας GO FREIGHT ΔΙΑΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΑΕ. Διευθύνων Σύμβουλος (τέως) εταιρίας BEST QUALITY ΔΙΑΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΑΕ. Διευθυντής Logistics στην CYPRUS TRADING CORPORATION LTD. Σπούδασε οικονομικά και νομικά, Σχολή Νομικών και Οικονομικών Επιστημών Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
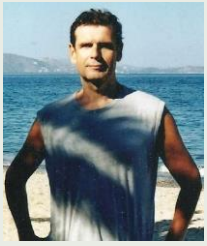 Δενιόζος Νίκος	Ο Νίκος Δενιόζος είναι Ανώτατος Αξιωματικός Λ.Σ. ε.α. Οικονομολόγος-Περιφερειολόγος M.Sc., M.Sc. Στατιστικής με ειδίκευση στη Λήψη Αποφάσων με Ποσοτικές Μεθόδους, Διδάκτωρ Περιφερειακής Ανάπτυξης/ Οικονομικής Γεωγραφίας, Διδάσκων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα " Γεωπολιτική Ανάλυση , Γεωστρατηγική Σύνθεση " στο ανεπιστήμιο Αθηνών , Επισκέπτης Ερευνητής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.
 Ευάγγελος ΓΕΩΡΓΟΥΣΗΣ	Ο Αντιπτέραρχος Ε. Γεωργούσης είναι απόφοιτος της Σ.Ι. Υπηρέτησε σε Πολεμικές Μοίρες μαχητικών αεροσκαφών και Πτέρυγες Μάχης έχοντας συμπληρώσει ένα γενικό σύνολο ωρών πτήσεως κοντά στις 4500. Οι βασικές θέσεις Διοίκησης που του ανατέθηκαν είναι: Α.Ε στην 334 ΜΠΚ/114ΠΜ, Διευθυντής Σπουδών στη Σ.Π.Α. Διοικητής 111ΠΜ, Διοικητής Σ.Ι, Διοικητής Δ.Α.Ε Οι κυριώτερες θέσεις επιτελικής ευθύνης τις οποίες ανέλαβε, είναι: Διευθυντής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων στο Α.Τ.Α, Διευθυντής Διεύθυνσης Αεροπορικών Επιχειρήσεων AIRSOUTH/Napoli, Διευθυντής Α' Κλάδου Δ.Α.Υ, Διευθυντής Α' Κλάδου Γ.Ε.Α Στη διάρκεια της 35ετούς υπηρεσίας του στην Π.Α,έχει αποφοιτήσει από τα προβλεπόμενα Σχολεία και Σχολές, επαγγελματικής επιμόρφωσης που από την ειδικότητα του προεβλέπετο. Τα κυριώτερα είναι: Σχολή Πολέμου Αεροπορίας (ΣΠΑ), Air War College (Air University USA) Σχολή Εθνικής Αμυνας (ΣΕΘΑ), Αποστρατεύθηκε το 2002 και του απονεμήθηκε ο τίτλος του Επιτίμου Διοικητού ΔΑΕ. Μετά την αποστρατεία του εργάστηκε στον ιδιωτικό τομέα ως Σύμβουλος Επιχειρήσεων. Σήμερα είναι εκλεγμένος Πρόεδρος του ΣΑΣΙ και εκλεγμένο μέλος του Δ.Σ του Συνδέσμου Επιτελών Εθνικής Αμυνας (ΣΕΕΘΑ).

 Γερούλης Γεώργιος	Ο Αντιπτέραρχος (Ι) ε.α. Γεώργιος Γερούλης BSc, MSc, MPhil, PhD. Πρόεδρος του οικοδομικού συνεταιρισμού μονίμων στελεχών της Π.Α., αντιπρόεδρος της Ακαδημίας Στρατιωτικών Αναλύσεων, Αντιπρόεδρος πολιτιστικού κέντρου Αθηνών της UNESCO, Μέλος του ΔΣ του Συνδέσμου αποφοίτων ΣΙ, μέλος του ΔΣ της Αερ. Ακαδημίας Αθηνών, Μέλος του IISS/London, του AIAAA και των OldCrows. Είναι ερευνητής στο ΕΜΠ/ΕΠΙΣΕΥ, συγγραφές επιστημονικών άρθρων & βιβλίων, και διδάσκει Εφαρμοσμένη Επιχειρησιακή Ανάλυση στο δια-μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Πολυτεχνείου Κρήτης – ΣΣΕ από το 2015.
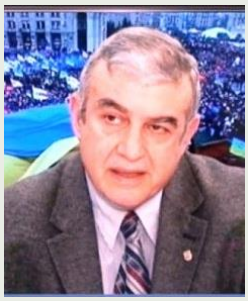 Μαρτζούκος Βασίλειος	Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΙΣΜΕ. ΑΝΤΙΝΑΥΑΡΧΟΣ Ε.Α. Π.Ν. ΚΑΙ ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Σ.Ν.Δ.. Διετέλεσε Κυβερνήτης της Πυραυλακάτου «ΜΠΛΕΣΣΑΣ», της Θαλαμηγού «ΑΡΓΩ» και της Φρεγάτας «ΕΛΛΗ», Διοικητής 1ης Μοίρας Φρεγατών, Αρχιεπιστολεύς Στόλου και Διοικητής Φρεγατών. Κατά την 11ετή υπηρεσία του σε θέσεις ξηράς, υπηρέτησε ως εκπαιδευτής στην Σχολή Πυροβολικού του Π.Ν., στα Ναυπηγεία Ελευσίνος, ως υπεύθυνος οπλικών συστημάτων των υπό ναυπήγηση Αρματαγωγών τύπου «ΧΙΟΣ», Υπασπιστής της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας Κ. Καραμανλή, Διευθυντής Σπουδών στην Ναυτική Σχολή Πολέμου, Ναυτικός Ακόλουθος Βόννης και Διευθυντής Α1 του Γ.Ε.Ν.. Επιπλέον διετέλεσε Διοικητής του Ναυστάθμου Κρήτης και Διοικητής της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων. Έχει αποφοιτήσει επιτυχώς από όλα τα προβλεπόμενα σταδιοδρομικά σχολεία του Π.Ν., συμπεριλαμβανομένης της Ναυτικής Σχολής Πολέμου και έχει παρακολουθήσει σειρά Διακλαδικών και ΝΑΤΟϊκών σεμιναρίων. Επιπλέον έχει λάβει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στην Μηχανολογία Όπλων από το Naval Postgraduate School του Monterey των Η.Π.Α. και είναι απόφοιτος του Naval War College των Η.Π.Α.. Κατέχει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στις «Διεθνεις Σχέσεις και Στρατηγικές Σπουδές» του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών. Γνωρίζει την Αγγλική λίαν καλώς. Κατά την σταδιοδρομία του, έχει τιμηθεί με όλες τις προβλεπόμενες διακρίσεις και επιπλέον με Διαμνημόνευση συμμετοχής σε ειρηνευτικές αποστολές, με Μετάλλιο υπηρεσίας με το ΝΑΤΟ και με Ναυτικό Μετάλλιο Β' Τάξεως για διάσωση ζωής. Από το 2006 έως το 2010, διετέλεσε Γενικός Διευθυντής του Ναυτικού Ομίλου Ελλάδος. Είναι νυμφευμένος με την
 Κοντογιάννης Νικόλαος	Apella's Chief Executive Officer, Dr. Nikos Kontoyannis, was born in 1968 in Oklahoma, USA. In 1998, following the completion of his doctorate, Nikos joined Raytheon as a Radar Systems Engineer and became Chief Engineer of Concurrent Test, Training, & Ops (CTTO) of the Theater High-Altitude Area Defense (THAAD) system of the National Missile Defense program in 2007. He remained in that post until 2010 when he resigned his position to return to Greece as the CEO of APELLA. He has experience in systems engineering, program management, earned value management, operational organization, and efficiency improvement techniques such as Six Sigma. Nikos holds a BE in Electrical Engineering with Honors from Stevens Institute of Technology, an MS in Electrical Engineering from Virginia Polytechnic

ΒΟΥΡΗΣ Κοσμάς

Γεννήθηκε στη Αθήνα το 1954. Εισήλθε στη Σχολή Ικάρων το 1973 και αποφοίτησε το 1977.

Υπηρέτησε στην Πολεμική Αεροπορία ως Ιπτάμενος μαχητικών αεροσκαφών F-4E, στα οποία συμπλήρωσε περισσότερες από 2.000 ώρες πτήσεων και γενικό σύνολο ωρών πάνω από 3.500.

Στις Μονάδες μαχητικών αεροσκαφών απέκτησε εμπειρία διοίκησης ως Διοικητής του Σχολείου Όπλων και Τακτικής, ως Υποδιοικητής στην 117ΠΜ και ως Διοικητής στην 110 Πτέρυγα Μάχης.

Παράλληλα υπηρέτησε κατά τη σταδιοδρομία του, ως επιτελής στο Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας και διετέλεσε Διευθυντής: α. του Επιτελικού Γραφείου Αρχηγού ΓΕΑ, β. της Διεύθυνσης Αμυντικής Σχεδίασης καθώς και γ. Διευθυντής του Κλάδου Οικονομικού και Αμυντικού Σχεδιασμού.

Υπηρέτησε επίσης ως Αεροπορικός Ακόλουθος στην Ελληνική Πρεσβεία της WASHINGTON.

Διετέλεσε Διοικητής της Διοίκησης Αεροπορικής Υποστήριξης (ΔΑΥ), με κύρια ευθύνη την Τεχνικο-Εφοδιαστική Υποστήριξη του συνόλου των Οπλικών Συστημάτων και Μέσων της Πολεμικής Αεροπορίας, από όπου και αποστρατεύθηκε τον Μάρτιο του 2009.

Φοίτησε σε σχολεία επιμόρφωσης της Πολεμικής Αεροπορίας και τιμήθηκε με μετάλλια και παράσημα της ειδικότητάς του και του βαθμού του.

Από 13 Μαρτίου 2015, υπηρέτησε για δύο έτη στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ως μετακλητός Υπάλληλος, στη θέση του Γενικού Διευθυντή της Γενικής

Ντούγκος

Θάνος

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ

Το 1991 ήταν η αφετηρία εισόδου της οικογενείας του Δημήτριου Ντούγκου στον κόσμο του ελληνικού κρασιού. Ήταν η έναρξη μιας διαδρομής που έμελλε να εξελιχθεί σε ένα γοητευτικό ταξίδι δημιουργίας αμπελώνα και παραγωγής εκλεκτής ποιότητας κρασιών.

Τόσο στο ελπιδοφόρο ξεκίνημα όσο και κυρίως μετά την είσοδο στο δυναμικό της προσπάθειας του Θάνου και της Λουΐζας Ντούγκου, γεωπόνος ο πρώτος, χημικός-οινολόγος η δεύτερη, κυριάρχησε το πάθος και η φιλοσοφία για βελτίωση της ποιότητας, με σεβασμό, παράλληλα, στην προστασία του περιβάλλοντος – βιολογική καλλιέργεια αμπέλων – και την υγεία των καταναλωτών.

 Τριβέλλας Παναγιώτης	Ο Π. Τριβέλλας είναι Πρόεδρος στο Τμήμα Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού, του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας, όπου διδάσκει ως Καθηγητής στο γνωστικό πεδίο της Στρατηγικής Διοίκησης Ανθρωπίνων Πόρων. Διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στα Πρότυπα Διοίκησης στην Ελληνική Βιομηχανία, και Μ.Π. στη Χημική Μηχανική. Έχει διδάξει για περισσότερα από 15 έτη στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ), στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) και στο ΤΕΙ Θεσσαλίας (προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα) σε θέματα διοίκησης επιχειρήσεων και στρατηγικής. Τα τελευταία 15 έτη έχει συμμετάσχει ως επιστημονικός υπεύθυνος ή επικεφαλής ερευνητής σε σειρά χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων σε θέματα Οργανωσιακής Συμπεριφοράς, Διοίκησης και Στρατηγικής Επιχειρήσεων για θέματα: Διοίκησης και Οργάνωσης Επιχειρήσεων, Ποιότητας (Διοίκηση Ολικής Ποιότητας, Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας), Επιχειρησιακής Στρατηγικής, Διοίκησης Ανθρώπινων Πόρων και Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας (SCM). Επίσης, έχει συμμετάσχει στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση μεγάλου αριθμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων (π.χ. ΕΣΠΑ, ΕΟΧ, Erasmus+, Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ). Έχει περισσότερες από εβδομήντα (70) δημοσιευμένες εργασίες και ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια με περισσότερες από 1,000 ετεροαναφορές (research gate).
 ΣΔΡΟΛΙΑΣ Λάμπρος	Ο Δρ Λαμπρος Σδρολιας καθηγητης του Τ.Ε.Ι. Θεσσαλιας Σχολη Διοικησης και Οικονομιας Τμημα Διοικησης Επιχειρησεων Επισκεπτης καθηγητης του πανεπιστημιου της Νοτιας Βοημιας (τσεσκε μπουντεγιοβιτσε-Δημοκρατια της Τσεχιας) Σχολη Οικονομιας Τμημα Περιφερειακης Διοικησης και Διαχειρισης
 Παπασπύρος Χαράλαμπος	Ταξίαρχος Μηχανικός της ΣΜΑ/ΣΙ (εν αποστατεία) της Πολεμικής Αεροπορίας. Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (ΕΑΒ), μιας από τις μεγαλύτερες αμυντικές βιομηχανίες της Ελλάδας.

Χρηστίδης Κοσμάς

Ο Ναύαρχος Κοσμάς Χρηστίδης ΠΝ γεννήθηκε στη Λάρισα στις 24 Δεκεμβρίου 1957. Αποφοίτησε με άριστα από τη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων τον Ιούλιο του 1980 και είναι Αρχηγός Τάξης.

Η θαλάσσια υπηρεσία του, περίπου 20 χρόνια, περιλαμβάνει διάφορα καθήκοντα σε μονάδες του Στόλου. Υπηρέτησε κυρίως σε Αντιτορπιλικά και Φρεγάτες και εκτέλεσε καθήκοντα Αξιωματικού Κέντρου Επιχειρήσεων, Αξιωματικού Συνεννόησης, Αξιωματικού Ηλεκτρονικού Πολέμου, Αξιωματικού Αεραμύνης και Κατευθυνομένων Βλημάτων, Διευθυντή Επιχειρήσεων και Υπάρχου. Συμμετείχε στις μόνιμες ναυτικές δυνάμεις του ΝΑΤΟ που αναπτύχθηκαν στη Μεσόγειο (NAVCOFORMED, STANAVFORMED, SNMG) και στο πλαίσιο εφαρμογής των ψηφισμάτων του ΟΗΕ έλαβε μέρος στις επιχειρήσεις "Sharp Guard" και "Active Endeavour", καθώς επίσης και στις επιχειρήσεις "Desert Shield" και "Desert Storm" στον Περσικό Κόλπο.

Στο Αρχηγείο Στόλου έχει αναλάβει τα καθήκοντά του Διευθυντή Προσωπικού, του Διευθυντή Διεύθυνσης Οπλισμού, του Τμηματάρχη Επιχειρησιακού Σχεδιασμού (όπου παρακολούθησε τα προγράμματα εκσυγχρονισμών των Φρεγατών τύπου "Standard" και των νέων ΤΠΚ) καθώς επίσης και του Διευθυντή Διεύθυνσης Επιχειρησιακής Αξιολόγησης με αρμοδιότητα την επιχειρησιακή εκπαίδευση και την πιστοποίηση των πλοίων του Στόλου. Έχει επίσης διατελέσει Εθνικός Αντιπρόσωπος στο ΝΑΤΟ SeaSparrow Project Office και ηγήθηκε της διεθνούς επιτροπής καθορισμού επιχειρησιακών απαιτήσεων του κατευθυνόμενου βλήματος ESSM.

Έχει διατελέσει Κυβερνήτης στο ΤΠΚ ΚΑΒΑΛΟΥΔΗΣ και στη Φ/Γ ΨΑΡΑ, Διοικητής της Πρώτης Μοίρας Φρεγατών (ΔΜΦΓ/1), Διοικητής του Ναυστάθμου Κρήτης, Διοικητής Διοίκησης Φρεγατών, Αρχιεπιστολέας της Διοίκησης Διοικητικής Μέριμνας Ναυτικού και Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού

Σε εκτέλεση της υπ' αριθμόν 1 αποφάσεως του ΚΥΣΕΑ από 7 Μαρτίου 2013 προήχθη σε Ναύαρχο και αποστρατεύθει με τον τίτλο του επίτιμου Αρχηγού Γενικού Επιτελείου Ναυτικού.

Είναι απόφοιτος της Ναυτικής Σχολής Πολέμου, της Σχολής Εθνικής Άμυνας και μετεκπαιδεύθηκε στο Naval Postgraduate School (Monterey - ΗΠΑ) λαμβάνοντας μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών Master of Science in Electrical and Computer Engineering.

Καλούση Γεωργία

Senior Account Manager, Terra Spatium SA.

Γεννήθηκε στην Αθήνα, σπούδασε Αγρονόμος - Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ, με μεταπτυχιακές σπουδές στη Γεωπληροφορική.

Εργάζεται τα τελευταία 15 χρόνια στο σχεδιασμό και την υλοποίηση υπηρεσιών Γεωπληροφορικής και Διαστήματος από δορυφορικά προϊόντα Γεωπαρατήρησης, με σκοπό την παροχή πλήρως επιχειρησιακών εφαρμογών για θεματικές όπως η γεωργία ακρίβειας, η παρακολούθηση του περιβάλλοντος και των φυσικών καταστροφών, η άμυνα και ασφάλεια.

Παράλληλα, έχει συντονίσει και συμμετάσχει σε πλήθος ευρωπαϊκών και ελληνικών έργων έρευνας και ανάπτυξης, ενώ έχει συμμετάσχει σε πληθώρα εθνικών μελετών.

 Σταθόπουλος Βασίλειος	Γεννημένος το 1990, είναι απόφοιτος του τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και κατέχει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στον τομέα του Aeronautics & Aerospace Engineering από το von Karman Institute του Βελγίου με υποτροφία από το ΝΑΤΟ. Έχει συμμετάσχει στην ανάπτυξη του πρώτου Ελληνικού μικροδορυφόρου, "DuthSat", που εκτοξεύτηκε το Μάιο του 2017 στα πλαίσια της διπλωματικής του εργασίας αναπτύσσοντας το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας.
 Γιαννακόπουλος	Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Λάρισας. Γεννήθηκε στις 28-6-1962 και σπούδασε οικονομικά (Ανωτάτη Βιομηχανική) στη Θεσσαλονίκη και έκανε το μεταπτυχιακό του MBA στην ΕΕΔΕ. Δραστηριοποιείται στον κλάδο της μεταποίησης τροφίμων από το 1988 και είναι μέλος της Διοίκησης του Επιμελητηρίου από ταο 1997. Διετέλεσε Πρόεδρος από το 2010 μέχρι και το 2014, οπότε και παραχώρησε την Προεδρία στον Α' αντιπρόεδρο κ. Δημήτρη Αδάμ. Στις τελευταίες εκλογές του Επιμελητηρίου Λάρισας (Δεκέμβριος 2018)
 Κατελούζος Δημήτρης	Ο Δημήτριος Κατελούζος απόφοιτος ΣΙ/ΣΜΑ ως Ανθυποσμηναγός, Ηλεκτρονικός Μηχανικός.MSc, Πανεπιστήμιο Νότιου Μισισίπι, Οργάνωση, διοίκηση και έλεγχο Τ-Η Συστημάτων. Σχολή Πολέμου Αεροπορίας., Communications Staff Officers Course ΗΠΑ, Μείζονα Πρότζεκτ ΝΑΤΟ κλπ Υπηρέτησε ως Μηχανικός σε Μονάδες RADAR ΠΑ για την συντήρηση συστημάτων Ραντάρ και Συστημάτων ΗΠ. Ανέλαβε διοικητικές θέσεις στην ΠΑ ως εξής: 1) Δκτης Κέντρου Επεξεργασίας Επιχειρησιακών Πληροφοριών. 2) Διευθυντής Εργοστασίου Ηλεκτρονικών ΠΑ. 3) Διοικητής Κέντρου Ερευνών Τεχνολογίας Αεροπορίας. 4) Διευθυντής Γ' Κλάδου Αρχηγείου Τακτικής Αεροπορίας. 5) Διευθυντής Διεύθυνσης Επικοινωνιών / Ηλεκτρονικών ΓΕΑ. 6) Διευθυντής Γ' Κλάδου (Υποστήριξης και Υποδομών) ΓΕΑ. Εξωτερικός καθηγητής ΣΜΑ, ΣΠΑ Υπηρέτησε στο ΝΑΤΟ : 1. Εθνικός Αντιπρόσωπος (ΕΑ) AD Hardware Committee. 2. Επιτελής Προγρ. Υποδομής Ε-Η Ηλεκτρονικών AIRSOUTH. 3. ΕΑ Σώμα Εμπειρ/νων Ηλεκτρομαγνητική Διάδοση AGARD. 4. ΕΑ στο AGARD/National Delegates Board. 5. ΕΑ NATO AE/W Program Management Organization, BOD. 6. Πρόεδρος ΔΣ NAMSA Board of Directors – NAMSO/BOD.

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Αναλυτικές Εισηγήσεις

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Ενότητα Πρώτη Κατερίνα Τσολάκη

Κοσμάς Χρηστίδης: Αμυνα, Ναυτιλία, Γεωργία και Πολιτισμός στη Θεσσαλία: Βίοι παράλληλοι

Ευάγγελος Γεωργούσης: Η Εθνική μας Αμυνα & Ασφάλεια στο Πλαίσιο των Περιοχικών Εξελίξεων

Αναστάσιος Μπασαράς: Η επισκόπηση της Διηνεκούς Οικονομικής Κρίσης και η Γυμνή Αλήθεια

Ν.Τσιάνος, Β. Κουτσογιάννης: Προτεινόμενες δράσεις για την καινοτομία & ανταγωνιστικότητα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ερωτήσεις – Συζήτηση Κατερίνα Τσολάκη

Κοσμάς Χρηστίδης: Αμυνα, Ναυτιλία, Γεωργία και Πολιτισμός στη Θεσσαλία: Βίοι παράλληλοι

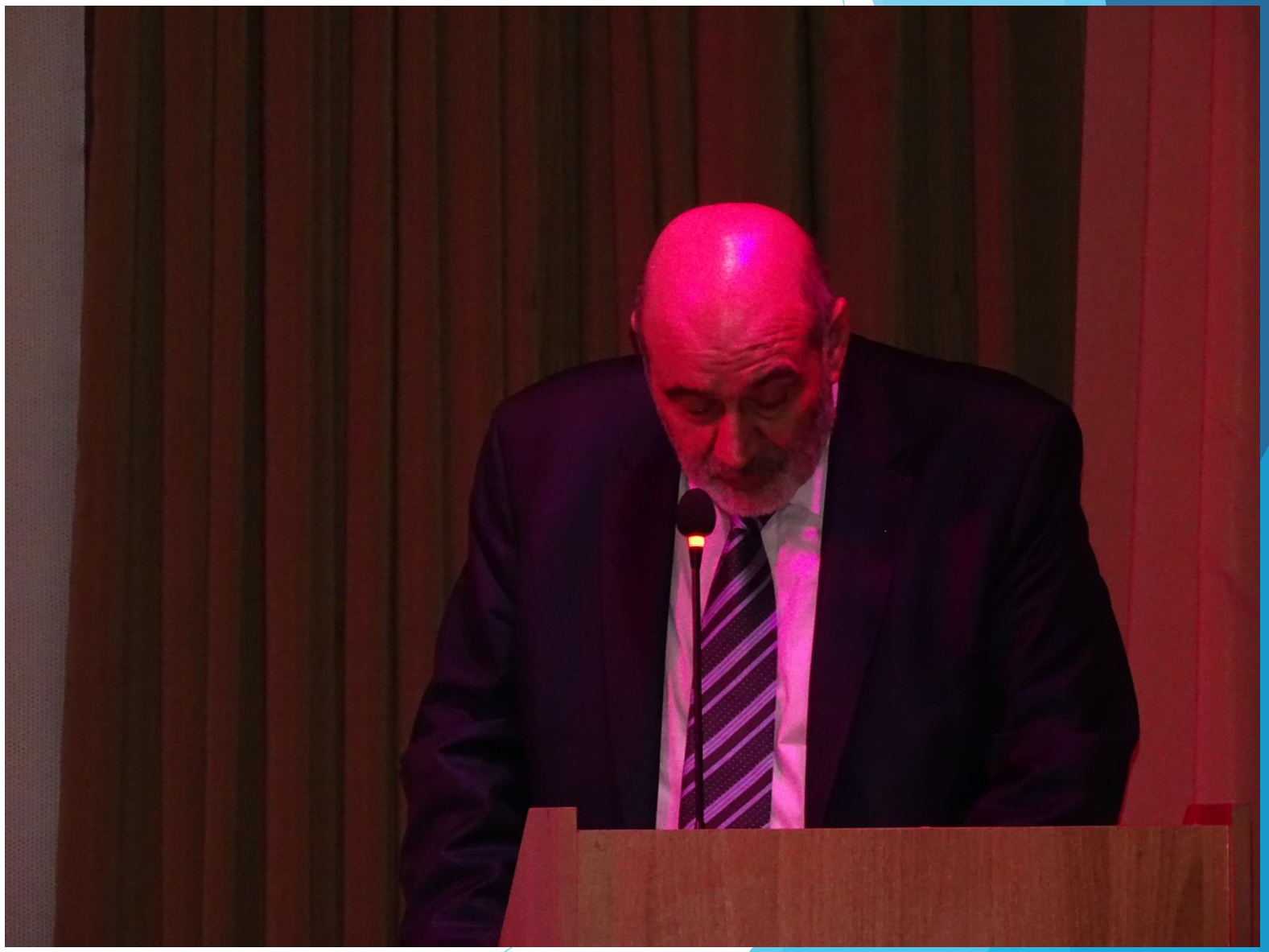

Ναυτιλία, Άμυνα και Γεωργία στη Θεσσαλία. Βίοι παράλληλοι

Κοσμάς Χρηστίδης, Επίτιμος ΑΓΕΝ

Το πιο εμβληματικό και αρχαίο σύμβολο της Ελληνικής ναυτιλίας και της Ελληνικής ναυτοσύνης είναι, βεβαίως, η Αργοναυτική Εκστρατεία και η Αργώ. Γνωρίζουν όλοι από πού εκπορεύθηκε και ποιος ήταν ο πρωταγωνιστής της. Η Θεσσαλία και ο Ιάσων.

Όταν ο Ξέρξης εισέβαλε στην Ελλάδα, το 480 π.Χ., η πρώτη γραμμή άμυνας ήταν η Θεσσαλία. Η στενή δίοδος των Τεμπών ήταν οι Βόρειες Θερμοπύλες, όπου οι συνασπισμένες Ελληνικές πόλεις, μ' επικεφαλής την Σπάρτη, σχεδίαζαν ν' αντιτάξουν την πρώτη αντίσταση. Τα στρατεύματα όμως του Ξέρξη, βρήκαν, δυστυχώς, άλλες διαβάσεις πάνω από τα βουνά, και παρέκαμψαν τα Τέμπη. Ο αγώνας στο σημείο αυτό δεν είχε τότε νόημα και ο άξονας της αντιστάσεως μετατοπίσθηκε νοτιότερα στις Θερμοπύλες.

Ο ίδιος ο Ξέρξης, όπως μας αναφέρει ο Ηρόδοτος, εντυπωσιάσθηκε από το Θεσσαλικό τοπίο, μια μεγάλη πεδιάδα περίκλειστη από ψηλά βουνά. Αν δεν είχε το άνοιγμα προς τη θάλασσα, παρατήρησε, θα κατακλυζόταν από τα νερά των ορέων και θα μετατρεπόταν σε λίμνη. Αντιθέτως, ο μεγάλος φιλόσοφος Πλάτων αντιλαμβανόμενος τη μεγάλη σημασία που έχει για τη Θεσσαλία η άφθονη παροχή υδάτων για άρδευση παρατήρησε πόσο κατάλληλη ήταν η γεωμορφία της Θεσσαλίας για την κατασκευή φραγμάτων. Δεν ξέρω πόσο αξιοποιήθηκε, στη σύγχρονη εποχή, η παρατήρηση αυτή του Πλάτωνος, και **αν κατασκευάσθηκαν στα περιβάλλοντα βουνά, φράγματα, για τη συγκράτηση των όμβριων υδάτων και τη συστηματική παροχέτευσή τους στην πεδιάδα για άρδευση.** Γνωρίζω τα υπάρχοντα σχέδια για την μεταφορά μεγάλων ποσοτήτων νερού από την εκτροπή του Αχελώου. Κοινός παρονομαστής πάντως, είναι η μεγάλη ανάγκη της Θεσσαλίας σε νερό, ώστε οι μεγάλες γεωργικές της δυνατότητες να γίνονται πραγματικότητα, ν' αξιοποιούνται και να τη μετατρέπουν σε σιτοβολώνα και περιβόλι.

Στις τρεις αυτές επισημάνσεις γίνεται φανερό πόσο στενή είναι η σύνδεση ναυτιλίας, άμυνας και γεωργίας σε μια περιοχή που οι μεγάλοι ορεινοί όγκοι και τα στενά περάσματα καταλήγουν προς τη θάλασσα με το θαύμα μιας μεγάλης και εύφορης πεδιάδας, περίκλειστης από τις τρεις πλευρές. Η ιδιομορφία της περιοχής και η προνομιακή θέση της στον κύριο άξονα επικοινωνίας μεταξύ Νοτίου και Βορείου Ελλάδος, της έδωσε πάντα στην ιστορία μια περίοπτη θέση. Κατά τον ίδιο τρόπο, ο γεωργικός της πλούτος και η ήρεμη έκβασή της στη θάλασσα, την κατέστησε ταυτόχρονα γεωργικό αλλά και ναυτικό κέντρο.

Δεν είναι τυχαίο που πρωτοστάτησε, κατά τους Αρχαίους χρόνους, στη ναυτιλία. Το Αιγαίο, στο νοτιότερό του άκρο έπαιξε πρωτοποριακό ρόλο, παραλλήλως με τη Μινωική Κρήτη, στις σχέσεις με τη Μικρά Ασία, τη Μέση Ανατολή και την Αίγυπτο. Η Θεσσαλία και το Βόρειο Αιγαίο πήραν την πρωτοβουλία για ν' ανοίξουν το δρόμο προς τη Μαύρη Θάλασσα, πέρα από τις Συμπληγάδες, που καλύπτονταν τότε από την αχλύ του μύθου και τα σκοτεινά πλάσματα του φόβου και του αγνώστου.

Η παρουσία της Θεσσαλίας στη θαλασσινή ζωή και περιπέτεια των Ελλήνων είναι έκδηλη και στη θαλασσινή μυθολογία. Εδώ κοντά στο Πήλιο είναι το ακρωτήριο της Σηπιάδος το όνομα του οποίου συνδέεται με τις μεταμορφώσεις της Θέτιδος, όταν προσπαθούσε να την αρπάξει ο μελλοντικός της θνητός σύζυγος Πηλεύς, ο πατέρας του Αχιλλέως. Ανάμνηση του ίδιου μυθικού γεγονότος είναι και η παραλία του Χορευτού, όπου στις αμμουδιές του χόρευε η Θέτις με τις άλλες πενήντα Νηρηϊδες.

Στις μεταγενέστερες ιστορικές περιόδους, δεν ευτύχησε το ίδιο στη θάλασσα η Θεσσαλία. Συμβαίνει συνήθως, όταν μια περιοχή είναι πλούσια στη γεωργία, να στρέφει την πλάτη προς τη θαλασσινή περιπέτεια και την ανάγκη της εξωστρέφειας και του υπερπόντιου εμπορίου. Οι δυνατότητές της, όμως, είναι δεδομένες και πρέπει, στη σύγχρονη, τουλάχιστον, εποχή να λαμβάνονται υπόψιν και ν' αξιοποιούνται στη διαμόρφωση μιας άξιας του ονόματός της αναπτυξιακής πολιτικής και στρατηγικής. Πρέπει, επίσης, να σημειώσουμε ότι στη σύγχρονη εποχή, η θάλασσα δεν είναι μόνο σημαντική ως μέσο συγκοινωνίας, μεταφορών και εμπορίου. Είναι επίσης μέσο ψυχαγωγίας και τουριστικής αναπτύξεως. Σκεφτείτε την περαιτέρω ανάπτυξη του αγροτουρισμού ή/και οικοτουρισμού με ξεναγήσεις και επισκέψεις σε περιοχές με ιδιαίτερη περιβαντολλογική αξία, με θαλάσσιο τουρισμό καταδύσεων, πολιτιστικο-θρησκευτικό (Διμήνι, Πήλιο, Μετέωρα, Όλυμπος) και ιαματικό τουρισμό, καθώς και τουρισμού περιπέτειας διττής χρήσεως.

Στην άμυνα η Θεσσαλία παίζει πάντα ρόλο-κλειδί. Η κατοχή και ο έλεγχός της είναι απαραίτητα σε οποιοδήποτε σχέδιο ηγεμονίας στον Ελληνικό χώρο και ενδοκοινωνίας μεταξύ Νότιας και Βόρειας Ελλάδος και Βαλκανίων. Είτε ως

μέρος μεγάλων αυτοκρατοριών του παρελθόντος είτε ως περιφέρεια του σύγχρονου Ελληνικού εθνικού κράτους, η Θεσσαλία είχε και έχει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην άμυνα της Ελλάδος.

Γειτνιάζουσα με μεγάλους ορεινούς όγκους, έγινε στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, μια από τις κύριες περιοχές στις οποίες αναπτύχθηκε το κίνημα των Κλεφτών, με εμβληματική φυσιογνωμία τον απαράμιλλο πολέμαρχο της Επαναστάσεως του 1821 Γεώργιο Καραϊσκάκη. Από εδώ, από αυτά τα μέρη ξεκίνησε και ο αιματηρός αγώνας για την επέκταση των συνόρων με τελική ενσωμάτωση την Μακεδονία μας. Στη Νεότερη εποχή, έγραψε ιστορία η ηρωική αντίσταση των Θεσσαλών φαντάρων στην Πίνδο, το 5^0 Σύνταγμα Δυτικής Θεσσαλίας, ιδιαίτερα στο θρυλικό ύψωμα 731. Στην Εθνική Αντίσταση, αργότερα, η Θεσσαλία υπήρξε επίσης πρωτοπόρος και έδωσε βαρύ φόρο αίματος.

Αναγνώριση του βασικού ρόλου που διαδραματίζει σήμερα η Θεσσαλία στην εθνική άμυνα είναι και η παρουσία της καρδιάς της Ελληνικής μαχητικής Αεροπορίας που είναι το Αεροπορικό Κέντρο ΑΤΑ, καθώς και πρόσφατη επιχειρησιακή χρήση Αμερικανικών μη επανδρωμένων στρατηγικών αεροσκαφών, τα γνωστά UAVs .

Η πλέον γνωστή, σήμερα, και μοναδική παγκοσμίως Ελληνική και καινοτόμα επιχείρηση καταστροφής πυρομαχικών, Soukos Robots, εδρεύει στη Λάρισα.

Στη πηνειάδα Τρικάλων εδρεύει η εταιρεία, Space Sonic, προϊόντων υψηλής τεχνολογίας και ελληνικότατων αεροχημάτων.

Ότι αφορά την γεωργία, και σε αυτό τον τομέα είναι πρωτοποριακή η Θεσσαλία με την ανάπτυξη της υδροπονίας (Hydroponics). Στοχευμένο ράντισμα με Drones. Σκεφτείτε ακόμη περαιτέρω επέκταση στη πράσινη ανάπτυξη και δη στη τεχνολογία του βιολογικού οργώματος που σκοτώνει τα παράσιτα με την μέθοδο της πιέσεως. Οραματιστείτε τον πράσινο, οικολογικό κάμπο.

Οι στρατιωτικοί σχηματισμοί που έχουν την έδρα τους στη Θεσσαλία, οι αναπτυσσόμενες βιομηχανίες, μερικές από τις οποίες είναι αμυντικού χαρακτήρα, τα λιμάνια της και η γεωργική της ανάπτυξη συνθέτουν αυτή την τριάδα της ναυτιλίας, της άμυνας και της γεωργίας, που φαίνεται από πρώτη ματιά παράξενη. Η τριάδα αυτή αντικαθρεφτίζει τις διαφορετικές υποστάσεις της Θεσσαλίας που είναι εγγεγραμμένες στη γεωγραφία και την ιστορία της αλλά και στη νοοτροπία και τις παραδόσεις των κατοίκων της.

Υπάρχει, σήμερα και μια τέταρτη διάσταση, που, ευτυχώς, αναπτύσσεται, με ραγδαίο ρυθμό, στη Θεσσαλία: Είναι τα πανεπιστήμιά της, η επιστήμη, η έρευνα, η τεχνολογία και η καινοτομία. Η διάσταση αυτή παίζει σήμερα

καταλυτικό ρόλο στον εκσυγχρονισμό και των άλλων διαστάσεων και είναι ο κινητήρας της προόδου του μέλλοντος: Η επιστημονική γνώση γίνεται σήμερα άμεσα παραγωγική και υπεισέρχεται σε όλους τους τομείς της παραγωγής και της ζωής. Η έρευνα και ανάπτυξη είναι σήμα κατατεθέν της σύγχρονης ζωής…

Χαίρομαι ιδιαίτερα που η Θεσσαλία δεν υστερεί και σ' αυτό τον τομέα. Αντιθέτως, σε ορισμένους ειδικούς τομείς πρωτοπορεί. Είναι μια εξέλιξη που εμπνέει αισιοδοξία για το μέλλον. Η Θεσσαλία συνδυάζει τον γεωργικό πλούτο με μια ιδιαίτερα συμβολή στην εθνική άμυνα και με τη ναυτική προοπτική που φωτίζει ο πανάρχαιος Αργοναυτικός πυρσός της Ιωλκού. Διανοίγει σήμερα και μια νέα προοπτική στον κρίσιμο τομέα της επιστήμης, της έρευνας και της καινοτομίας. Το υπουργείο γεωργίας θα έπρεπε να είναι εδώ στη Θεσσαλία, πολιτική που εφαρμόζουν άλλες οικονομικά εύρωστες χώρες. Οι Θεσσαλοί θα πρέπει να είμαστε υπερήφανοι για το παρελθόν και την ιστορία μας και αισιόδοξοι για το μέλλον, υπό την προϋπόθεση των συνεχών προσπαθειών για μία ορθολογιστική αναπτυξιακή στρατηγική, που θ' αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα της περιοχής.

Με τις σκέψεις αυτές, σας ευχαριστώ όλους για την ευκαιρία που μου δώσατε να μιλήσω για τη Θεσσαλία που έχω στην καρδιά μου, είμαι ιδιαίτερα υπερήφανος που είμαι Θεσσαλός και δη Ναυτικός, και να ευχηθώ η Θεσσαλία να γίνει αναπτυξιακό υπόδειγμα για όλη την Ελλάδα. Το μπορούμε, θεωρώ ότι γνωρίζουμε πως θα το κάνουμε και το αξίζουμε, αρκεί να είμαστε ενωμένοι.

Ευχαριστώ.

Ευάγγελος Γεωργούσης: Η Εθνική μας Αμυνα & Ασφάλεια στο Πλαίσιο των Περιοχικών Εξελίξεων

Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ

Ευάγγελος Γεωργούσης

Δεν νομίζω ότι υπάρχει και ένας Έλληνας πατριώτης που να πιστεύει ότι η Χώρα μας μπορεί να πετύχει σοβαρή ανάπτυξη, αυτήν δηλαδή που έχει ανάγκη, χωρίς να έχει εμπεδωθεί ένα κλίμα ασφάλειας σε όλους τους δρώντες στην επικράτεια της. Χωρίς εξασφαλισμένη Άμυνα έναντι εξωτερικών απειλών. Αυτό δεν είναι μία δική μας ελληνική ιδιαιτερότητα, αλλά είναι μία παγκόσμια βασική αρχή και αφορά όλα τα Κράτη που θέλουν να έχουν ανεξάρτητη Εθνική πολιτική. Δηλαδή τα Κράτη που δεν θέλουν ή δεν τα συμφέρει να είναι ‘’δορυφόροι’’ άλλων Κρατών. Αν η Χώρα μας είναι σε αυτή τη κατηγορία και θέλει να έχει την δική της πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας , τότε έχει ανάγκη για την δική της Εθνική Στρατηγική. Επομένως το πρώτο που πρέπει να κρατήσουμε, όχι επειδή το λέμε εμείς και μερικές ακόμα χιλιάδες ειδικών, αλλά επειδή είναι η κοινή των πραγμάτων λογική, πως η Ασφάλεια και η Άμυνα είναι οι πρώτες και αναντικατάστατες προϋποθέσεις για την μελλοντική ανάπτυξη μας. Μία σωστή Εθνική Στρατηγική δεν μπορεί να είναι υπόθεσή μιας Κυβέρνησης ή ενός κόμματος, όσο μεγάλο και αν είναι, διότι απλά δεν είναι αντικείμενο μίας βουλευτικής ή κυβερνητικής περιόδου. Είναι διακομματική υπόθεση , είναι εθνική υπόθεση, μακράς διάρκειας, που δεν είναι δυνατόν να αλλάζει με κάθε νέα Κυβέρνηση . Πρέπει να φέρει τη υπογραφή του Προέδρου της Δημοκρατίας , του εκάστοτε Πρωθυπουργού και όλων των αρχηγών των κομμάτων που αποδέχονται τις αρχές της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας. Δύσκολο για εμάς τους Έλληνες λένε πολλοί. Τους λόγους δεν τους έχω βρει, αλλά ούτε και κάποιος που συμφωνεί με την παρούσα κατάσταση, της μη ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής , έχει τεκμηριώσει αυτή του την θέση. Πρόσφατα σε Κυριακάτική εφημερίδα, έλληνας πολίτης, πολύ δοκιμασμένος στις επιχειρήσεις, έγραψε ένα άρθρο σχετικό με την υποχρηματοδότηση των Ε.Δ της χώρας τα τελευταία χρόνια. Και διερωτάται: ‘’…ποίος είναι ο λόγος που ο Πρωθυπουργός και ο Αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης δεν μπορούν να κλειστούν σε ένα δωμάτιο για 24 ώρες και να βγουν μόνο όταν έχουν αποφασίσει να εκταμιεύσουν μέσα σε μία εβδομάδα 1 δις για τις άμεσες λειτουργικές ανάγκες των τριών Όπλων;’’ Δεν νομίζω ότι θα πάρει απάντηση λογική στο ερώτημα του αυτό , όπως και σε πολλά άλλα που έθεσε. Μία Εθνική Στρατηγική το πρώτο που αναλύει και εξετάζει είναι το διεθνές περιβάλλον της Χώρας και κυρίως τις προοπτικές και την εξέλιξη του με έμφαση και βάρος της ανάλυσης στ η χώρα απειλή. Για εμάς η Τουρκία. Γενικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι περνάμε μία αρκετά μακρά περίοδο όπου, η ευρύτερη περιοχή μας, βρίσκεται σε μία σταθερή αστάθεια. Την αρχή της τοποθετείται στο τέλος της Σοβιετικής Ένωσης και τις σχεδόν βίαιες αλλαγές καθεστώτων στα κράτη της Αν. Ευρώπης και των Βαλκανίων. Οι προοπτικές για ισορροπία δύσκολο να εκτιμηθούν. Τα Βαλκανικά κράτη, ενώ προσπαθούν να ανακάμψουν οικονομικά και κοινωνικά στο νέο δυτικό μοντέλο ανάπτυξης και ενώ συνωστίζονται να μπουν στις δυτικές δομές, δεν ξεχνούν καθόλου, τους ιστορικούς εθνικισμούς τους και τις μεταξύ τους τριβές. Τριβές και εθνικές διεκδικήσεις που είναι αναμενόμενο ότι εμπλέκουν της περιοχικές και μεγάλες δυνάμεις, κάνοντας τα πράγματα πιο περίπλοκά. Τα σύνορα στα Βαλκάνια δεν θεωρούνται ακόμα σταθερά και τελικά. Η Σερβία με όλο ,σχεδόν τον κρατικό της περίγυρο έχει σοβαρά θέματα να επιλύσει. Άλλες χώρες που ενώ φάνηκε ότι θα είναι σταθερές, οι διάφορες εθνότητες τους εμφανίζουν προβλήματα συμβίωσης. Η ένταξη κάποιων στο ΝΑΤΟ και στην Ε.Ε , δεν εξασφάλισε και την εσωτερική τους σταθερότητα όπως και τις σχέσεις τους με τους γείτονες τους που είναι δική τους υπόθεση. Και εδώ αρχίζουν τα δύσκολα. Η Συμφωνία των Πρεσπών, κατά του υποστηρικτές της , έλυσε ένα πρόβλημα και θα συντελέσει στην σταθερότητα. Κατά τους επικριτές της , θα αποτελέσει την τυπική και νομική πλέον βάση, μιας νέας μορφής διενέξεων και τριβών. Αυτό που είναι βέβαιο και το οποίο ήδη φαίνεται, είναι ότι ενώ δεν έλυσε ζητήματα με ιδιαίτερο ιστορικό βάρος για την Ελλάδα, εξυπηρέτησε τους δυτικούς γεωπολιτικούς σχεδιασμούς για την περιοχή. Ένα άλλο στοιχείο που κάνει τα Βαλκάνια χώρο συνεχών και σοβαρών τριβών μεταξύ μεγάλων δυνάμεων όπως ΗΠΑ, Ρωσία και ίσως Κίνα, είναι το γεγονός ότι είναι περιοχή

διέλευσης δρόμων ενέργειας προς την Ευρώπη, όπως και δρόμων εμπορίου ανατολής δύσης. Τέλος η περιοχή των Βαλκανίων έχει και ένα άλλο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που , κατά τη γνώμη μου, για εμάς έχει σημασία. Σε όλες σχεδόν τις χώρες υπάρχουν μουσουλμανικοί πληθυσμοί . Γνώρισμα της απελθούσας Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από τα Βαλκάνια. Αυτό ήταν ένα ‘’παράθυρο’’ εισόδου για την τουρκική εξωτερική πολιτική, κεμαλικής κοπής. Αυτό , το ‘’παράθυρο’’, με την νεοοθωμανική πολιτική Ερντογάν, του πολιτικού Ισλάμ, έχει γίνει ‘’πόρτα ‘’ ορθάνοιχτη. Η Ε.Ε, ο βασικό πυλώνας σταθερότητας της χώρας μας , ο οικονομικό γίγαντας των 15.3 τρις ΑΕΠ, δεν έχει ακόμα ενιαία κοινή εξωτερική και αμυντική πολιτική, όπως εμείς θα θέλαμε. Να αναγνωρίζει και να εξασφαλίζει όλα τα εξωτερικά σύνορά της με δικές της δυνάμεις. Όμως μετά την Συμφωνία της Λισσαβόνας το 2009, τα πράγματα στον τομέα αυτόν έχουν κάπως προχωρήσει. Το 2016 η Κυρία Μογκερίνι, όπως ίσως γνωρίζετε, παρουσίασε στο Συμβούλιο πέντε προτεραιότητες για τις οποίες τα κράτη συμφώνησαν. Αυτές είναι : Η Ασφάλεια της Ένωσης, Η αντοχή των κρατών και των κοινωνιών πέρα από τα ανατολικά και τα νότια σύνορα της Ε.Ε., Η ανάπτυξη ολοκληρωμένης προσέγγισης για τις συγκρούσεις, Τις περιφερειακές δομές συνεργασίας και την παγκόσμια διακυβέρνηση για τον 21ο αιώνα. Τον Σεπτέμβριο του 2016 έχομε 13 προτάσεις σε σχέδιο εφαρμογής για την Ασφάλεια και την Άμυνα. Από αυτές προέκυψε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας (EDF).Τα θέματα αυτά προχωράνε με τις γνωστές ταχύτητες της Ε.Ε, αλλά πρέπει να πούμε, ότι σοβαρές παρεμβάσεις κάνει και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η χώρα μας έχει πολλά να κερδίσει αν έχει ικανούς και ενεργούς φορείς, να εμπλακούν σε προγράμματα σχετικά με την Ασφάλεια και την Άμυνα. Αρκετά είναι κοινά. Όμως η υπόθεση Ασφάλεια και Άμυνα για τη Χώρα μας, ακόμα, συνοψίζεται στην φράση του νυν ΥΠΕΘΑ , όταν ήταν Α/ΓΕΕΘΑ , πως ’’… αν συμβεί κάτι με τους τούρκους θα πρέπει να το αντιμετωπίσουμε μόνοι μας.’’ Ακόμα είναι σημαντικό, για την πλήρη εικόνα του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος, να αναφέρουμε το ρήγμα που υπάρχει στην διεθνή πολιτική σκηνή και το οποίο ανεδείχθει έντονα στην πρόσφατη συνδιάσκεψη για την Ασφάλεια στο Μόναχο. Είναι θέμα Ηγεσιών; Είναι θέμα συμφερόντων; Η συνέχεια θα δείξει. Ο αγωγός Nord Stream , μεταξύ Γερμανίας , Ρωσίας και η συμφωνία της Δύσης με το Ιράν, είναι τα δύο μεγάλα παραδείγματα αντίθεσης Ε.Ε, και ΗΠΑ. Αν κάτι θα πρέπει να κρατήσουμε από αυτήν την Συνδιάσκεψη Ασφάλειας ,είναι αυτό που διατύπωσε ο οικοδεσπότης Γερμανός Βολφγκανγκ Ισιγκερ : ‘’ Η Ευρώπη πρέπει πλέον να δρα και να μιλά αυτόνομα και με μία φωνή.’’ Οι εξελίξεις είναι μπροστά μας και απαιτούν μεγάλη προσοχή και ενδιαφέρον διότι, κατά τη γνώμη μου, άπτονται ευθέως της δικής μας , ζητούμενης, Εθνικής Στρατηγικής. Η περιοχή όμως που επηρεάζει άμεσα την όποια Εθνική μας Στρατηγική, για την Ασφάλεια και την Άμυνα, είναι η δική μας ‘’ Γαλάζια Πατρίδα’’. Είναι οι θάλασσες μας με τον εναέριο χώρο τους. Η δική μας ‘’Γαλάζια Πατρίδα’’ δεν είναι απλή προέκταση της στεριανής μας, αλλά αυτή που ενώνει τα στεριανά μας κομμάτια και που ήταν ιστορικά ο πνεύμονας ανάπτυξης του Ελληνισμού στην περιοχή. Τα δύο Εθνικά μας κέντρα τα ενώνουν ο θαλάσσιος και ο εναέριος χώρος της κεντρικής και της Ανατολικής Μεσογείου. Τα Εθνικά μας συμφέροντα επί αυτών των περιοχών τεράστια , είναι δε αντικείμενο καταγραφής και οριοθέτησης των, από την ζητούμενη Εθνική Στρατηγική, όπως φυσικά και ο σχεδιασμός υπεράσπισης και εξασφάλισης των. Αν στην εικόνα προσθέσουμε και να νέα ενεργειακά δεδομένα της Κυπριακής ΑΟΖ και τα αναμενόμενα της δικής μας, τότε τα συμφέροντα αυτά, αποκτούν ισχυρό περιοχικό , αλλά και παγκόσμιο ενδιαφέρον . Στην Εθνική Στρατηγική μας εμπλέκονται νέοι ισχυροί παράγοντες και Κράτη. Τα νέα ενεργειακά δεδομένα της Αν. Μεσογείου, όπως ήταν αναμενόμενο, έκαναν την ήδη αναθεωρητική τουρκική εξωτερική πολιτική έναντι όλων των γειτόνων της, προκλητική και επιθετική έναντι της Ελλάδος και της Κύπρου. Δεν υπάρχουν ούτε τα γνωστά διπλωματικά προσχήματα. Απαιτεί άμεση και έμμεση, μέσω των τουρκοκυπρίων, συμμετοχή στα αποθέματα ενέργειας που βρέθηκαν και που θα βρεθούν. Προβάλει δε τους σχεδιασμούς της για την δική της ΑΟΖ , αγνοώντας όλα τα νησιά μας ανεξαρτήτως μεγέθους. Και όλα αυτά μας λέει ότι, ή τα

δέχεστε όπως εγώ τα πιστεύω ότι είναι, ή θα τα επιβάλλω δια της βίας. Την ώρα που εφαρμόζει αυτή την πολιτική έναντι των γειτόνων της και των συμμάχων της, αυξάνει την οικονομική, ενεργειακή και στρατιωτική συνεργασία με Ρωσία και Ιράν. Είναι αλήθεια ότι η Δύση και οι ηγετικές της δυνάμεις, παρακολουθούν πολύ στενά, το σύνολο της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής και δεν κρύβουν τις προθέσεις των αν συνεχίσει , όχι μόνο να αγνοεί τα δυτικά συμφέροντα, αλλά και να τα βλάπτει. Φροντίζουν όμως, να της αφήνουν πάντα ένα παράθυρο επιστροφής ανοικτό. Σοβαροί αναλυτές εντός και εκτός Ελλάδος δεν αποκλείουν κανένα σενάριο εξελίξεων. Από το να επιστρέψει στο δυτικό ‘’μαντρί’’ ,σχετικά τσαλακωμένη, μέχρι να το τραβήξει στα άκρα. Ποία θα είναι αυτά τα άκρα ,θα εξαρτηθεί από πολλούς παράγοντες. Από την ικανότητα και δυνατότητες της Ελλάδος και της Κύπρου σε όλους τους τομείς , με πρώτο αυτόν της στρατιωτικής ισχύος. Από τις προθέσεις ΗΠΑ και Ε.Ε , με τις δύο εμπλεκόμενες χώρες της στην Κυπριακή ΑΟΖ, Γαλλία και Ιταλία. Αν έχουν βάση οι ανακοινώσεις και οι πληροφορίες από την τελευταία τριμερή + ένας, στην Ιερουσαλήμ , οι προοπτικές είναι ενθαρρυντικές και για τον αγωγό East Med, αλλά κυρίως στο ότι υπάρχει ταύτιση απόψεων και θέσεων επί των θεμάτων της περιοχής, ΗΠΑ, Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδος και μάλλον Αιγύπτου. Οι ΗΠΑ σχεδιάζουν την πολιτική ενεργειακής ασφάλειας για την περιοχή και σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Global Energy Center, ‘’…η ενεργειακή ασφάλεια σημαίνει οικονομική και πολιτική ασφάλεια’’. Αναλυτές της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής μας λένε, ότι αυτή βασίζεται σε μία διαχρονική Εθνική Στρατηγική που την βάση της έχει στον λεγόμενο ‘’Εθνικό Όρκο’’. Αυτήν αναπροσαρμόζει σε επιχειρησιακό και τακτικό επίπεδο, ανάλογα με τις εκάστοτε κρατούσες διεθνής συνθήκες, το Συμβούλιο Ασφάλειας της Τουρκίας. Η Στρατηγική επιλογή όμως μένει σταθερή. Αυτός ο ‘’Όρκος’’ , όπως τον λένε , είναι οι 6 αποφάσεις του τελευταίου οθωμανικού κοινοβουλίου στις 28/1/1920 με αναφορά στις αποφάσεις της τουρκικής εθνοσυνέλευσης στο Ερζερούμ και την Σεβάστεια. Μετά την επικράτηση του Ερντογάν έχουμε σοβαρή αλλαγή στην επιχειρησιακή και τακτική προσέγγιση στην τουρκική εξωτερική πολιτική. Ο Ερντογάν ασπάστηκε και εφαρμόζει την παρακαταθήκη του μέντορα του Ερμπακάν, όπως αυτός την άφησε με το κίνημα του Milli Gorus(Εθνική Θέαση). Είναι η βάση για την επανεμφάνιση στην τουρκική πολιτική σκηνή του πολιτικού Ισλάμ. Και για να γνωρίζουμε τι ακριβώς λέει αυτή η πολιτική παρακαταθήκη σας διαβάζω: ‘’ Η Εθνική Θέαση είναι η ψυχή και το πνεύμα του Έθνους μας, τα οποία κατά τη διάρκεια της ένδοξης ιστορίας μας κατέκτησαν την Κωνσταντινούπολη και έτσι έκλεισαν μία εποχή και άνοιξαν μία άλλη, τα οποία πολιόρκησαν την Βιέννη, τα οποία κέρδισαν στο Τσανακαλέ , τα οποία έκαναν τον πόλεμο της ανεξαρτησίας μας και πρόσφατα πέτυχαν θαύματα στην Κύπρο. Το Έθνος μας θα βρει στην Εθνική Θέαση τον ίδιο του τον εαυτό , θα βρει αυτό που ψάχνει’’. Θέλουμε λοιπόν , θα έλεγα επειγόντως, μία Εθνική Στρατηγική μακράς διάρκειας, που το βασικό πλαίσιο της θα δεσμεύει όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου, ενώ η εκάστοτε Κυβέρνηση θα επιλέγει την επιχειρησιακή και τακτική προσέγγιση επίτευξης των στόχων και των εθνικών συμφερόντων. Πολύ σοβαρό τμήμα της θα είναι η Εθνική Στρατιωτική Στρατηγική. Και αυτό διότι χωρίς την αναγκαία στρατιωτική ισχύ, καμία Εθνική Στρατηγική για την υπεράσπιση των εθνικών συμφερόντων, απέναντι στην τουρκική απειλή, δεν θα είναι πλήρης. Οι ήδη υφιστάμενες τριμερείς ή και τετραμερείς συνεργασίες και συμφωνίες με Κράτη της περιοχής είναι χρήσιμες. Και όσο διευρύνονται και προσεγγίζουν να εξελιχθούν σε Αμυντικές, αυτό δεν μπορεί παρά να είναι ισχυρό στοιχείο στην πολιτική Ασφάλειας της Χώρας. Όμως πρέπει να είμαστε ρεαλιστές. Η Ελλάδα και η Κύπρος δεν μπορούν να αφήνουν την Εθνική τους Ασφάλεια και Άμυνα, δηλαδή την βάση της ανάπτυξης των, σε χέρια τρίτων εγγυητών μόνο. Τα συμφέροντα των δύο πόλων του Ελληνισμού που απειλούνται από την τουρκική εξωτερική πολιτική , είναι τεράστιας Εθνικής Σημασίας και όχι μόνο οικονομικής. Η επιτυχής διασφάλιση των , από κοινού, μπορεί να είναι μία νέα αρχή για ένα νέο άλμα και των δύο στο μέλλον. Αντίθετα , μία αποτυχία στην υπεράσπιση των, θα είναι η τελική υπογραφή αποδοχής της ‘’Φιλανδοποίησης’’ επίσης και των δύο. Πρέπει δε να είμαστε και οι δύο έτοιμοι για μία αλλαγή της τουρκικής πολιτικής

έναντι των ΗΠΑ. Στο θέμα των S-400 για παράδειγμα.
Αφού λοιπόν η Εθνική μας Άμυνα και Ασφάλεια είναι δική μας υπόθεση και υποχρέωση, υποχρέωση του Ελληνισμού , ο Στρατιωτικός μας σχεδιασμός είναι ανάγκη να περιέχει κοινές, πρακτικές και συμφέρουσες λύσεις για την αποτροπή της απειλής. Η ''Γαλάζια Πατρίδα'' της Τουρκίας , νέο πέπλο της τουρκικής επεκτατικής πολιτικής , απειλεί ευθέως τα συμφέροντα Ελλάδος, Κύπρου, όσα οι προβλέψεις του Δ.Δ. δίνουν. Είναι γνωστές οι θέσεις της για την ΑΟΖ , ενώ απαιτεί χωρίς περιστροφές εθνικό μας έδαφος. Το Ναυτικό και Αεροπορικό εξοπλιστικό της πρόγραμμα δεν είναι τυχαίο και άσχετο, ούτε φυσικά επένδυσαν για να πετάξουν τα λεφτά τους. Με βάση την δική μας σταδιακή μείωση της στρατιωτικής μας ισχύος, με αιτιολογία την οικονομική κρίση, πολύ σύντομα και όχι μετά το 2023, επέτειο των 100 χρόνων της τουρκικής Δημοκρατίας και των 200 δικών μας ελεύθερης ζωής, η απόλυτη στρατιωτική υπεροχή της Τουρκίας θα είναι γεγονός. Οι περισσότεροι στρατιωτικοί αναλυτές συμφωνούν ότι οι επιλογές που έχει η Χώρα μας, αλλά και η Κύπρος , προσθέτω εγώ, είναι μόνο δύο. Η επιλογή της πολιτικής του κατευνασμού , μέσω διμερών διαπραγματεύσεων ή την ενίσχυση και διατήρηση της αναγκαίας και ικανής στρατιωτικής ισχύος για την εξασφάλιση αποτροπής απέναντι στην επεκτατική τουρκική πολιτική. Οι αλλαγές που συμβαίνουν στα γεωπολιτικά δεδομένα της περιοχής και στις διακρατικές σχέσεις , είναι συνεχείς και τις καθορίζουν τα εκάστοτε συμφέροντα. Αν επιλέξουμε την δεύτερη επιλογή ,της αποτροπής, τα δύο πρώτα ζητούμενα είναι, πρώτον η πολιτική αποφασιστικότητα και δεύτερον, η στρατιωτική ικανότητα και ετοιμότητα εφαρμογής. Αν δεν έχουμε αποφασίσει για αυτά, τα οποία με την κατάλληλη σχεδίαση θα γίνονται συνεχώς εμφανή προς την Τουρκία, καλύτερα να μην ξοδέψουμε για την αύξηση της ισχύος των Ε.Δ. μας. Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης είναι σοβαρές επί των Ε.Δ και κυρίως επί του Π.Ν. και της Π.Α. Όχι πως δεν υπήρχαν τομείς για συμμάζεμα και αναδιοργάνωση, για μείωση του λειτουργικού κόστους, όμως αυτό δεν το έχουμε δει σε σοβαρό βαθμό. Την κατεύθυνση των άμεσων ενεργειών μας, την δίνουν οι τελευταίοι τουρκικοί στρατιωτικοί σχεδιασμοί στα πλαίσια της άσκησης τους με το ίδιο όνομα, όπως και η πολιτική τους: ''Γαλάζια Πατρίδα''. Μικρό ή μικρά νησιά στο Αιγαίο και το σύμπλεγμα του Καστελόριζου , αν αλλάξουν εθνική κυριαρχία, λύνουν όλα τα προβλήματα και τις επιδιώξεις των τούρκων σε αυτές τις θάλασσες. Επιτυγχάνουν τον πολιτικό τους στόχο, την διχοτόμηση του Αιγαίου και την επέκταση της ΑΟΖ τους στην Αν. Μεσόγειο, διακόπτοντας την συνέχεια Ελλάδος ,Κύπρου. Θεωρώ ότι όλες αυτές οι εξελίξεις και οι φανερές τουρκικές προθέσεις , θα έχουν τύχει της κατάλληλης μελέτης και επεξεργασίας από το ΥΠΕΘΑ και ΥΠΕΞ , για την ανάλογη προσαρμογή του δικού μας στρατιωτικού δόγματος. Η τουρκική , λοιπόν αναθεωρητική εξωτερική πολιτική , απειλεί ευθέως και τους δύο πόλους του Ελληνισμού. Αυτό, κατά τη γνώμη μου , σημαίνει, ότι μεγάλο μέρος της Εθνικής μας Στρατηγικής , αλλά και του Στρατιωτικού μας σχεδιασμού αποτροπής, πρέπει είναι κοινός και συνδυαστικός. Η θέση ότι η Κύπρος αποφασίζει και η Ελλάδα υποστηρίζει, εκτιμώ, ότι δεν είναι θέση εθνικής προοπτικής και κατεύθυνσης. Οι καιροί επιβάλλουν ο Ελληνισμός να σχεδιάζει από κοινού , να αποφασίζει από κοινού και να υλοποιεί συνεργαζόμενος στενά και μεθοδικά. Τον άξονα , Ελλάδα, Κύπρος, Ισραήλ, νομίζω ότι δεν πρέπει να τον βλέπουμε μόνο από την ενεργειακή και οικονομική υπόσταση. Είναι καιρός να εξετάζουμε και την αμυντική του αξία και διάσταση. Το πρώτο του σκέλος, αυτό της Ελλάδος ,δηλαδή Κρήτη, Κύπρου, είναι ευθύνη του Ελληνισμού. Και εδώ , νομίζω , ότι αξίζει μία επισήμανση. Η Κύπρος , αν πιστεύει στην κοινή πορεία του Ελληνισμού και αν δεν θέλει να αφήνει την άμυνα της μόνο σε τρίτους εγγυητές, είναι καιρός να μπει με την Ελλάδα σε κοινή αμυντική σχεδίαση , διότι μόνο έτσι θα πολλαπλασιαστεί η αποτελεσματικότητα της αποτροπής. Τρόποι και μέσα υπάρχουν για την υλοποίηση της. Η βασική ευθύνη, το κέντρο βαρύτητας, του αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού αποτροπής για τον Ελληνισμό, πέφτει στο Π.Ν. και την Π.Α . Κατ' αρχήν ότι έχουμε να είναι αξιόμαχο και άμεσα να σχεδιάσουμε την βελτίωση των. Η τεχνολογία προσφέρει πολλές έξυπνες , οικονομικές και αποτελεσματικές λύσεις που μπορούν να βοηθήσουν

στην εξουδετέρωση των Ναυτικών και Αεροπορικών ατού της απειλής. Για παράδειγμα, συστήματα συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών προσφέρουν στις ηγεσίες χρόνο, εικόνα και κυρίως την αποφυγή του αιφνιδιασμού σε όλα τα επίπεδα. Η αποτελεσματικότητα μας στον κυβερνοπόλεμο , στην παθητική και ενεργητική του εκδοχή. Εδώ μπορούν να έχουν πολύ σοβαρή συνεισφορά τα Πανεπιστήμια μας. Χώρες της Ε.Ε. ετοιμάζουν το νέο Eurodrone , με πολλές δυνατότητες. Τομέας με ιδιαίτερη επιχειρησιακή αξία , αλλά και σοβαρό αντικείμενο για την Αμυντική μας Βιομηχανία. Νέα συστήματα Η.Π. και Laser μπορούν να προσφέρουν και στην Άμυνα και στην Βιομηχανία μας. Όλα αυτά μπορούν να πολλαπλασιάσουν την βασική ισχύ των Ε.Δ μας.

Κλείνοντας, επισημαίνω , ότι το σύνολο της περιοχής μας, από τα Βαλκάνια έως την Αν. Μεσόγειο, έχει όλο το ‘’υλικό’’ , σε αφθονία για μία μικρή ή μεγαλύτερη ανάφλεξη. Κάποιες χώρες θεωρούν , ότι μια τέτοια εξέλιξη μπορεί και να τις συμφέρει. Έχουν κάνει δε και προς την περίπτωση αυτή μεγάλες επενδύσεις. Βλέπετε Τουρκία. Σε αυτό προσθέστε και μία ηγεσία, που πολύ θα ήθελε στους εορτασμούς του 2023, να είχε να επιδείξει μια επιτυχία, εθνικής εμβέλειας, που θα της επέτρεπε, δίπλα στις φωτογραφίες του Κεμάλ Ατατούρκ να αναρτήσει και την δική της. Τα Κράτη και τα Έθνη που θέλουν να έχουν πρόοδο και συνέχεια και να ορίζουν τις τύχες τους μόνα τους , προετοιμάζονται για όλα τα ενδεχόμενα, έγκαιρα. Ο Νομπελίστας Σεφέρης κάπου γράφει: ‘’ Την τύχη του κάθε λαός την κάνει μοναχός του και όσα του κάνει η τρέλα του δεν του τα κάνει ο οχτρός του’’. Ας έχουμε τον νου μας.

Σας Ευχαριστώ

Ευάγγελος Γεωργούσης

Αναστάσιος Μπασαράς: Η επισκόπηση της Διηνεκούς Οικονομικής Κρίσης και η Γυμνή Αλήθεια

Η Επισκόπηση της Διηνεκούς Ελληνικής Οικονομικής Κρίσης & η Γυμνή Αλήθεια! *Αναστάσιος Μπασαράς*

Κλικ το εικονίδιο αν θέλετε να δείτε το βίντεο της παρουσίασης !

Η Επισκόπηση της Διηνεκούς Ελληνικής Οικονομικής Κρίσης & η Γυμνή Αλήθεια! *Αναστάσιος Μπασαράς*

Αγαπητοί (ες) Φίλοι (ες)
Παρουσίασα την Πέμπτη 7/3/2019, στην κατάμεστη αίθουσα του Συλλόγου των Αθηναίων (ΣτΑ) το θέμα "Η επισκόπηση της Διηνεκούς ελληνικής οικονομικής κρίσης και η γυμνή αλήθεια."
Παρόντες οι Επίτιμοι Αρχηγοί ΓΕΣ, Κ. Γκίνης και Α. Στεφανής, ΓΕΝ Κ. Χρηστίδης, ΓΕΑ Γ. Αντωνετσής, οι Πρόεδροι του ΣτΑ Ε. Σκιαδάς, του ΕΛΙΣΜΕ Β. Μαρτζούκος, του ΣΑΣΙ Ε. Γεωργούσης, της Αεροπορικής Ακαδημίας Ι. Αλεξόπουλος, του ΕΣΜΑ Ι. Κούτρας, της ΕΑΑΑ αντιπρόσωπος Η. Σβάρνας, Ο Πρέσβυς ε.τ. Δ. Κωνσταντίνου, Ο Πνευματικός μου Πατήρ Γεώργιος, οι Καθηγητές πανεπιστημίων Α. Συρίγος και Γ. Στρατόπουλος, ο Πρόεδρος της Κιβωτού Ολιστικής παιδείας Δ. Μπάκας, Ο Επίτιμος πρόεδρος του Συνδέσμου των Κολλεγίων Κ. Καρκανιάς, ο τ. Γενικός Διευθυντής της ΓΔΑΕΕ Κ. Βούρης κλπ!! Παρόντες, επίσης, οι παλιοί πρόεδροι του ΕΛΙΣΜΕ: Στρατηγός Χ. Μουστάκης, Ναύαρχος Γ. Δεμέστιχας, Στατηγός Η. Καζούκας, Τα ΔΣ του ΕΛΙΣΜΕ, ΣΑΣΙ και ΣτΑ. Πολλοί μα πάρα πολλοί πεσβύτεροι (και ιδιαίτερα της ΠΑ ανώτατοι αξιωματικοί τάξεων του 1950 και 60: Παγώνης, Μπέλιας, Δ. Παπαγεωργίου, Γ. Κακλής, Ν. Σταυρόπουλος, Α. Παμπούκης, Σ. Ξαρχουλάκος, Π. Ξυπολιάς κλπ) και νεώτεροι ανώτατοι και ανώτεροι Αξιωματικοί των ΕΔ και των ΣΑ, δημοσιογράφοι και ένα πλήθος από νέους και νέες, οι περισσότεροι κάτοχοι Δρ και δυσκολευόμενοι να βρούν το αγαθό της ζωής: 'τη δουλειά'. ***Τους ευχαριστώ όλους και όλες διπλά για τη μεγάλη τιμή που μου έκαναν και την πολλαπλή χαρά που μου έδωσαν. Ξεκίνησα τονίζοντας***

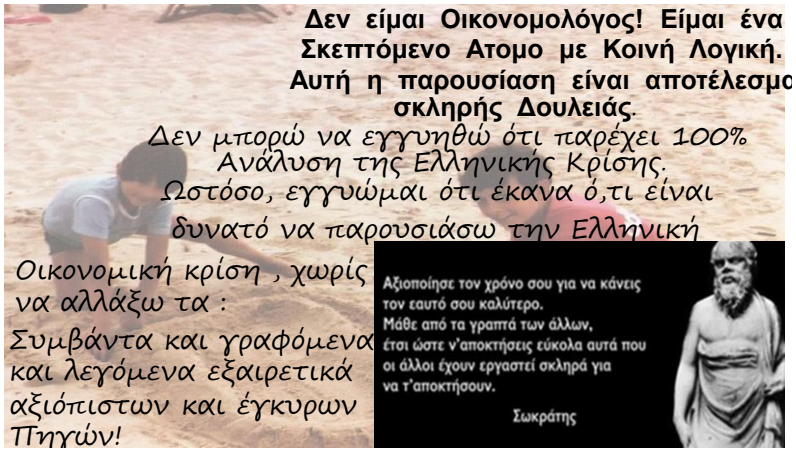

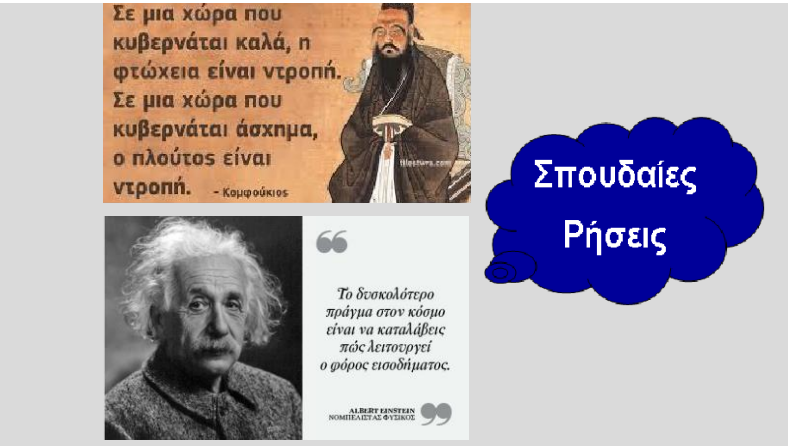

Περίγραμμα Παρουσίασης

Εισαγωγή

Οικονομικά Στοιχεία

Δημόσιο Χρέος

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων

Τα αίτια της οικονομικής κρίσης

Τα Μνημόνια και τα Μεγάλα Ψέματα

Τα μαθήματα της Κρίσης

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Η Προοπτική και τα Μέτρα μετά το 2018

Φτώχια. Απόγνωση. Αβεβαιότητα.
Αυτό είναι που οι περισσότεροι Έλληνες πρέπει να αντιμετωπίζουν καθημερινά λόγω της οικονομικής κρίσης. Αλλά πώς έφτασαν ως αυτό το σημείο; Είναι εύκολο να κατηγορήσεις τον ελληνικό λαό για όλα. Κι αν νομίζεις ότι αυτοί... είναι οι λόγοι, βλέπεις μόνο την κορυφή του παγόβουνου. Η αλήθεια είναι πολύ πιο περίπλοκη από αυτό.
Ας ορίσουμε το πρόβλημα.
Υπάρχουν, προφανώς, πολλαπλοί παράγοντες για την παρακμή της ελληνικής, οικονομικής κατάστασης. Αλλά για διευκόλυνση, αποφάσισα να χρησιμοποιήσω το χρέος ως σημείο αναφοράς, δεδομένου ότι είναι ένας σημαντικός δείκτης της σταθερότητας μιας χώρας.
Το ελληνικό δημόσιο χρέος έχει δημιουργήσει έναν φαύλο κύκλο. Το υψηλό δημόσιο χρέος καθιστά την οικονομική κατάσταση μιας χώρας εύθραυστη για ξένους και τοπικούς επενδυτές που δεν θέλουν να διακινδυνεύσουν τα χρήματά τους, επιβραδύνοντας, έτσι, την οικονομία.
Το κράτος, λοιπόν, δεν είναι σε θέση να καλύψει όλες τις δαπάνες για τους πολίτες του και του δίνονται δάνεια. Τα δάνεια πρέπει να εξοφληθούν αργά ή γρήγορα και, συνεπώς, αυξάνουν το χρέος, ξεκινώντας τον κύκλο από την αρχή!
Παρατηρώντας αυτό το γράφημα του ελληνικού δημόσιου χρέους σε σχέση με το ΑΕΠ μπορούμε να παρατηρήσουμε πότε άρχισε να γίνεται σοβαρό πρόβλημα.
Υπήρξαν δύο σημαντικές αυξήσεις του χρέους που επηρέασαν αρνητικά την πορεία της οικονομικής βελτίωσης και ανάπτυξης στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια.
Για τους σκοπούς αυτού του βίντεο, θα σας παράσχω λεπτομερή ανάλυση του ελληνικού χρέους καθ 'όλη τη διάρκεια των ετών.

Κατά τη διάρκεια της Χούντας, γνωστής και ως Δικτατορία των Συνταγματαρχών, το χρέος παρέμεινε σχετικά χαμηλό. Ήταν το σημερινό ισοδύναμο των 277 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο ήταν σύμφωνο με αυτό των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.
Άρα, η Χούντα δεν απίθωσε σημαντικό χρέος στους ώμους του ελληνικού λαού.
Η επόμενη περίοδος χαρακτηρίστηκε από την αντιπαλότητα μεταξύ του σοσιαλδημοκρατικού κόμματος, του ΠΑΣΟΚ και του κεντροδεξιού κόμματος, Νέας Δημοκρατίας.
Οι πολιτικές και των δύο κομμάτων ήταν διεφθαρμένες και βασισμένες στην πελατοκρατία, καθώς έκαναν ψεύτικες υποσχέσεις στον ελληνικό λαό μόνο για να πάρουν ψήφους.
Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου δαπανήθηκαν εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ για την κρατικοποίηση πολλών βιομηχανιών και εταιρειών, ακόμη και εκείνων που πνίγονταν με χρέη, προκειμένου να ευνοήσουν βραχυπρόθεσμα τους ανθρώπους.
Ο αριθμός των υπαλλήλων του δημοσίου τομέα διπλασιάστηκε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και ξεπέρασε τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων εργασίας.
Με άλλα λόγια, δεν ήταν το κράτος μόνο υποχρεωμένο να πληρώνει τα χρέη και τη διατήρηση δυσλειτουργικών επιχειρήσεων, αλλά και χιλιάδες εργαζομένους που δεν είχαν καμία δουλειά να κάνουν.
Η κακή διαχείριση των πόρων δεν περιορίστηκε εκεί, αλλά κάπως έτσι ήταν τα πράγματα. Έτσι οδηγήθηκε η Ελλάδα στην έξαρση του χρέους κατά τη δεκαετία του '80.
Το 2001 η Ελλάδα εισέρχεται στην Ευρωζώνη. Στην αρχή, το δημόσιο χρέος της Ελλάδας παρέμεινε σχετικά σταθερό γύρω στο 100% του ΑΕΠ. Το 2008, όμως, η τάση αυτή άρχισε να αλλάζει. Και αντεστράφη πλήρως μετά το 2009. Ενώ το χρέος εξακολουθούσε να αυξάνεται, το ΑΕΠ μειωνόταν, δημιουργώντας ένα διπλό πρόβλημα: ένα μεγαλύτερο χρέος επιβάραινε μια ασθενέστερη οικονομία. Λοιπόν, πώς μπορούμε να το εξηγήσουμε αυτό;

Κάθε χώρα στην Ευρώπη διαθέτει μια μοναδικά δομημένη οικονομία, που σημαίνει ότι ανταποκρίνεται διαφορετικά σε οικονομικές πιέσεις ή γεγονότα. Είναι προς το συμφέρον των χωρών της Νότιας Ευρώπης όπως της Ελλάδας να υποτιμούν τακτικά τα νομίσματά τους έναντι του γερμανικού μάρκου σε περιόδους δυσχέρειας, διότι μπορεί να έχει μερικά σημαντικά οφέλη, όπως η ευκολότερη εξόφληση χρεών και η αύξηση εξαγωγών. Με την εμφάνιση του ευρώ, όλες οι ευρωπαϊκές οικονομίες έχασαν τον έλεγχο του νομίσματός τους, αλλά αυτό επηρέασε κυρίως τις νοτιοευρωπαϊκές χώρες. Έχουν γίνει λιγότερο ανταγωνιστικές. Οι εισαγωγές έχουν αυξηθεί, ενώ οι εξαγωγές έχουν μειώθεί. Το ευρώ για αυτούς δεν έφερε τίποτα παρά παγωμένους μισθούς, ενώ οι τιμές διπλασιάστηκαν και τριπλασιάστηκαν. Δημιούργησε εθνική, οικονομική στασιμότητα και προσωπική εξαθλίωση. Το ευρώ υποτίθεται ότι υιοθετήθηκε για να ενθαρρύνει την πολιτική ενότητα στην Ευρώπη. Αντιθέτως, προκαλεί μεγάλη διχόνοια σε καιρους που πρέπει να είμαστε ενωμένοι και είναι καταδικασμένο να αποτύχει.
Προκειμένου μια ευρωπαϊκή χώρα να εισέλθει στην Ευρωζώνη, πρέπει να επιδείξει βελτίωση των δημοσίων οικονομικών της, όπως υπαγορεύει η Συνθήκη του Μάαστριχτ. Δεδομένου ότι η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας δεν πήγαινε καλά, ο καιροσκόπος γίγαντας της Wall Street, Goldman Sachs, επωφελήθηκε από την κατάσταση προτείνοντας στους Έλληνες πολιτικούς μια περίπλοκη οικονομική συμφωνία, με αποτέλεσμα ένα μικρό ποσοστό του χρέους να εξαφανιστεί ως εκ θαύματος. Έτσι, η υπόλοιπη Ευρώπη και κυρίως ο ελληνικός λαός εξαπατήθηκαν. Προσωπικά πιστεύω ότι οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ήταν τόσο αφελείς και καλοπροαίρετοι να αγνοήσουν ένα τέτοιο σχέδιο. Μου φαίνεται λογικό ότι όχι μόνο το γνώριζαν από την αρχή, αλλά και ότι συμμετείχαν σε αυτό, εφ 'όσον είχαν οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα να το πράξουν. Αλλά η Goldman Sachs δεν προσφέρει τις ...τίμιες υπηρεσίες δωρεάν.

Σκέψου μόνο ότι η αρχική συμφωνία αντιπροσώπευε το 12% των εσόδων της Goldman από τη γιγαντιαία της μονάδα συναλλαγών και επενδύσεων μόνο το 2001. Μετά τα επεισόδια της 11ης Σεπτεμβρίου, η συμφωνία στράβωσε και ξαφνικά η Ελλάδα βρέθηκε να χρωστάει σχεδόν τα διπλάσια από τα συμφωνηθέντα. Οι γιγαντιαίες τράπεζες της Wall Street είναι άριστοι οικονομικοί θηρευτές που κρύβονται πίσω από νομικές διαδικασίες. Με λίγα λόγια, η τράπεζα του χρέους & στο μεταξύ σχεδόν το διπλασίασε, αφήνοντας στους Έλληνες λιγότερες θέσεις εργασίας & περισσότερο χρέος.
Τον Οκτώβριο του 2009, η νέα σοσιαλιστική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι το έλλειμμα του προϋπολογισμού για το 2009 θα είναι 12,7%, 4 φορές το όριο που θέτει το "Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης". Σύντομα, οι Οργανισμοί Αξιολόγησης άρχισαν να υποβαθμίζουν την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας σε κατάσταση "υψηλού κινδύνου". Σε σύντομο χρονικό διάστημα, πολλές επενδύσεις αποσύρθηκαν από τη χώρα και η κατάσταση επιδεινώθηκε, άμεσα επηρεάζοντας τη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων. Υπάρχει μια δικαιολογημένη διαμάχη σχετικά με τους Οργανισμούς Αξιολόγησης. "Οι Τρεις Μεγάλοι" είναι οι Moody's, Standard & Poor's και Fitch, που αποτελούν ένα ολιγοπώλιο που ελέγχει περίπου το 95% των επιχειρήσεων αξιολόγησης. Η υποβάθμιση μπορεί να έχει καταστροφικό αντίκτυπο στην ικανότητα μιας χώρας να δανειστεί χρήματα στη διεθνή αγορά. Επίσης, οι εταιρείες δαπανούν εκατομμύρια για να λάβουν βαθμολογία, καθώς οι αξιολογήσεις θεωρούνται αξιόπιστες από τους επενδυτές. Αλλά θα έλεγα ότι τελικά δεν είναι και τόσο αξιόπιστες. Έχουν κατηγορηθεί ότι συνέβαλαν στην παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, μετά την υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας AAA πολλών χωρών που χαρακτηρίστηκαν από τους ίδιους ως πολύ αξιόπιστες για επενδύσεις. **Το κύριο πρόβλημα με τους Οργανισμούς Αξιολόγησης είναι το γεγονός ότι είναι ιδιωτικές εταιρείες που έχουν ως πρωταρχικό στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους. Αυτό προκαλεί σοβαρή σύγκρουση συμφερόντων, καθώς οι οργανισμοί μπορούν να υποβιβάσουν σκόπιμα άβολους αντιπάλους ή χωρες. Στην περίπτωση της Ελλάδας, η αξιολόγησή τους είχε μεγαλύτερη επίδραση στην οικονομία από την ίδια την κρίση.**

Φυσικά, οι ελληνικές κυβερνήσεις των τελευταίων 30 ετών δεν θα έπρεπε να έχουν δημιουργήσει τόσο μεγάλο χρέος και οι τράπεζες θα έπρεπε να γνωρίζουν καλύτερα από το να αναλάβουν τον κίνδυνο να επενδύσουν σε ομόλογα μιας χώρας που έχει ήδη τόσα χρέη. Ωστόσο, οι τράπεζες ανέλαβαν τον κίνδυνο επειδή οι τόκοι των ελληνικών ομολόγων ήταν υψηλότεροι και ακόμα κι όταν απέτυχαν, εξακολουθούσαν να επιδιώκουν το κέρδος. Έκαναν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να μην καταγράψουν απώλειες ακόμη και μετά από μια τέτοια κακή επένδυση. Αυτός είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους η Ελλάδα δεν επετράπη να χρεοκοπήσει ή να ακυρώσει ένα χρέος που είναι αδύνατο να εξοφληθεί.
Προκειμένου να αποφευχθεί η πτώχευση, δόθηκε στην Ελλάδα οικονομική "βοήθεια", γνωστή ως Μνημόνια. Στην πραγματικότητα, όμως, τα χρήματα "διάσωσης", που ξεπέρασαν το ποσό των 320 δισ. Ευρώ, δεν κατέληξαν πραγματικά στη χώρα. Η Ελλάδα φαίνεται ότι λαμβάνει δισεκατομμύρια, αλλά πάνω από το 90% αυτών των χρημάτων πηγαίνει πίσω στις τράπεζες. Δεν δημιουργήθηκαν νέες θέσεις εργασίας, δεν υπήρχε κατανάλωση και επομένως δεν υπήρχαν νέα φορολογικά έσοδα. Ό,τι απέμεινε στους Έλληνες είναι ο τόκος που πρέπει να πληρώσουν για αυτή τη "βοήθεια". 'Οχι μόνο αυτό, αλλά οι πιστωτές, επίσης, υποχρέωσαν την Ελλάδα να εφαρμόσει αυστηρά μέτρα λιτότητας που εμβαθύνουν ακόμα περισσότερο την ύφεση.
Η αύξηση των φόρων και η έντονη μείωση των δημοσίων δαπανών είχαν πολύ αρνητικά αποτελέσματα για την οικονομία. Για παράδειγμα, πολλές ελληνικές επιχειρήσεις έκλεισαν, άλλες μεταφέρθηκαν στο εξωτερικό για να αποφύγουν τη λιτότητα, ενώ όσες παραμένουν στην Ελλάδα ζορίζονται και το μέλλον τους είναι αβέβαιο. Επιπλέον, χιλιάδες άνθρωποι έχασαν τη δουλειά τους, πολλές οικογένειες βρίσκονται στα πρόθυρα της φτώχειας και οι νέοι φεύγουν από την Ελλάδα για ένα καλύτερο μέλλον που η πατρίδα τους δεν είναι σε θέση να προσφέρει. Ακόμη και αν αυτά τα ακραία μέτρα μειώσουν το συνολικό χρέος, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ αυξάνεται επειδή το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν συρρικνώνεται αξιοσημείωτα.

Οικονομικά Στοιχεία

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Ακαθάριστος Σχηματισμός Κεφαλαίου

Απασχόληση

Εισαγωγές-Εξαγωγές Αγαθών& Υπηρεσιών

Κατά Κεφαλή Μεγέθη: ΑΕΠ & Εθνικό Εισόδημα

Κύρια Μεγέθη Γενικής Κυβέρνησης

Τελική Κατανάλωση

Δημοσιονομικά στοιχεία - Ετήσια

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή - Εθνικός Δείκτης

Δείκτης Τιμών Παραγωγού στη Βιομηχανία

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Ελληνική Στατιστική Αρχή

	μές, σε εκατ. €	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017*
	ΠΡΟΣΕΓΙΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	226.031	207.029	191.204	180.654	178.656	177.258	176.488	180.218
P.1	Παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών (σε βασικές τιμές)	354.633	323.261	306.893	292.476	288.345	280.135	274.977	286.000
P.2	Ενδιάμεση ανάλωση (σε αγοραίες τιμές)	154.990	141.352	137.914	132.239	130.432	123.522	120.932	128.474
B.1*g	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (σε βασικές τιμές)	199.644	181.909	168.979	160.237	157.913	156.613	154.044	157.526
D.21	Φόροι επί των προϊόντων	26.920	25.788	23.315	22.263	22.235	22.248	[redacted]	24.364
D.31	Επιδοτήσεις επί των προϊόντων	533	668	1.090	1.845	1.492	1.603	[redacted]	1.672
	ΠΡΟΣΕΓΙΣΗ [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	180.218
P.3	Τελική κατ[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	118.847
P.3	Τελική κατ[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	4.968
P.3	Τελική κατ[redacted] Κυβέρνηση[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	35.695
P.3	Τελική κατ[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	159.511
P.51g	Ακαθάριστ[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	23.243
P.52 / P.53	Μεταβολή [redacted] διαθέσεις [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	-699
P.6	Εξαγωγές α[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	59.454
P.7	Εισαγωγές [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	61.292
	ΠΡΟΣΕΓΙΣ[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	176.488	180.218
D.1	Αμοιβές εξ[redacted]νης εργασίας	82.130	73.259	66.080	59.715	59.196	58.327	58.287	59.603
B.2	Ακαθάριστο [redacted]ουργικό πλεόνασμα μικτό εισόδημα	118.529	110.117	103.539	100.081	96.044	94.487	91.987	94.027
D.2	Φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών	28.734	28.151	26.024	25.593	27.789	28.872	30.618	31.015
D.3	Επιδοτήσεις	3.362	4.499	4.439	4.735	4.374	4.428	4.404	4.427

* Προσωρινά στοιχεία

ΑΕΠ: 2010/226δ€, 2017/180δ€

Αμοιβές: -28%,

Ακαθάριστο Λειτουργικό Πλεόνασμα: -22%

Φόροι: +8%, Επιχορηγήσεις: +33%

Ακαθάριστος Σχηματισμός Κεφαλαίου

Τρέχουσες τιμές		1995	1996	2005	2009	2010	2017*
Ακαθ. Σχηματισμός Κεφαλαίου		20.913	24.063	44.031	43.559	38.534	22.544
	Αγροτικά προϊόντα	56	32	92	129	76	94
Ακαθάριστος Σχηματισμός	Μεταλλικά π						
Παγίου Κεφαλαίου	Εξοπλισμός						
κατά επενδυτικό αγαθό	Κατοικίες						
	Αλλες κατασ						
	Αλλα προϊόντ	1.253	1.415	3.155	3.920	4.193	3.039
	Σύνολο	18.573	21.423	41.500	49.387	39.698	23.243
Μεταβολή αποθεμάτων / Αποκτήσεις μείον διαθέσεις τιμαλφών		2.340	2.640	2.531	-5.828	-1.164	-695

ΑΣΚ-Συγκρίσεις

GR: 20δ€, ISR: 64, PO:32, TR:240

Εκτόξευση Τουρκίας!!! ΑΣΚ 2017: 2009 -53%

Το τμήμα του ΑΕΠ που επενδύεται και δεν καταναλίσκεται είναι το ΑΣΚ!

Απασχόληση

Κλάδοι (Α64)	1995 Σύνολο Total	1995 Μισθωτοί Employees	2000 Σύνολο Total	2000 Μισθωτοί Employees	2005 Σύνολο Total	2005 Μισθωτοί Employees	2009 Σύνολο Total	2009 Μισθωτοί Employees	2010 Σύνολο Total	2010 Μισθωτοί Employees	2011* Σύνολο Total	2014* Σύνολο Total	2014* Μισθωτοί Employees	2015* Σύνολο Total	2015* Μισθωτοί Employees	2017* Σύνολο Total	2017* Μισθωτοί Employees
Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	715	131	654	122	521	31	516	72	508	95	473	463	84	447	81		79
Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών ιλύων, ειδών ενδύματος, δέρματος και δερματίνων ειδών	110																22
Κατασκευές	266																102
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	217																213
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	454																249
Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	173																42
Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	335																371
Εκπαίδευση	240																269
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	139																156
ΣΥΝΟΛΟ Α64	4156		4313	2684	4647	2957	4829	3191	4705	3150	4382	4055	2683	4064	2709	4146	2780

Είναι εμφανής η πτώση στους 3 πρώτους κλάδους και το θέριεμα στους 3 τελευταίους το 2009-10.
Προσέξτε, επίσης, το μεγάλο κομάτι του λιανικού εμπορίου!
Φυτική/Ζωική Παραγωγή, Κλωστουφαντουργία, Κατασκευές -
Δημόσιο, Αμυνα, Εκπαίδευση, Υγεία +

Εισαγωγές-Εξαγωγές Αγαθών& Υπηρεσιών

I. Τρέχουσες τιμές	1995	2003	2004	2008	2009	2010	2017*
Αγαθά	18.478	44.512	46.865	72.636	56.091	55.988	53.332
Υπηρεσίες	2.631	8.525	9.682	14.403	12.228	13.465	7.961
Εισαγωγές	21.109	53.037	56.546	87.039	68.319	69.452	61.292
εκ των οποίων							
Δαπάνες μονίμων κατοίκων στην αλλοδαπή	1.149	2.136	2.310	2.679	2.425	2.156	1.905
Αγαθά	8.596	14.067	15.907	24.680	20.227	23.433	32.037
Υπηρεσίες	4.829	19.110	24.208	31.853	24.863	26.525	27.418
Εξαγωγές	13.425	33.177	40.115	56.533	45.089	49.959	[illegible]
εκ των οποίων							
Δαπάνες μη μονίμων κ							[illegible]
Ισοζύγιο εξαγωγών - εισ							[illegible]
II. Σταθερές τιμές προηγ							[illegible]
Αγαθά							[illegible]
Υπηρεσίες							[illegible]
Εισαγωγές							[illegible]
εκ των οποίων							
Δαπάνες μονίμων κατοίκων στην αλλοδαπή		2.126	2.264	2.584	2.479	2.082	1.856
Αγαθά		14.092	15.619	23.387	21.397	21.789	29.852
Υπηρεσίες		18.544	23.713	30.836	24.666	25.492	26.794
Εξαγωγές		32.635	39.332	54.223	46.063	47.281	56.646
εκ των οποίων							
Δαπάνες μη μονίμων κατοίκων στην οικονομική επικράτεια		9.178	10.041	11.242	10.217	9.386	14.518
Ισοζύγιο εξαγωγών - εισαγωγών		-20.443	-16.048	-28.305	-23.260	-18.694	-1.517

2007-09, Είναι εμφανές το θέριεμα του ισοζυγίου εξαγωγών-εισαγωγών.

2003	04	08	09	10	17
-20δ€	-18	-28	-23	-19	-1,5

Κατά Κεφαλή Μεγέθη: ΑΕΠ & Εθνικό Εισόδημα

	1995	2000	2003	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017* [8]
Συνολικός πληθυσμός στο μέσο του έτους	10.562.164	10.805.796	10.928.091	11.121.383	11.104.995	11.045.040	10.965.241	10.892.369	10.820.964	10.775.989	10.768.193
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε αγοραίες τιμές	8.811	13.071	16.371	20.324	18.643	17.311	16.475	16.402	16.381	16.378	16.736
Ακαθάριστο εθνικό εισόδημα σε αγοραίες τιμές										16.378	16.769
Καθαρό εθνικό εισόδημα σε αγοραίες τιμές										13.594	14.033
Καθαρό εθνικό διαθέσιμο εισόδημα										13.519	13.991

2017:2008: Κατά Κεφαλήν -42%

Ωστόσο, 42η στον κόσμο!

GR	SR	BU	TU	RO	PO	CY	SP	IT
100	30	40	60	60	110	140	150	170

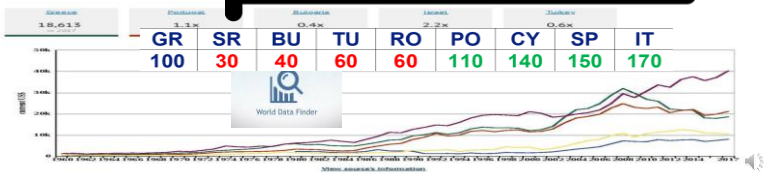

Κύρια Μεγέθη Γενικής Κυβέρνησης

	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2013	2014	2015	2016	201
Παραγωγή	17049	26403	40335	50486	54860	49943	37680	37512	37124	37214	3717
- Εμπορεύσιμη παραγωγή και παραγωγή για ιδία τελική χρήση	448	766	1143	1523	1373	1251	1304	1310	1446	1185	118
- Μη εμπορεύσιμη παραγωγή	16601	25637	39192	48963	53487	48692	36376	36202	35678	36029	3599
Προστιθέμενη αξία, ακαθάριστη	12076	18961	28608	35407	38929	36081	29085	28695	28354	28187	2817
Φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγων, εισπρακτέοι	11426	18455	23632	30413	27826	28454	25960	28086	28689	30420	3075
Φ.Π.Α., εισπρακτέος	5417	8927	13398	16978	14879	15958	12593	12676	12885	14333	1464
Εισόδημα περιουσίας εισπρακτέο	1198	1022	1372	1843	1628	1514	1119	813	751	1018	83
Επιδοτήσεις, πληρωτέες	150	13	169	99	234	343	2104	1754	1739	1802	166
Εισόδημα περιουσίας, πληρωτέο	9962	9693	9369	11699	11993	13258	7282	6973	6256	5618	562
Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, καθαρό	2512	9771	15466	20458	17227	16367	17693	20172	21445	24018	2429
Τρέχοντες φόροι στο εισοδήματος, περιουσίας, κ.λ.π., εισπρακτέοι	6109	13816	17878	19640	20292	18682	18934	17361	17095	18130	1809
Καθαρές κοινωνικές εισφορές εισπρακτέες	9635	16339	24537	30641	29344	29700	24455	24088	24422	4908	2596
- εκ των οποίων πραγματικές εργοδοτικές κοινωνικές εισφορές										7716	854
- εκ των οποίων πραγματικές κοινωνικές εισφορές νοικοκυριών										1597	1220
Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις, εισπρακτέες										4224	312
Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, περιουσίας, κ.λ.π., πληρωτέοι										63	7
Κοινωνικές παροχές εκτός από τις κοινωνικές μεταβιβάσεις σε ε											
κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος - αγορασμένη εμπορεύσιμη π											
πληρωτέες										8953	3843
Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις, πληρωτέες										2706	256
Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό										3439	3461
Τελική καταναλωτική δαπάνη										5609	3595
Προσαρμογή για τη μεταβολή συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων	0	0			0	0	0	0	0	0	
Αποταμίευση, ακαθάριστη	-6107	102				18642	[illegible]	-2292	-478	4539	528
Αποταμίευση, καθαρή	-8703	-303						-9087	-7238	-2170	-133
Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις, εισπρακτέες	1518	403						4246	5203	3090	246
Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις, πληρωτέες	523	248						1164	6425	692	136
Επιχορηγήσεις επενδύσεων, πληρωτέες	468	219						766	180	104	9
Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	3824	8095	9161	13537	[illegible]			7093	8193	5953	492
Αποκτήσεις μείον διαθέσεις μη χρηματοοικονομικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	120	224	195	351	359	165	78	52	48	52	6
Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου και αποκτήσεις μείον διαθέσεις μη χρηματοοικονομικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	3944	8319	9356	13888	12537	8453	8637	7145	8241	6005	499
Καθαρή ικανότητα χρηματοδότησης (+) / καθαρή ανάγκη για χρηματοδότηση (-)	-9056	-5739	-12329	-24625	-35966	-25309	-23765	-6355	-9941	932	139
Σύνολικές δαπάνες	42809	65575	90778	123041	128454	118616	112540	89665	94839	86344	8527
Συνολικά έσοδα	33753	59836	78449	98416	92488	93307	88775	83310	84898	87276	8666

Το ισοζύγιο έσοδα- δαπάνες θέριεψε 'αρνητικά' στα έτη της κρίσης 2008, 9, 10, 12, 13

-25δ€, -36δ€, -25δ€, -24δ€, -

Τελική Κατανάλωση

Πραγματική Κατανάλωση

1995	2000	2004	2005	2013	2015	2016	2017
71	107	142	152	181	138	137	139

...έχουσες τιμές			1995	2000	2004
	Σύνολο		79.835		
...λική	Νοικοκυριά[1]		61.120		
...ταναλωτική	ΜΚΙΕΝ		2.156		
...πάνη	Γενική Κυβέρνηση	Σύνολο	16.559		
		Ατομική	7.400		
		Συλλογική	9.159		
...ραγματική ατομική ...τανάλωση			70.676		

Η Κατανάλωση Θέριεψε στα έτη 2005 έως και 2011

ΑΤΟΜΙΚΗ: Στέγαση,Υγεία,Αναψυχή και πολιτισμός,Εκπαίδευση,Κοινωνική/προστασία

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ: γενικές δημόσιες υπηρεσίες, άμυνα δημόσια τάξη και ασφάλεια, οικονομικές υποθέσεις, προστασία του περιβάλλοντος, στέγαση και υποδομή κοινής ωφέλειας, γενική διοίκηση, έρευνα/ανάπτυξη

2017/2010 = Α:62 Σ:80 %

Δημοσιονομικά στοιχεία - Ετήσια

Κράτος Μέλος: ΕΛΛΑΔΑ Στοιχεία σε εκατομμύρια ευρώ Ημερομηνία: 16/10/2018	2014	2015	2016	2017
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-)	-6.355	-9.941	932	1.391
Γενική Κυβέρνηση	-7.670	-9.879	-1.517	-2.097
- Κεντρική Κυβέρνηση	M	M	M	M
- Πολιτειακή Κυβέρνηση	531	490	551	679
- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	784	-552	1.898	2.809
- Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης				
Ενοποιημένο χρέος Γενικής Κυβέρνησης	319.629	311.725	315.011	317.414
Ονομαστικές τιμές στο τέλος κάθε έτους				
Ανά κατηγορία:				
Διαθέσιμα και καταθέσεις	6.374	5.546	5.987	5.950
Χρεόγραφα	69.466	61.084	57.163	54.944
Βραχυπρόθεσμα	12.201	10.934	10.134	14.322
Μακροπρόθεσμα	57.265	50.150	47.029	40.622
Δάνεια	243.789	245.095	251.861	256.520
Βραχυπρόθεσμα	352	293	278	377
Μακροπρόθεσμα	243.437	244.802	251.583	256.143
Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης για:				
Ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου	6.570	6.812	6.106	7.846
Τόκους (ενοποιημένους)	6.970	6.253	5.615	5.619
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τρέχουσες τιμές	178.656	177.258	176.488	180.218

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή - Εθνικός Δείκτης

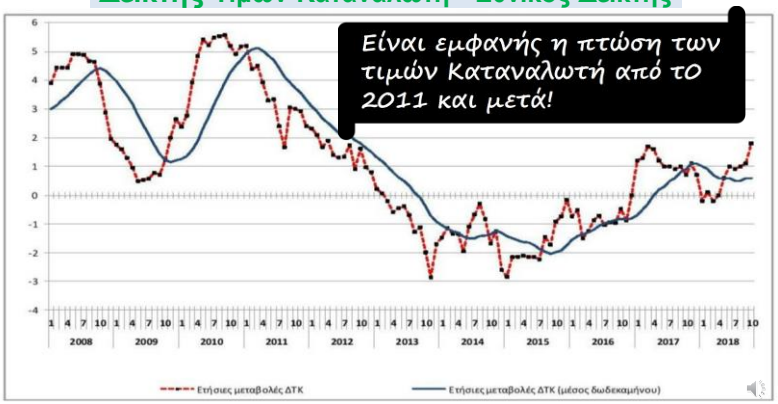

Είναι εμφανής η πτώση των τιμών Καταναλωτή από το 2011 και μετά!

Δείκτης Τιμών Παραγωγού στις Υπηρεσίες

Κατηγορίες υπηρεσιών	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Υπηρεσίες οδικής μεταφοράς εμπορευμάτων και υπηρεσίες μετακόμισης	97,6	102,7	103,1	100,0	99,0	94,7	93,7	92,4	91,0	90,7	91,2
Υπηρεσίες εναέριων μεταφορών	101,2	102,1	95,8	100,0	111,6	111,3	118,8	135,8	142,8	149,4	149,4
Υπηρεσίες Αποθήκευσης	95,2	101,2	104,3	100,0	98,8	93,8	91,1	106,6	94,3	87,8	92,6
Υπηρεσίες διακίνησης φορτίων	96,0	100,8	100,5	100,0	100,0	105,0	104,6	90,8	90,7	92,4	94,4
Ταχυδρομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες ταχυμεταφοράς										105,2	105,4
Ταχυδρομικές υπηρεσίες υποχρέωσης καθολικής υπηρεσίας										109,6	107,9
Άλλες ταχυδρομικές υπηρεσίες & ταχυμεταφορές, εκτός καθολικής υπηρεσίας										117,2	113,9
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών										99,1	99,8
Υπηρεσίες λογιστικής, τήρησης λογιστικών βιβλίων και λογιστικού ελέγχου· υπηρεσίες παροχής φορολογικών συμβουλών										113,1	129,9
Νομικές και λογιστικές υπηρεσίες· υπηρεσίες παροχής συμβουλών διαχείρισης	90,8	94,7	96,7	100,0	102,6	103,2	103,8	83,1	83,8	84,3	84,8
Υπηρεσίες τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων	98,9	98,4	99,9	100,0	100,2	100,5	101,1	88,6	91,7	89,6	88,3
Υπηρεσίες παρουσίασης στα μέσα ενημέρωσης	88,9	97,6	95,1	100,0	101,5	96,8	100,4	101,6	100,9	100,9	100,9
Υπηρεσίες έρευνας αγοράς και δημοσκοπήσεων	95,8	99,8	100,4	100,0	94,6	87,7	82,4	98,5	97,0	95,3	93,5
Υπηρεσίες ασφάλειας και διεξαγωγής ερευνών	88,5	92,0	96,7	100,0	100,2	101,5	102,9	99,9	98,7	97,8	96,8
Υπηρεσίες καθαρισμού	95,9	98,5	99,4	100,0	100,3	99,9	98,1	105,5	98,0	99,7	104,8

Εναέριες Μεταφορές
Ταχυδρομικές Υπηρεσίες
Αυξήθηκαν σημαντικά!

Δείκτης Τιμών Παραγωγού στη Βιομηχανία

(Έτος Βάσης 2010=100,0)

Έτος	Μέσος Ετήσιος Γενικός Δείκτης (Σύνολο Αγοράς)	%	Μέσος Ετήσιος Γενικός Δείκτης Εγχώριας Αγοράς	%	Μέσος Ετήσιος Γενικός Δείκτης Εξωτερικής Αγοράς	%
1980	7,8		7,3		8,9	
1981	9,6	24,5%	9,1	24,2%	11,1	25,1%
1982	11,0	14,1%	10,7	16,8%	12,9	8,1%
1983	13,3	20,5%	12,9	20,8%	14,4	19,6%
1984	16,1	21,7%	15,2	18,4%	18,6	29,6%
1985	19,4	20,5%	18,3	19,7%	22,7	22,1%
1986					24,4	7,2%
1987					26,7	9,5%
1988					29,5	10,6%
1989					34,4	16,5%
1990					36,7	6,7%
1991					41,5	13,0%
1992					44,7	7,8%
1993					49,4	10,6%
1994					54,0	9,2%
1995					59,6	10,3%
1996					64,2	7,8%
1997					65,3	1,6%
1998					66,8	2,3%
1999					67,8	1,5%
2002					78,4	1,1%
2003					78,1	-0,3%
2004					82,1	5,0%
2005	82,2	5,3%	87,3	5,9%	85,1	3,7%
2006	87,7	6,7%	90,9	7,3%	89,2	4,8%
2007	91,2	4,0%	100,0	4,1%	91,9	3,0%
2008	99,6	9,2%	94,3	10,0%	97,8	6,4%
2009	93,7	-5,8%	100,0	-5,8%	91,9	-6,0%
2010	100,0	6,7%	107,4	6,1%	100,0	8,8%
2011	107,7	7,7%	112,7	7,4%	108,8	8,8%
2012	112,8	4,7%	112,0	4,9%	113,2	4,1%
2013	111,8	-0,9%	111,1	-0,7%	111,3	-1,7%
2014	110,5	-1,2%	104,9	-0,8%	108,3	-2,7%
2015	102,5	-7,2%	98,9	-5,8%	98,0	-11,4%
2016	98,6	5,7%	103,1	5,4%	89,5	6,8%
2017	101,7	5,3%		4,2%	97,6	9,1%

Προσέξτε την πτώση του δείκτη το 2015 !!!
-11,4%

Επενδύσεις: 2007-2017 FDI *(Foreign Direct Investments)*

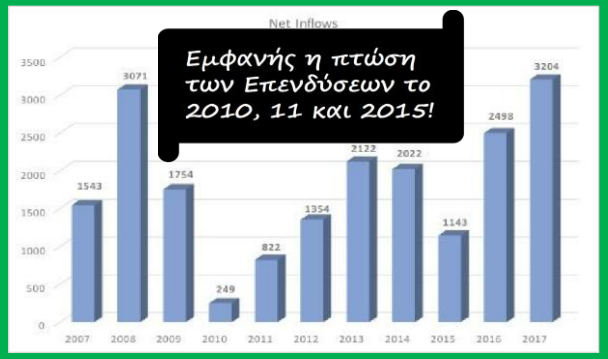

Εμφανής η πτώση των Επενδύσεων το 2010, 11 και 2015!

https://www.enterprisegreece.gov.gr/en/greece-today/why-greece/foreign-direct-investment___

Επενδύσεις: *Investment capital by country of origin*

Γερμανοί, Γάλλοι, Κύπριοι οι μεγάλοι επενδυτές!!

Source: Bank of Greece

https://www.enterprisegreece.gov.gr/en/greece-today/why-greece/foreign-direct-investment ___

Structure of net FDI inflows in manufacturing, 2007-2017

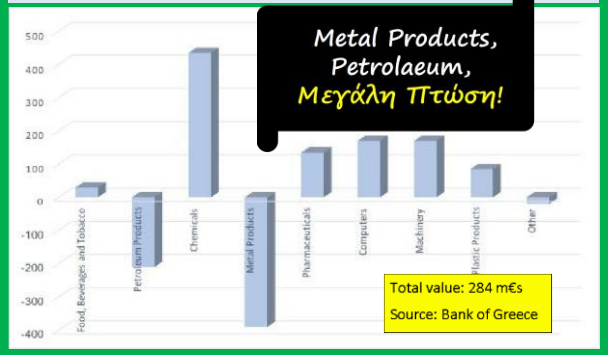

https://www.enterprisegreece.gov.gr/en/greece-today/why-greece/foreign-direct-investment

Structure of net FDI inflows in services during 2007-2017

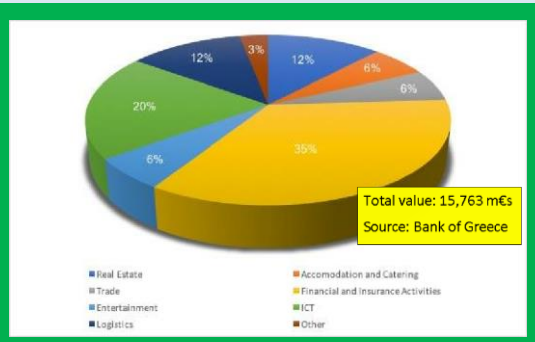

https://www.enterprisegreece.gov.gr/en/greece-today/why-greece/foreign-direct-investment

Greece - Arms imports in constant prices of 1990 $

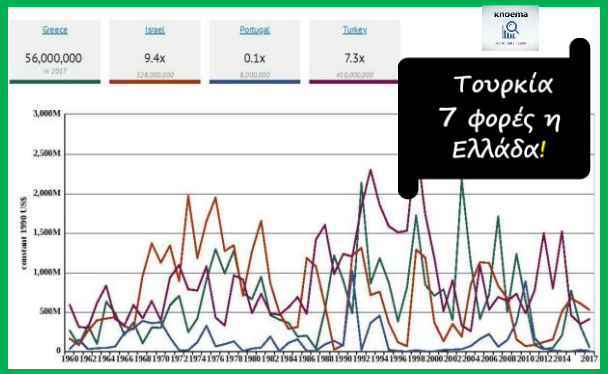

Greece - Arms exports in constant prices of 1990 $

Greece – Armed Forces Personnel vs Labor %

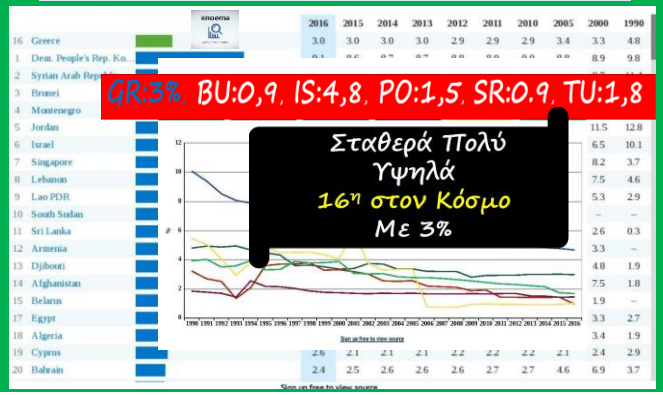

		2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2005	2000	1990
16	Greece	3.0	3.0	3.0	3.0	2.9	2.9	2.9	3.4	3.3	4.8
1	Dem. People's Rep. Ko...									8.9	9.8
2	Syrian Arab Repu...										
3	Brunei										
4	Montenegro										
5	Jordan									11.5	12.8
6	Israel									6.5	10.1
7	Singapore									8.2	3.7
8	Lebanon									7.5	4.6
9	Lao PDR									5.3	2.9
10	South Sudan									–	–
11	Sri Lanka									2.6	0.3
12	Armenia									3.3	–
13	Djibouti									4.8	1.9
14	Afghanistan									7.5	1.8
15	Belarus									1.9	–
17	Egypt									3.3	2.7
18	Algeria									3.4	1.9
19	Cyprus	2.6	2.1	2.1	2.1	2.2	2.2	2.2	2.1	2.4	2.9
20	Bahrain	2.4	2.5	2.6	2.6	2.6	2.7	2.7	4.6	6.9	3.7

GR:3%, BU:0,9, IS:4,8, PO:1,5, SR:0.9, TU:1,8

Σταθερά Πολύ Υψηλά
16η στον Κόσμο
Με 3%

Greece – R and D (%GDP)

		2015	2014	2013	2012	2011	2010	2005	2000
30	Greece	1.0	0.8	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	–
1	Israel	4.3	4.3	4.1	4.2	4.0	3.9	4.0	3.9
2	Korea	4.2	4.3	4.1	4.0	3.8	3.5	2.6	2.2
3	Japan	3.3	3.4	3.3	3.2	3.2	3.1	3.2	2.9
4	Sweden	3.3	3.1	3.3	3.3	3.2	3.2	3.4	–
5	Austria	3.1	3.1	3.0	2.9	2.7	2.7	2.4	1.9
6	Denmark	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	2.9	2.4	–
7	Finland			3.3	3.4	3.6	3.7	3.3	3.3
8	Germany			2.8	2.9	2.8	2.7	2.4	2.4
9	United States			2.7	2.7	2.8	2.7	2.5	2.6
10	Belgium			2.4	2.4	2.2	2.1	1.8	1.9
11	France			2.2	2.2	2.2	2.2	2.0	2.1
12	Iceland			1.8	–	2.5	–	2.7	2.6
13	Slovenia			2.6	2.6	2.4	2.1	1.4	1.4
14	China			2.0	1.9	1.8	1.7	1.3	0.9
15	Netherlands			2.0	1.9	1.9	1.7	1.8	1.8
16	Czech Republic	1.9	2.0	1.9	1.8	1.6	1.3	1.2	
17	Norway	1.9	1.7	1.7	1.6	1.6	1.7	1.5	
18	United Kingdom	1.7	1.7	1.7	1.6	1.7	1.7	1.6	
19	Estonia	1.5	1.5	1.7	2.1	2.3	1.6	0.9	

Καθόλου Κακή!
Γιατί τόσα παράπονα σε πολλές ημερίδες
1%
30η στο Κόσμο

Employment as a share of population aged 15 years & above (%)

		2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2005	2000
164	Greece	41.5	40.6	39.9	38.9	38.7	40.5	44.2	47.5	48.3	47.4
1	Qatar	86.8	87.0	87.4	86.6	85.9	85.5	85.6	86.3	79.3	74.2
2	Rwanda	85.0	85.2	85.4	85.6	84.8	83.9	84.1	84.2	84.5	86.5
3	Madagascar	84.9	84.8	85.0	86.2	87.1	87.8	86.7	85.6	84.6	81.6
4	Cambodia	84.5	84.2	84.3	84.5	84.5	84.8	85.0	85.[illegible]	79.9	76.7
5	Nepal	81.9								82.9	84.2
6	Tanzania	81.5								79.4	79.0
7	Zimbabwe	79.4								78.7	69.2
8	Niger	78.6								76.6	77.1
9	United Arab Emirates	78.3								75.9	74.2
10	Ethiopia	78.2								80.0	74.8
11	Lao PDR	77.7	[illegible]	77.7	77.6	77.6	77.5	77.5	77.5	77.7	78.6
12	Burundi	77.6	77.6	77.3	76.9	77.3	77.5	77.8	78.1	79.8	82.3
13	Dem. People's Rep. Ko...	76.6	76.7	76.9	76.9	77.0	77.0	77.1	77.2	77.8	78.5
14	Vietnam	76.6	76.6	76.8	77.1	76.6	76.3	75.7	74.9	75.0	75.4
15	Eritrea	76.2	76.1	76.1	76.0	75.9	75.6	75.4	75.1	73.8	75.3
16	Togo	76.1	76.3	76.4	76.5	76.5	76.5	76.5	77.2	79.1	79.2
17	Iceland	75.2	75.4	74.0	72.5	71.1	69.9	69.1	69.2	73.8	76.8
18	Ghana	75.1	75.0	75.1	75.1	75.1	73.8	72.9	72.1	71.8	66.9
19	Peru	73.9	73.6	73.8	74.9	75.4	76.1	75.9	76.3	71.9	63.7

Πολύ – Πολύ Πίσω!

Δημόσιο Χρέος

Υψος Χρέους

Μέση Σταθμική Διάρκεια του Χρέους

Ετήσιο Κόστος Εξυπηρέτησης

Μεικτός Ετήσιος Νέος Δανεισμός

Πιστοληπτική Ικανότητα

Πολιτική Δανεισμού & Διαχείριση Χρέους

Η εξέλιξη του χρέους ιστορικά

Υψος Χρέους

Υψος Χρέους Συγκρίσεις

Μέση Σταθμική Διάρκεια του Χρέους

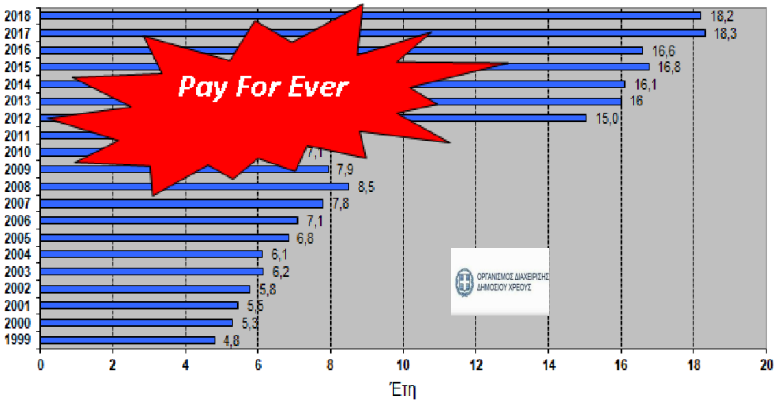

Ετήσιο Κόστος Εξυπηρέτησης

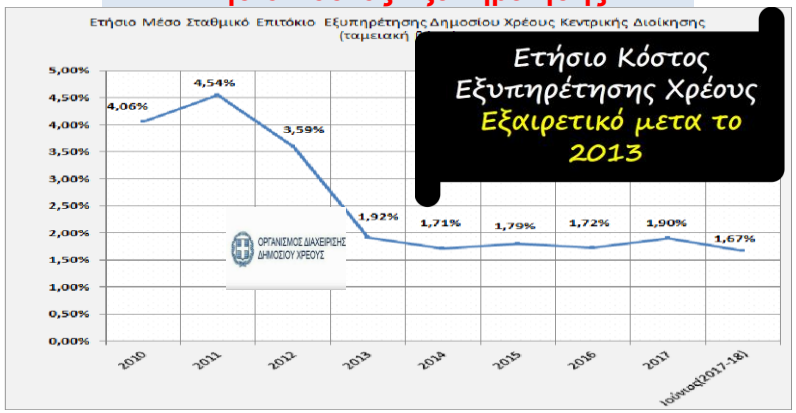

Σύνθεση

Μεικτός Ετήσιος Νέος Δανεισμός

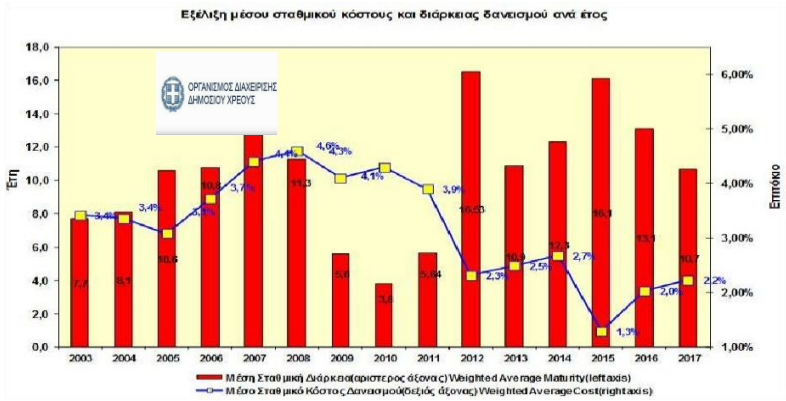

Πιστοληπτική Ικανότητα

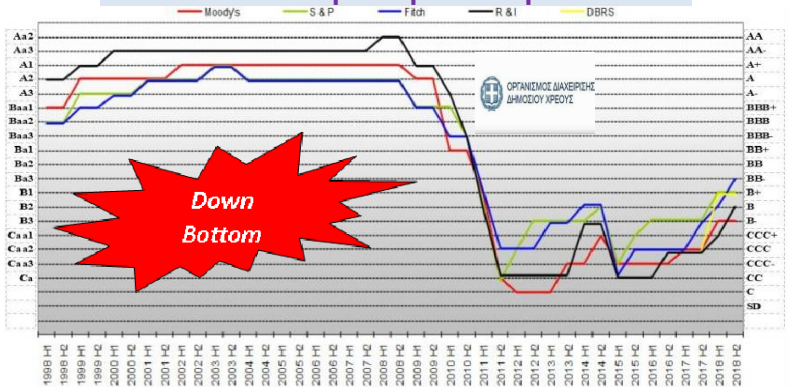

Πολιτική Δανεισμού & Διαχείριση Χρέους- *Η Στρατηγική!*

- Κάλυψη ετήσιων μικτών χρηματοδοτικών αναγκών με πρόσβαση στις διεθνείς κεφαλαιαγορές (***προσέγγιση Επενδυτών ΝΑΙ Δάνεια ΟΧΙ!***)

Στρατηγικά Λόγια
και Δεσμεύσεις!
Θα γίνουν Πράξη ???

- Ενεργός διαχείριση κινδύνων αγοράς χαρτοφυλάκιου ΕΔΧ.
- Διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων Ελληνικού Δημοσίου (ΕΔ)& Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.
-Διαχείριση βραχυχρόνιας ταμειακής ρευστότητας ΕΔ

Πολιτική Δανεισμού & Διαχείριση Χρέους-*Η Πολιτική!*

-Παροχή διαφάνειας
-Διαμόρφωση αποδόσεων ΕΔ μέσω ομολόγων.

Λόγια Πολιτικής και
Δεσμεύσεις!
Θα γίνουν Πράξη ???

-Μείωση περιθωρίου πιστωτικού κινδύνου.
-Ανάληψη πρωτοβουλιών αναδιάρθρωσης χαρτοφυλακίου.
-Διατήρηση συνεχούς διαλόγου με επενδυτική κοινότητα.
-Οικοδόμηση εμπιστοσύνης με επενδυτές, Οίκους Αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας,
-Εφαρμογή και επέκταση διαχείρισης βραχυχρόνιας ρευστότητας, διαθεσίμων κρατικών ταμειακών & συνόλου Φορέων Γεν.Κυβέρνησης, βάσει μιας συνολικής θεώρησης

Η εξέλιξη του χρέους ιστορικά

Το χρέος της Ελλάδας εντός ευρωζώνης

Επιτόκιο Δανεισμού Ελλάδος

Υψηλοί Ρυθμοί Ανάπτυξης – Ενάρετος Κύκλος

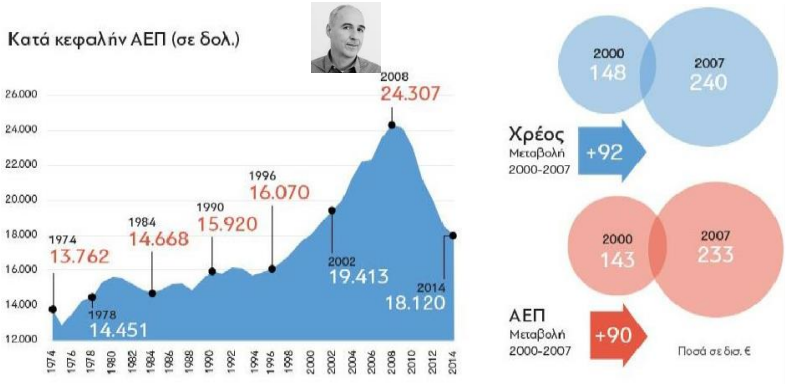

Υψηλοί Ρυθμοί Ανάπτυξης - Εκτίναξη Χρέους

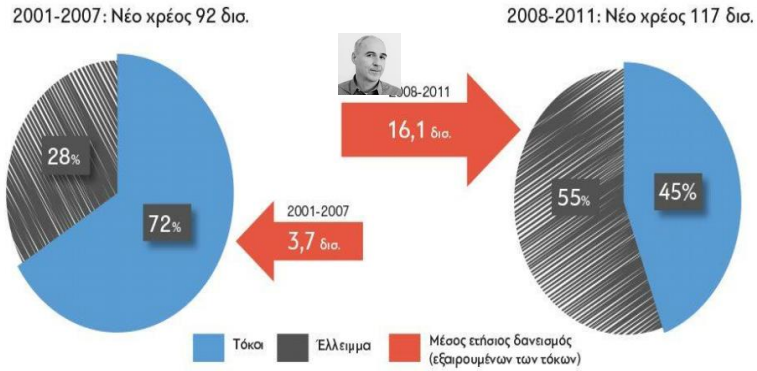

Η εκτόξευση των ελλειμμάτων

Episodes of Default / Debt Crisis | **Bailouts and External Interventions**

1824/25	Uprising against Ottomans. Two loans issued in London to finance war
1826	Default on the "independence loans" (Debt/GDP>100%)
1829	Independence
1833	King Otto of Bavaria enthroned as King of Greece. Guaranteed loan by Great Powers
1843	Economic crisis and revolt against Otto
1862	King Otto overthrown
1866	Begin of debt renegotiations
1878	Debt restructuring and crisis exit
1879	Market re-access and start of lending boom

Guaranteed loan of 1833 gives **Great Britain, France and Russia** legal control over Greek revenues. High taxes and expense cuts cause public discontent

1893	Second default
1897	Debt restructuring and peace treaty with Turkey
1898	Second guaranteed loan by Great Powers
1912	War-lending starts (wars against Turkey & Bulgaria)
1923	Refugee crisis, loans arranged by League of Nations
1928	Additional "League Loans"

1898-1942 International Finance Commission manages Greek budget and assures debt servicing. Financial control imposed by creditor countries as a condition for 1898 guaranted loan and as part of peace treaty with Turkey

Χρονολόγιο 1932 -1967

1932	Third default and exit from gold standard
1936	Metaxas dictatorship (until 1941)
1941	Occupation by Nazi Germany and Fascist Italy
1946	Civil war (until 1949)
1947	Start of Marshall Plan grants and lending by US
1954	Begin of debt renegotiations
1964	Debt restructuring and market re-access
1967	Coup d'état. Military junta takes power (until 1974)

1923-1932 League of Nations demands adjustment programs as condition for loans

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 1974

23 Ιουλίου 1974
Αποκατάσταση
Ελληνικής Δημοκρατίας
Η Δικτατορία καταρρέει!
Οι ΕΔ καλούν πρώην πρωθυπουργό
Κωνσταντίνο Καραμανλή!

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 1981

Η Ελλάδα εντάσσεται στην ΕΟΚ, υπό ηγεσία Κ. Καραμανλή, ως 10ο μέλος που ιδρύθηκε με Συνθήκη Ρώμης το 1957, ως ζώνη ελευθέρων συναλλαγών γνωστή ως Κοινή Αγορά και είναι πρόδρομος ΕΕ.

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 1992

7 Φεβρουαρίου 1992, ιδρύθηκε η ΕΕ .
Τα 12 κράτη μέλη ΕΟΚ υπογράφουν Συνθήκη Μάαστριχ που θεσπίζει την ΕΕ.
Εκτός από κοινή εξωτ. Πολιτ. /δικαστ Συν/σία, η συνθήκη εγκαινιάζει ΟΝΕ, ανοίγοντας δρόμο €.
Η ΟΝΕ καθορίζει κριτήρια δημοσιονομικής χώ ΕΕ που σκοπεύουν να υιοθετήσουν ενιαίο νόμισμα

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 1999

Το € εισάγεται ως λογιστικό νόμισμα σε 11 χώρες ΕΕ.
Τραπεζογραμμάτια & κέρματα € αρχίζουν να κυκλοφορούν 3 χρόνια αργότερα.
Ωστόσο, η Ελλάδα δεν είναι σε θέση να υιοθετήσει € επειδή δεν πληροί κριτήρια :
πληθωρισμός < 1,5%, έλλειμμα προϋπολογισμού < 3% & λόγος Χρέος/ΑΕΠ < 60% -όπως ορίζεται στο Μάαστριχτ.

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2001

Η Ελλάδα ενώνει την Ευρωζώνη. **Ωστόσο,** παραποιεί οικονομικά της με έλλειμμα προϋπολογισμού >3% & επίπεδο χρέους >100% ΑΕΠ.
Προτάσεις Γιαννιτση Μεταρρυθμίσεων Ασφαλιστικού. Λυσσώδεις αντιδράσεις συνδικαλιστών/ συντεχνιών, κομμάτων, ½ ΠΑΣΟΚ.
Απόρριψη: Κόστος έως 2009 ~100δ€
Δημοσιοποιείται ότι Goldman Sachs, βοήθησε την Ελλάδα να αποκρύψει μέρος χρέους της 2001 μέσω πολύπλοκων συναλλαγών swap-credit.

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2004

Αύγουστος, 2004: ΟΑ Κόστος>9 δισ. €
Δημόσιος δανεισμός αύξάνει έλλειμμα σε 6,1% & Χρέος 110,6% για το 2004.
Η ΕΕ θέτει τη χώρα υπό φορολογική παρακολούθηση 2005.
15/11/2004: Η Ελλάδα ομολογεί αλλοίωση για ικανοποίηση οικονομικών κριτηρίων.

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2007

Φεβ, 2007: Έναρξη παγκόσμιας οικονομικής κρίσης η Αμερικικανική αγορά ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων καταρρέει.
Η Κρίση ΗΠΑ προκαλεί παγκόσμια τραπεζική / πιστωτική κρίση που διαρκεί μέχρι 2009,
Lehman Brothers κλείνει
Προωθούνται διασώσεις τραπεζών στις ΗΠΑ και ΕΕ.
Κόστος δανεισμού αυξάνει. Χρηματοδότηση στεγνώνει Ελλάδα αδυνατεί εξυπηρετήσει αυξανόμενο χρέος της.

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2008

2008/3-Η Ελλάδα μπλοκάρει ένταξη πΓΔΜ στο ΝΑΤΟ.
- Βουλή εγκρίνει οριακά νομ. μεταρρύθμισης συντάξεων ενόψει απεργιών & μαζικών διαμαρτυριών.
2008/12- Αθήνα καίγεται.
- Μαθητές & νέοι βγαίνουν δρόμους διαμαρτυρόμενοι για δολοφονία 15χρονου Γρηγορόπουλου.
- Οι μεγάλες απεργίες συμπίπτουν με τις νέες οικονομικές πολιτικές, της Κυβέρνησης!

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2009

4 Οκτ 2009- Ο Παπανδρέου κέρδισε εθνικές εκλογές.
- Δηλώνει ότι έλλειμμα Ελλάδας θα υπερβεί 12% ΑΕΠ
- Ο αριθμός αργότερα αναθεωρήθηκε στο 15,4%.
- Το κόστος δανεισμού αυξάνει.
- Ομόλογα υποβαθμίζονται ως σκουπίδια αρχές 2010.
8 Δεκ 2009: Fitch υποβαθμίζει πιστ. Ικαν. σε "BBB +"
-Υποβάθμιση έρχεται μετά δήλωση Παπακωνσταντίνου, ότι έλλειμμα Ελλάδας ανέβει σε 12,5% ΑΕΠ 2009 **– πολύ πάνω από αναμενόμενο.**

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2010

3/3/2010 Εκρίνεται σκληρό πακέτο λιτότητας: *Περικοπές μισθών, συντάξεων, αυξήσεις: τσιγάρα, αλκοόλ καύσιμα. Βίαιες διαμαρτυρίες Αθήνα*
- Η οικονομική διάσωση ξεκινάει 2 /5/2010: Τα μέλη ΔΝΤ και ΕΖ συμφωνούν για Πακέτο 110 δισ. €
Βίαιες διαδηλώσεις. **10/5/2010** αγορά ομολόγων ΕΚΤ, δέσμη διάσωσης 750 δ€, πρόγραμμα αγοράς ομολόγων χωρών με δυσκολίες.
Συμφωνούνται μέτρα διάσωσης 750δ€

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2011

26-27/10- 2011: Οι ηγέτες ΕΖ συμφωνούν να μειώσουν ελληνικό χρέος καθώς συνεχίζονται τα οικονομικά προβλήματα της χώρας. Οι ιδιώτες επενδυτές 50% "κούρεμα" ομολόγων.
31/10/ 2011: Δημόσια οργή για λιτότητα. Ο Παπανδρέου ζητεί εθνικό δημοψήφισμα και απευθύνει έκκληση αφού η αντιπολίτευση συμφωνεί να υποστηρίξει νέα συμφωνία ΕΕ-ΔΝΤ.
Παπανδρέου αναγκάζεται να αποχωρήσει και ο Λ. Παπαδήμος διορίζεται επικεφαλής κυβέρνησης ενότητας εφαρμογής περαιτέρω λιτότητας & διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2012

Ιανουάριος 2012 - Η κυβέρνηση καταγγέλει και κατηγορεί 4.000 φορολογικούς παραβάτες.
2/2012: ΕΕ & ΔΝΤ συμφωνούν με νέα ελληνική διάσωση αξίας 130 Δ€ .

-Η συμφωνία μειώνει 53,5% χρέους - ή "κούρεμα" - για ιδιώτες ομολογιούχους της Ελλάδας. Μεγαλύτερο κούρεμα στην ιστορία.

Σε ανταλλαγή, Ελλάδα πρέπει μειώσει χρέος από 160% σε 120,5% μέχρι 2020 !!! ***(Τί προβλέψεις θεέ μου!).***

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2012

2/3/2012, Η ΕΕ υιοθετεί το δημοσιονομικό σύμφωνο*: Οι κυβερνήσεις να κρατούν ελλείμματα < 0,5% ΑΕΠ με "αυτόματο μηχανισμό διόρθωσης" για χώρες που χάνουν στόχο.*
6/5/2012 – 17/6/2012 : Η πλειοψηφία ψηφίζει τα κόμματα που αντιτίθενται ΕΕ-ΔΝΤ και περαιτέρω λιτότητα.
- Νέες εκλογές τον Ιούνιο, όπου η ΝΔ νικά με 30% ψήφων.
- **Συνασπισμός ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜΑΡ**

8/2012 - Η ανεργία καταγράφει ρεκόρ: 25,4%, υπερδιπλάσιο μέσου όρου ΕΖ: 11,5%. **- Το χειρότερο χτύπημα ηλικίες 15-24 ετών, με το 58%**

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2012

6/9/2012: Η ΕΚΤ παρουσιάζει Σχέδιο Αγοράς Χρεογράφων: *Ο Mario Draghi ανακοινώνει ένα πρόγραμμα ανοικτού τύπου αγοράς ομολόγων κρατών ΕΖ στη δευτερογενή αγορά.*

27/11/2012: Η ΕΖ αναθεωρεί ελληνικό σχέδιο διάσωσης: Το νέο σχέδιο επιτρέπει Ελλάδα να μειώσει το λόγο σε 124% έως 2020 & όχι στο 120% ***(Πάλι Μέγάλη Πρόβλεψη)*** -Ενώ δεσμεύεται σε επίπεδα χρέους "σημαντικά κάτω από" 110% ως το 2022 ***(Αυτή αν είναι πρόβλεψη!).***

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2013

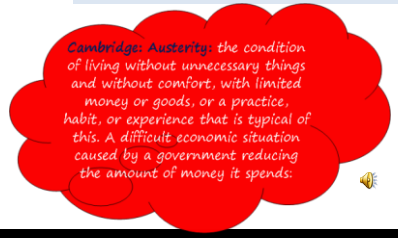

17 Ιουλίου 2013, Το κοινοβούλιο εγκρίνει μέτρα λιτότητας:
Σειρά ιδιαίτερα αμφιλεγόμενων/βαθιά αντιλαϊκών πολιτικών συνεπάγεται: αποχώρηση 25.000 δημόσιου τομέα, φορολογικές αυξήσεις, μείωση μισθών, περικοπές προϋπολογισμού. ***Η αναταραχή φτάνει σε ένα crescendo.***
-
Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις διεξάγουν γενική απεργία.

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2014

10 Απριλίου 2014, Αναγέννηση: Η Ελλάδα επιστρέφει στην Αγορά Διεθνών Ομολόγων . Η κυβέρνηση αυξάνει τα 3δ€ σε 5ετή ομόλογα, απόδοσης < 5% - **σημάδι επιστροφής στην οικονομική ομαλότητα.** Σε ένδειξη ανανέωσης εμπιστοσύνης επενδυτών, η προσφορά αυξάνει κατά 1Δ€ περισσότερο από αναμενόμενο.
29/12/ 2014: *Η κυβέρνηση αναγκάζεται - αφού Βουλή δεν επικυρώνει προεδρικό υποψήφιο- σε εξαγγελία εκλογών 25/1/15.* ***Η Δημοτικότητα ΣΥΡΙΖΑ εγείρει ανησυχίες προγράμματος διάσωσης.***

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2015

22/1/2015: Η ΕΚΤ ανακοινώνει ποσοτική χαλάρωση: QE, ύψους 1,1Τ€ τόνωσης ανάπτυξης. Η ΕΚΤ θα αγοράζει 60Δ€ σε χρηματ/μικά περιουσιακά στοιχεία + ομολόγων κυριότητας, κάθε μήνα.
-Σύμφωνα με ΕΚΤ, ωστόσο, ελληνικά ομόλογα δεν είναι επιλέξιμα.
25 Ιανουαρίου 2015, *το ΣΥΡΙΖΑ κερδίζει τις εκλογές: Ο Τσίπρας ανακοινώνει αναδιαπραγμάτευση όρων διάσωσης, ακύρωση ΔΧ & ανανέωση δαπανών ΔΤ, αναμέτρηση με διεθνείς πιστωτές,* ***απειλών ελληνική οικονομία με έξοδο από ΟΝΕ.***

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2015

2015: Η ΕΖ εγκρίνει επέκταση διάσωσης, στις 24/2 , 4 μηνών και μέτρα ελέγχου ΔΔ , καταπολέμησης διαφθοράς/φοροδιαφυγής.
-Στην Ελλάδα δίνεται χρον/μα αποπληρωμής πιστωτών μεταξύ Απρ και Ιουν 2015, ωστόσο, δεν τηρούνται οι ημερομηνίες.
30/6/2015: Έληξε η ελληνική αποπληρωμή 1,6δ€ στο ΔΝΤ, Ελλάς πρώτη ανεπτυγμένη χώρα χρέωσης Ταμείου.
Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ ΣΥΡΙΖΑ και πιστωτών υποχωρούν, όταν ο Τσίπρας πρότεινε δημοψήφισμα για προτάσεις ΕΕ. και ανακοινώνει ελέγχους κεφαλαίου έκτακτης ανάγκης, *(αναλήψεις 60€ ημέρα, κλείσιμο **τραπεζών**)*

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2015

Ο Τσίπρας συμβουλεύει "όχι"! 61% ΟΧΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑ
Αυξάνει κίνδυνος "Grexit" από ΕΖ. 12 /7/2015: Όλα τα Μέλη ΕΕ συναντώνται να συζητήσουν προτάσεις συμφωνίας Ελλάδας. Donald Tusk δήλωσε η εβδομάδα είναι τελευταία ευκαιρία για συμφωνία της Ελλάδας.
16 /7/2015: Ο Τσίπρας γονατίζει στην ΕΖ & πιέζει το ΚΒ να εγκρίνει νέα μέτρα λιτότητας παρά δημοψήφισμα 5ης Ιουλίου. *Η συμφωνία έρχεται, και ανοίγει δρόμο τρίτου Μνημονίου 86 Δ€.*
Συμβιβασμός διασπά ΣΥΡΙΖΑ & θέτει βάσεις εκλογών Σεπτεμβρίου

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2015

Αύγουστος, 2015, Εγκρίθηκε το τρίτο Bailout:

-Το ελληνικό ΚΒ υιοθετεί δέσμη οικονομικών μεταρρυθμίσεων με ένα τρίτο μνημόνιο σε αντάλλαγμα 86 Δ€ μέχρι 9/2018

- Η ΕΕ απαιτεί μετ/θμίσεις, περικοπή ΔΔ, ιδιωτικοποίηση κρατικής περιουσίας και μεταρρύθμιση εργατικού δικαίου.

- Το ΔΝΤ αρνείται να συνεισφέρει πρόσθετα κεφάλαια, μέχρις ότου οι πιστωτές προσφέρουν "σημαντική ελάφρυνση του χρέους".

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2015

Σεπτέμβριος 2015, Εκλογές:
Νίκη ΣΥΡΙΖΑ & σχηματισμός κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2017

Φεβρουάριος, 2017:

- Οι εντάσεις για τρίτο Μνημόνιο αυξάνονται καθώς το ΔΝΤ προειδοποιεί ότι χρέος είναι μη βιώσιμο και μεγάλα πλεονάσματα προϋπολογισμού παρεμποδίζουν ανάπτυξη Ελλάδας.
- ΕΕ συμφωνεί με πιο επιεικείς δημοσιονομικούς στόχους, αλλά αρνείται να εξετάσει κάθε ελάφρυνση χρέους.

Ο Τσίπρας συμφωνεί για βαθύτερες φορολογικές και συνταξιοδοτικές μεταρρυθμίσεις, παρά αποδυνάμωση οικονομίας και αύξηση φτώχειας.

Χρονολόγιο Βασικών Γεγονότων 1974 – 2018: 2018

20/8/2018: Η Ελλάδα βγαίνει από πρόγραμμα διάσωσης:

Συνολικά, Οφείλει (ΕΕ&ΔΝΤ) περίπου 290 δ€, 180% του ΑΕΠ.

-Η Αθήνα δεσμεύεται για πλεόνασμα προϋπολογισμού έως 2060,

- Αποδέχεται συνεχή εποπτεία ΕΕ & επιβάλλει πρόσθετα.

- ΕΕ χαιρετίζει διάσωση, δείχνοντας επιστροφή στην ανάπτυξη. Αντίστοιχα, Ανεργία στο 20%, παραμένει υψηλότερη (ΕΕ).

- ΔΝΤ, υποστηρίζει ότι η ελληνική οικονομία, πιθανόν να χρειαστεί περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους.

Οι Ελληνες *πολιτικοί της τελευταίας δεκαετίας!*

Η αργία εγέννησε την πενίαν. Η πενία έτεκεν την πείναν. Η πείνα παρήγαγε την όρεξιν. Η όρεξις εγέννησε την αυθαιρεσίαν. Η αυθαιρεσία εγέννησε την ληστείαν. Η ληστεία εγέννησε την πολιτικήν. Ιδού η αυθεντική καταγωγή του τέρατος τούτου. Αλ. Παπαδιαμάντης, 1851-1911, Έλληνας **συγγραφέας**

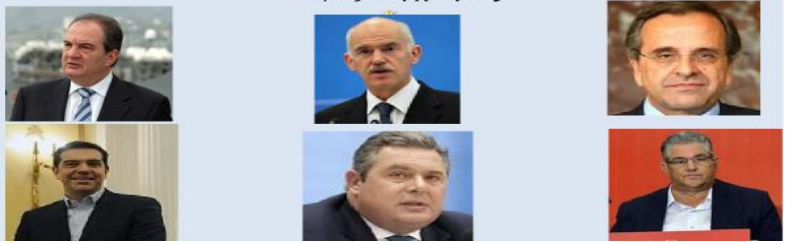

Ως οι Ινδοί εις φυλάς, ούτω και οι Έλληνες διαιρούνται εις τρεις κατηγορίας:

α) Εις συμπολιτευομένους, ήτοι έχοντας κοχλιάριον να βυθίζωσιν εις την χύτραν του προϋπολογισμού.

β) Εις αντιπολιτευομένους, ήτοι μη έχοντας κοχλιάριον και ζητούντας εν παντί τρόπω να λάβωσιν τοιούτον.

γ) Εις εργαζομένους, ήτοι ούτε έχοντας κοχλιάριον ούτε ζητούντας, αλλ' επιφορισμένους να γεμίζωσι την χύτραν διά του ιδρώτος των

Κ. Καραμανλής: 2009

Θωρακίσαμε την Οικονομία

Το Τανκ είναι Θωράκιση!

Κόμμα:
Ομάς ανθρώπων, ειδότων ν' αναγιγνώσκωσι και ν' αρθρογραφώσιν εχόντων χείρας και πόδας υγιείς, αλλά μισούντων πάσαν εργασίαν, οίτινες ενούμενοι υπο ένα οιονδήποτε αρχηγόν, ζητούσι να αναβιβάσωσιν αυτόν δια παντός μέσου εις την έδραν πρωθυπουργού, ίνα παρέχη αυτοίς τα μέσα να ζώσι χωρίς να σκάπτωσι.

Εμμανουήλ Ροΐδης, 1836-1904, Έλληνας συγγραφέας

ΧΒΓ 1974 – 2018: Γ. Παπανδρέου 2009

Ο πολιτικός χρειάζεται την ικανότητα να προβλέπει τι θα συμβεί αύριο, την άλλη εβδομάδα, τον άλλο μήνα και του χρόνου. *Και την ικανότητα να εξηγεί μετά γιατί δεν συνέβη*

Ουίνστον Τσώρτσιλ, 1874-1965, Βρετανός πρωθυπουργός, Νόμπελ 1953

Οι μάζες δεν διψούν για αλήθεια. Όποιος μπορεί να τις προμηθεύσει με ψευδαισθήσεις γίνεται εύκολα ο κυρίαρχός τους. Όποιος προσπαθήσει να διαλύσει τις ψευδαισθήσεις τους γίνεται εύκολα θύμα τους.

Gustave Le Bon, 1841-1931, Γάλλος ανθρωπολόγος

Η πολιτική είναι η διασκέδαση ασήμαντων ανθρώπων που, όταν πετυχαίνουν, γίνονται σπουδαίοι στα μάτια ακόμα πιο ασήμαντων ανθρώπων.

George Nathan, 1882-1958, Αμερικανός αρθρογράφος

Ούτε Νεκρός Δεν Θα Ψηφίσω τα Μνημόνια!

Τα πράγματα για μένα ήσαν σαφή. Δεν μπορεί να λέγεται Αριστερά η παράταξη που δεν σέβεται τη Δημοκρατία, ούτε μέσα στο Κόμμα ούτε μέσα στην Κοινωνία. Όμως... πώς να βιώσεις μια τέτοια αλήθεια, όταν έχεις θυσιάσει τα νιάτα σου σ' αυτή την ιδεολογία;

Μίκης Θεοδωράκης, 1925-, Συνθέτης και πολιτικός

Δημήτρης Κουτσούμπας!
Ούτε το ΝΑΙ ούτε το ΟΧΙ Θα σώσουν την Ελλάδα και
Το ΝΑΙ και το ΟΧΙ Θα καταστρέψουν την Ελλάδα!

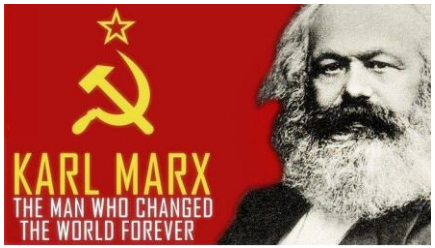

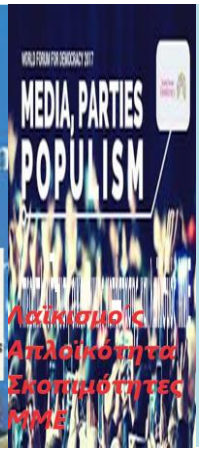

Περιορισμένη Αρμοδιότητα
Εσωτερικά προβλήματα
Απειρία
Εσφαλμένες παραδοχές και εκτιμήσεις

Φτωχός έλεγχος κριτηρίων ΟΝΕ
Παράβλεψη παραβάσεων κριτηρίων
Πιθανές πολιτικές και οικονομικές σκοπιμότητες
Απειρία και έλλειψη γνώσης χειρισμού της κρίσης

Τα μαθήματα της Κρίσης

Το προφανές μάθημα: *Αυτό συμβαίνει στον καθένα όταν υποκρίνεται ότι δεν βλέπει πρόβλημα για πολύ καιρό και αναβάλλει μεταρρυθμίσεις*

Το βαθύτερο μάθημα: Ελλάδα ακραία εκδοχή οικονομίας Ν. Ευρώπης.

Κοινά συμπτώματα: Σοβαρές στρεβλώσεις οικονομίας αναποτελεσματική Διακυβέρνηση (διαφθορά, δικαιοσύνη, υψηλό κόστος Επχ Δράσης ...)

Διαστρεβλωμένος εταιρικός χαρακτήρας: Γενναιόδωρες κοινωνικές παροχές, αποσύνδεση μεταξύ Αναδιανομής & ανταγωνιστικότητας.

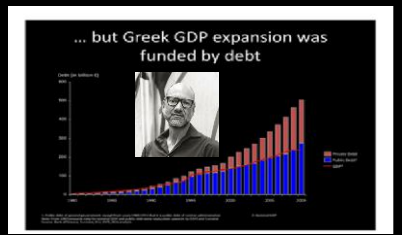

Ελλάδα 59η- Διαφθορά *(Corruption)* στην Παγκόσμια Αγορά

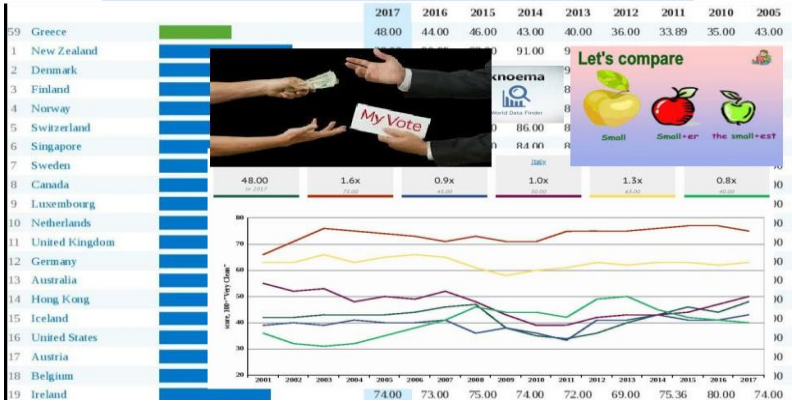

		2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2005
59	Greece	48.00	44.00	46.00	43.00	40.00	36.00	33.89	35.00	43.00
1	New Zealand				91.00					
2	Denmark									
3	Finland									
4	Norway									
5	Switzerland					86.00				
6	Singapore					84.00				
7	Sweden									
8	Canada									
9	Luxembourg									
10	Netherlands									
11	United Kingdom									
12	Germany									
13	Australia									
14	Hong Kong									
15	Iceland									
16	United States									
17	Austria									
18	Belgium									
19	Ireland	74.00	73.00	75.00	74.00	72.00	69.00	75.36	80.00	74.00

Ελλάδα 87η-Αποτελεσματική Διακυβέρνηση στην ΠΑ

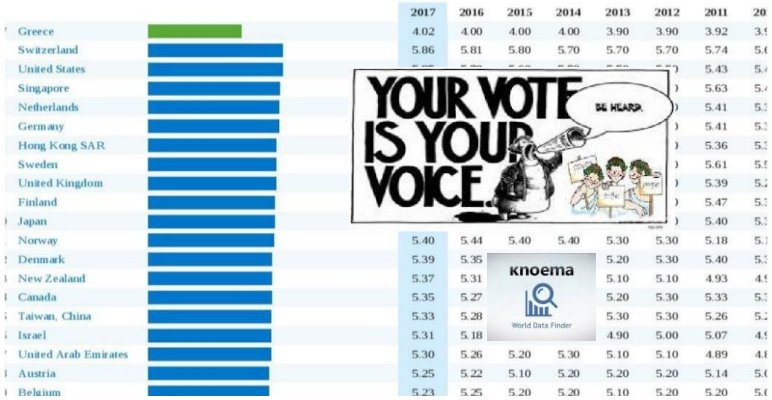

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	20
Greece	4.02	4.00	4.00	4.00	3.90	3.90	3.92	3.9
Switzerland	5.86	5.81	5.80	5.70	5.70	5.70	5.74	5.6
United States							5.43	5.4
Singapore							5.63	5.4
Netherlands							5.41	5.3
Germany							5.41	5.3
Hong Kong SAR							5.36	5.3
Sweden							5.61	5.5
United Kingdom							5.39	5.2
Finland							5.47	5.3
Japan							5.40	5.3
Norway	5.40	5.44	5.40	5.40	5.30	5.30	5.18	5.1
Denmark	5.39	5.35			5.20	5.30	5.40	5.3
New Zealand	5.37	5.31			5.10	5.10	4.93	4.9
Canada	5.35	5.27			5.20	5.30	5.33	5.3
Taiwan, China	5.33	5.28			5.30	5.30	5.26	5.2
Israel	5.31	5.18			4.90	5.00	5.07	4.9
United Arab Emirates	5.30	5.26	5.20	5.30	5.10	5.10	4.89	4.8
Austria	5.25	5.22	5.10	5.20	5.20	5.20	5.14	5.0
Belgium	5.23	5.25	5.20	5.20	5.10	5.20	5.20	5.0

Ελλάδα 59 Ανταγωνιστικότητα (competiviness) στην ΠΑ

		2017	2016
59	Greece	68.01	68.00
1	New Zealand	86.73	86.69
2	Singapore	84.53	83.98
3	Denmark	84.07	83.98
4	Korea, Rep.	83.92	83.71
5	Hong Kong SAR, China	83.15	82.71
6	United States	82.55	82.55
7	Norway	82.41	81.88
8	United Kingdom	82.34	82.34
9	Macedonia, FYR	81.39	78.16
10	Sweden	81.24	80.72
11	Estonia	80.75	80.61
12	Finland	80.48	80.49
13	Australia	80.14	80.30
14	Latvia	80.05	78.58
15	Georgia	79.92	77.43
16	Ireland	79.70	79.42
17	Taiwan, China	79.66	80.66
18	Canada	79.38	79.59
19	Germany	79.19	79.20

Ελλάδα: 69η Προστιθέμενη Αξία

Total value added in current prices growth rate

(%)

In 2016, total value added growth in Greece was -1.1 %. In the ranking by total value added growth including 196 countries, Greece has the 69th rank that is close to the positions of such countries as Ghana and the Grenada. Compared to Afghanistan which at the top of the ranking with total value added growth of 3.4 % in 2016, Greece has 133.07 % percent lower total value added growth.

The description is composed by Yodatai, our digital data assistant. Have a question? Ask Yodatai ›

What is total value added growth?

Gross value added is the value of output less the value of intermediate consumption; it is a measure of the contribution to GDP made by an individual producer, industry or sector; gross value added is the source from which the primary incomes of the SNA are generated and is therefore carried forward into the primary distribution of income account.

Ελλάδα 47 Επιχειρηματικότητα

Global entrepreneurship index (Highest = Best)

(index)

In 2018, global entrepreneurship index in Greece was 37.12 index. In the ranking by global entrepreneurship index including 135 countries, Greece has the 47th rank that is close to the positions of such countries as Colombia and the Jordan. Compared to the United States of America which at the top of the ranking with global entrepreneurship index of 83.61 index in 2018, Greece has 55.61 % percent lower global entrepreneurship index.

		2018	2017	2016	2015
47	Greece	37.12	34.62	42.10	42.00
1	United States	83.61	83.37	86.20	85.00
2	Switzerland	80.45	77.96	67.80	68.60
3	Canada	79.25	75.60	79.50	81.50
4	United Kingdom	77.75	71.29	67.70	72.70
5	Australia	75.45	72.51	78.00	77.60
6	Denmark	74.31	74.06	76.00	71.40
7	Iceland	74.15	73.49	68.90	70.40
8	Ireland	73.72	70.96	65.60	65.30
9	Sweden	73.11	75.47	75.90	71.80
10	France	68.51	64.09	66.40	67.30
11	Netherlands	68.15	67.79	65.40	Help
12	Finland	67.90	66.91	61.80	

Ελλάδα 92 Επιχειρείν (Doing Business) στην ΠΑ

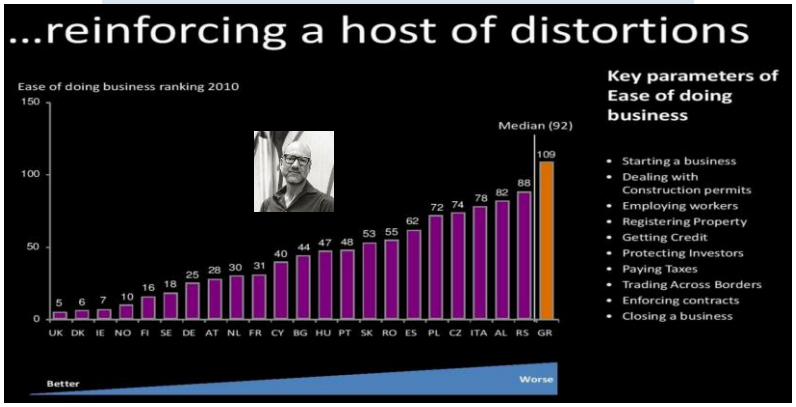

Ελλάδα 101 Ανθρ. Ανάπτυξη *(Human Development) στην ΠΑ*

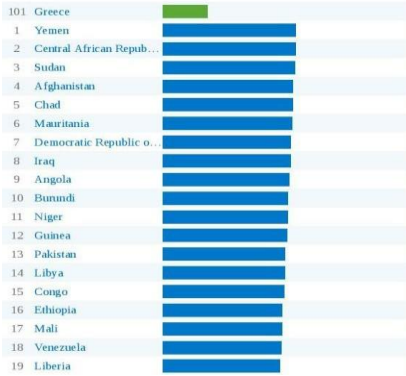

		2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
101	Greece	49	45	45	49	54	54	49	42
1	Yemen	149	149	149	145	145	146	147	145
2	Central African Repub…	148	147	147	147	149	144	144	146
3	Sudan	147	146	146	146	144	143	143	142
4	Afghanistan	146							
5	Chad	145							
6	Mauritania	144							
7	Democratic Republic o…	143							
8	Iraq	142							
9	Angola	141							
10	Burundi	140							
11	Niger	139							
12	Guinea	138							
13	Pakistan	137	139	139	140	140	140	142	141
14	Libya	136	136		135	127	126	131	125
15	Congo	135	130		134	132	130	130	135
16	Ethiopia	134	132		132	131	131	133	130
17	Mali	133	134	134	131	135	138	125	123
18	Venezuela	132	120	120	116	114	99	102	101
19	Liberia	131	133	133	133	125	120	117	121

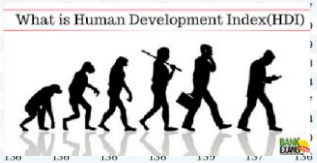

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Προκλήσεις!

Μια δύσκολη οικονομική μετάβαση
Κόπωση ύφεσης
Υψηλό κοινωνικό κόστος
Αδυναμίες διακυβέρνησης
Ισχυρή αντίσταση στις μεταρρυθμίσεις από ίδια συμφέροντα
Απονομιμοποίηση του πολιτικού συστήματος

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

- *Μερικά ενθαρρυντικά σημάδια!*
- *Η πρόκληση για την Ευρώπη!*
- *Ελληνική λαϊκή κουλτούρα!*
- *Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;*

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Μερικά ενθαρρυντικά σημάδια!

Το πρωτογενές έλλειμμα μειώθηκε.
Το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος μειώθηκε.
Η Ευρώπη & € θεωρούνται πολιτικό & όχι οικονομικό … υπαρξιακό ζήτημα
Παρά την ύφεση, το ευρωπαϊκό σχέδιο παραμένει βαθιά ριζωμένο.
Ο φόβος εναλλακτικών λύσεων υπερνικά μέχρι κόπωση ύφεσης
Όλα τα νέα λαϊκίστικα κόμματα απέτυχαν
Τα μεγάλα κόμματα υποστηρίζουν μεταρρυθμίσεις.
Προοπτική ενός μεγάλου συνασπισμού επόμενες εκλογές

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Η πρόκληση για Ευρώπη!

Το ελληνικό πρόβλημα δεν είναι ένα περιφερειακό ζήτημα
Ούτε ένα απλό οικονομικό πρόβλημα
Είναι Μια μεγάλη δοκιμή για ΕΕ που πρέπει:
Να συνδυάζει πραγματική αλληλεγγύη με αυστηρούς όρους, &,
Να συμμαχεί με τμήματα ελληνικής κοινωνίας προσανατολιζόμενα στις μεταρρυθμίσεις.

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Greek popular culture

Ποιοί φταίνε; ***Πρέπει να αλλάξει!!!***

Η πιό δημοφιλής απάντηση οι μπάσταρδοι οι ξένοι! ... και όλοι φαίνεται να συμφωνούν.

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι

Carmen M. Reinhart & Christoph Trebesh, 2015

Οι παγίδες της εξωτερικής εξάρτησης: Ελλάδα, 1829-2015

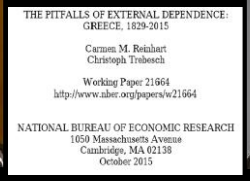
THE PITFALLS OF EXTERNAL DEPENDENCE: GREECE, 1829-2015

Carmen M. Reinhart
Christoph Trebesch

Working Paper 21664
http://www.nber.org/papers/w21664

NATIONAL BUREAU OF ECONOMIC RESEARCH
1050 Massachusetts Avenue
Cambridge, MA 02138
October 2015

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

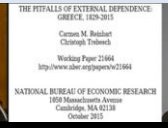
THE PITFALLS OF EXTERNAL DEPENDENCE: GREECE, 1829-2015

Carmen M. Reinhart
Christoph Trebesch

Working Paper 21664
http://www.nber.org/papers/w21664

NATIONAL BUREAU OF ECONOMIC RESEARCH
1050 Massachusetts Avenue
Cambridge, MA 02138
October 2015

- ***Ιστορικές παραλληλίες μεταξύ παρελθόντος και παρόντος***
- *Επαναληπτικοί/επίμονοι κύκλοι εξωτερικού χρέους/ πτώχευσης.*
- *Κρατικές αθετήσεις σε ξένους πιστωτές: οδυνηρές& μακρόχρονες*
- ***Τέσσερις κύκλοι εξωτερικού δανεισμού, πτώχευσης.***
- ***Σύνθεση ελληνικού ΔΧ (εξωτ. vs εσωτ.) και όχι μόνο ύψος του, διαδραμάτισε κεντρικό ρόλο στην εξήγηση ιστορικών κύκλων.***
- ***Χρέος & πτώχευση είναι ένα πολυετές θέμα ελληνικής ιστορίας***
- ***Ιστορία Ελλάδας:***

αφήγηση χρέους, αθέτησης, εξωτερικής εξάρτησης

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

- ***200 έτη στοιχείων τεκμηριώνουν ότι:*** ***η χρόνια εξάρτηση από το εξωτερικό κεφάλαιο έχει επανειλημμένα οδηγήσει σε καταστροφή!***
- *Παρατεταμένες κρίσεις χρέους επιλύονται μόνο με περικοπές ονομαστικής αξίας (Reinhart και Trebesch 2015).*
- *Αποφασιστική ελάφρυνση χρέους συνδέεται με υψηλότερη μετέπειτα ανάπτυξη που ήπιες μορφές ελάφρυνσης, όπως επεκτάσεις ωριμότητας, δεν παρέχουν.*

- ***Η Ελλάδα πάντα βασιζόταν στον εξωτερικό δανεισμό. Ξεκίνησε με χρέος > 100% ΑΕΠ, πριν αποκτήσει ανεξαρτησία.***

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

- ***Κάθε κρίση προηγείται βαριάς δανειοδότησης ξένων ιδιωτών πιστωτών***
- ***Αγνοημένος κίνδυνος εξωτερικού δανεισμού: βαριές πολιτικές δεσμεύσεις που θέτουν σε κίνδυνο εθνική κυριαρχία.***

- *Με τις δυσκολίες αποπληρωμής, ξένες κυβερνήσεις:*
  - *Παρεμβαίνουν,*
  - *Βοηθούν στην αποπληρωμή ιδιωτών πιστωτών*
  - *Και, απαιτούν περικοπές προϋπολογισμού / προγράμματα προσαρμογής, Ως προϋπόθεση για διακρατικά δάνεια διάσωσης*
  - -

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Η δαπανηρή κληρονομιά εξωτερικού χρέους είναι απώλεια πολιτικού έλέγχου!

Εν συντομία:

- *Επιτυχία παρεμβάσεων ήταν συχνά περιορισμένη!*
- *Επαναλαμβανόμενοι κύκλοι στην ελληνική οικονομική ιστορία.*
- *Τρία στάδια: Οικονομική Ανθηση, Χρεωκοπία, Οικονομική Στήριξη* ***(Boom, Bust, Bailout)***
- *Κύριο κόστος: απώλεια κυριαρχίας που οδηγεί σε "καταστροφή"*
- ***Οφέλη;***

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ο Δανεισμός από τις Αγορές, τα Κράτη και οι Περίοδοι Πτωχεύσεων/ Αδυναμίας εξόδου στις Αγορές, από το 1822 μέχρι τον ΒΠΠ!

Figure 1. Greek external borrowing before WW2 (as a percent of GDP)

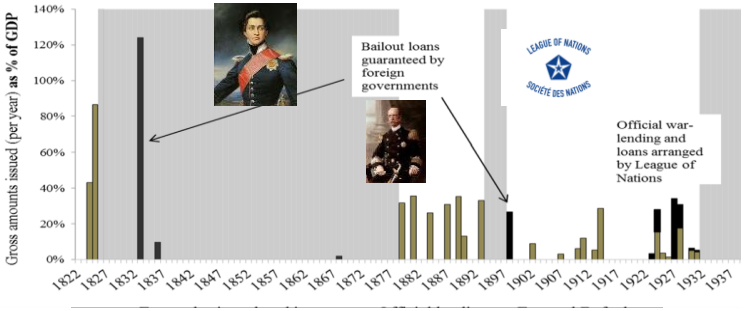

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ο Δανεισμός από Αγορές και Κράτη μετά το 1995 ως % ΑΕΠ και τα έτη κρίσης!

Figure 2. Greek sovereign borrowing after 1995 (as a percent of GDP)

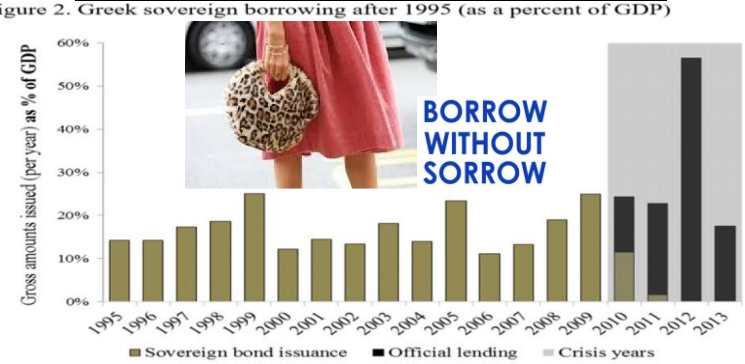

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Η Ελλάδα σε σύγκριση με άλλες οικονομίες αναφορικά με εσωτερικά

Figure 3. Greece and other advanced Economies: sovereign bonds held domestically, 1997-2011

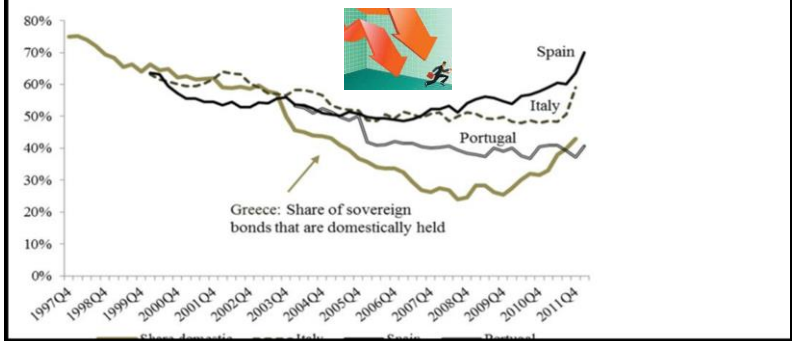

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Συνολικό Εξωτερικό Χρέος (Δ και Ι) ως % ΑΕΠ,

Figure 4. Total (public plus private) external debt, percent of GDP, 1970-2014

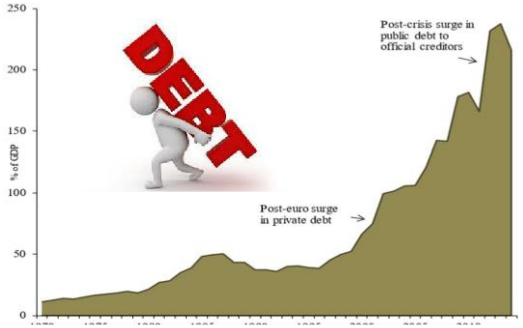

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ελείμματα ως % ΑΕΠ

Figure 6. Greece: current account deficit years (as a percent of GDP), 1923-2014

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Το 1962 πήρα το πρώτο βιβλιάριο κατάθεσης 500δρχ αποταμίευσης! Ήλθα πρώτος στο Νομό Τρικάλων στην έκθεση για την χρησιμότητα της αποταμίευσης

Αλήθεια Μαθαίνουν τώρα τα παιδιά αποταμίευση από την εποχή του Σχολείου!

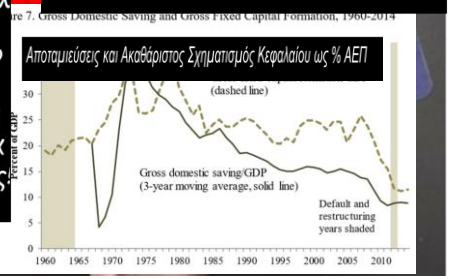

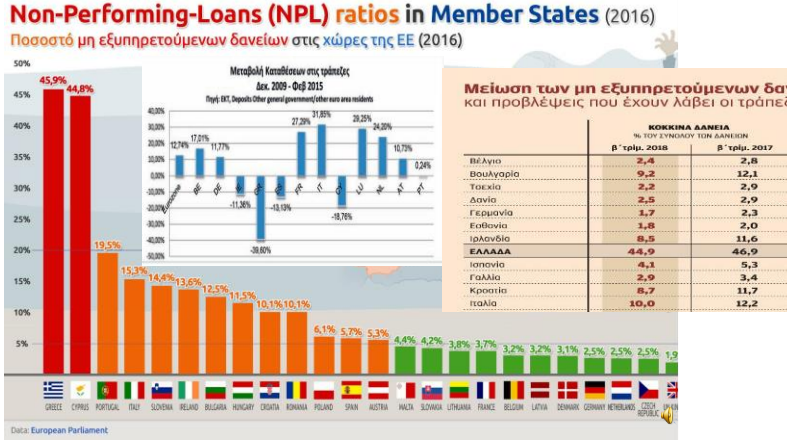

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Επιχορηγήσεις από ΗΠΑ και ΕΕ ως % του ΑΕΠ

Figure 8. Grants from the US and the EU as a percent of GDP, 1946-2013

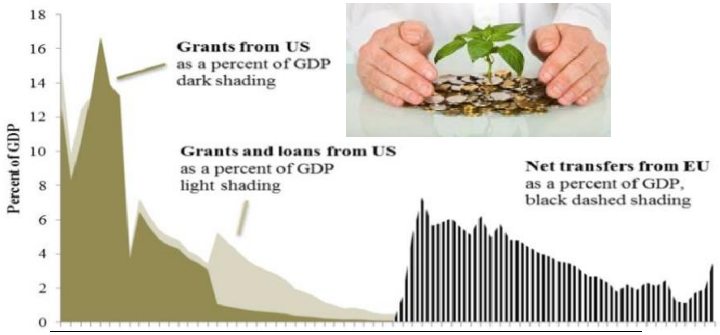

Ποιό είναι το χρέος πού χρησιμοποιείται;
Τα εξωτερικά ομόλογα 1824-1940

Figure 9. What is the debt used for? External bond proceeds 1824-1940

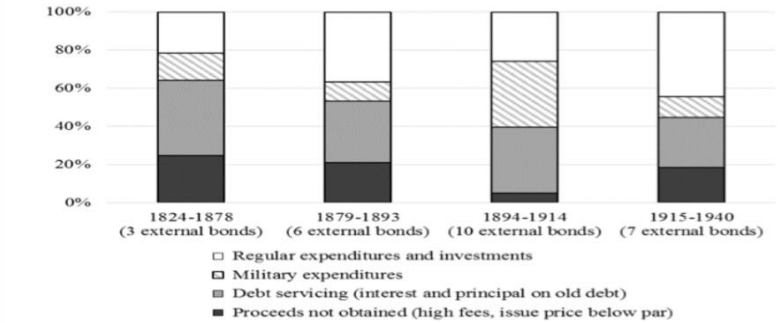

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ελλάδα: Στοιχεία Ανάλυσης του Χρέους, 1826-2015

Table 2. Greece: Elements of Debt Resolution, 1826-2015

	Delay	Bonds restructured	Interest arrears	Haircut
Default of 1826-1878	53 years	£2.8 m	£10 m	between 40% (face value reduction) and 91% (incl. cancelation of interest arrears)
Default of 1893-1898	5 years	£22.3 m	£3 m	between 37% and 53% depending on asumptions. No face value reduction
Default of 1932-1964	32 years	£54.7 m	£64.5 m	between 64% (excl. interest arrears) and 86%. However, no face value reduction
Restructuring of 2011/2012	<1 year	€199.2 bn	no arrears (preemptive)	between 59% and 65% depending on discount rate and asumptions

Sources: Meyer, Reinhart and Trebesch (2015), Zettelmeyer, Trebesch and Gulati (2013), and sources cited therein

Debt analysis

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Το πρώτο δάνειο διάσωσης του 1833: χρήση εσόδων

Fees to the House of Rothschild……5 million

Interest on loan for 1833-1835 (advanced)……..7.6 million

Compensation to Ottoman Empire……..12.5 million

Debt repayment to Great Powers (advanced)……2 million

Travelling expenses for King Otto, his personnel and escort……..2.1 million

Wages and other expenses for members of Otto's regency……..2 million

Recruitment and moving costs for Bavarian Voluntary Corps……..3.3 million

Purchase of military supplies……1 million

***Subtotal*:……35.5 million**

Remainder transferred to Greek Public Treasury……9 million

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ελληνικά πρωτογενή πλεονάσματα και πληρωμές τόκων

Figure B1. Greek primary balances and interest payments 1833-2011

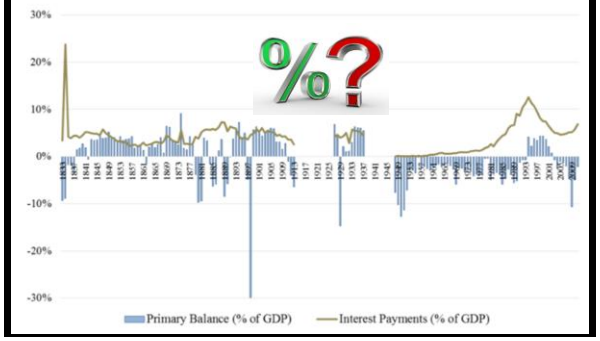

Μικρό 3-λεπτο Βίντεο. Τα Μνημόνια και τα Μεγάλα Ψέμματα! Οι διαφάνειες παρακάτω!

Τα Μνημόνια και τα Μεγάλα Ψέματα

Οχι μόνο η Ελλάδα δεν «θυσιάστηκε» από
την ευρωπαϊκή επέμβαση, την οποία
άλλωστε εκλιπάρησε!!!

Αντιθέτως η ευρωπαϊκή επέμβαση την διέσωσε από τη μεγάλη καταστροφή!

Κανείς ισχυριζόμενος «θυσία» Ελλάδας προς χάριν τραπεζών, ***δεν έχει***

δώσει μία λογική περιγραφή για εναλλακτική διαδικασία για να διέφευγε κάθε κινδυνο και συνέχιζε να ζει με τον ίδιο τρόπο ενώ θα είχαν

«τιμωρηθεί» και επωμισθεί τα βάρη της χρεοκοπίας της

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες.

- 2008 , ΑΕΠ 242 Δ€ - 2017, 174 Δ€, μείωση 28%

- Ισχυρισμός πως αιτία μείωσης ΑΕΠ είναι η 'πολιτική λιτότητας', λόγω μνημονίων είναι **ψεύδος αντιμνημονιακής προπαγάνδας**.
- Αντίθετα τα Μνημόνια ήταν ο λόγος που μείωση περιορίστηκε μόνο στο 28% και δεν πήρε καταστροφικές διαστάσεις

- Η άποψη ότι Μνημόνια ευθύνονται για πτώση ΑΕΠ μπορούσε να ήταν ορθή και βάσιμη, μόνο, όταν κρινόταν ηθικό/ αποδεκτό, και θα εφαρμοζόταν μέτρο:

Η ΕΖ αναγνωρίζοντας εμπρακτα πολιτισμική, ανατομική, βιολογική διαφορά και υποκλινόμενη:

- να έκριναν αναγκαίο να επιβάλουν ετήσιο κεφαλικό φόρο στους πολίτες τους προκειμένου να συγκεντρώνουν 40-50Δ€ και
- να το διέθεταν στους Έλληνες, με τη μορφή δωρεάς, για να καλύπτουν όσες ανάγκες δεν μπορούσαν να καλύψουν με εργασία τους.

Το PSI ήταν η μεγαλύτερη διαγραφή χρέους που συνέβη ποτέ στην παγκόσμια ιστορία (~ 200 Δ€)
Το να υποκρινόμαστε ότι Ευρώπη απομύζησε Ελλάδα, επιβάλλοντάς «λιτότητα» και να παρασιωπούμε διαγραφή χρέους 140 Δ€ είναι παρανοϊκό.

Δεν ήταν το PSI που έβλαψε τράπεζες αλλά η ίδια η χρεοκοπία.

Τα οφέλη του PSI ήταν ακέραια για την ελληνική οικονομία. Η εξαέρωση ελληνικών ομολόγων προήλθε από χρεοκοπία και όχι από PSI.

Είναι παραλογισμός! από επίσημα χείλη να θεωρούν ότι το PSI «κατέστρεψε τα ταμεία».

Στην πραγματικότητα το PSI διέσωσε τα ταμεία από την καταστροφή.

Διότι, για τα 15Δ€ που διαγράφηκε από τα ομόλογα που διακρατούσαν στα αμέσως επόμενα έτη, δέχτηκαν πολλαπλάσια επιχορήγηση και αυτό κατέστη δυνατόν αποκλειστικά και μόνο χάρις στο PSI.

7/72015, δημοσιεύτηκε μία «ανοιχτή επιστολή» προς Γερμανίδα καγκελάριο, πέντε διεθνώς γνωστών οικονομολόγων.
Στην επιστολή την καλούσαν να βάλει τέρμα στη σκληρή «λιτότητα» στην Ελλάδα, οδηγώντας σε «ύφεση» και σκληρές δοκιμασίες λαό της. Η άποψη που εξέφραζαν, δεν ήταν πρωτάκουστη ούτε πρωτοφανής.

Άλλωστε, αυτό ήταν το σύνθημα των κυβερνητικών μεταβολών σε εκλογές το 2012 και το 2015.

Τι σημαίνει όμως «λιτότητα»; Η ερώτηση, όσον αφορά την Ελλάδα, δεν απαντήθηκε ποτέ.

Εντούτοις, η επανάληψη και επιμονή αντι-μνημονιακών εμπέδωσε στην κοινή γνώμη ότι η κρίση ήταν προϊόν πολιτικής «λιτότητας».

Επικράτησε: η κρίση δεν ήταν συνέπεια παρασιτισμού/φαυλοκρατίας που έζησε κοινωνία μας,αλλά, συνέπεια ξένων μεθοδεύσεων/συνωμοσιών τους.

Ρασούλης:
Κακοί ντυθήκανε καλοί
και πιάσαν εξουσία!
Αυτοί που ξεγελάστηκαν
φταίγανε κατ'ουσία!

Μικρό 4-λεπτο Βίντεο. Οι διαφάνειες φαίνονται Παρακάτω

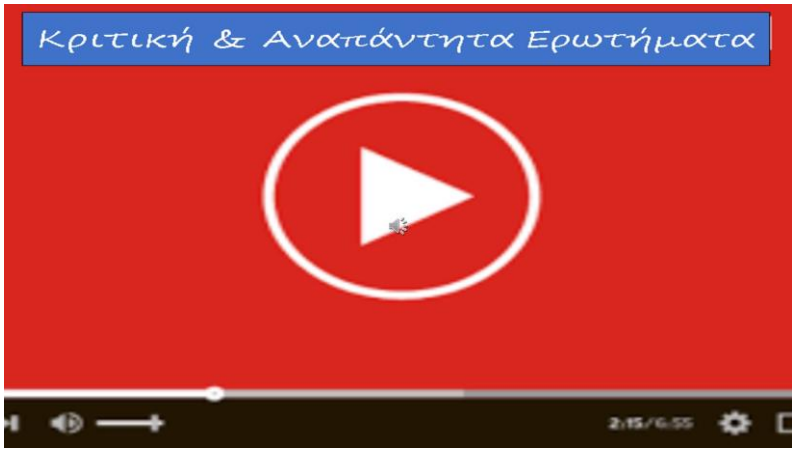

Τα μαθήματα της Κρίσης

Το προφανές μάθημα: *Αυτό συμβαίνει στον καθένα όταν υποκρίνεται ότι δεν βλέπει πρόβλημα για πολύ καιρό και αναβάλλει μεταρρυθμίσεις*

Το βαθύτερο μάθημα: Ελλάδα ακραία εκδοχή οικονομίας Ν. Ευρώπης.

Κοινά συμπτώματα: Σοβαρές στρεβλώσεις οικονομίας αναποτελεσματική Διακυβέρνηση (διαφθορά, δικαιοσύνη, υψηλό κόστος Επχ Δράσης ...)

Διαστρεβλωμένος εταιρικός χαρακτήρας:
Γενναιόδωρες κοινωνικές παροχές, αποσύνδεση μεταξύ Αναδιανομής & ανταγωνιστικότητας.

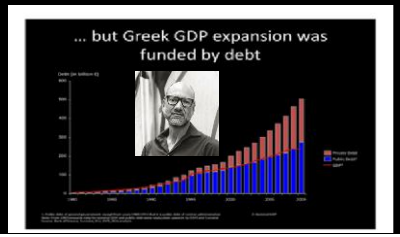

Ελλάδα 59η- Διαφθορά *(Corruption)* στην Παγκόσμια Αγορά

		2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2005
59	Greece	48.00	44.00	46.00	43.00	40.00	36.00	33.89	35.00	43.00
1	New Zealand				91.00					
2	Denmark									
3	Finland									
4	Norway									
5	Switzerland				86.00					
6	Singapore				84.00					
7	Sweden									
8	Canada									
9	Luxembourg									
10	Netherlands									
11	United Kingdom									
12	Germany									
13	Australia									
14	Hong Kong									
15	Iceland									
16	United States									
17	Austria									
18	Belgium									
19	Ireland	74.00	73.00	75.00	74.00	72.00	69.00	75.36	80.00	74.00

Ελλάδα 87η-Αποτελεσματική Διακυβέρνηση στην ΠΑ

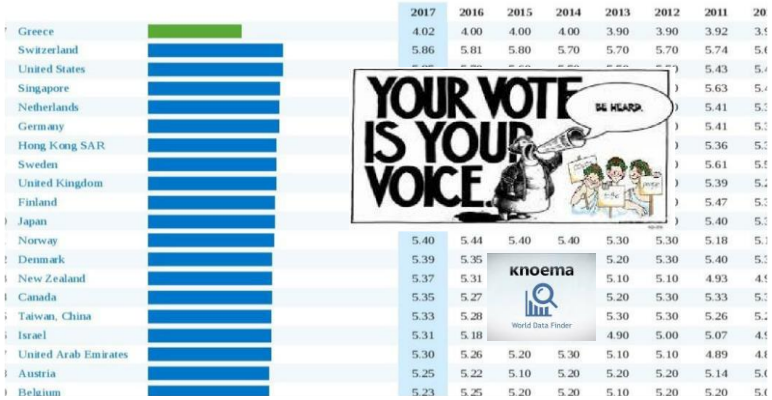

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	20
Greece	4.02	4.00	4.00	4.00	3.90	3.90	3.92	3.9
Switzerland	5.86	5.81	5.80	5.70	5.70	5.70	5.74	5.6
United States							5.43	5.4
Singapore							5.63	5.4
Netherlands							5.41	5.3
Germany							5.41	5.3
Hong Kong SAR							5.36	5.3
Sweden							5.61	5.5
United Kingdom							5.39	5.2
Finland							5.47	5.3
Japan							5.40	5.3
Norway	5.40	5.44	5.40	5.40	5.30	5.30	5.18	5.1
Denmark	5.39	5.35			5.20	5.30	5.40	5.3
New Zealand	5.37	5.31			5.10	5.10	4.93	4.9
Canada	5.35	5.27			5.20	5.30	5.33	5.3
Taiwan, China	5.33	5.28			5.30	5.30	5.26	5.2
Israel	5.31	5.18			4.90	5.00	5.07	4.9
United Arab Emirates	5.30	5.26	5.20	5.30	5.10	5.10	4.89	4.8
Austria	5.25	5.22	5.10	5.20	5.20	5.20	5.14	5.0
Belgium	5.23	5.25	5.20	5.20	5.10	5.20	5.20	5.0

Ελλάδα 59 Ανταγωνιστικότητα (*competiviness*) στην ΠΑ

		2017	2016
59	Greece	68.01	68.00
1	New Zealand	86.73	86.69
2	Singapore	84.53	83.98
3	Denmark	84.07	83.98
4	Korea, Rep.	83.92	83.71
5	Hong Kong SAR, China	83.15	82.71
6	United States	82.55	82.55
7	Norway	82.41	81.88
8	United Kingdom	82.34	82.34
9	Macedonia, FYR	81.39	78.16
10	Sweden	81.24	80.72
11	Estonia	80.75	80.61
12	Finland	80.48	80.49
13	Australia	80.14	80.30
14	Latvia	80.05	78.58
15	Georgia	79.92	77.43
16	Ireland	79.70	79.42
17	Taiwan, China	79.66	80.66
18	Canada	79.38	79.59
19	Germany	79.19	79.20

Ελλάδα: 69η Προστιθέμενη Αξία

Total value added in current prices growth rate

(%)

In 2016, total value added growth in Greece was -1.1 %. In the ranking by total value added growth including 196 countries, Greece has the 69th rank that is close to the positions of such countries as Ghana and the Grenada. Compared to Afghanistan which at the top of the ranking with total value added growth of 3.4 % in 2016, Greece has 133.07 % percent lower total value added growth.

The description is composed by Yodatai, our digital data assistant. Have a question? Ask Yodatai ›

What is total value added growth?

Gross value added is the value of output less the value of intermediate consumption; it is a measure of the contribution to GDP made by an individual producer, industry or sector; gross value added is the source from which the primary incomes of the SNA are generated and is therefore carried forward into the primary distribution of income account.

Ελλάδα 47 Επιχειρηματικότητα

Global entrepreneurship index (Highest = Best)

(index)

In 2018, global entrepreneurship index in Greece was 37.12 index. In the ranking by global entrepreneurship index including 135 countries, Greece has the 47th rank that is close to the positions of such countries as Colombia and the Jordan. Compared to the United States of America which at the top of the ranking with global entrepreneurship index of 83.61 index in 2018, Greece has 55.61 % percent lower global entrepreneurship index.

		2018	2017	2016	2015
47	Greece	37.12	34.62	42.10	42.00
1	United States	83.61	83.37	86.20	85.00
2	Switzerland	80.45	77.96	67.80	68.60
3	Canada	79.25	75.60	79.50	81.50
4	United Kingdom	77.75	71.29	67.70	72.70
5	Australia	75.45	72.51	78.00	77.60
6	Denmark	74.31	74.06	76.00	71.40
7	Iceland	74.15	73.49	68.90	70.40
8	Ireland	73.72	70.96	65.60	65.30
9	Sweden	73.11	75.47	75.90	71.80
10	France	68.51	64.09	66.40	67.30
11	Netherlands	68.15	67.79	65.40	
12	Finland	67.90	66.91	61.80	

Help

Ελλάδα 92 Επιχειρείν (Doing Business) στην ΠΑ

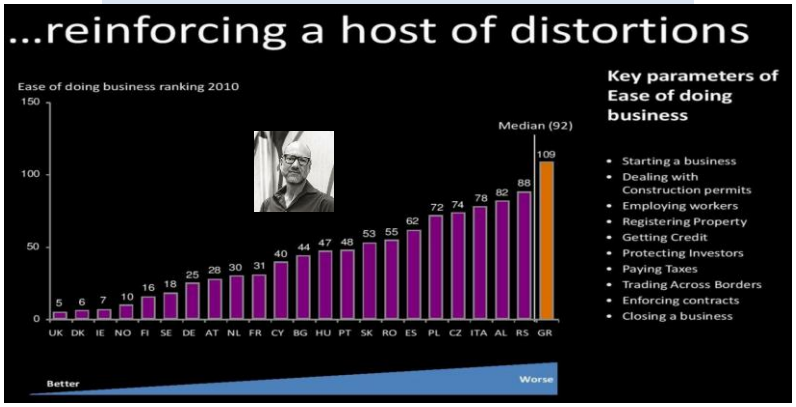

Ελλάδα 101 Ανθρ. Ανάπτυξη *(Human Development) στην ΠΑ*

		2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
101	Greece	49	45	45	49	54	54	49	42
1	Yemen	149	149	149	145	145	146	147	145
2	Central African Repub...	148	147	147	147	149	144	144	146
3	Sudan	147	146	146	146	144	143	143	142
4	Afghanistan	146							
5	Chad	145							
6	Mauritania	144							
7	Democratic Republic o...	143							
8	Iraq	142							
9	Angola	141							
10	Burundi	140							
11	Niger	139							
12	Guinea	138	138	138	138	138	139	137	138
13	Pakistan	137	139	139	140	140	140	142	141
14	Libya	136	136		135	127	126	131	125
15	Congo	135	130		134	132	130	130	135
16	Ethiopia	134	132		132	131	131	133	130
17	Mali	133	134	134	131	135	138	125	123
18	Venezuela	132	120	120	116	114	99	102	101
19	Liberia	131	133	133	133	125	120	117	121

What is Human Development Index(HDI)

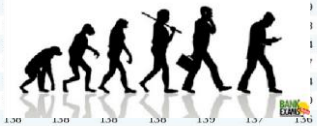

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Προκλήσεις!

Μια δύσκολη οικονομική μετάβαση
Κόπωση ύφεσης
Υψηλό κοινωνικό κόστος
Αδυναμίες διακυβέρνησης
Ισχυρή αντίσταση στις μεταρρυθμίσεις από ίδια συμφέροντα
Απονομιμοποίηση του πολιτικού συστήματος

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

- *Μερικά ενθαρρυντικά σημάδια!*
- *Η πρόκληση για την Ευρώπη!*
- *Ελληνική λαϊκή κουλτούρα!*
- *Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;*

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Μερικά ενθαρρυντικά σημάδια!

Το πρωτογενές έλλειμμα μειώθηκε.
Το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος μειώθηκε.
Η Ευρώπη & € θεωρούνται πολιτικό & όχι οικονομικό ... υπαρξιακό ζήτημα
Παρά την ύφεση, το ευρωπαϊκό σχέδιο παραμένει βαθιά ριζωμένο.
Ο φόβος εναλλακτικών λύσεων υπερνικά μέχρι κόπωση ύφεσης
Όλα τα νέα λαϊκίστικα κόμματα απέτυχαν
Τα μεγάλα κόμματα υποστηρίζουν μεταρρυθμίσεις.
Προοπτική ενός μεγάλου συνασπισμού επόμενες εκλογές

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Η πρόκληση για Ευρώπη!

Το ελληνικό πρόβλημα δεν είναι ένα περιφερειακό ζήτημα
Ούτε ένα απλό οικονομικό πρόβλημα
Είναι Μια μεγάλη δοκιμή για ΕΕ που πρέπει:
Να συνδυάζει πραγματική αλληλεγγύη με αυστηρούς όρους, &,
Να συμμαχεί με τμήματα ελληνικής κοινωνίας προσανατολιζόμενα στις μεταρρυθμίσεις.

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Greek popular culture

Ποιοί φταίνε; ***Πρέπει να αλλάξει!!!***

Η πιό δημοφιλής απάντηση οι μπάσταρδοι οι ξένοι! ... και όλοι φαίνεται να συμφωνούν.

Μπορεί η Ελλάδα να τα καταφέρει;

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι

Carmen M. Reinhart & Christoph Trebesh, 2015

Οι παγίδες της εξωτερικής εξάρτησης: Ελλάδα, 1829-2015

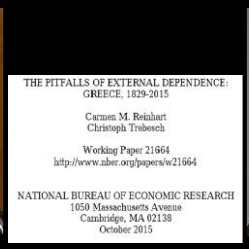
THE PITFALLS OF EXTERNAL DEPENDENCE: GREECE, 1829-2015

Carmen M. Reinhart
Christoph Trebesch

Working Paper 21664
http://www.nber.org/papers/w21664

NATIONAL BUREAU OF ECONOMIC RESEARCH
1050 Massachusetts Avenue
Cambridge, MA 02138
October 2015

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

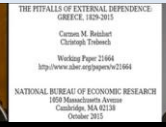
THE PITFALLS OF EXTERNAL DEPENDENCE: GREECE, 1829-2015

Carmen M. Reinhart
Christoph Trebesch

Working Paper 21664
http://www.nber.org/papers/w21664

NATIONAL BUREAU OF ECONOMIC RESEARCH
1050 Massachusetts Avenue
Cambridge, MA 02138
October 2015

•Ιστορικές παραλληλίες μεταξύ παρελθόντος και παρόντος

•Επαναληπτικοί/επίμονοι κύκλοι εξωτερικού χρέους/ πτώχευσης.

•Κρατικές αθετήσεις σε ξένους πιστωτές: οδυνηρές& μακρόχρονες

•Τέσσερις κύκλοι εξωτερικού δανεισμού, πτώχευσης.

•Σύνθεση ελληνικού ΔΧ (εξωτ. vs εσωτ.) και όχι μόνο ύψος του, διαδραμάτισε κεντρικό ρόλο στην εξήγηση ιστορικών κύκλων.

•Χρέος & πτώχευση είναι ένα πολυετές θέμα ελληνικής ιστορίας

•Ιστορία Ελλάδας:

αφήγηση χρέους, αθέτησης, εξωτερικής εξάρτησης

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

•200 έτη στοιχείων τεκμηριώνουν ότι: η χρόνια εξάρτηση από το εξωτερικό κεφάλαιο έχει επανειλημμένα οδηγήσει σε καταστροφή!

•Παρατεταμένες κρίσεις χρέους επιλύονται μόνο με περικοπές ονομαστικής αξίας (Reinhart και Trebesch 2015).

•Αποφασιστική ελάφρυνση χρέους συνδέεται με υψηλότερη μετέπειτα ανάπτυξη που ήπιες μορφές ελάφρυνσης, όπως επεκτάσεις ωριμότητας, δεν παρέχουν.

• Η Ελλάδα πάντα βασιζόταν στον εξωτερικό δανεισμό. Ξεκίνησε με χρέος > 100% ΑΕΠ, πριν αποκτήσει ανεξαρτησία.

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

- ***Κάθε κρίση προηγείται βαριάς δανειοδότησης ξένων ιδιωτών πιστωτών***
- ***Αγνοημένος κίνδυνος εξωτερικού δανεισμού: βαριές πολιτικές δεσμεύσεις που θέτουν σε κίνδυνο εθνική κυριαρχία.***

- *Με τις δυσκολίες αποπληρωμής, ξένες κυβερνήσεις:*
  Παρεμβαίνουν,
  Βοηθούν στην αποπληρωμή ιδιωτών πιστωτών
  Και, απαιτούν περικοπές προϋπολογισμού / προγράμματα προσαρμογής, Ως προϋπόθεση για διακρατικά δάνεια διάσωσης
  -

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Η δαπανηρή κληρονομιά εξωτερικού χρέους είναι απώλεια πολιτικού έλέγχου!

Εν συντομία:

- Επιτυχία παρεμβάσεων ήταν συχνά περιορισμένη!
- Επαναλαμβανόμενοι κύκλοι στην ελληνική οικονομική ιστορία.
- Τρία στάδια: Οικονομική Ανθηση, Χρεωκοπία, Οικονομική Στήριξη
(Boom, Bust, Bailout)
- Κύριο κόστος: απώλεια κυριαρχίας που οδηγεί σε "καταστροφή"

- ***Οφέλη;***

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ο Δανεισμός από τις Αγορές, τα Κράτη και οι Περίοδοι Πτωχεύσεων/ Αδυναμίας εξόδου στις Αγορές, από το 1822 μέχρι τον ΒΠΠ!

Figure 1. Greek external borrowing before WW2 (as a percent of GDP)

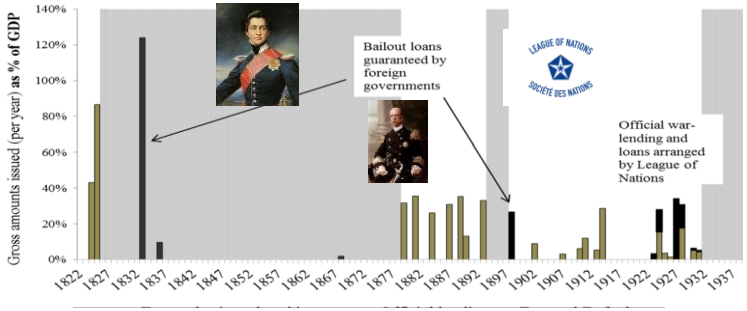

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ο Δανεισμός από Αγορές και Κράτη μετά το 1995 ως % ΑΕΠ και τα έτη κρίσης!

Figure 2. Greek sovereign borrowing after 1995 (as a percent of GDP)

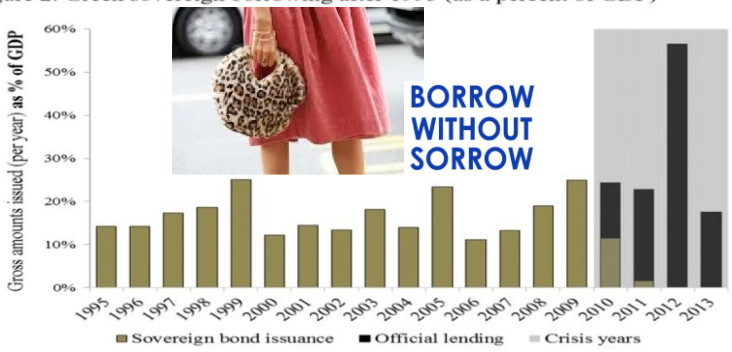

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Η Ελλάδα σε σύγκριση με άλλες οικονομίες αναφορικά με εσωτερικά

Figure 3. Greece and other advanced Economies: sovereign bonds held domestically, 1997-2011

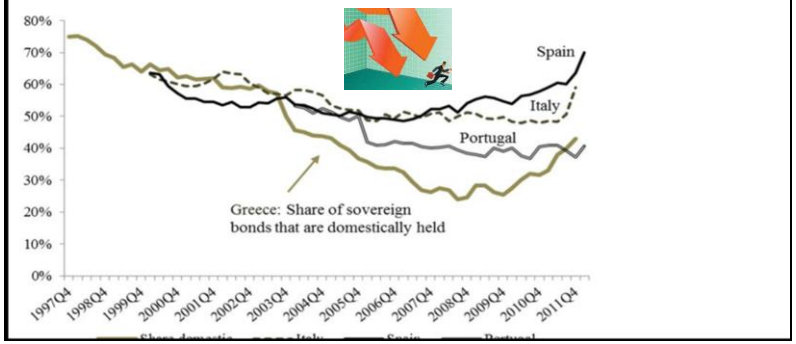

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Συνολικό Εξωτερικό Χρέος (Δ και Ι) ως % ΑΕΠ,

Figure 4. Total (public plus private) external debt, percent of GDP, 1970-2014

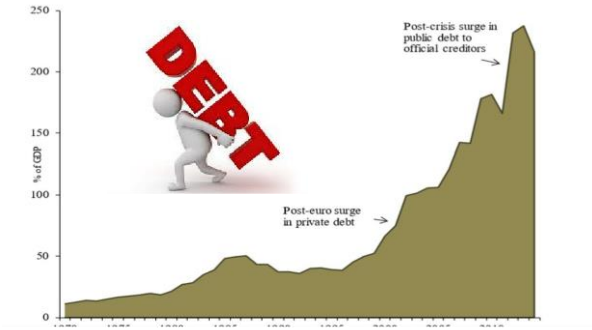

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ελείμματα ως % ΑΕΠ

Figure 6. Greece: current account deficit years (as a percent of GDP), 1923-2014

Στα 190 χρόνια της Ανεξαρτησίας της Χώρας μας:
67% Πτωχευμένοι !!!
93% Ελλειματικοί !!!

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Το 1962 πήρα το πρώτο βιβλιάριο κατάθεσης 500δρχ αποταμίευσης! Ήλθα πρώτος στο Νομό Τρικάλων στην έκθεση για την χρησιμότητα της αποταμίευσης

Αλήθεια Μαθαίνουν τώρα τα παιδιά αποταμίευση από την εποχή του Σχολείου!

Αποταμιεύσεις και Ακαθάριστος Σχηματισμός Κεφαλαίου ως % ΑΕΠ

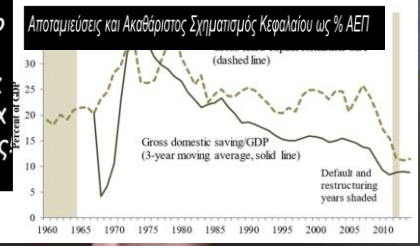

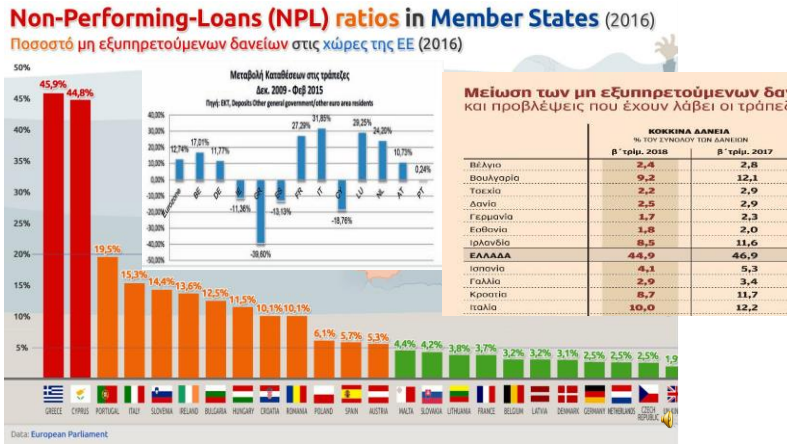

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Επιχορηγήσεις από ΗΠΑ και ΕΕ ως % του ΑΕΠ

Figure 8. Grants from the US and the EU as a percent of GDP, 1946-2013

Ποιό είναι το χρέος πού χρησιμοποιείται;
Τα εξωτερικά ομόλογα 1824-1940

Figure 9. What is the debt used for? External bond proceeds 1824-1940

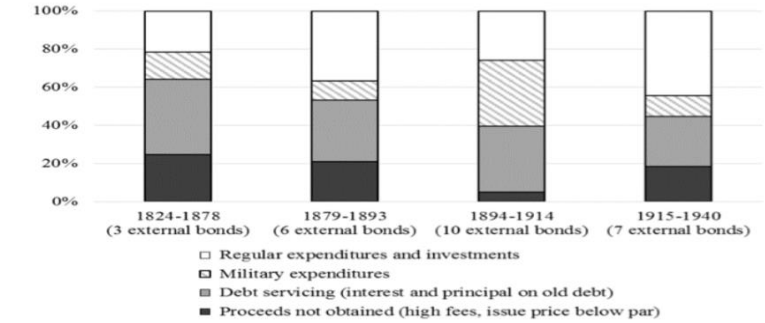

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ελλάδα: Στοιχεία Ανάλυσης του Χρέους, 1826-2015

Table 2. Greece: Elements of Debt Resolution, 1826-2015

	Delay	Bonds restructured	Interest arrears	Haircut
Default of 1826-1878	53 years	£2.8 m	£10 m	between 40% (face value reduction) and 91% (incl. cancelation of interest arrears)
Default of 1893-1898	5 years	£22.3 m	£3 m	between 37% and 53% depending on asumptions. No face value reduction
Default of 1932-1964	32 years	£54.7 m	£64.5 m	between 64% (excl. interest arrears) and 86%. However, no face value reduction
Restructuring of 2011/2012	<1 year	€199.2 bn	no arrears (preemptive)	betwn 59% and 65% depending on discount rate and asumptions

Sources: Meyer, Reinhart and Trebesch (2015), Zettelmeyer, Trebesch and Gulati (2013), and sources cited therein

Debt analysis

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Το πρώτο δάνειο διάσωσης του 1833: χρήση εσόδων

Fees to the House of Rothschild……5 million

Interest on loan for 1833-1835 (advanced)……7.6 million

Compensation to Ottoman Empire……12.5 million

Debt repayment to Great Powers (advanced)……2 million

Travelling expenses for King Otto, his personnel and escort……2.1 million

Wages and other expenses for members of Otto's regency……2 million

Recruitment and moving costs for Bavarian Voluntary Corps……3.3 million

Purchase of military supplies……1 million

***Subtotal*:……35.5 million**

Remainder transferred to Greek Public Treasury……9 million

Τί λένε οι Νεοκλασικοί οικονομολόγοι;

Ελληνικά πρωτογενή πλεονάσματα και πληρωμές τόκων

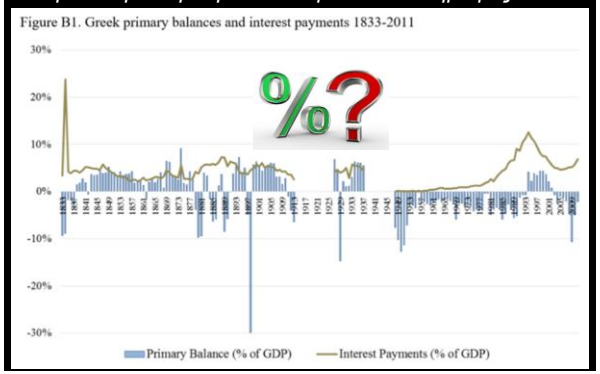

Εξοδος από τα Μημόνια: Προοπτική & Μέτρα

Παρά την 'εξοδο' από τα Μνημόνια πολλά τα Προβλήματα (Πολιτική & Οικονομία)

d_{t-1}	ΔΧ ως % ΑΕΠ 181	
y_t	Επιτόκια r_t	=0,017 & 0.0%
2	-0,5%	-3,5%
1,5	0.4%	-2,7%
1	1.3%	-1,8%
0,5	2.2%	-0,9%
0	3.1%	0,0%
0,5	4.0%	0.9%
-1	4.9%	1.8%
-2	6.7%	3.7%
-3	8.6%	5.6%

Εξοδος από τα Μημόνια: Μέτρα

Και, Τέλος, η Αναλογία Εξωτερικό/Εσωτερικό Χρέος: 30:70%

https://www.cfr.org/timeline/greeces-debt-crisis-timeline Greece's Debt 1974 – 2018

https://en.wikipedia.org/wiki/Greek_government-debt_crisis_timeline Greek government-debt crisis timeline

https://www.bbc.com/news/world-europe-17373216 Greece profile - Timeline

https://www.bbc.com/news/business-13798000 Eurozone crisis explained

https://greece.greekreporter.com/2018/08/20/8-years-of-bailouts-a-timeline-of-the-greek-crisis/ 8 Years of Bailouts: A Timeline of the Greek Crisis

https://www.dw.com/en/a-timeline-of-greeces-long-road-to-recovery/a-45118014 A timeline of Greece's long road to recovery

https://www.thebalance.com/what-is-the-greece-debt-crisis-3305525 Greek Debt Crisis Explained

https://business.financialpost.com/pmn/business-pmn/nasty-brutish-and-long-a-timeline-of-greeces-debt-crisis Nasty, brutish and long: A timeline of Greece's debt crisis

https://www.cnbc.com/2015/06/24/greece-debt-crisis-timeline-it-all-started-in-2001.html Greece timeline: It all started in 2001…

https://www.theguardian.com/business/2015/jun/25/greek-crisis-20-key-moments-eurozone Greek debt crisis: the 20 key moments

https://sputniknews.com/news/201808201067280649-greece-bailout-debt-crisis/

Tragedy of Errors: Timeline History of Greece's Decade-Long Economic Crisishttp://www.lse.ac.uk/europeanInstitute/research/hellenicObservatory/CMS%20pdf/Latest_news/Crisis-resources.pdf Timelines of the crisis References

http://loukakatseli.gr/wp-content/uploads/2017/04/Lessons-from-the-Greek-Crisis-1-03-2016.pdf lessons learnt

https://www.forbes.com/sites/francescoppola/2018/08/20/lessons-for-the-eurozone-from-the-greek-debt-crisis/#5d609b3c55dd

https://cfrd8-files.cfr.org/sites/default/files/pdf/2013/06/GEM%20PDF%20July.pdf

http://todiktio.eu/en/index.php/activities/publications-reports-policy-briefs/item/448-lessons-from-the-greek-crisis

https://pdfs.semanticscholar.org/ae9b/0be54158c244adc2417262d5c022cb377277.pdf

https://www.liberal.gr/arthro/41761/apopsi/arthra/ta-aitia-tis-oikonomikis-krisis-oi-sunepeies-kai-i-diexodos-muthoi-kai-pragmatikotita.html

https://www.dianeosis.org/2017/03/ti-mas-emathe-i-krisi/

Αγαπητοί κυριοι και κυριες, ας μην κατηγορουμε τον εαυτο μας για την κρίση στη χώρα μας. Δεν είναι αποτέλεσμα των ενεργειών μας. Είναι καθήκον των κυβερνώντων να υπερασπίζονται τα συμφέροντά μας μακροπρόθεσμα και για τις μελλοντικές γενιές. Εάν οι πολιτικοί ήταν πατριώτες, δεν θα είχαν ποτέ φέρει την Ελλάδα σε τόσο ευάλωτη θέση. Πρέπει να αλλάξουμε την κατάσταση. Να είμαστε αλληλέγγυοι μεταξύ μας γιατί κάνεις άλλος δεν θα'ναι. ΠΟΤΕ να μην ξεχάσουμε τις ρίζες μας και το τι είμαστε ικανοί να κάνουμε. Τέλος, σας, ευχαριστώ, όλους, που με τιμήσατε και είχατε την υπομονή να με ακούστε,

Ξεχωρίζω, τον Λεφτέρη Σκιαδά, Δντή της εστίας και Πρόεδρο του ΣτΑ, που μου εμπιστεύθηκε αυτή των ωραίο χώρο, και ΞΕΧΩΡΙΖΩ, επιπλέον, τη γυναίκα μου Λίνα, το γιατί το ξέρει καλά!!!
Περνάω, μέσα από την πάμω δεξιά φωτογραφία, τη λατρεία στον Κωνσταντίνο μου, ο πόνος της μνημοσύνης του οποίου μου έδωσε τη μεγάλη δύναμη να κάνω τη σημερινή παρουσία! Θα συνεχίσουμε με τον κύκλο των ερωτήσεων σε πέντε λεπτά!

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
Πόσο κόστισε η περίφημη διαπραγμάτευση του 2015!
Δημήτριος Κατελούζος, Υποπτέραρχος εα.

Εχουν ακουστεί πολλά νούμερα για τη ζημιά της υπερήφανης διαπραγμάτευσης και δικαίως ο Δ. Τζανακόπουλος δήλωσε πως καθένας μπορεί να λέει ό,τι θέλει. Ωστόσο, ο τέως πρόεδρος του EuroWorking Group Τόμας Βίζερ, που εκτιμά τη ζημιά στα 200 δισ. ευρώ, δεν είναι «καθένας»!
+ Οχι πως είναι λίγα τα 20 δισ. ευρώ που χάσαμε από την απαξίωση των τραπεζικών μετοχών που διακρατούσε το ΤΧΣ,
+ Ούτε τα 7 δισ. ευρώ από τα κέρδη των κεντρικών τραπεζών που χάσαμε οριστικά,
+ Ούτε τα 40 δισ. των καταθέσεων που αποσύρθηκαν.
+ αλλά, η ζημιά σε όρους ανάπτυξης είναι πολύ μεγαλύτερη, και ήταν 13% ΑΕΠ (13% 15,16,17,18) αναμενόμενοι συνολικοί ρυθμοί ανάπτυξης) λιγότερο σημαίνει 24Δις € Ζημιά!
+ Η ποσοτική χαλάρωση του Μάριο Ντράγκι, που πλημμύρισε την ευρωζώνη με άφθονη, φθηνή ρευστότητα και την χάσαμε είχε και αυτή μια μεγάλη ζημιά! Πόσο κόστισε αυτό!
+ Η τουριστική βιομηχανία που κάλπαζε, καθώς βυθίζονταν οι ανταγωνιστικές αγορές στην Ανατολική Μεσόγειο λόγω τρομοκρατίας και κρίσης Τουρκίας, είχε μια μεγάλη ζημιά λόγω της κρίσης διαπραγμάτευσης στην Ελλάδα! Πόσο Κόστισε Αυτό!

Πόσο κουρεύτηκε το χρέος; Και, Γιατί το χρέος αυξήθηκε παρά το μεγάλο κούρεμα που υπέστη;
Δημοσθένης Κωνσταντίνου, Πρέσβης ε.τ.
Το απόθεμα των ομολόγων του ελληνικού κράτους (συμπεριλαμβανομένων των εγγυημένων χρεών των δημόσιων επιχειρήσεων αλλά χωρίς τα έντοκα γραμμάτια) στο τέλος Απριλίου του 2010 ανερχόταν σε .
Από το απόθεμα αυτό, ομόλογα αξίας 58 δις. € εξοφλήθηκαν την περίοδο Μαΐου 2010 – Φεβρουαρίου 2012, ενώ τα ομόλογα που κατείχε η ΕΚΤ και άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες, αξίας 56 δις. €, εξαιρέθηκαν από την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους

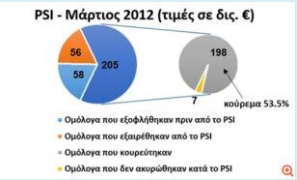

Το 2015 το ελληνικό δημόσιο χρέος έφτανε τα 311.5 δις. € έναντι 301.1 δις. € που βρισκόταν το 2009 ή 310.9 δις. € στα τέλη Απριλίου 2010.3 Την περίοδο 2009-2015 υπήρξε δηλαδή αύξηση μόνο 10.4 δις €, κι αυτό παρά το γεγονός ότι (1) η Ελλάδα δανείστηκε 37.3 δις. €. επιπλέον για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών της μετά το PSI που επιβάρυναν το χρέος της και (2) κατά την πενταετία 2010-2015 η ελληνική οικονομία συνέχισε να καταγράφει σημαντικά δημοσιονομικά ελλείμματα: συγκεκριμένα το σωρευτικό ποσό των ελλειμμάτων την περίοδο 2010-2015 έφτασε τα 106 δις. €, ενώ το αντίστοιχο ποσό των πρωτογενών ελλειμμάτων ήταν 47 δις. €. Αυτό που αυξήθηκε σημαντικά είναι ο λόγος του χρέους προς το ΑΕΠ. Αυτό οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην μεγάλη συρρίκνωση του ΑΕΠ: το 2009 το ΑΕΠ της Ελλάδας ήταν περίπου 237.5 δις. € ενώ το 2015 μειώθηκε στα 176 δις. €, δηλαδή μια μείωση της τάξης του 26%. Ως αποτέλεσμα, ενώ ο λόγος του χρέους προς το ΑΕΠ ήταν περίπου 137% τον Απρίλιο του 2010, στα τέλη του 2015 έφτασε το 177%.

Μπορείτε να μας πείτε δυό κουβέντες για την Ποσοτική Χαλάρωση (Quantitative easing (QE)) και γιατί δεν την εκμεταλλευτήκαμε στην Ελλάδα!
Θεόδωρος Γιαννιτσοπουλος, Αντιπτέραρχος ε.α.
Ποσοτική χαλάρωση (QE) είναι μια νομισματική πολιτική στην οποία η κεντρική τράπεζα αγοράζει κρατικά χρεόγραφα ή περιουσιακά στοιχεία από τη δευτερογενή αγορά και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προκειμένου τονωθεί η οικονομία σε περιόδους όπου η παραδοσιακή νομισματική πολιτική δεν φέρει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.
Η κεντρική τράπεζα αγοράζοντας χρεόγραφα προκαλεί άνοδο των τιμών τους και μείωση της απόδοσης (επιτοκίων) τους, ενώ ταυτόχρονα αυξάνεται η προσφορά χρήματος στην οικονομία.
Η πολιτική της ποσοτικής χαλάρωσης έχει σαν αποτέλεσμα να αυξηθούν τα διαθέσιμα κεφάλαια των εμπορικών τραπεζών, τα οποία θα επενδυθούν στην αγορά νέων χρηματοπιστωτικών προϊόντων, προκαλώντας αύξηση των επιπέδων δανεισμού και της ρευστότητας.
Διαδικασία της Ποσοτικής Χαλάρωσης:Η Κεντρική Τράπεζα μιας χώρας ή μιας νομισματικής ένωσης δημιουργεί χρήμα Το νέο χρήμα χρησιμοποιείται για την αγορά χρεογράφων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και την χρηματαγορά
1. Αυτή η κίνηση προκαλεί πτώση των επιτοκίων, 2. Τα κεφάλαια των τραπεζών αυξάνονται από την πώληση των χρεογράφων στην Κεντρική Τράπεζα, 3. Λόγω χαμηλών επιτοκίων (άρα χαμηλής απόδοσης εναλλακτικών επενδύσεων) και υψηλών αποθεματικών οι τράπεζες αυξάνουν την χορήγηση δανείων, 4. Οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις εκμεταλλεύονται τα χαμηλά επιτόκια κι αυξάνουν το δανεισμό τους, 5. Η αύξηση διαθέσιμου εισοδήματος των καταναλωτών αυξάνει την κίνηση της αγοράς και προκαλεί ανάπτυξη της οικονομίας

Ποιοι είναι οι Λόγοι που τα προγράμματα δεν απέδωσαν τα προσδοκώμενα αποτέλεσματα
Κοσμάς Βούρης τ. Γεν. Διευθυντής Διεύθυνσης Αμυντικού Εξοπλισμού& Επενδύσεων

Αγαπητέ μου Κοσμά, ευχαριστώ για τα θερμά λόγια, τόσο τα δικά σου όσο κααι του Κοσμά, και για τη στήριξη σας στις δύσκολες μέρες που έχετε. Τώρα στην ερώρηση και ανησυχίας σου, που απόλυτα τις συμμερίζομαι:
Θα έλεγα ότι:
-Δεν υπήρξε κλίμα εθνικής ομοψυχίας
-Οι κυβερνήσεις (όλες) επέδειξαν αναβλητικότητα στην επίλυση των προβλημάτων, ώστε να αποφύγουν το πολιτικό κόστος
-Επιπλέον, προσπάθησαν να προστατεύσουν τα προνόμια της εκλογικής πελατείας τους ή και να αυξήσουν την πελατεία τους μη λέγοντας την πραγματική αλήθεια. Πιστεύω, απόλυτα, αν οι ηγέτες όλων των κομμάτων ήταν πατριώτες με την καλή έννοια του όρου θα ήταν μικρότερος ο Γολγοθάς της πατρίδας μας.
-Επιπλέον, δεν συντάχθηκε κανένα ολοκληρωμένο, ρεαλιστικό σχέδιο εξόδου από την κρίση
-Υπήρξε μια Υπερφορολόγηση και αδυναμία πάταξης της φοροδιαφυγής
-Οριζόντιες, τυφλές περικοπές, αντί για στοχευμένη μείωση των κρατικών δαπανών
-Ακατανόητη κωλυσιεργία στη Μη πραγματοποίηση των αναγκαίων διαρθρωτικών αλλαγών
-Δε δόθηκε βάρος στην ενίσχυση της παραγωγής, της καινοτομίας και των εξαγωγών
-Δε δημιουργήθηκε ένα δίχτυ κοινωνικής προστασίας των πιο αδύνατων
Αυτά και άλλα πολλά! (παρότι προβλεπόταν)

Η διάλεξή σας ήταν εξαιρετική, ωστόσο, θα ήθελα να θέσω και εγώ δύο ερωτήματα:
1)Ήταν έτοιμη η Ευρωπαϊκή Ένωση να αντιμετωπίσει την ελληνική κρίση; 2) Εάν υπήρχε μία στοιχειώδης πολιτική συναίνεση, εξ΄αρχής, θα είχε αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα η οικονομική κρίση;
Γιώργος Λυκοκάπης Δρ, Αρθρογράφος
Ασφαλώς και δεν ήταν Γιώργο (ευχαριστώ πολύ για τα καλά σου λόγια), γιατί Υπήρχαν αστοχίες και αξιοσημείωτα συστημικά κενά όπως:
+ Δημιουργία ενός συστήματος εκτεθειμένου στις ιδιωτικές χρηματοπιστωτικές αγορές και ανοχύρωτου έναντι των κερδοσκοπικών παιγνίων + Αποκλίνουσες οικονομικοπολιτικές και νομισματικές κουλτούρες μεταξύ των μελών
+ Κατίσχυση του μονεταριστικού προτύπου της Bundesbank + Απουσία ενός αυτοματοποιημένου και αποτελεσματικού συστήματος πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων και αλληλεγγύης
Λειτουργικά προβλήματα του Ευρωσυστήματος, όπως:
Αναποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής πειθαρχίας και του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης + Διαφορετικές προσαρμογές κρατών μελών στους όρους παιγνιδιού της ΟΝΕ + Αντιπαραγωγική χρήση φθηνού δανεισμού από την Ενωσιακή περιφέρεια + Η ισοπεδωτική νομισματική πολιτική παρά την ύπαρξη ανομοίων οικονομικών καταστάσεων Η πολιτική διαχείρισης της κρίσης στην Ευρωζώνη ήταν φτωχή, πχ:
+ Δομικές ατέλειες και οι λειτουργικές αδυναμίες του ευρωσυστήματος
+ Υπερβολικές αντιδράσεις των χρηματοπιστωτικών αγορών και των οίκων αξιολόγησης
+ Δυσλειτουργίες του ευρωπαϊκού μηχανισμού λήψης αποφάσεων
+ Ελλειμμα οραματικής και αποφασιστικής ευρωπαϊκής ηγεσίας και η εμφάνιση οικονομικού εθνικισμού σε ορισμένα κράτη μέλη
+Ασάφειες και η ελαστικότητα του κανονιστικού πλαισίου της ΟΝΕ Στο Δεύτερο ερώτημα: Αν οι πολιτικοί ήταν υπεύθυνοι, ομονοούσα, συνεργάζονταν και έβλεπαν το μεγάλο πρόβλημα πατριωτικά, θα είχαμε βγεί από την κρίση πολύ πιοπριν από το 2015.

Ποια ήταν η αμερικανική παρέμβαση και βοήθεια στα χρόνια της ελληνικής οικονομικής?
Εφη Χαραλαμπάκη, Υ. Δρ
Εφη μου, σε ευχαριστώ για τα θερμά σου λόγια! Τώρα στην ερώτηση:
Θα έλεγα ότιο διαμεσολαβητικός ρόλος των αμερικανικών κυβερνήσεων κατά την διάρκεια της κρίσης του ελληνικού χρέους ήταν κρίσιμος για την αποφυγή ενός ατυχήματος ή επιλογών που θα οδηγούσαν στην έξοδο της Ελλάδας από την Ευρωζώνη.
Αναπτύχθηκε, έτσι, σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ του Έλληνα πρωθυπουργού και του πρώην υπουργού Οικονομικών των ΗΠΑ Τζακ Λιου, ο οποίος τον συμβούλευε πριν αλλά και κατά την διάρκεια των κρίσιμων διαπραγματεύσεων με τους Ευρωπαίους τον Ιούλιο του 2015.
Ετσι, η «πολιτική και ηθική στήριξη των ΗΠΑ», όπως την έχει χαρακτηρίσει ο κ. Τσίπρας, συνέβαλε παράλληλα στη βελτίωση των διμερών σχέσεων, ανοίγοντας έτσι το δρόμο για τη βαθύτερη συνεργασία σε ευρύ φάσμα θεμάτων που συμπεριλαμβάνει τομείς όπως η άμυνα και η ασφάλεια.
Ασφαλώς οι ΗΠΑ έχουν κεφαλαιοποιήσει την καλή τους σχέση με την κυβέρνηση για την προώθηση των προτεραιοτήτων&συμφερόντων τους στην περιοχή, εξέλιξη με την οποία συντάσσεται η ελληνική πλευρά.
Η κοινή γνώμη, τώρα, γνωρίζει το ενδιαφέρον των ΗΠΑ για την Ελλάδα. Η θέση τους ότι η Ελλάδα θα πρέπει να παραμείνει στην Ευρωζώνη, να μεταρρυθμίσει την οικονομία της και να καταλήξει σε συμφωνία που θα υποστηρίξει την ανάκαμψη της μέσω της ελάφρυνσης του χρέους βρήκε ευήκοα ώτα στην χώρα.
Η εμπλοκή των ΗΠΑ έχει εξελιχθεί από την οικονομική διπλωματία σε μια πολυδιάστατη διπλωματία, που περιλαμβάνει διάφορες πτυχές της διμερούς σχέσης. Υπό αυτό το πρίσμα, οι ΗΠΑ υποστηρίζουν περιφερειακές πρωτοβουλίες όπως αυτή με την Κύπρο και το Ισραήλ στην νευραλγική, ευαίσθητη για την ασφάλεια της Δύσης περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Ηταν έτοιμη η ΕΖ να αντιμετωπίσει την Ελληνική Κρίση
Ευφροσύνη Μπούτσικα, Η-Μ ΕΜΠ, Στέλεχος ΟΤΕ
Αγαπητή μου, Ευφροσύνη, ΑΣΦΑΛΩΣ και ΟΧΙ !!! Υπήρχαν αστοχίες και συστημικά κενά όπως:
+Δημιουργία ενός συστήματος εκτεθειμένου στις ιδιωτικές χρηματοπιστωτικές αγορές και ανοχύρωτου έναντι των κερδοσκοπικών παιγνίων
+ Αποκλίνουσες οικονομικοπολιτικές και νομισματικές κουλτούρες μεταξύ των μελών
+Κατίσχυση του μονεταριστικού προτύπου της Bundesbank +Απουσία ενός αυτοματοποιημένου και αποτελεσματικού συστήματος πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων και αλληλεγγύης
Λειτουργικά προβλήματα του Ευρωσυστήματος, όπως:
Αναποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής πειθαρχίας και του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης
+Διαφορετικές προσαρμογές κρατών μελών στους όρους παιγνιδιού της ΟΝΕ
+Αντιπαραγωγική χρήση φθηνού δανεισμού από την Ενωσιακή περιφέρεια
+Ισοπεδωτική νομισματική πολιτική παρά την ύπαρξη ανομοίων οικονομικών καταστάσεων
Η πολιτική διαχείρισης της κρίσης στην Ευρωζώνη ήταν φτωχή, πχ:
+ Δομικές ατέλειες και οι λειτουργικές αδυναμίες του ευρωσυστήματος
+ Υπερβολικές αντιδράσεις των χρηματοπιστωτικών αγορών και των οίκων αξιολόγησης
+ Δυσλειτουργίες του ευρωπαϊκού μηχανισμού λήψης αποφάσεων
+ Ελλειμμα οραματικής και αποφασιστικής ευρωπαϊκής ηγεσίας και η εμφάνιση οικονομικού εθνικισμού σε ορισμένα κράτη μέλη
+Ασάφειες και η ελαστικότητα του κανονιστικού πλαισίου της ΟΝΕ

Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την επιχειρηματικότητα
Χριστίνα Μπαρμπαρούση Υ. Δρ

Ευχαριστώ για την ερώτηση, Θα έλεγα αυτοί που φαίνονται στη διαφάνεια:

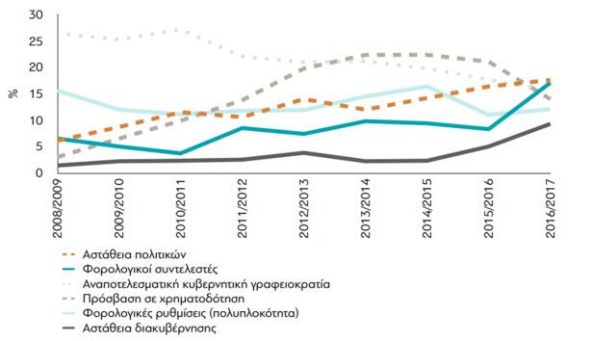

Ποιες είναι οι απόψεις της κοινής γνώμης για τη φοροδιαφυγή!
Κωνσταντίνος Βουτσινάς, Πλοίαρχος ΠΝ εα, Μέλος ΔΣ ΕΛΙΣΜΕ
Αγαπητέ μου Κώστα να τι έδειξε μια έρευνα του κοινού!

:

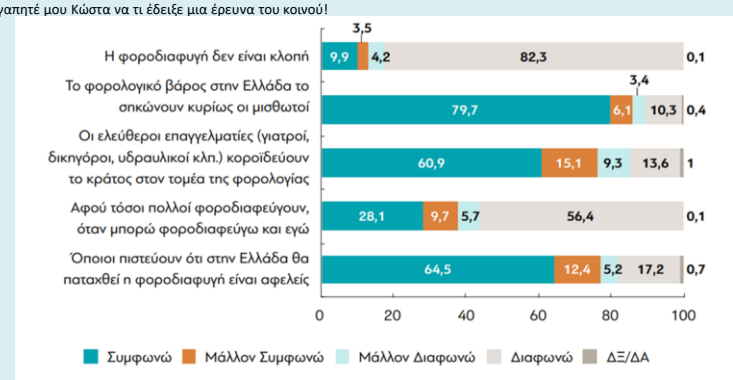

Η Περίοδος 1995-2007 ήταν Περίοδος Οικονομικής Ευφορίας ή Μεγενθυμένη Φόύσκα?
Αχιλλέας Λέλλας Απχος εα

Ευχαριστώ πολύ, Αχιλλέα μου, για τα πολύ καλά σου λόγια! Στο ερώτημά σου, τώρα, Από το 1995 και έπειτα, σημειώθηκε αξιοσημείωτη συνέπεια στην τιθάσευση του υψηλού πληθωρισμού, μετά από πολλά χρόνια.
Η πτώση των επιτοκίων οδήγησε τις τράπεζες στην πρόσβαση σε άφθονο και φθηνό δανεισμό. Το ίδιο συνέβη και με τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.
Η υπερβολική αύξηση της κατανάλωσης, όπως παρουσιάστηκε και στην διάλεξη, οδήγησε σε μία «φούσκα» εγχώριας ζήτησης, η οποία συντηρήθηκε για πολλά χρόνια από τον εξωτερικό δανεισμό.
Τα συνεχή δημοσιονομικά ελλείμματα οδήγησαν σταδιακά σε διόγκωση του δημοσίου χρέους
Η ελληνική οικονομία, για σχεδόν μία δεκαετία, βίωσε μια πρωτόγνωρη «φούσκα» οικονομικής δραστηριότητας
Η κρίση της Lehman Brothers το 2008 επηρέασε σύντομα όλο τον πλανήτη προκαλώντας σταδιακά πτώση της εγχώριας ζήτησης και των τιμών σε πολλές οικονομίες.

Λέλας: Ευχαριστώ, κι αν κατάλαβα καλά κάποιοι συνειδητά ή από άγνοια ενώ θα μπορούσαν να βελτιώσουν την κατάσταση ή τουλάχιστον να την διατηρήσουν σε ίδια επίπεδα, την οδήγησαν στα σημερινά επίπεδα.

Μπασαράς: ή και τα δύο Αχιλλέα

Η Περίοδος 1995-2007 ήταν Περίοδος Οικονομικής Ευφορίας ή Μεγενθυμένη Φόύσκα?
Αχιλλέας Λέλλας Απχος εα

Ευχαριστώ πολύ, Αχιλλέα μου, για τα πολύ καλά σου λόγια! Στο ερώτημά σου, τώρα, Από το 1995 και έπειτα, σημειώθηκε αξιοσημείωτη συνέπεια στην τιθάσευση του υψηλού πληθωρισμού, μετά από πολλά χρόνια.
Η πτώση των επιτοκίων οδήγησε τις τράπεζες στην πρόσβαση σε άφθονο και φθηνό δανεισμό. Το ίδιο συνέβη και με τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.
Η υπερβολική αύξηση της κατανάλωσης, όπως παρουσιάστηκε και στην διάλεξη, οδήγησε σε μία «φούσκα» εγχώριας ζήτησης, η οποία συντηρήθηκε για πολλά χρόνια από τον εξωτερικό δανεισμό.
Τα συνεχή δημοσιονομικά ελλείμματα οδήγησαν σταδιακά σε διόγκωση του δημοσίου χρέους
Η ελληνική οικονομία, για σχεδόν μία δεκαετία, βίωσε μια πρωτόγνωρη «φούσκα» οικονομικής δραστηριότητας
Η κρίση της Lehman Brothers το 2008 επηρέασε σύντομα όλο τον πλανήτη προκαλώντας σταδιακά πτώση της εγχώριας ζήτησης και των τιμών σε πολλές οικονομίες.

Λέλας: Ευχαριστώ, κι αν κατάλαβα καλά κάποιοι συνειδητά ή από άγνοια ενώ θα μπορούσαν να βελτιώσουν την κατάσταση ή τουλάχιστον να την διατηρήσουν σε ίδια επίπεδα, την οδήγησαν στα σημερινά επίπεδα.

Μπασαράς: ή και τα δύο Αχιλλέα

Εγινε και τίποτα καλό; Όλα αυτά τα χρόνια;
Μαρία Λιακάκη Δρ

Αγαπητή μου, Μαρία, σε παρακολουθώ και σε θαυμάζω στις χωρίς ανάσα πατριωτικές, πολιτιστικές και κοινωνικές σου δράσεις, γνωρίζοντας ότι παράλληλα τελειώνεις (αν δεν την έχεις τελειώσει ακόμη) τη διδακτορική σου διατριβή πάνω στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία, πού τον βρίσκεις όλο αυτόν τον χρόνο!

Στην ερώτησή σου τώρα, σίγουρα έγιναν και καλά πέρα από τα πικρά μαθήματα, όπως:
Περισσότερη Διαύγεια, Λειτουργία Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ), Δημιουργία Ενιαίας Αρχής Πληρωμών, Μηνιαία δημοσίευση των οικονομικών στοιχείων του κράτους (έσοδα - έξοδα, οφειλές κτλ), Περαιτέρω αυτονόμηση ΕΛΣΤΑΤ, ΓΓΔΕ, Εισαγγελέας οικονομικών εγκλημάτων, Ηλεκτρονική συνταγογράφηση φαρμάκων, Ηλεκτρονικές φορολογικές δηλώσεις, Ηλεκτρονικά συστήματα εργασίας «Ήλιος, Εργάνη, Ερμής», άρση τραπεζικού απορρήτου κλπ
Ωστόσο, μένουν πολλά , πολλά, πολλά ακόμη.. Αποκομματικοποίηση δημόσιου τομέα, Άνοιγμα κλειστών επαγγελμάτων, Αξιολόγηση δημοσίων υπαλλήλων, Πάταξη του λαθρεμπορίου καυσίμων και τσιγάρων, Αναδιάρθρωση (συγχώνευση ή κατάργηση) κατακερματισμένων, και ανενεργών δημόσιων οργανισμών, Μεταρρύθμιση στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, Επίλυση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, Ηλεκτρονική πλατφόρμα για τις δημόσιες συμβάσεις (e-procurement), Παρεμβάσεις για διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας (πχ. υπηρεσίες μιας στάσης), Προώθηση εξαγωγών. Ανταγωνιστικότητα γεωργίας, Ενίσχυση ανεξάρτητων αρχών, Εθνικό κτηματολόγιο κλπ κλπ
Ελπίζω να απάντησα στο ερώτημά σου.

Πού πήγαν τα λεφτά των Μνημονίων? ***Τι δεσμεύσεις έχει αναλάβει η Ελλάδα μετά τα μνημόνια;*** **Και,** ***Τι περιλαμβάνει η μεταμνημονιακή εποπτεία;***
Ιωάννης Μπαλτζώης Αντγος ε.α Μέλος ΔΣ ΕΛΙΣΜΕ
Αγαπητέ μου Γιάννη την περίμενα
την ερώτηση αυτή και να οι απαντήσεις:

Κατανομή των χρημάτων των μνημονίων (€ δις)				
Κατηγόριες Υποχρεώσεων	2010-14	2015-16	Σύνολο	%
Χρεολύσια	90	11	101	43%
Τόκοι	50	3	53	23%
Τράπεζες	40	6	46	19%
Μισθοί - Συντάξεις κτλ	34	1	35	15%
Σύνολο	**214**	**21**	**234**	**100%**

Βασική δέσμευση της Ελλάδας για τη μεταμνημονιακή εποχή είναι η διατήρηση πρωτογενών πλεονασμάτων 3,5% επί του ΑΕΠ έως το 2022 και 2% έως το 2060. Επιπλέον, θα πρέπει να τηρεί τις δημοσιονομικές της δεσμεύσεις, κάτι το οποίο θα ελέγχεται σε τακτική βάση από τους δανειστές, αφού τα κλιμάκια των Θεσμών θα έρχονται στην Αθήνα ανά τρίμηνο για ένα είδος «αξιολόγησης». Επιπλέον, η χώρα έχει δεσμευτεί να συνεχίσει και να ολοκληρώσει μια σειρά από μεταρρυθμίσεις που θεωρούνται το «κλειδί» για την προσέλκυση δανειστών και την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ενεργοποιήσει το πλαίσιο της Ενισχυμένης Εποπτείας, το οποίο περιλαμβάνει τριμηνιαίες εκθέσεις της Επιτροπής στις οποίες θα αξιολογούνται οι οικονομικές, δημοσιονομικές και χρηματοοικονομικές συνθήκες, καθώς και κατά πόσο τηρούνται οι μεταμνημονιακές δεσμεύσεις της ελληνικής πλευράς.
Η ενισχυμένη εποπτεία θεωρήθηκε επιβεβλημένη από τους Θεσμούς λόγω του μεγάλου ύψους δανείων (288 δισ. ευρώ) που έχει λάβει η Ελλάδα από τους δανειστές της. Ο ESM θα συνεργάζεται στενά με την Επιτροπή τα επόμενα χρόνια προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η χώρα παραμένει στο «σωστό δρόμο».

Πού πήγαν τα λεφτά των Μνημονίων? ***Τι δεσμεύσεις έχει αναλάβει η Ελλάδα μετά τα μνημόνια;*** **Και,** ***Τι περιλαμβάνει η μεταμνημονιακή εποπτεία;***
Ιωάννης Μπαλτζώης Αντγος ε.α Μέλος ΔΣ ΕΛΙΣΜΕ
Αγαπητέ μου Γιάννη την περίμενα
την ερώτηση αυτή και να οι απαντήσεις:

Κατανομή των χρημάτων των μνημονίων (€ δις)				
Κατηγόριες Υποχρεώσεων	2010-14	2015-16	Σύνολο	%
Χρεολύσια	90	11	101	43%
Τόκοι	50	3	53	23%
Τράπεζες	40	6	46	19%
Μισθοί - Συντάξεις κτλ	34	1	35	15%
Σύνολο	**214**	**21**	**234**	**100%**

Βασική δέσμευση της Ελλάδας για τη μεταμνημονιακή εποχή είναι η διατήρηση πρωτογενών πλεονασμάτων 3,5% επί του ΑΕΠ έως το 2022 και 2% έως το 2060. Επιπλέον, θα πρέπει να τηρεί τις δημοσιονομικές της δεσμεύσεις, κάτι το οποίο θα ελέγχεται σε τακτική βάση από τους δανειστές, αφού τα κλιμάκια των Θεσμών θα έρχονται στην Αθήνα ανά τρίμηνο για ένα είδος «αξιολόγησης». Επιπλέον, η χώρα έχει δεσμευτεί να συνεχίσει και να ολοκληρώσει μια σειρά από μεταρρυθμίσεις που θεωρούνται το «κλειδί» για την προσέλκυση δανειστών και την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ενεργοποιήσει το πλαίσιο της Ενισχυμένης Εποπτείας, το οποίο περιλαμβάνει τριμηνιαίες εκθέσεις της Επιτροπής στις οποίες θα αξιολογούνται οι οικονομικές, δημοσιονομικές και χρηματοοικονομικές συνθήκες, καθώς και κατά πόσο τηρούνται οι μεταμνημονιακές δεσμεύσεις της ελληνικής πλευράς.
Η ενισχυμένη εποπτεία θεωρήθηκε επιβεβλημένη από τους Θεσμούς λόγω του μεγάλου ύψους δανείων (288 δισ. ευρώ) που έχει λάβει η Ελλάδα από τους δανειστές της. Ο ESM θα συνεργάζεται στενά με την Επιτροπή τα επόμενα χρόνια προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η χώρα παραμένει στο «σωστό δρόμο».

Ν.Τσιάνος, Β. Κουτσογιάννης: Προτεινόμενες δράσεις για την καινοτομία & ανταγωνιστικότητα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

INNOGROW
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Ευρωπαϊκό έργο «INNOGROW»:

Προτεινόμενες δράσεις για την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Δρ. Νικόλαος Τσιάνος – Επικεφαλής ερευνητικής ομάδας (ΠΡΟΜΕΑ)
tsianos@promea.gr
Βασίλης Κουτσογιάννης – Ερευνητής, συγγραφική ομάδα του Σχεδίου Δράσης (ΠΡΟΜΕΑ)
koutsogiannis@promea.gr

30 Μαρτίου 2019 | Ημερίδα ΕΛΙΣΜΕ, Λάρισα

INNOGROW Interreg Europe

Μέρος Ι: Το έργο «INNOGROW»

- Ταυτότητα
- Κοινοπραξία
- Σκοπός
- Ανταγωνιστικότητα μέσω καινοτομίας
- Συμβολή στις ανάγκες της Περιφέρειας
- Αποτελέσματα
- Αξιοποίηση

INNOGROW Interreg Europe

Ταυτότητα

- «INNOGROW – Περιφερειακές πολιτικές ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης μέσω της καινοτομίας για τις ΜΜΕ της υπαίθρου»
- Χρονική περίοδος: Απρίλιος 2016 – Μάρτιος 2021
  - 60 μήνες (36 Α' φάση + 24 Β' φάση)
- Συνολικός προϋπολογισμός: 1.574.322,00 EUR
- Πηγές χρηματοδότησης: ΕΤΠΑ & εθνική συγχρηματοδότηση

INNOGROW Interreg Europe

Η κοινοπραξία

9 εταίροι από 8 ευρωπαϊκές χώρες:

- Περιφέρεια Θεσσαλίας (επικεφαλής) – EL
- Περιβαλλοντικό Ίδρυμα της Λομβαρδίας – IT
- Περιφέρεια Ζεμγκάλε – LV
- Φορέας Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης της Στάρα Ζαγόρα – BG
- Φορέας Περιφερειακής Ανάπτυξης της Περιφέρειας του Παρντουμπίτσε – CZ
- Εμπορικό Επιμελητήριο του Μολίζε – IT
- Φορέας Περιφερειακής Ανάπτυξης της Γκορένισκα – SI
- Φορέας Περιφερειακής Καινοτομίας του Πάνον-Νόβουμ της Δυτικής Υπερδουναβίας – HU
- Πανεπιστήμιο του Νιουκάστλ – UK

Σκοπός του έργου

1. Βελτίωση των πολιτικών που αφορούν την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ της υπαίθρου.

2. Προώθηση της υιοθέτησης καινοτομιών από ΜΜΕ της υπαίθρου:
   - Νέες τεχνολογίες
   - Νέα επιχειρηματικά μοντέλα
   - Νέα προϊόντα

Ορισμός ΜΜΕ της υπαίθρου: *ΜΜΕ των οποίων η οικονομική δραστηριότητα έχει στενή εξάρτηση με την ύπαιθρο / δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί παρά μόνο στην ύπαιθρο.*

Ανταγωνιστικότητα & καινοτομία

- Η εισαγωγή καινοτομίας και αποτελεσμάτων Έρευνας & Ανάπτυξης (Ε&Α) είναι ζωτικής σημασίας για τις ΜΜΕ της υπαίθρου, ώστε να ανταπεξέλθουν στο αυξανόμενο διεθνή ανταγωνισμό.
- Η εισαγωγή καινοτομιών μπορεί να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ του αγροδιατροφικού συμπλέγματος, καθώς μπορεί να:
  - Μειώσει το κόστος παραγωγής.
  - Βελτιώσει την ποιότητα των υφιστάμενων προϊόντων.
  - Συμβάλει στη δημιουργία νέων προϊόντων και τη διείσδυση σε νέες αγορές.
  - Αυξήσει, συνολικά, την εξωστρέφεια και τις ευκαιρίες ανάπτυξης των ΜΜΕ της υπαίθρου.

Συμβολή στις ανάγκες της Περιφέρειας

- Το μεγαλύτερο μέρος των ΜΜΕ στην Θεσσαλία εμφανίζονται να υστερούν σε: (α) παραγωγή καινοτομίας, (β) ρυθμό ενσωμάτωσης αποτελεσμάτων Ε&Α, και (γ) χρήσης ΤΠΕ.

- Το έργο σκοπεύει να βοηθήσει την Περιφέρεια να σχεδιάσει και να εφαρμόσει μέτρα για:
  - Αύξηση της ενσωμάτωσης των αποτελεσμάτων της Ε&Α στις ΜΜΕ.
  - Βελτίωση των χρηματοδοτικών εργαλείων για τις ΜΜΕ / νεοσύστατες επιχειρήσεις.
  - Δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών επιχειρήσεων (clusters) / υιοθέτηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων.
  - Διεθνοποίηση / πρόσβαση σε ξένες αγορές.

Τα αποτελέσματα του έργου

Τα αποτελέσματα της Α' φάσης του έργου (Απρίλιος 2016 – Μάρτιος 2019) είναι:

- Ηλεκτρονικό εργαλείο που αξιολογεί τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ της υπαίθρου σε μια περιφέρεια.
- 5 πρωτότυπες έρευνες και 14 συστάσεις πολιτικής που αφορούν περιφερειακές ανάγκες ανάπτυξης, καινοτόμα επιχειρησιακά μοντέλα, και προοπτικές/αποτελέσματα εισαγωγής καινοτομιών σε ΜΜΕ της υπαίθρου.
- 3 διαπεριφερειακά σεμινάρια, 2 επισκέψεις μελέτης, και πάνω από 50 συναντήσεις με ενδιαφερόμενους φορείς για την ανταλλαγή εμπειριών και πρότυπων πρακτικών (μεταξύ των εταίρων του έργου).

Αξιοποίηση αποτελεσμάτων

- Τα αποτελέσματα του έργου θα αξιοποιηθούν για την βελτίωση του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020, μέσα από την εφαρμογή ενός «Σχεδίου Δράσης» (Β' φάση, Μάρτιος 2019 – Μάρτιος 2021).
- Το «Σχέδιο Δράσης» είναι ένα στρατηγικό σχέδιο το οποίο προτείνει εξειδικευμένες παρεμβάσεις που μπορεί να εφαρμόσει η Περιφέρεια, ως αποτέλεσμα των διδαγμάτων που αποκόμισε από την συμμετοχή της στο έργο.

Μέρος ΙΙ: Το Σχέδιο Δράσης για την Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Τι είναι ένα Σχέδιο Δράσης
- Τομείς βελτίωσης στο ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020
- Παρουσίαση των προτεινόμενων δράσεων
- Εμπλεκόμενοι φορείς (ενδεικτικά)

Το Σχέδιο Δράσης

- Ένα συνοπτικό έγγραφο που παρέχει λεπτομέρειες για το πώς θα αξιοποιηθούν τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το έργο «INNOGROW»:
  - Καθορίζει τη φύση των δράσεων προς υλοποίηση, το χρονοδιάγραμμά τους, τους εμπλεκόμενους φορείς, το ενδεικτικό κόστος και τις ενδεικτικές πηγές χρηματοδότησης.
  - Οι δράσεις αποτελούν προτάσεις προς διαβούλευση.
  - Αναμένεται να υλοποιηθεί αμιγώς στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020

- Το ΠΕΠ καλύπτει 10 θεματικούς στόχους. Ο τρίτος στόχος επικεντρώνεται στην ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ:
  - (3α) Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
  - (3γ) Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών.
  - (3δ) Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Βελτίωση του ΠΕΠ Θεσσαλίας μέσω του έργου «INNOGROW»

- Μέσα από την εμπειρία που αντλήθηκε από το έργο παρατηρήθηκε ότι η ανάπτυξη υπηρεσιών υποστήριξης της καινοτομίας μπορεί να δώσει μεγάλη ώθηση στην ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ της υπαίθρου της Περιφέρειας.
- Η Περιφέρεια Θεσσαλίας στοχεύει στη βελτίωση του ΠΕΠ 2014-2020 μέσα από:
  - Νέα έργα σχετικά με τις υπηρεσίες υποστήριξης της καινοτομίας, τόσο όσον αφορά τις υποδομές (κέντρα στήριξης της καινοτομίας) όσο και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες για τις ΜΜΕ της οικονομίας της υπαίθρου (Προτεινόμενη Δράση 1).
  - Αλλαγές σχετικά με τον τρόπο αποτελεσματικής κατανομής ποσών μεταξύ δανείων, εγγυήσεων και τύπων χρηματοδότησης επιχειρηματικών κεφαλαίων (Προτεινόμενη Δράση 2).

Προτεινόμενη Δράση 1 (1/2)

Δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου Υποστήριξης της Καινοτομίας

- Η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης με τη μορφή συμβουλευτικής και τεχνικής βοήθειας θεωρείται βασικός παράγοντας για τη βιώσιμη ανάπτυξη των ΜΜΕ, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους και την ικανότητά τους να έχουν πρόσβαση σε νέες αγορές.
- Στόχος ενός τέτοιου κέντρου είναι να προωθήσει την καινοτομία μέσα από την στενότερη συνεργασία Ε&Α και επιχειρήσεων, δημιουργώντας συνέργειες μεταξύ διάφορων φορέων της Περιφέρειας (π.χ. μεταξύ ΜΜΕ, cluster, συνεταιρισμών, πανεπιστημίων, εμπορικών επιμελητηρίων κ.ά.).

Προτεινόμενη Δράση 1 (2/2)

Το Περιφερειακό Κέντρο Υποστήριξης της Καινοτομίας θα μπορούσε (ενδεικτικά) να προσφέρει τις εξής υπηρεσίες:

- Συμβολή στη δημιουργία συνεργιών με άλλους ερευνητικούς φορείς και προώθηση της τεχνολογικής συνεργασίας.
- Ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων για νέα διαφοροποιημένα προϊόντα και νέες αγορές.
- Προγράμματα εκπαίδευσης προς το προσωπικό των ΜΜΕ για την ενίσχυση της ικανότητάς τους να χειρίζονται νέες ΤΠΕ.
- Διερεύνηση ευκαιριών για συμμετοχή σε ερευνητικά έργα και σε χρηματοδοτήσεις ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων.

Προτεινόμενη Δράση 2 (1/2)

Ανάπτυξη και εισαγωγή κριτηρίων και μηχανισμών παρακολούθησης ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας σε μελλοντικές προσκλήσεις του ΠΕΠ Θεσσαλίας.

- Μόλις 10% των επιχειρήσεων που έχουν συμμετάσχει σε προσκλήσεις και δράσεις Ε&Α έχουν οδηγηθεί, έστω και με έμμεσο τρόπο, στην ανάπτυξη νέων προϊόντων.
- Η ανάπτυξη και εισαγωγή σχετικών κριτηρίων επιλεξιμότητας και αξιολόγησης, καθώς και δεικτών παρακολούθησης, αναμένεται να οδηγήσει σε καλύτερη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της Ε&Α.

Προτεινόμενη Δράση 2 (2/2)

- Παραδείγματα κριτηρίων καινοτομίας στο Σχέδιο Δράσης:
  - Η στρατηγική της επιχείρησης, με βάση το επιχειρηματικό της σχέδιο, να διαθέσει πόρους για Ε&Α.
  - Η πρότερη δυνατότητα της επιχείρησης να αξιοποιήσει τα αποτελέσματα της καινοτομίας (καταχώρηση δικαιώματος χρήσης τεχνολογίας).
  - Η συνάφεια του ανθρώπινου δυναμικού της εταιρίας με την καινοτομία και την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών.
- Παραδείγματα δεικτών παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της καινοτομίας στο Σχέδιο Δράσης:
  - Αριθμός συνεργασιών που προέκυψαν με σκοπό Ε&Α.
  - Ποσοστό επί της ενίσχυσης που επενδύθηκε σε καινοτόμες τεχνολογίες / προϊόντα / διαδικασίες.
  - Αριθμός νέων θέσεων εργασίας (ΕΜΕ).

17

Εμπλεκόμενοι φορείς (ενδεικτικά)

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
- Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΜΟ.Κ.Ε.)
- Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας ΤΕΙ Λάρισας (Μ.Κ.Ε.)
- Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας Θεσσαλίας
- ΕΛΓΟ Δήμητρα
- Σύνδεσμος Θεσσαλικών Επιχειρήσεων Και Βιομηχανιών
- Σύνδεσμος Θεσσαλικών Βιομηχανιών Θεσσαλίας & Κεντρικής Ελλάδος
- Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος Τμήμα Θεσσαλίας
- Ομοσπονδία Κτηνοτροφικών Συλλόγων και Κτηνοτρόφων Περιφέρειας Θεσσαλίας
- Αναπτυξιακές Εταιρείες Θεσσαλίας

18

INNOGROW Interreg Europe

European Union
European Regional Development Fund

Ευχαριστούμε

Ερωτήσεις;

Facebook: Innogrow-521558138039368
Twitter: INNOGROW_EU
LinkedIn: innogrow-project-208aa0128

Ενότητα Δεύτερη Εφη Χαραλαμπάκη

Κοσμάς Βούρης: Η Στρατηγική των Εξοπλισμών με Οικονομικούς Όρους

Θάνος Ντούγκος: Η Οινοποιϊα στη Θεσσαλία και η συμβολή της στον Τουρισμό και Οικονομία

Χαράλαμπος Παπασπύρου: Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Αμυντικής Βιομηχανίας

Ν. Δενιόζος-Αφήγηση Δ.Κατελούζος: Η διαφθορά ως μορφή οικονομικού εγκλήματος και η αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης

Ερωτήσεις –Συζήτηση: Εφη Χαραλαμπάκη

Κοσμάς Βούρης: Η Στρατηγική των Εξοπλισμών με Οικονομικούς Όρους

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων
Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

ΣΗΜΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ

- Εισαγωγή
- Στρατηγική Άμυνας
- Στρατηγική Εξοπλισμών
- Υλοποίηση Στρατηγικής Εξοπλισμών
- Στρατηγική Εξοπλισμών σε Οικονομική Ύφεση
- Επίλογος

ΣΗΜΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ

- Εισαγωγή
- Στρατηγική Άμυνας
- Στρατηγική Εξοπλισμών
- Υλοποίηση Στρατηγικής Εξοπλισμών
- Στρατηγική Εξοπλισμών σε Οικονομική Ύφεση
- Επίλογος

ΣΗΜΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ

- Εισαγωγή
- Στρατηγική Άμυνας
- Στρατηγική Εξοπλισμών

(διαφάνεια, στήριξη ελλ. αμυντικής βιομηχανίας, συμπαραγωγές-τεχνογνωσία, Ε-Α, αξιοποίηση οπλ. συστημάτων, ενιαίος σχεδιασμός προμηθειών, συνεργατικά προγράμματα Ε.Ε., εκτέλεση επιχ. δοκιμών, κλιμακωτές προμήθειες για νέα οπλ. συστήματα, προτεραιότητα στις διακλαδικές επιχ. ανάγκες, ανάπτυξη έργων τοπικά-χρονικά συνδυαστικά με τις ομοειδείς αμυντικές ανάγκες

- Υλοποίηση Στρατηγικής Εξοπλισμών
- Στρατηγική Εξοπλισμών σε Οικονομική Ύφεση
- Επίλογος

ΣΗΜΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ

- Εισαγωγή
- Στρατηγική Άμυνας
- Στρατηγική Εξοπλισμών
- Υλοποίηση Στρατηγικής Εξοπλισμών

πλαίσιο: ΠΕΑ, ΕΘΣΣ, ΕΑΣ, Ν. 3978/11

Αλλαγές: υλοποίηση εξοπλισμών από τους Α/Γ.Ε. 418 χιλ. €, εκμετάλλευση των χρημάτων πώλησης αποσυρόμενου ή εύχρηστου υλικού , διαφάνεια προμηθειών, επιτάχυνση διαδικασιών προμήθειας, εξορθολογισμός υλοποίησης προμηθειών, εφαρμογή ΕΑΒΣ

- Στρατηγική Εξοπλισμών σε Οικονομική Ύφεση
- Επίλογος

ΣΗΜΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ

- Εισαγωγή
- Στρατηγική Άμυνας
- Στρατηγική Εξοπλισμών
- Υλοποίηση Στρατηγικής Εξοπλισμών
- Στρατηγική Εξοπλισμών σε Οικονομική Ύφεση
- Επίλογος

Οικονομικά Στοιχεία Αμυντικού Π/Υ

Ετος	Π/Υ (Μ€)
2010	1.017
2011	1.474
2012	700
2013	549
2014	533
2015	600
2016	586

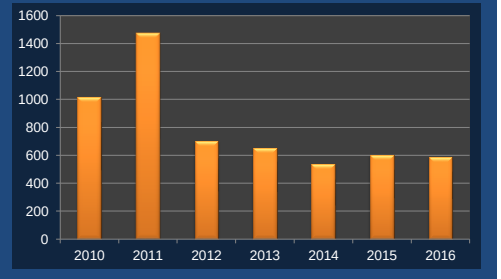

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΣΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΦΕΣΗ

- **Επιλογή Απαιτήσεων προς Υλοποίηση**
- **Τρόπος Υλοποίησης Προμηθειών**
- **Εκμετάλλευση Εγχώριων Δυνατοτήτων - Διεθνών Συνεργασιών**

Επιλογή Απαιτήσεων προς Υλοποίηση

- Προτεραιότητα σε Συμβάσεις Υποστήριξης (FOS)
- Εκσυγχρονισμός με Κριτήρια την Επιχειρησιακή Αποτελεσματικότητα & Παράταση του Service Life
- Life Cycle Cost και Επιχειρησιακή Εκμετάλλευση σε Βάθος Χρόνου
- Αμυντικά Οπλικά Συστήματα σε Σχέση με Επιθετικά
- Προτεραιότητα Εξοπλισμών στους Κλάδους Ανάλογα με Προκλήσεις
- Αποφυγή Χρηματοδότησης Ερευνητικών – Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Υψηλού Κόστους - Μεγάλου Ρίσκου

% of Program Life Cycle Cost Average

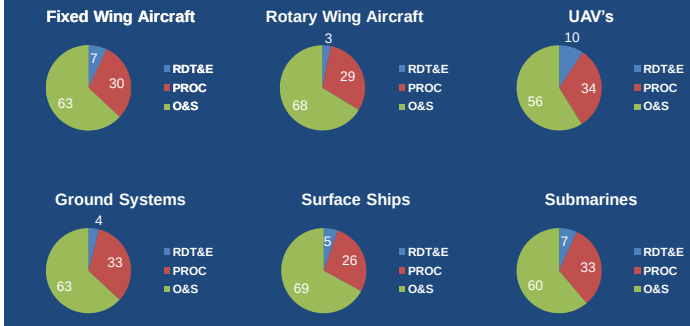

Επιλογή Απαιτήσεων προς Υλοποίηση

- Προτεραιότητα σε Συμβάσεις Υποστήριξης (FOS)
- Εκσυγχρονισμός με Κριτήρια την Επιχειρησιακή Αποτελεσματικότητα & Παράταση του Service Life
- Life Cycle Cost και Επιχειρησιακή Εκμετάλλευση σε Βάθος Χρόνου
- Αμυντικά Οπλικά Συστήματα σε Σχέση με Επιθετικά
- Προτεραιότητα Εξοπλισμών στους Κλάδους Ανάλογα με Προκλήσεις
- Αποφυγή Χρηματοδότησης Ερευνητικών – Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Υψηλού Κόστους - Μεγάλου Ρίσκου

Τρόπος Υλοποίησης της Προμήθειας

- Συμφωνίες Πλαίσιο
- Διακρατικές Συμφωνίες

Εκμετάλλευση Εγχωρίων Δυνατοτήτων – Διεθνών Συνεργασιών

- **Συνεργασίες με Στρατηγικούς Εταίρους**
- **Προμήθειες Χαμηλού Κυρίως Κόστους, Αμυντικού Χαρακτήρα και Επείγουσας Ανάγκης, Μέσω Εγχώριας Αμυντικής Βιομηχανίας**
- **Συνεργατικά Προγράμματα - Εθνικής αλλά κυρίως Ευρωπαϊκής ή Διεθνούς Εμβέλειας**
- **Εκτεταμένη Εφαρμογή του Reverse Engineering σε προϊόντα ελεύθερα κατασκευαστικών δικαιωμάτων από τον κύριο προμηθευτή ή καταργημένου και μη παραγόμενου τύπου**

ΣΗΜΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ

- Εισαγωγή
- Στρατηγική Άμυνας
- Στρατηγική Εξοπλισμών
- Υλοποίηση Στρατηγικής Εξοπλισμών
- Στρατηγική Εξοπλισμών σε Οικονομική Ύφεση
- Επίλογος

Οι αμυντικές μονάδες δευτερογενούς παραγωγής στηρίζουν την άμυνα και την ασφάλεια της Χώρας, η υλοποίηση εξοπλισμών είναι αδιάκοπη και αναγκαία διαδικασία, απαιτείται προσαρμογή των κανόνων και των πρακτικών στους εξοπλισμούς με οποιεσδήποτε συνθήκες δημοσιονομικών περιορισμών, σε περιόδους μειωμένων αμυντικών Π/Υ αξιοποιείται στο έπακρο η ελληνική αμυντική βιομηχανία

ΠΕΡΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Ευχαριστούμε που Παρακολουθήσατε με Προσοχή

1

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

Κοσμάς Βούρης

Αξιότιμοι - διακεκριμένοι προσκεκλημένοι, Κυρίες και Κύριοι καλημέρα σας. Η σημερινή μου παρουσίαση έχει τίτλο όπως φαίνεται στη διαφάνεια.

2

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στη σημερινή μου τοποθέτηση δεν θα ακούσετε νέες θέσεις, αναλύσεις και θεωρίες για τη στρατηγική των εξοπλισμών. Όμως θα ακούσετε ορθολογικές κατά την άποψή μας τοποθετήσεις και καθαρά δικές μας απόψεις που προκύπτουν ως διαπιστώσεις και συμπεράσματα από την καθημερινότητα της λειτουργίας μας ως αρμόδια Γενική Διεύθυνση για τον προγραμματισμό, την προώθηση και τη διαχείριση των εξοπλιστικών προγραμμάτων σε μία περίοδο εκτεταμένης οικονομικής ύφεσης, όπως αυτή που βιώνουμε σήμερα.

Υπό την έννοια αυτή, οι απόψεις μας χωρίς να αποτελούν κατ' ανάγκη επίσημες θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, εντάσσονται στον προβληματισμό που αναπτύσσεται από το Υπουργείο με στόχο την προσαρμογή και βελτίωση της αποδοτικότητας των εφαρμοζόμενων πρακτικών στο σημερινό δημοσιονομικό περιβάλλον.

3

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΜΥΝΑΣ

Είναι γνωστό ότι η Αμυνα της χώρας στηρίζεται σε στρατηγικό σχεδιασμό που καθορίζει η Πολιτική Ηγεσία η οποία και προδιαγράφει το αμυντικό προφίλ της Χώρας, την αποστολή των Ενόπλων Δυνάμεων, όπως επίσης το μέγεθος και τον τρόπο επιχειρησιακής εκμετάλλευσης των εξοπλισμών.

Η *Πολιτικής Εθνικής Άμυνας* (ΠΕΑ) ως θεσμικό κείμενο αποτελεί το βασικό στοιχείο του Στρατηγικού σχεδιασμού της Άμυνας και εντάσσεται εντός του γενικότερου Εθνικού Σχεδιασμού, που καθορίζεται σε πολιτειακό, πολιτικό και κυβερνητικό επίπεδο.

Οι βασικές στρατηγικές γραμμές των προηγούμενων όπως και της ισχύουσας ΠΕΑ όπως εφαρμόστηκαν από τις Κυβερνήσεις των μειζόνων πολιτικών παρατάξεων τα τελευταία χρόνια παραμένουν εν πολλοίς σταθερές. Πρέπει να σημειωθεί δε ότι οι κατευθύνσεις αυτές δεν αμφισβητούνται τουλάχιστον επί των βασικών σημείων τους και από τις επί μέρους στρατηγικές του συνόλου σχεδόν των κομμάτων,

δημιουργώντας έτσι την πεποίθηση της εδραιωμένης πολιτικής συναντίληψης στον τομέα της Άμυνας. 4

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ

Ως προς αυτή καθ' αυτή την ισχύουσα στρατηγική στον τομέα των εξοπλισμών, υφίσταται πολιτική επιταγή η οποία καθορίζει ότι πρέπει παντοιοτρόπως οι Ένοπλες δυνάμεις να διασφαλίσουν την ακεραιότητα της Χώρας και να προασπίσουν τα κυριαρχικά της δικαιώματα. Η επιταγή αυτή επιβάλλει στη Στρατιωτική Ηγεσία και στα Γενικά Επιτελεία να προγραμματίζουν απόκτηση κατάλληλων οπλικών συστημάτων και λοιπών μέσων υποστήριξης των επιχειρήσεων.

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις επί των αμυντικών εξοπλισμών, έχουν διαμορφωθεί όπως είπαμε, σχεδόν από το σύνολο των Πολιτικών Δυνάμεων, ως ακολούθως

- Πλήρης διαφάνεια στις προμήθειες με κατάλληλο νομικό και διαδικαστικό πλαίσιο και με βασικό κριτήριο το συνδυασμό κόστους – αποτελέσματος για κάλυψη του συνόλου των επιχειρησιακών αναγκών.
- Στήριξη της εγχώριας Αμυντικής Βιομηχανίας, μέσω ίδρυσης ανεξάρτητου φορέα συντονισμού στο ΥΠΕΘΑ ή κατά άλλες θέσεις με ορισμό αρμόδιου Υφυπουργού.
- Σύνδεση των προμηθειών με συμπαραγωγές και μεταφορά τεχνογνωσίας.
- Έρευνα και Ανάπτυξη στον τομέα της Αμυντικής τεχνολογίας προσανατολισμένες στην κάλυψη επιχειρησιακών αναγκών.
- Μέγιστη αξιοποίηση των υφισταμένων οπλικών συστημάτων.
- Εκτέλεση νέων προμηθειών βασισμένων σε ολοκληρωμένο -ενιαίο σχεδιασμό και με βασικό κριτήριο την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του κάθε Μέσου.
- Επιδίωξη συμμετοχής σε μεμονωμένα ή συνεργατικά Ευρωπαϊκά προγράμματα.
- Εκτέλεση επιχειρησιακών δοκιμών πριν την ολοκλήρωση των προμηθειών και με εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας με τα υφιστάμενα Μέσα.
- Κλιμακωτές προμήθειες στην περίπτωση νέων αμυντικών προϊόντων.
- Προτεραιότητα στις προμήθειες που καλύπτουν Διακλαδικές επιχειρησιακές ανάγκες.

- Ανάπτυξη κοινωνικών έργων, υποδομών και δικτύων σε συνδυασμό με τις ομοειδείς αμυντικές ανάγκες σε ίδιο χρόνο και τόπο.

5

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ

Ας δούμε όμως στη συνέχεια, εν περιλήψει την υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού των εξοπλισμών όπως έχει διαμορφωθεί στην παρούσα χρονική στιγμή από το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο και τις πρόσφατα εισαχθείσες ή επικείμενες αλλαγές:

ΠΛΑΙΣΙΟ: Ο υφιστάμενος στρατηγικός σχεδιασμός προσδιορίζεται από την καθορισμένη από την ΠΕΑ αποστολή των Ενόπλων Δυνάμεων όπως και από καθορισμένα επιχειρησιακά έργα από την *Εθνική Στρατιωτική Στρατηγική* που πηγάζει από την ΠΕΑ. Ο στρατηγικός σχεδιασμός μέσων, δικτύων υποδομών, οργάνωσης και προσωπικού καθορίζεται στην *Δομή των Δυνάμεων* και τελικά, ο αναγκαίος προγραμματισμός των εξοπλισμών όπως και οι ακολουθούμενες διαδικασίες επί των προμηθειών αμυντικού υλικού καταγράφονται στον *Εθνικό Αμυντικό Σχεδιασμό* και στο νόμο 3978/2011, ως προς τα βασικά χρονοδιαγράμματα (βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) και ως προς τις διαδικασίες υλοποίησης των προμηθειών.

ΑΛΛΑΓΕΣ: Σε σχέση με τις αλλαγές επί της στρατηγικής των εξοπλισμών που έχει ήδη υλοποιήσει ή προγραμματίζει η Κυβέρνηση και συγκεκριμένα το Υπουργείο Άμυνας, αυτές εστιάζονται κυρίως στους τομείς: **α.** της ανάθεσης αρμοδιότητας στους Αρχηγούς των Κλάδων για υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων αξίας μέχρι 418.000 €, **β.** της επιστροφής του τιμήματος εκποίησης μη επιχειρησιακά αναγκαίου αμυντικού υλικού επ' ωφελεία νέων εξοπλισμών του Κλάδου ο οποίος διενεργεί την εκποίηση, **γ.** της προαγωγής έτι περαιτέρω της διαφάνειας και του δημοκρατικού ελέγχου των αμυντικών προμηθειών. **δ.** της απλοποίησης και επιτάχυνσης των διαδικασιών και **ε.** του εξορθολογισμού της ένταξης των επιχειρησιακών αναγκών στο βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο προγραμματισμό των προμηθειών.

στ. Επίσης είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι έχει σχεδόν ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός της *Εθνικής Αμυντικής Βιομηχανικής Στρατηγικής,* που τα επόμενα χρόνια θα την ακούμε και με τον συντετμημένο της τίτλο ΕΑΒΣ. Με την επικείμενη έγκριση της ΕΑΒΣ, θα προσδιοριστούν με ακρίβεια οι τομείς προμηθειών και επιχειρησιακών αναγκών που θα ανατίθενται στην εγχώρια αμυντική βιομηχανία, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 346 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο εξαιρεί τις προμήθειες που αφορούν στα ουσιώδη συμφέροντα

άμυνας και ασφάλειας και την προστασία ευαίσθητων επιχειρησιακών πληροφοριών. Επομένως, στις περιπτώσεις αυτές οι ανάγκες θα καλύπτονται στο εσωτερικό της Χώρας και κατ' εξαίρεση της οδηγίας 81/2004 της Ε.Ε που επιβάλλει τις διεθνείς διαγωνιστικές διαδικασίες.

Συνοψίζοντας, οι αμυντικές προμήθειες ακολουθούν μια στρατηγική κατεύθυνση και μάλιστα με συγκεκριμένους κανόνες που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια, την επιχειρησιακή εκμετάλλευση, την αξιοποίηση της εγχώριας Αμυντικής Βιομηχανίας, την Έρευνα και Ανάπτυξη, τη διακλαδικότητα και διαλειτουργικότητα και *κυρίως ολόκληρο* το εύρος των επιχειρησιακών απαιτήσεων των Ενόπλων Δυνάμεων, σε βάθος χρόνου και με μέτρο το μέγεθος της απειλής. **6**

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΥΠΟ ΟΡΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΦΕΣΗΣ

Στη συνέχεια θα αναφερθούμε στη δυνατότητα προσαρμογής των κανόνων των προμηθειών, σε περιβάλλον οικονομικής ύφεσης ως η παρούσα κατάσταση.

Η προσέγγισή μας δεν αφορά το περιεχόμενο των κανόνων, το οποίο δεν αμφισβητείται, αλλά την πρακτική της εφαρμογής τους, έτσι ώστε να μην αναιρείται με τις επιλογές μας η καθορισμένη από την ηγεσία Στρατηγική ενώ ταυτόχρονα να διατηρείται το αξιόμαχο των Ε.Δ σε αποδεκτά επίπεδα.

Όπως ανέφερα και στην έναρξη της ομιλίας μου, οι κανόνες και κατευθύνσεις που θα απαριθμήσω στη συνέχεια δεν πηγάζουν από κάποιο θεσμικό κείμενο ούτε στηρίζονται σε επιστημονικές αναλύσεις, αλλά ακολουθούν λογικούς κανόνες και εδράζονται περισσότερο στην εμπειρία και την παρατήρηση μέσα από την καθημερινή λειτουργία της ΓΔΑΕΕ.

Έτσι λοιπόν, η καθορισμένη στρατηγική επί των εξοπλισμών,**7**σε περίοδο οικονομικής ύφεσης , όπως φαίνεται στην προβολή και άλλων δημοσιονομικών φραγμών, μπορεί να εφαρμοστεί με αρκετούς περιορισμούς και παραδοχές, ακολουθώντας τους κανόνες και προσαρμογές που εντάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες **8**

α. Επιλογή Απαιτήσεων προς υλοποίηση, **β.** Τρόπος Υλοποίησης Προμήθειας, **γ.** Εκμετάλλευση Εγχώριων Δυνατοτήτων - Διεθνών Συνεργασιών. Οι αναγκαστικά μερικώς επικαλλυπτόμενες αυτές κατηγορίες αναλύονται παρακάτω: **9**

Οσον αφορά τον τρόπο επιλογής των απαιτήσεων προμηθειών, προτείνεται να :

- Προτεραιοποιείται κατ' απόλυτο έννοια η συντήρηση-αξιοποίηση των υπαρχόντων οπλικών συστημάτων (FOS).
- Σημασιοδοτείται αναλόγως, ο εκσυγχρονισμός των οπλικών συστημάτων με κύρια κριτήρια την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα και την παράταση του service life. **10**
- Δίνεται μεγάλη έμφαση στο Life Cycle Cost και στην επιχειρησιακή εκμετάλλευση του συστήματος σε βάθος χρόνου. Οπως φαίνεται και στη προβολή το κόστος υποστήριξης των Οπλικών Συστημάτων, ανεξάρτητα από τη φύση τους, υπερβαίνει το 60% του συνολικού κόστους κύκλου ζωής. **11**
- Προέχουν σε προτεραιότητα τα αμιγώς αμυντικά οπλικά συστήματα σε σχέση με τα καθαρώς επιθετικά.
- Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή αφ' ενός μεν στην ισόρροπη ανάπτυξη των Κλάδων, αλλά και από την άλλη άποψη, προτεραιότητα εξοπλισμών στους Κλάδους εκείνους που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες και εντονότερες επιχειρησιακές προκλήσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ανεξάρτητα από την πραγματική ποιοτική ή ποσοτική τους υστέρηση.
- Αποφεύγεται χρηματοδότηση Ερευνητικών – Αναπτυξιακών προγραμμάτων υψηλού κόστους, μεγάλου ρίσκου, που εμπίπτουν μάλιστα στον μεγάλο διεθνή ανταγωνισμό, όπως λόγου χάρη η ανάπτυξη σύγχρονου άρματος μάχης. **12**

Οσον αφορά τον τρόπο υλοποίησης προμηθειών, προτείνεται να :

- Προγραμματίζονται συμφωνίες πλαίσιο (Framework Agreement) για την τεχνική και εφοδιαστική υποστήριξη κρίσιμων επιχειρησιακών Μέσων.
- Προέχουν οι διακρατικές συμφωνίες (Government to Government agreement) υπό τον απαρέγκλιτο όρο ότι διασφαλίζεται ικανοποιητικό ποσοστό εγχώριας βιομηχανικής συμμετοχής, όπως και μακροχρόνιο υποκατασκευαστικό έργο, σχετικά με το υπό προμήθεια προϊόν ή άλλο. **13**

Οσον αφορά την Εκμετάλλευση Εγχώριων Δυνατοτήτων - Διεθνών Συνεργασιών, προτείνεται να:

- Προκρίνονται συνεργασίες με στρατηγικούς εταίρους σε επιχειρησιακό, συνεργατικό, επιχειρηματικό αλλά και πολιτικό επίπεδο.
- Υλοποιούνται προμήθειες χαμηλού κυρίως κόστους, αμυντικού αμιγώς χαρακτήρα και επείγουσας ανάγκης, μέσω της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας, σύμφωνα με τις προβλέψεις του πλαισίου προμηθειών της Ε.Ε και ειδικά σε περιόδους αστάθειας, κρίσης και έντασης. Έτσι θα εξασφαλίζεται η αμεσότητα της προμήθειας στον κρίσιμο χρόνο, η στήριξη της εσωτερικής οικονομίας, η ανεργία και η ασφάλεια εφοδιασμού.
- Κρίνονται ως ιδιαιτέρως ελκυστικά τα συνεργατικά προγράμματα (εθνικής αλλά κυρίως ευρωπαϊκής ή διεθνούς εμβέλειας), διότι μέσα από αυτά εξασφαλίζεται διαφάνεια, χαμηλό κόστος προμήθειας, τεχνική και εφοδιαστική υποστήριξη για όλο το service life, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του αποκτώμενου Μέσου, βιομηχανική συμμετοχή-συμπαραγωγή, κατανεμημένη μάλιστα με ίσους όρους, και σε βάθος χρόνου, προς κάλυψη όχι μόνο των εθνικών απαιτήσεων αλλά και αυτών που θα προκύψουν από την παγκόσμια αγορά. **14**

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Στρατηγική των εξοπλισμών πρέπει να εφαρμόζεται υπό οποιεσδήποτε προϋποθέσεις για να εξασφαλίζεται η Άμυνα και Ασφάλεια της Χώρας, όπως επίσης και για να διασφαλίζονται τα κυριαρχικά μας δικαιώματα.

Όμως, οι κανόνες, οι πρακτικές και οι κατευθύνσεις που ακολουθούνται σε περιόδους ύφεσης για την εφαρμογή της Στρατηγικής των εξοπλισμών, οφείλουν και μπορούν κατά τη γνώμη μας να προσαρμόζονται αναλόγως στις επιταγές της Εθνικής Αμυντικής Στρατηγικής και στους αναγκαίους δημοσιονομικούς περιορισμούς.

Στη βάση αυτή θελήσαμε να σας επικοινωνήσουμε σήμερα το προϊόν σκέψης, παρατήρησης και εμπειρίας των ανθρώπων που υπηρετούμε στη ΓΔΑΕΕ για περαιτέρω προβληματισμό, σκέψη, ανάλυση και εποικοδομητικές προτάσεις

Σας ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε.

Θάνος Ντούγκος: Η Οινοποιία στη Θεσσαλία και η συμβολή της στον Τουρισμό και Οικονομία

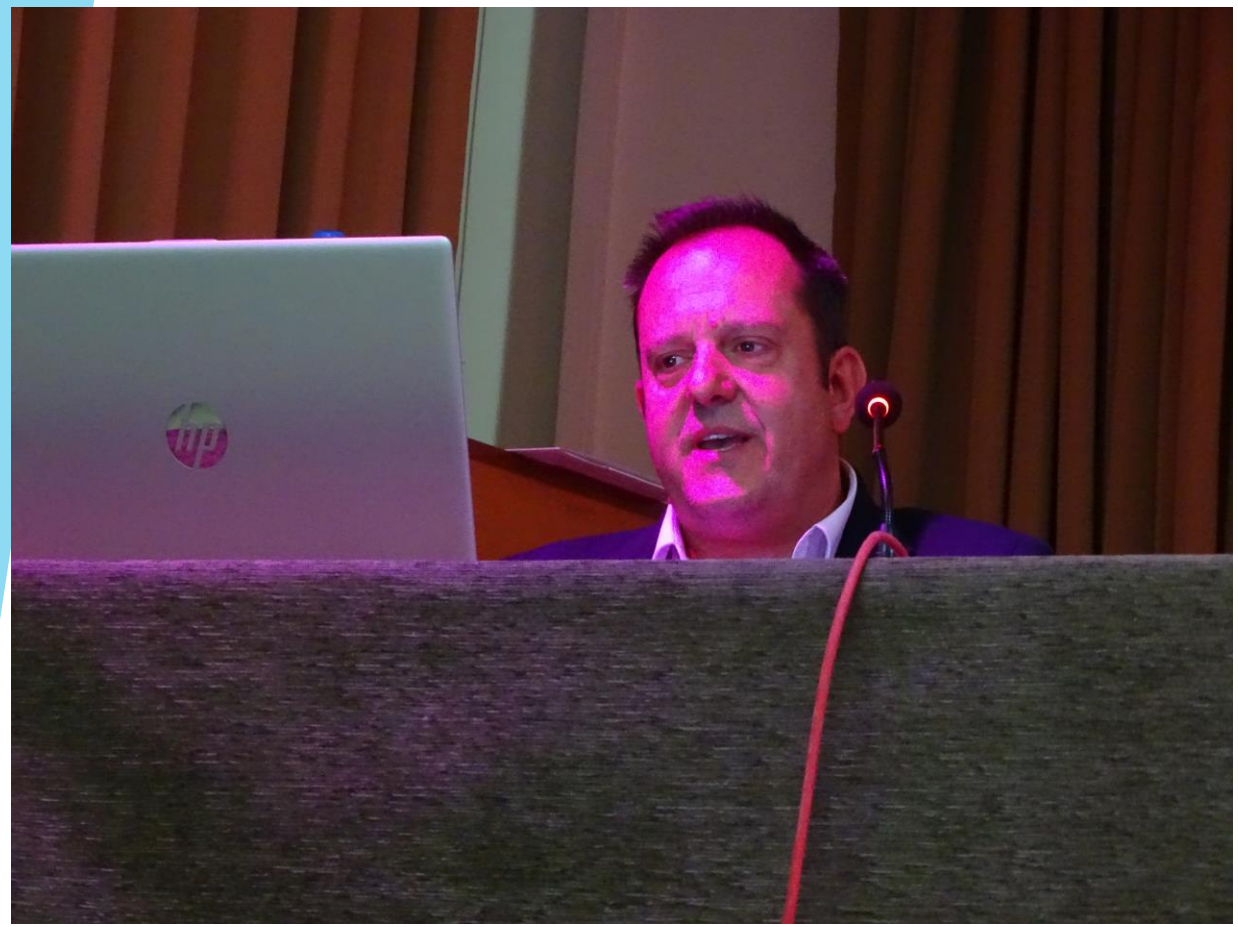

Η ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΟΙΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

- Θεσσαλία: ορίζεται ως το βόρειο τμήμα της οινικής Κεντρικής Ελλάδος
- Θεσσαλικός αμπελώνας:
  - καταλαμβάνει το 5,9%της έκτασης του ελληνικού αμπελώνα
  - 6η θέση στον οινικό χάρτη μεταξύ των 9 αμπελουργικών περιφερειών
- 6η θέση στην Ελλάδα σε πλήθος κρασιών με 231 κωδικούς

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΟΙΝΩΝ

- **Οίνοι ΠΟΠ** (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης)

1. Ραψάνη (Λάρισα)
2. Αγχίαλος (Μαγνησία)
3. Μεσενικόλας (Καρδίτσα)

- **Οίνοι ΠΓΕ** (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη)

-Θεσπίστηκαν το 2008

1. ΠΓΕ Μαγνησία(Τοπικός Οίνος Μαγνησίας)
2. ΠΓΕ Καρδίτσα (Τοπικός Οίνος Καρδίτσας)
3. ΠΓΕ Ελασσόνα (Τοπικός Οίνος Ελασσόνας)
4. ΠΓΕ Κρανιά (Τοπικός Οίνος Κρανιάς)
5. ΠΓΕ Τύρναβος (Τοπικός Οίνος Τυρνάβου)
6. ΠΓΕ Κραννών (Τοπικός Οίνος Κραννώνος)
7. ΠΓΕ Μετέωρα (Τοπικός Οίνος Μετεώρων)

ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- **Τουρισμός:** η βαριά βιομηχανία της Ελλάδας
- **Οινοτουρισμός**
  - Μεγάλο κεφάλαιο του τουριστικού κλάδου
  - Δυναμική ταξιδιωτική τάση
  - Ενδιαφέρον από Έλληνες και ξένους
  - Περιλαμβάνει :
    - -ξενάγηση σε οινοποιεία και αμπελώνες
    - -γευσιγνωσία
    - -επίσκεψη σε εκθέσεις και φεστιβάλ οίνου

- Οινοποιεία στην Θεσσαλία → προορισμός τεσσάρων εποχών
  - Επισκέψιμα όλο τον χρόνο, με συγκεκριμένα ωράρια ή κατόπιν συνεννόησης
  - Μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τους επισκέπτες παρουσιάζει η εποχή του τρύγου
  - Πολλά διεθνή τουριστικά πρακτορεία εμπλουτίζουν τις ξεναγήσεις τους με επισκέψεις στα οινοποιεία
  - Το ελληνικό κρασί αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο στη διεθνή αγορά , μέσω των διαγωνισμών οίνου
  - Αύξηση των εξαγωγών κατά 75% από το 2009

- Η προσέλκυση Ελλήνων και ξένων επισκεπτών μέσω του οινοτουρισμού βοηθά στην ευημερία και την ανάπτυξη του τόπου , αποδίδοντας πολλαπλά οικονομικά οφέλη σε διάφορα επίπεδα
- Πρέπει να εργαστούμε σκληρά γιατί, δυστυχώς, δεν υπάρχουν πάντα οι κατάλληλες υποδομές, ώστε να φιλοξενηθούν και να έχουν μια ευχάριστη διαμονή οι επισκέπτες
- Απαιτείται καλύτερη συνεννόηση με το κράτος και τις τοπικές αρχές για τη χάραξη μιας στρατηγικής που θα έχει ως στόχο να κερδίσει τον επισκέπτη

Προγραμματίστε στην επόμενη σας εκδρομή μια επίσκεψη σε οινοποιείο....

....και σίγουρα θα το απολαύσετε...

Οινοποιία Ντούγκου

….in the shade of the Olympic Gods

…η ιστορία μας

- Ιδρυτής: Ντούγκος Δημήτριος (φυτωριούχος)
- 1991: Φύτευση πρώτων αμπελώνων
- 1994: Κατασκευή οινοποιείου
- 1994: Παραγωγή 1ου κρασιού (λευκός)
- 1996: Ενσωμάτωση στην εταιρία του Θάνου Ντούγκου (γεωπόνος)
- 2006: Ενσωμάτωση στην εταιρία της Λουΐζας Ντούγκου (χημικός- οινολόγος)

…το οινοποιείο

- Βρίσκεται στην Ιτέα Τεμπών (Όλυμπος)
- Κτίριο παραδοσιακής αρχιτεκτονικής
- Χώρος 500 τμ. με 250 τμ κελάρι
- Σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή
- Επισκέψιμο

…οι αμπελώνες

- Βρίσκονται στη Ραψάνη σε υψόμετρο 500-650 μέτρων
- Η καλλιέργεια είναι βιολογική και ξηρική
- Συνολικά 62 στρέμματα
- Ποικιλίες:ΛΕΥΚΕΣ: Ροδίτης Αλεπού, Ασύρτικο, Sauvignon blanc, ΕΡΥΘΡΕΣ: Ξινόμαυρο, Κρασάτο, Σταυρωτό, Λημνιώνα, Syrah, Merlot, Cabernet franc, Cabernet sauvignon, Grenache rouge

…οι οίνοι

- 2 ΛΕΥΚΑ, 1 ΡΟΖΕ, 4 ΕΡΥΘΡΑ

ΝΤΟΥΓΚΟΣ ΛΕΥΚΟ
(οινος ξηρός)

➢Ροδίτης αλεπού, Sauvignon Blanc

ΜΕΘ' ΥΜΩΝ ACACIA (λευκός ξηρός)

➢Ασύρτικο, Sauvignon blanc
➢Ζύμωση και ωρίμανση για 5-6 μήνες σε βαρέλι ακακίας

ΝΤΟΥΓΚΟΣ ΡΟΖΕ
(οίνος ημίξηρος)

-ξινόμαυρο, syrah
-κλασική ροζέ οινοποίηση

ΡΑΨΑΝΗ

➢Ξυνόμαυρο , κρασάτο, σταυρωτό
➢Κλασική ερυθρή οινοποίηση

ΡΑΨΑΝΗ παλαια κληματα

➢Ξυνόμαυρο , κρασάτο, σταυρωτό
➢Κλασική ερυθρή οινοποίηση

ΜΕΘ'ΥΜΩΝ 7

(ερυθρός ξηρός)

➢Λημνιώνα,Syrah, Grenache Rouge,Merlot, Cabernet franc, Cabernet Sauvignon, Μπατίκι
➢Κλασική ερυθρή οινοποίηση

ΜΕΘ'ΥΜΩΝ ΟΨΙΜΟ

(ερυθρός ξηρός)

➢Syrah,Merlot,Cabernet franc,Cabernet Sauvignon, Grenache rouge,Λημνιώνα, Μπατίκι
➢Κλασική ερυθρή οινοποίηση
➢Παράγεται μόνο σε εξαιρετικές χρονιές

…ευχαριστούμε για την προσοχή σας

Χαράλαμπος Παπασπύρου: Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Αμυντικής Βιομηχανίας

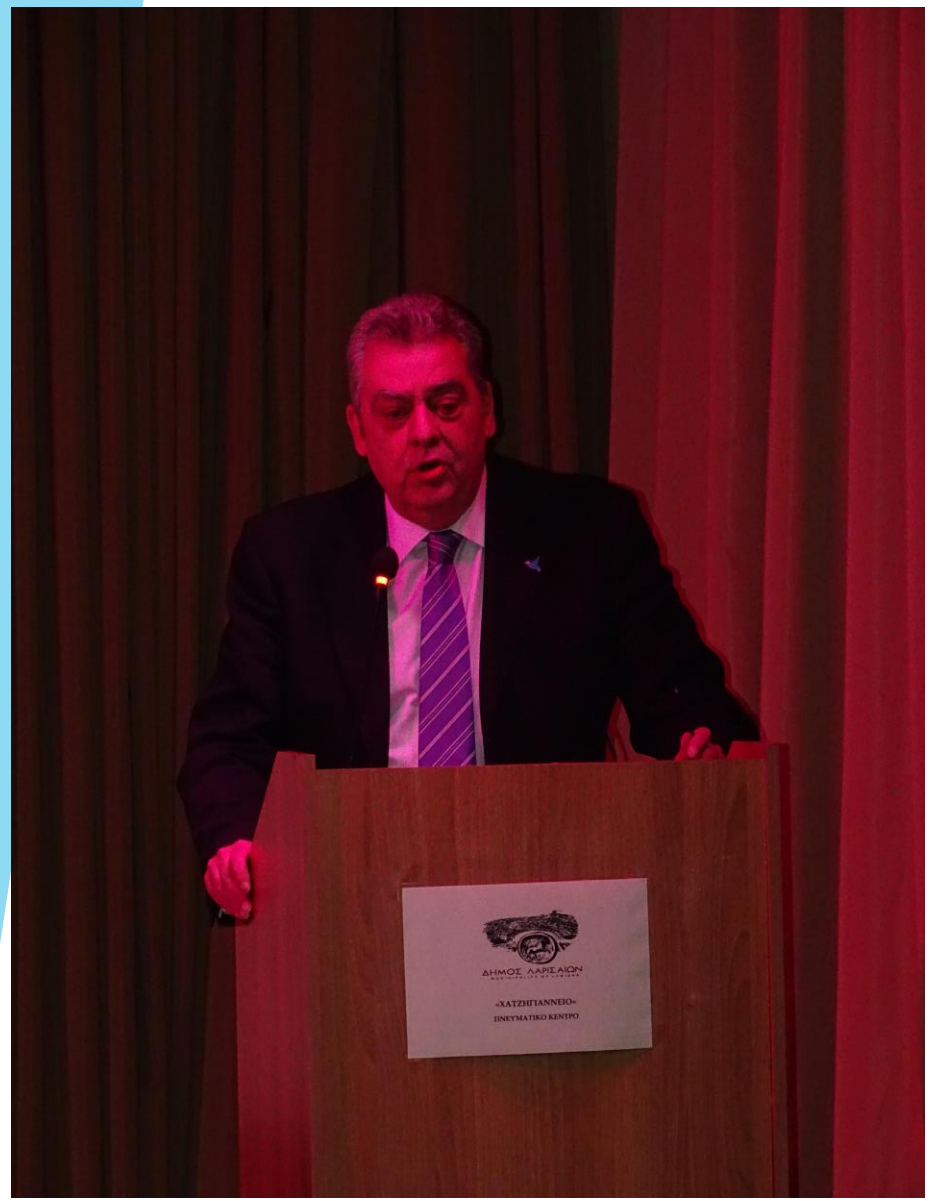

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΣΧΟΛΗΣ ΙΚΑΡΩΝ

ΧΑΝΑΕΣΜΟΣ

ΙΚΑΡΟΣ

“Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς και Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών , σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας”

Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Ελληνικής Αμυντικής Βιομηχανίας

Λάρισα 30 Μαρτίου 2019

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ε.Α.Β

Παρόν, Μέλλον και Προοπτικές της Αμυντικής Βιομηχανίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Εγχώρια Αμυντική Βιομηχανία
- Νομικό Πλαίσιο
- Συνεργασία ΥΠΕΘΑ με Αμυντικές Βιομηχανίες
- Σχέδιο Αμυντικών Δυνατοτήτων (Defence Capability Plan) & Διεθνείς Εμπειρίες
- Προκλήσεις Αμυντικής Βιομηχανίας σε διεθνές επίπεδο
- Επένδυση στην καινοτομία, Συνέργειες-Συνεργασίες
- Προτάσεις

Εγχώρια Αμυντική Βιομηχανία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Δυνατότητες – Κατηγοριοποίηση
- Εμπειρίες

Νομικό Πλαίσιο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Συμβάσεις Προμηθειών Αμυντικού Υλικού
  - Κοινοτική & Εθνική Νομοθεσία
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

και του πρώτου Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 72-75 του ν. 3883/2010, με τη διαδικασία του άρθρου 76 του ίδιου νόμου μπορεί να ενεργοποιούνται μεμονωμένα υποπρογράμματα που κρίνονται αναγκαία για τον επιχειρησιακό σχεδιασμό των Ενόπλων Δυνάμεων μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Ο χρόνος

Άρθρο 3
Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική

1. Για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της χώρας και ιδίως για την ασφάλεια εφοδιασμού και την επιχειρησιακή αυτονομία των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και για την κάλυψη των αναγκών που υπάρχουν σε περιόδους κρίσης, επιστράτευσης ή πο-

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3978/2011, ΦΕΚ 137 Α

2932 ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

λέμου, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εγκαθίδρυση και διατήρηση μιας εγχώριας τεχνολογικής - βιομηχανικής βάσης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που αφορούν σε έρευνα και ανάπτυξη, σε συγκεκριμένους, στρατηγικούς τομείς άμυνας και ασφάλειας. Η βάση αυτή διασφαλίζει την ταχεία και απρόσκοπτη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού των ΕΔ σε υλικά, αναλώσιμα, εξαρτήματα, υπηρεσίες άμεσης συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης και την εκτέλεση των αναγκαίων έργων σε όλες τις περιπτώσεις, εγκαίρως και υπό κάθε περίσταση.

α) διενεργεί τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών στον τομέα της άμυνας είτε εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου είτε εξαιρούνται από αυτό,

β) παρακολουθεί την εκτέλεση των συμβάσεων της περίπτωσης α΄, πλην της διενέργειας των παραλαβών,

γ) εισηγείται στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας τη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων που προβλέπονται στο άρθρο 7, πλην των επιτροπών παραλαβής,

δ) διενεργεί τις διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων

Άρθρο 346
πρώην άρθρο 296 της ΣΕΚ)

1. Οι διατάξεις των Συνθηκών δεν αντιτίθενται προς τους ακόλουθους κανόνες:

α) κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες, τη διάδοση των οποίων θεωρεί αντίθετη προς ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του,

β) κάθε κράτος μέλος δύναται να λαμβάνει τα μέτρα που θεωρεί αναγκαία για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της ασφαλείας του, που αφορούν την παραγωγή ή εμπορία όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού· τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να αλλοιώνουν τους όρους του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς σχετικά με τα προϊόντα που δεν προορίζονται για στρατιωτικούς ειδικά σκοπούς.

Ισχύον Νομικό Πλαίσιο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Οδηγία2009/81/Ε.Ε

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ-ΤΙΣΜΟΣ — **Ν.3883/10**

ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ — **Ν.3978/11**

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ — **Ν.3433/06**

Αναγκαιότητα Αναθεώρησης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

ΑΙΤΙΕΣ

- Πολυπλοκότητα διαδικασιών
- Πολλαπλό νομικό πλαίσιο
- Ογκος δικαιολογητικών
- Ρήτρες Διαφάνειας - Ελέγχου φορέων
- Ελλείψεις σε προβλέψεις

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Μικρός αριθμός Συμβάσεων
- Μειωμένη προσέλευση
- Αποτυχία διαγωνισμών
- Χρονοβόρες διαδικασίες
- Διοικητικό βάρος

Παρούσα Διάρθρωση Συνεργασίας Αμυντικής Βιομηχανίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Ενημέρωση-Συνεργασία με ΓΔΑΕΕ
- Ενημέρωση από θεσμικούς φορείς
- Προώθηση της Α.Β στο εξωτερικό

Σχέδιο Αμυντικών Δυνατοτήτων (Defence Capability Plan)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Defence Capability Plan (DCP)
- Strategic Industry Capabilities
- Αμυντική Βιομηχανική Πολιτική
- Κύρια συστατικά και πρωτοβουλίες της Αμυντικής Βιομηχανικής Πολιτικής

Defence Capability Plan (DCP) & Defence Innovation System

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

Κύρια Συστατικά της Αμυντικής Καινοτομίας

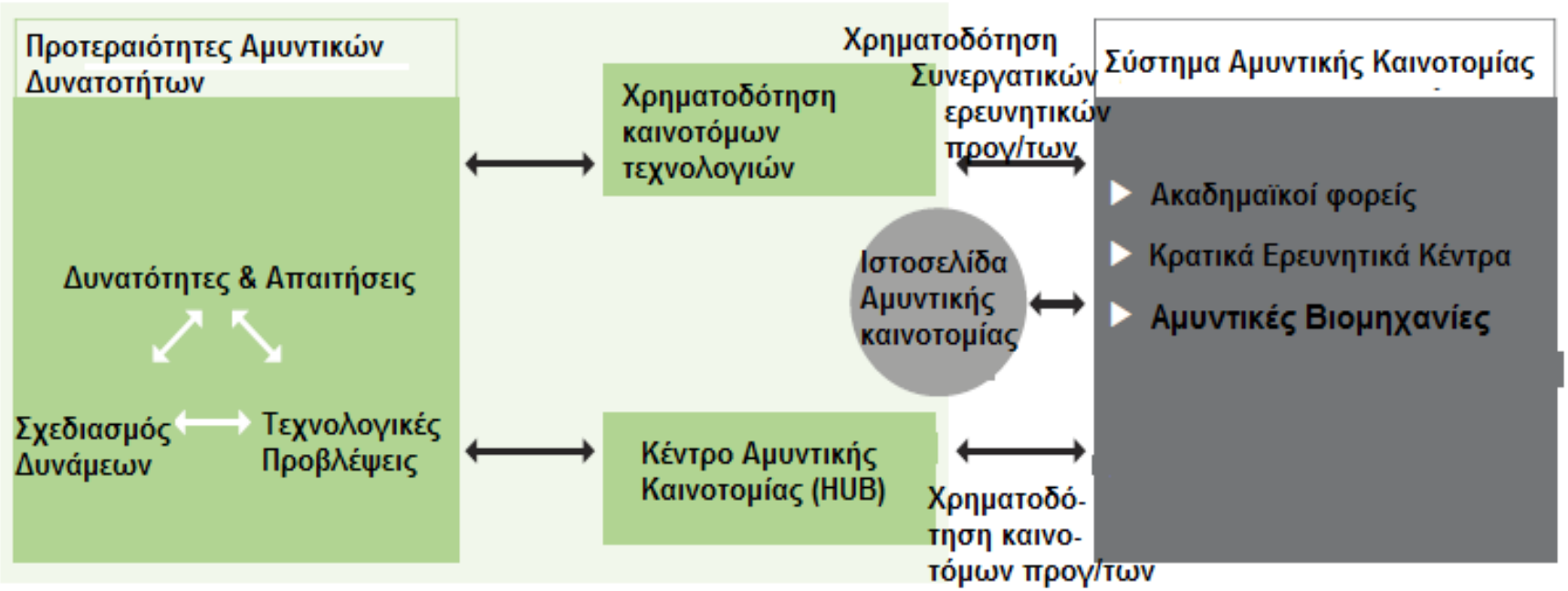

Κύρια συστατικά & πρωτοβουλίες της Αμυντικής Βιομηχανικής Πολιτικής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

Τα κύρια συστατικά & πρωτοβουλίες της Αμυντικής Βιομηχανικής Πολιτικής

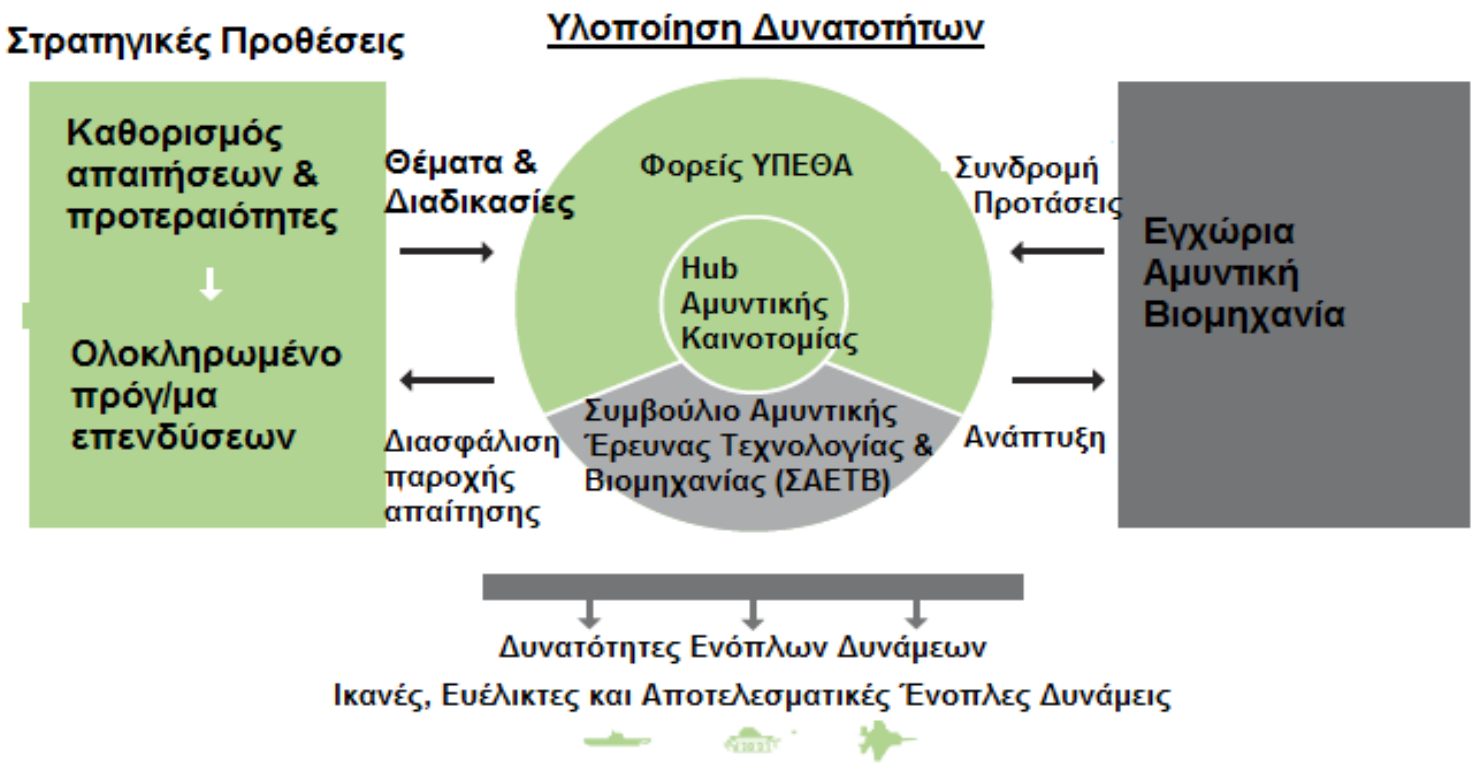

Πυλώνες Αμυντικής Βιομηχανικής Πολιτικής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Παροχή & Διασφάλιση Αμυντικής Δυνατότητας
- Νέα προσέγγιση στην Αμυντική Καινοτομία
- Αύξηση ανταγωνιστικότητας και εξαγωγικής δυναμικής
- Περιορισμός της γραφειοκρατίας

Κέντρο Αμυντικής Βιομηχανικής Δυνατότητας (Centre for Defence Industry Capability)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

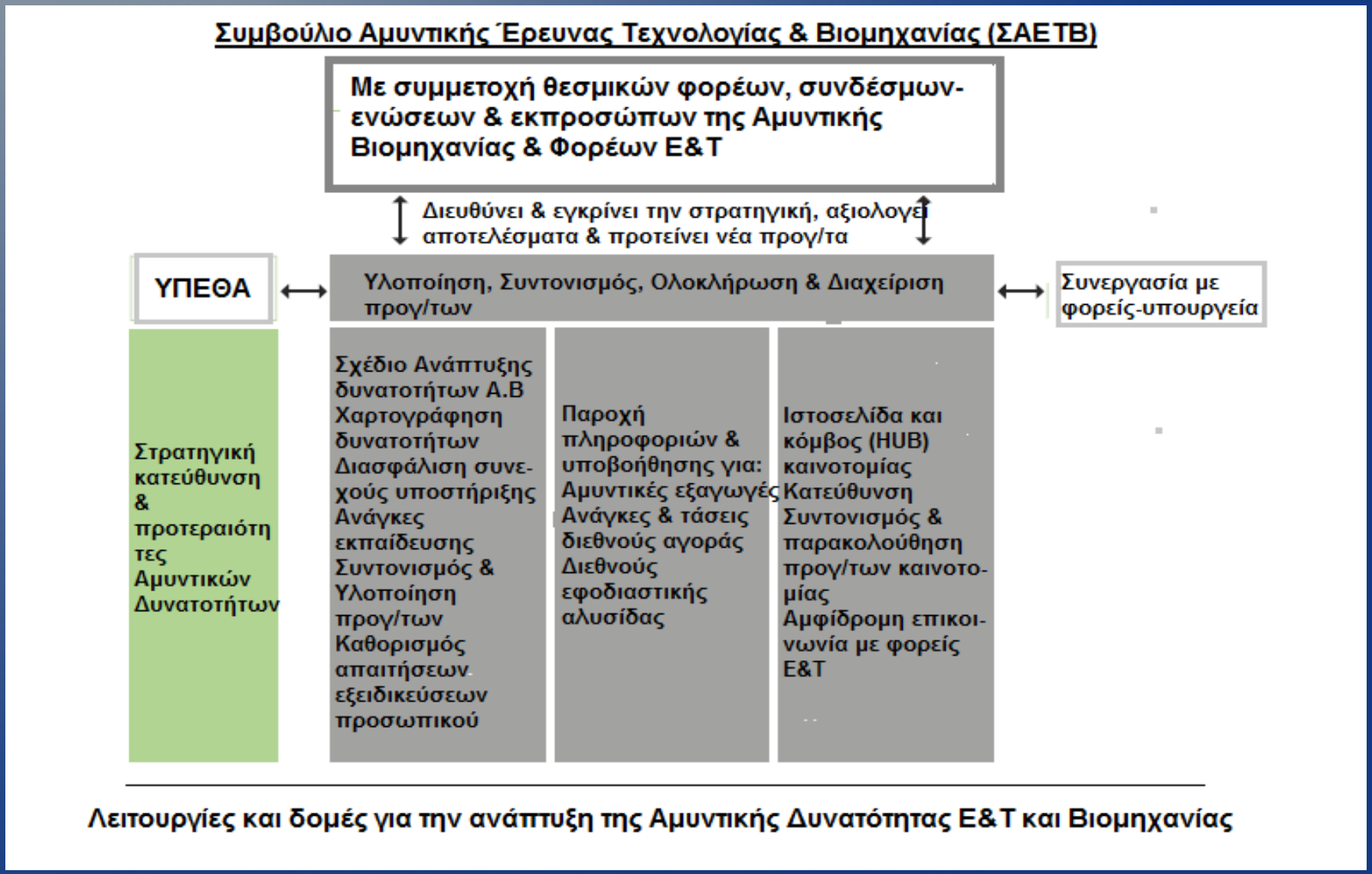

Προκλήσεις Αμυντικής Βιομηχανίας σε διεθνές επίπεδο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Δυνατά σημεία
- Αδυναμίες
- Ευκαιρίες
- Απειλές

Επίπεδα Στρατιωτικής Βιομηχανοποίησης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Συντήρηση & επισκευή εισαγομένων οπλικών συστημάτων
- Γενική Επισκευή και αναβάθμιση οπλικών συστημάτων
- Κατασκευή-συναρμολόγηση υποσυγκροτημάτων
- Περιορισμένη παραγωγή τοπικά και εξαγωγή στον κατασκευαστή υποσυστημάτων
- Συναρμολόγηση & και παραγωγή εισαγομένων συστημάτων χαμηλής τεχνολογίας κατόπιν άδειας.
- Περιορισμένες τροποποιήσεις εξουσιοδοτημένων συστημάτων από τοπικούς η ανεξάρτητους φορείς Ε & Τ
- Παραγωγή συστημάτων από τοπικούς η ανεξάρτητους φορείς Ε & Τ
- Πλήρης αυτονομία στην Ε&Τ και παραγωγή

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

Το μήνυμα είναι ξεκάθαρο...

Επένδυση στην καινοτομία

& Συνέργειες-Συνεργασίες.

Προτάσεις (1)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Αμυντικών Δυνατοτήτων και Αμυντικής Βιομηχανικής Πολιτικής
- Άμεση σύσταση του Συμβουλίου Αμυντικής Έρευνας Τεχνολογίας & Βιομηχανίας (ΣΑΕΤΒ)
- Απορρόφηση τεχνολογίας μέσω της διάθεσης κονδυλίων για Ε&Α, Ε&Τ
- Μεταφορά τεχνογνωσίας από τους ξένους προμηθευτές κύριων οπλικών συστημάτων
- Υποστήριξη της εγχώριας βιομηχανίας με ανάθεση συγκεκριμένων προγραμμάτων παραγωγής
- Αλλαγή της νοοτροπίας του integration

Προτάσεις (2)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

- Στρατηγικές Συνεργασίες με Εξωστρεφή προσανατολισμό
- Συνέργειες σε όλα τα επίπεδα ώστε να ενδυναμωθεί η Α.Β
- Επένδυση σε νέες τεχνολογίες διττής χρήσης και καινοτομία
- Επένδυση των εταιριών της Α.Β σε διαστημικές εφαρμογές
- Επισύνδεση της Α.Β με ΑΕΙ, ΤΕΙ, ερευνητικά κέντρα και φορείς

Ν. Δενιόζος-Αφήγηση Δ.Κατελούζος:

Η διαφθορά ως μορφή οικονομικού εγκλήματος και η αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης

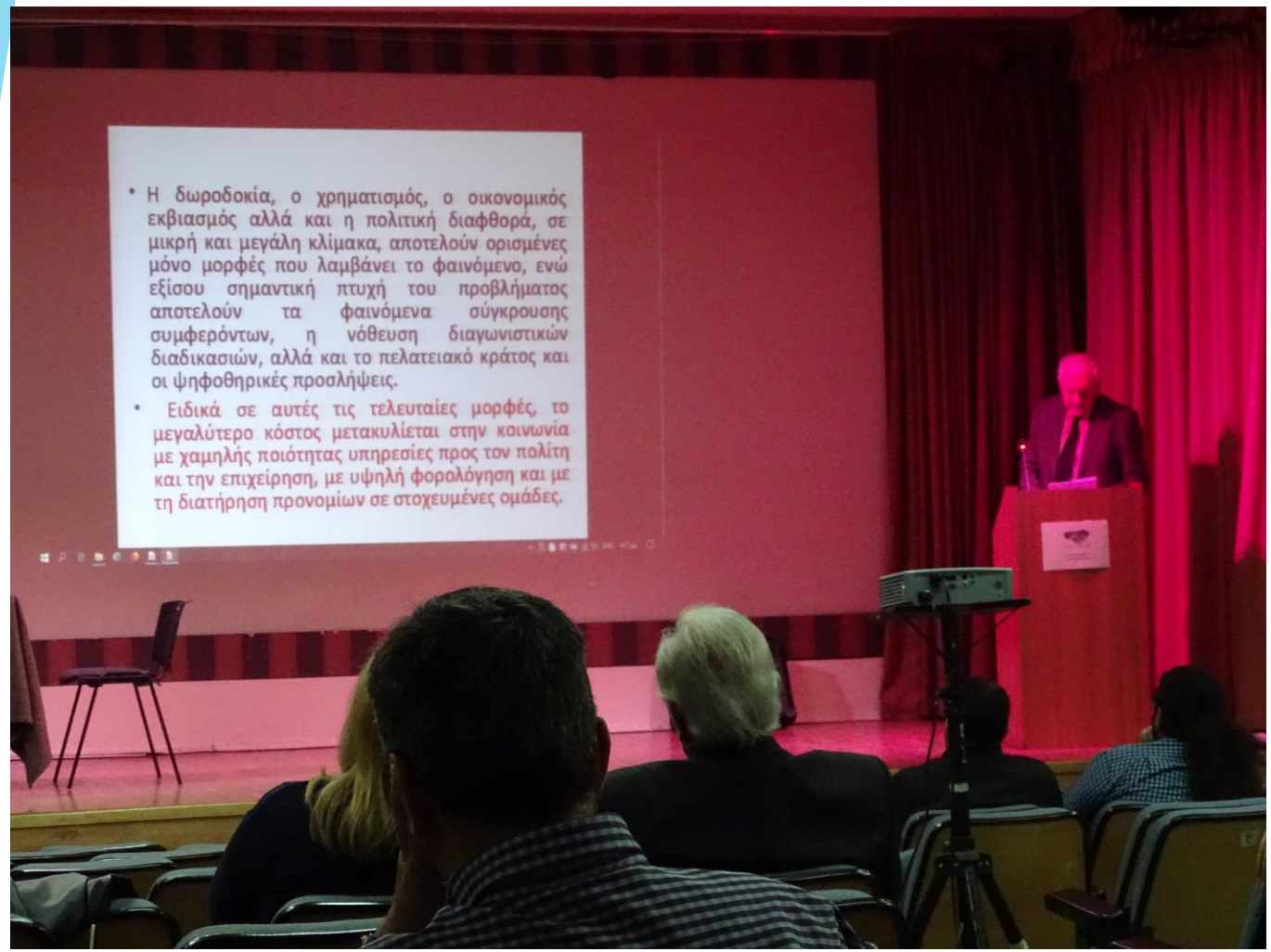

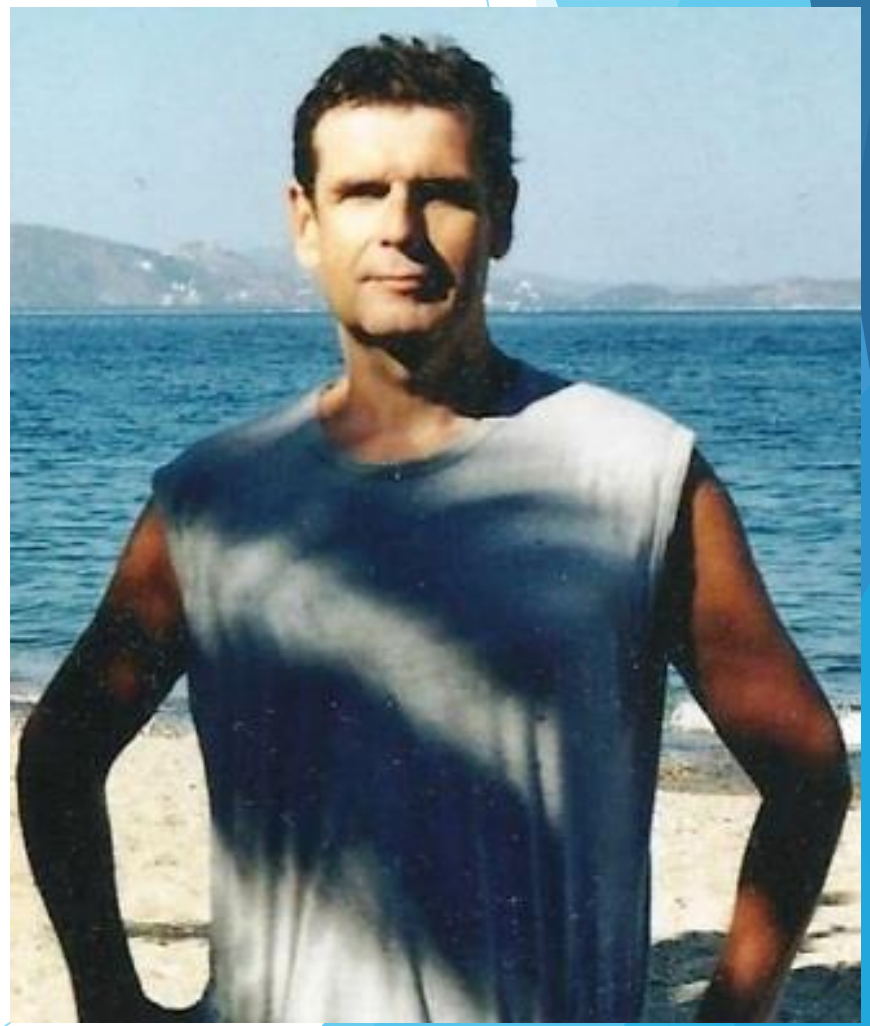

« Η ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΩΣ ΜΟΡΦΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ»

Δρ Νίκος Δενιόζος
(M.Sc. Reg. Dev / M.Sc. Statistics)
PTSS George Marshall European Center for Security Studies
US Coast Guard Maritime Law Enforcement training
US Department of State Maritime Security Course
Counter Proliferation training
π. Επικεφαλής Ελληνικής Αντιπροσωπίας - EUROPOL
Διδάσκων στο ΜΠΣ Γεωπολιτικής και Ασφάλειας / ΕΚΠΑ

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

- Ορισμός σύμφωνα με νομοθετικό επίπεδο

(Αρθρο 2 /Ευρωπαϊκή Αστική Σύμβαση κατά της διαφθοράς –Στρασβούργο 1999)

- Έχει ενταχθεί στην ελληνική νομοθεσία με το Νόμο 2957/2001 «Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για θέματα Αστικού Δικαίου περί διαφθοράς (ΦΕΚ 260 Α΄)

- **Ως διαφθορά νοείται κάθε επιδίωξη, προσφορά, παροχή ή αποδοχή, ευθέως ή πλαγίως μιας παράνομης προμήθειας ή άλλου μη οφειλόμενου οφέλους που επηρεάζει την ομαλή άσκηση ενός λειτουργήματος ή την αναμενόμενη συμπεριφορά εκείνου που ωφελείται από την παράνομη προμήθεια ή από το μη οφειλόμενο όφελος ή από την υπόσχεση ενός τέτοιου μη οφειλόμενου οφέλους**

Ορισμός σύμφωνα με τη Διεθνή Διαφάνεια

- **Κατάχρηση εξουσίας την οποία οι άνθρωποι έχουν εμπιστευθεί σε κάποιους άλλους για ιδιωτικό όφελος**

Θεωρίες για τη διαφθορά ως συνιστώσας οικονομικού εγκλήματος

- ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ (Hansen , 2009)
- Θεωρία κοινωνικής μάθησης /θεωρία διαφορικής συναναστροφής
- Θεωρία αυτοελέγχου
- Θεωρία ανταλλαγής
- Θεωρία κοινωνικού δεσίματος
- Θεωρία πολιτικά εκτεθειμένων ατόμων
- Θεωρία απάτης (πιέσεις, ευκαιρίες, στάσεις & συμπεριφορές, εκλογίκευση) [Ilter,2009]

Θεωρίες για τη διαφθορά ως συνιστώσας οικονομικού εγκλήματος

- ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΧΟΛΗ (Gross, 1978)
- Θεωρία της ορθολογικής επιλογής (Lyman & Potter,2007)
- Θεωρία μάθησης (Lyman & Potter,2007)
- Θεωρία της κοινωνικής δικτύωσης (Bruinsma & Bernasco,2004)
- Θεωρία παιγνίων (Krebs, Costelleo & Jenks, 2003)

Θεωρίες για τη διαφθορά ως συνιστώσας οικονομικού εγκλήματος

- ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
- Θεωρία αντιπροσώπευσης (Garupa ,2007)
- Θεωρία συμμαχίας (Von Lampe & Johansen, 2003) [α) Εξατομικευμένη εμπιστοσύνη, β) Εμπιστοσύνη λόγω φήμης και ονόματος, γ) Γενικευμένη εμπιστοσύνη, δ) Εμπιστοσύνη λόγω αντίληψης]
- Θεωρία δικτύων (Beare, 2000)

ΕΞΙΣΩΣΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

- **Μονοπώλιο συν διακριτική ευχέρεια μείον υπευθυνότητα ίσον διαφθορά**.
- Το μονοπώλιο, είτε ιδιωτικό, είτε δημόσιο, παρέχει τη δύναμη να χρεώνεται η υψηλότερη και όχι η βέλτιστη τιμή για μια υπηρεσία, η οποία και παρέχεται σε μικρότερο ποσοστό.
- Διακριτική ευχέρεια σημαίνει ότι ο δημόσιος λειτουργός έχει τη δύναμη να λέει ναι ή όχι, ή πόσο, χωρίς να υπάρχει νομικό μέτρο για να περιορίσει τη δύναμή του.
- Και έλλειψη υπευθυνότητας σημαίνει ότι αυτές οι συναλλαγές γίνονται αδιαφανώς.

Άλλη μορφή εξίσωσης για διαφθορά (Klitgaard, 1998)

- C=M+D-A
  - C = Διαφθορά
  - M= Μονοπώλιο
  - D= Διάκριση
  - A= Λογοδοσία

- **«Η διαφθορά εμφανίζεται στα σημεία επαφής του ιδιωτικού με το δημόσιο τομέα.**
- **Όποτε ένας αξιωματούχος του δημοσίου έχει την ευχέρεια να επιλέξει ο ίδιος προσωπικά τον επιμερισμό ενός πλεονεκτήματος ή βάρους στον ιδιωτικό τομέα, δημιουργούνται τα κίνητρα για διαφθορά» (**Suzan Rose-Ackerman, Yale University).
- **Η διαφθορά, δηλαδή η κατάχρηση εξουσίας (δημόσιου ή ιδιωτικού αξιώματος) με στόχο την απόκτηση ιδιωτικού οφέλους, αποτελεί υποκατηγορία της απάτης και γίνεται ορατή με πολλούς διαφορετικούς τρόπους και μορφές**

- **Η δωροδοκία, ο χρηματισμός, ο οικονομικός εκβιασμός αλλά και η πολιτική διαφθορά, σε μικρή και μεγάλη κλίμακα, αποτελούν ορισμένες μόνο μορφές που λαμβάνει το φαινόμενο, ενώ εξίσου σημαντική πτυχή του προβλήματος αποτελούν τα φαινόμενα σύγκρουσης συμφερόντων, η νόθευση διαγωνιστικών διαδικασιών, αλλά και το πελατειακό κράτος και οι ψηφοθηρικές προσλήψεις.**
- **Ειδικά σε αυτές τις τελευταίες μορφές, το μεγαλύτερο κόστος μετακυλίεται στην κοινωνία με χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες προς τον πολίτη και την επιχείρηση, με υψηλή φορολόγηση και με τη διατήρηση προνομίων σε στοχευμένες ομάδες.**

Η διαφθορά ως είδος απάτης. Πηγή: Association of Certified Fraud Examiners

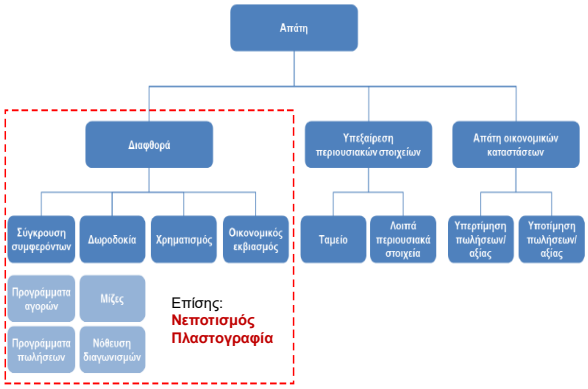

Κατηγορίες διαφθοράς
α) Μικροδιαφθορά (petty corruption): αφορά σε καθημερινές πρακτικές κατάχρησης εξουσίας κατά τις συναλλαγές των πολιτών με το κράτος για την παροχή βασικών αγαθών και υπηρεσιών (π.χ. υγεία, εκπαίδευση, ασφάλεια κ.λπ.).
β) Μεγάλης κλίμακας διαφθορά (grand corruption): έγκειται σε παράνομες πρακτικές που διαπράττονται από υψηλά κυβερνητικά κλιμάκια ή από την κεντρική λειτουργία του κράτους, νοθεύοντας πολιτικές και διαδικασίες, προς όφελος της ηγεσίας και σε βάρος του δημόσιου συμφέροντος.
γ) Πολιτική διαφθορά (political corruption): αφορά στη χειραγώγηση διαδικασιών, θεσμών και κανόνων, για την κατανομή των πόρων και τη χρηματοδότηση των κέντρων λήψης αποφάσεων από πολιτικούς φορείς, οι οποίοι κάνουν κατάχρηση της θέσης τους για να διατηρήσουν την εξουσία, την ισχύ και τον πλούτο τους.

Μορφές διαφθοράς
Σύγκρουση συμφερόντων: Κατάσταση κατά την οποία ένας υπάλληλος έχει ένα ιδιωτικό συμφέρον το οποίο θα μπορούσε να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο την άσκηση των υποχρεώσεων και καθηκόντων του.
Δωροδοκία: Κατάσταση κατά την οποία ένα άτομο εσκεμμένα προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε έναν αξιωματούχο ή στέλεχος αρμόδιο για να παίρνει αποφάσεις, με σκοπό αυτός να ενεργήσει ή να αποφύγει να ενεργήσει, σε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων του.
Νόθευση διαγωνισμών: Πρακτική κατά την οποία χειραγωγούνται οι προσφορές σε ένα διαγωνισμό, για παράδειγμα οι δυνητικοί προσφοροδότες συμφωνούν μεταξύ τους, προκειμένου να προσφέρουν υψηλότερες τιμές ή να υποβαθμίσουν την ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων/υπηρεσιών ή να κατανέμουν τους διαγωνισμούς μεταξύ τους.
Χρηματισμός/Δωροληψία/Παθητική δωροδοκία: Πρακτική που αναφέρεται στην αθέμιτη εκμετάλλευση ενός αξιώματος για προσπορισμό κερδών (π.χ. λήψη - συνήθως - χρηματικής προσφοράς για παράβαση του καθήκοντος ή νόμου, φακελάκι).
Εκβιασμός: Πρακτική που αναφέρεται στην παράνομη χρήση της θέσης κάποιου ατόμου για την εκβιαστική απαίτηση πληρωμών σε αντάλλαγμα για την παροχή ενός αθέμιτου οικονομικού πλεονεκτήματος.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Εθνική οικονομία	Επιχειρηματικό περιβάλλον	Επιχείρηση
Πλήγμα στην οικονομική ανάπτυξη	Στρέβλωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος	Πλήγμα στη φήμη
Κακή διαχείριση των περιορισμένων πόρων του κράτους	Αθέμιτος ανταγωνισμός	Νομικοί κίνδυνοι και κόστη
Υποβάθμιση της ποιότητας των δημοσίων υπηρεσιών	Απώλεια τζίρου και μειωμένα έσοδα	Οικονομική ζημιά λόγω προστίμων
Πλήγμα στην αξιοπιστία της χώρας		Πλήγμα στην αφοσίωση του προσωπικού
Αντικίνητρο για επενδύσεις		Έλλειμμα κουλτούρας δεοντολογίας
Στρέβλωση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων		Αποκλεισμός από πιθανές επιχειρηματικές ευκαιρίες
Υπονόμευση της εμπιστοσύνη των πολιτών στο πολιτικό σύστημα και τους θεσμούς - Ανασφάλεια δικαίου		Αυξημένο λειτουργικό κόστος
Απώλεια ταλέντου / ανθρώπινου δυναμικού		

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΔΙΑΦΘΟΡΑ

- Σύμφωνα με εκτιμήσεις του World Economic Forum, το κόστος της διαφθοράς υπολογίζεται στο 5% του παγκόσμιου ΑΕΠ και το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται ετησίως για δωροδοκίες ξεπερνά το $1 τρισ. (στοιχεία Παγκόσμιας Τράπεζας).
- Επιπλέον, υπολογίζεται ότι η διαφθορά αυξάνει το συνολικό κόστος των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κατά 10% κατά μέσο όρο (στοιχεία World Economic Forum).
- Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διαφθορά εκτιμάται ότι κοστίζει €120 δισ. ετησίως, ποσό που αντιστοιχεί στο 76% του ετήσιου προϋπολογισμού της Ένωσης (€157,9 δισ. το 2017) και στο 0,8% του ΑΕΠ της (€14.824,8 δισ. το 2016).

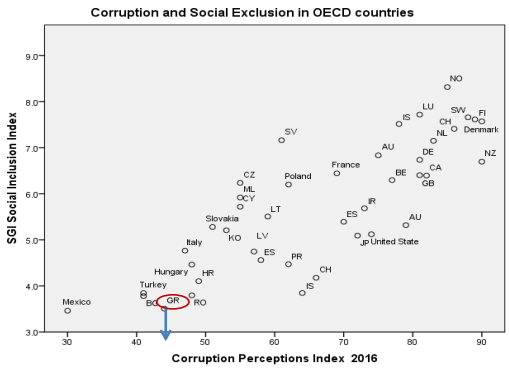

Sources: Transparency International, Bertelsmann Foundation

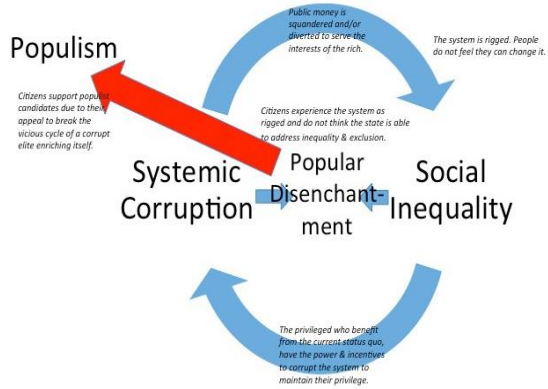

(Δ4) Διαφθορά, ποιότητα θεσμών και ανταγωνιστική λειτουργία αγορών. Τοποθέτηση πάνω και δεξιά = ίτερες επιδόσεις για τη χώρα. Πηγή: World Economic Forum Global Competitiveness Index 2016-17. Στοιχεία WEF για διαφθορά από Transparency International

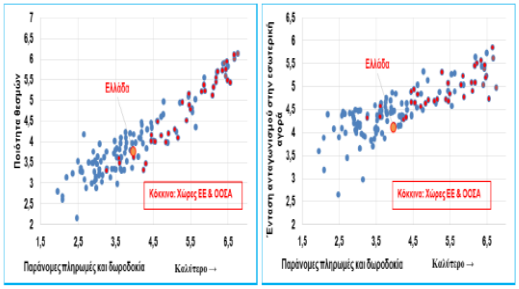

Διαφθορά, ικανότητα χώρας να συγκρατεί ταλέντο και δαπάνη επιχειρήσεων για Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α). Τοποθέτηση πάνω και δεξιά = καλύτερες επιδόσεις για τη χώρα. Πηγή: World Economic Forum Global Competitiveness Index 2016-17. Στοιχεία WEF για διαφθορά από Transparency International

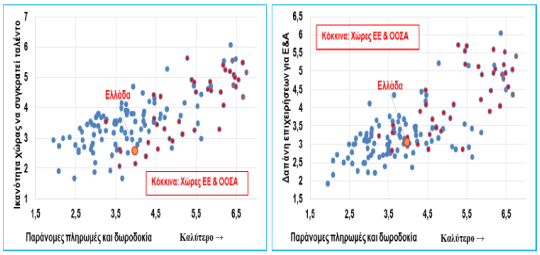

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΓΙΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑ 2016

RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE
1	Denmark	90
1	New Zealand	90
3	Finland	89
4	Sweden	88
5	Switzerland	86
6	Norway	85
7	Singapore	84
8	Netherlands	83
9	Canada	82
10	Germany	81
10	Luxembourg	81
10	United Kingdom	81
13	Australia	79
14	Iceland	78
15	Belgium	77
15	Hong Kong	77
17	Austria	75
18	United States	74
19	Ireland	73
20	Japan	72
21	Uruguay	71
22	Estonia	70
23	France	69
24	Bahamas	66
24	Chile	66
24	United Arab Emirates	66
27	Bhutan	65
28	Israel	64
29	Poland	62
29	Portugal	62
31	Barbados	61
31	Qatar	61
31	Slovenia	61
31	Taiwan	61
35	Botswana	60
35	Saint Lucia	60
35	Saint Vincent and The Grenadines	60
38	Cape Verde	59
38	Dominica	59
38	Lithuania	59
41	Brunei	58
41	Costa Rica	58
41	Spain	58
44	Georgia	57
44	Latvia	57
46	Grenada	56
47	Cyprus	55
47	Czech Republic	55
47	Malta	55
50	Mauritius	54
50	Rwanda	54
52	Korea (South)	53
53	Namibia	52
54	Slovakia	51
55	Croatia	49
55	Malaysia	49
57	Hungary	48
57	Jordan	48
57	Romania	48
60	Cuba	47
60	Italy	47
62	Sao Tome and Principe	46
62	Saudi Arabia	46
64	Montenegro	45
64	Oman	45
64	Senegal	45
64	South Africa	45
64	Suriname	45
69	Greece	44
70	Bahrain	43
70	Ghana	43
72	Burkina Faso	42
72	Serbia	42
72	Solomon Islands	42
75	Bulgaria	41
75	Kuwait	41
75	Tunisia	41
75	Turkey	41
79	Belarus	40
79	Brazil	40
79	China	40
79	India	40
83	Albania	39
83	Bosnia and Herzegovina	39
83	Jamaica	39
83	Lesotho	39
87	Mongolia	38
87	Panama	38
87	Zambia	38
90	Colombia	37
90	Indonesia	37
90	Liberia	37
90	Morocco	37
90	The FYR of Macedonia	37
95	Argentina	36
95	Benin	36
95	El Salvador	36
95	Kosovo	36
95	Maldives	36

- **Σύμφωνα με τον δείκτη, η Ελλάδα κατέλαβε το 2016 την 69η θέση ανάμεσα σε 176 χώρες, υποχωρώντας κατά 11 θέσεις στην κατάταξη συγκριτικά με το 2015.**
- Ο σχετικός δείκτης για την Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 44 μονάδες, οριακά μεγαλύτερος του συνολικού μέσου όρου (42,9 μονάδες). Σημειώνεται ότι μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόνο η Βουλγαρία βρέθηκε σε χαμηλότερη θέση το 2016.
- Τα στοιχεία αυτά υποδηλώνουν μια «μεσαία κατάσταση» όσον αφορά στη διαφθορά στη χώρα. **Επιπρόσθετα, παρατηρείται ότι την περίοδο 2012-2015 είχε προηγηθεί σταδιακή βελτίωση στην κατάταξη της Ελλάδας, καθώς από την 94η θέση ανέβηκε στην 58η θέση, όπως αυτή μετριέται από αυτόν τον σύνθετο δείκτη**.
- Επομένως, η εν λόγω αρνητική εξέλιξη το τελευταίο έτος αναδεικνύει ότι οι προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς πρέπει να είναι συνεχείς και ότι δεν πρέπει να υπάρχει επανάπαυση, καθώς μεταβολές από έτος σε έτος μπορεί να είναι έντονες.

2018

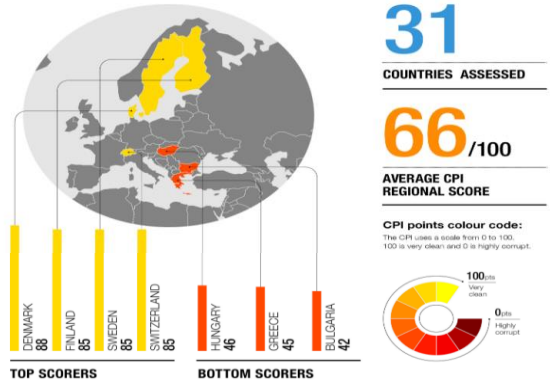

CORRUPTION AND A CRISIS OF DEMOCRACY

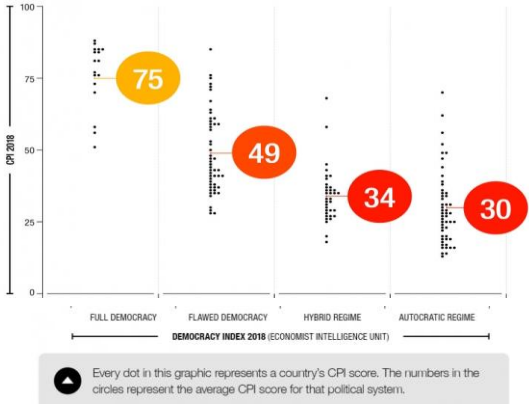

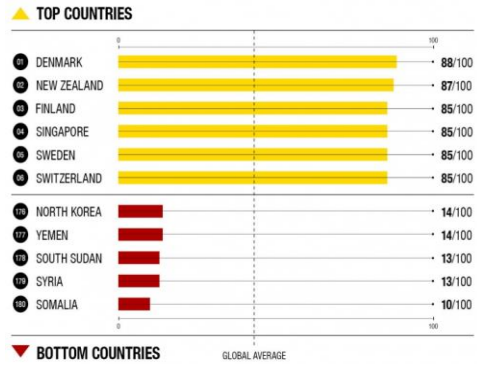

ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Εξέλιξη δράσεων και προαπαιτούμενων μνημονίων ως προς την καταπολέμηση της διαφθοράς και την καλύτερη νομοθέτηση. Πηγή: Εκθέσεις προόδου μνημονίων από την ΕΕ και το ΔΝΤ, κείμενα μνημονίων και τεχνικών / συμπληρωματικών μνημονίων. (1) αναβάλλεται, συνεργασία με GRECO. (2): τροποποίηση / αλλαγή. Όταν αναγράφονται ημερομηνίες, αυτές είναι οι καταληκτικές ημερομηνίες παράδοσης της δράσης που αναφέρονται στα κείμενα των προγραμμάτων προσαρμογής. Το σύμβολο «√» σημαίνει ότι η δράση αναφέρεται στο επικαλούμενο κείμενο των προγραμμάτων προσαρμογής. Όταν παύει η αναφορά σε μια δράση υπονοείται η τυπική, έστω, εκπλήρωσή της, καθώς και η αφαίρεσή της από τη λίστα των δράσεων του προγράμματος προσαρμογής. Το «ok» σημαίνει ρητά εκπλήρωση της δράσης.

	1ο Μνημόνιο		1η Αξιολόγηση		2η Αξιολόγηση		3η Αξιολόγηση		4η Αξιολόγηση		5η Αξιολόγηση		2ο Μνημόνιο		1η Αξιολόγηση		2η Αξιολόγηση		3η Αξιολόγηση		4η Αξιολόγηση		5η Αξιολόγηση		3ο Μνημόνιο		1ομνήμονας ΦΕΚ		1η Αξιολόγηση		2η Αξιολόγηση
	Δεκέμβριος 2010		Ιούνιος 2011		Δεκ-Ιαν 2012		Φεβρουάριος 2013		Ιούλιος 2011		Οκτώβριος 2011		Φεβρουάριος 2012		Δεκέμβριος 2012		Μάιος 2013		Ιούνιος 2013		ΔΝΤ Ιούλιος 2013		ΕΕ Ιανουάριος 2014		Ιούνιος 2014		Δεκέμβριος 2015		Ιούνιος 2016		Ιούνιος 2017
Καταπολέμηση διαφθοράς																																
Δημιουργία εσωτερικής υπηρεσίας συλλογής πληροφορίας και άλλης υποδείξεων			√										Μέχρι 3		Μέχρι 3																	
Μεταφοράμενες από διαφθορές και μη αρθές συμπεριφορές σε φορολογικές αρχές					√		√				Διαφάνεια				OK																	
Προστασία καταδεικνύοντα													√		√		Απρ-13		Απρ-13		Ζεπ. 2013											
Περισσοτέρο υπαλλήλων και πολιτικών													√										ιούν 14		ιούν 14		Οκτ-15		√ (2)		Ιούνιος 2016	
Πλήρες σχέδιο κατά διαφθοράς													Ζεπ-12		√		√				OK		Απρ 2014 (2)		√ (2)							
Καταπολέμηση σε τομείς υγείας													√		√		-		√				√				√					
Καταπολέμηση σε επιθεώρηση εργασίας															√		-		Μαϊ 13													
Νόμος για αρχή καταπολέμησης διαφθοράς																	Μαϊ 13		Μαϊ 13		OK											
Αρχή κατά διαφθοράς																							OK									
Νόμος για κλίκες συμπεριφορές ΔΛΥ και δόλιωση πληρωμώνς συμφερόντων																	Απρ-13		Μαϊ 13		Ζεπ. 2013		Απρ-14		Απρ-14		Μαρ-16		Μαρ 16			
Ενδυναμώματα με διαθνείς καλές πρακτικές																			√		ιούλ 13				√							
Αρχειοποίηση νομμάτων																							ιούν 14		ιούν 14		Νοε 15 (2)				Δεκ-16	(1)
Ανεξάρτητο έλεγχο διαφθοράς																									√		Οκτ-15		Οκτ-16			OK
Κέντρο για διαχείριση πληροφορίας και συντονισμό																											√		Οκτ-16			
Πρακτική κατά απάτης σε συνδέδεα ΕΕ/GRECO																									√		√		√			
Αξιολόγηση σε ελλαγές σε ποινές σε αξιωτα φορεοδιαφυγής																											Νοε-15		Νοε-16			

Καλύτερη νομοθέτηση																			
Κωδικοποίηση / αποκωδικοποίηση νομοθεσίας			√	√	√	Δεκ-11	Q1/2012						√						
Αξιολόγηση επιπτώσεων			√	√															√
Μείωση διοικητικών βαρών			√	√															
Νόμος για καλύτερη νομοθέτηση					Σε εξαιρεσιακά	Σε μεγάλη εκτίνση	Q1/2012	N4048/12											
Εφαρμογή νόμου για καλύτερη νομοθέτηση						√	Q1/2012	Υποδείγματα SCM OECA	Ζεπ-13	Ζεπ-13									
Εναρμόνιση εθνικών νόμων με δίκαιο ΕΕ						√	Q1/2012												
Σχέδιο για καλύτερη νομοθέτηση / Ετήσιο σχέδιο									Δεκ-13	Δεκ-13	Δεκ-13		Δεκ-14						
Δομές καλύτερης νομοθέτησης			√	√		Νοε-11	Q1/2012							Πλήρης εφαρμογή ιούν 2016	Πλήρης εφαρμογή ιούν 2016				
Δημοσίευση υποδομών καλύτερης νομοθέτησης						√	Q1/2012				ΠΔ Οκτ 13	ΠΔ.ΟΚ							
Στελέχη και υποδομές ψηφιακών ΚΝ												√							
Δράσεις toolkit OECA									ιούν 13	ιούν 13	√	2ος γύρος Μαϊ 2015	√						
Εφαρμογή εφαρμογών toolkit									Δεκ-13	Δεκ-13		√	√			√			√
Ενδιαφερόμενες προσωπικές												√							

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Α. Επέκταση της ηλεκτρονικοποίησης των διοικητικών διαδικασιών για την ελαχιστοποίηση της επαφής δημοσίων υπαλλήλων-πολιτών/επιχειρήσεων.

Β. Εφαρμογή στην πράξη του Νόμου 4305/2014 για την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα.

Γ. Ανάπτυξη Μονάδων Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου με βάση τα διεθνή πρότυπα και πρακτικές στο δημόσιο τομέα.

Δ. Ενδυνάμωση και ενοποίηση του νομικού πλαισίου για την καταγγελία φαινομένων διαφθοράς (whistleblowing).

Ε. Υλοποίηση στοχευμένων εκπαιδευτικών δράσεων για τους δημοσίους λειτουργούς.

ΣΤ. Μηδενική ανοχή στη διαφθορά και χρήση αποτελεσματικών εργαλείων εντοπισμού της - Παροχή κινήτρων αποδοτικότητας στους δημόσιους λειτουργούς - Επιβράβευση - Αξιολόγηση βάσει στόχων.

Ζ. Αρχή της «καλής νομοθέτησης»

Νόμος 4048/2012 - Αρχές της καλής νομοθέτησης

Το άρθρο 2 του Νόμου ορίζει ότι η ποιότητα των ρυθμίσεων διασφαλίζεται με την τήρηση των αρχών καλής νομοθέτησης, όπως είναι ιδίως:

- Η αναγκαιότητα.
- Η αναλογικότητα (καταλληλότητα, εύλογη σχέση μέσου και σκοπού με υιοθέτηση του λιγότερο επαχθούς μέτρου).
- Η απλότητα και η σαφήνεια του περιεχομένου των ρυθμίσεων.
- Η αποφυγή αποκλινουσών από την κατά περίπτωση γενική πολιτική ή αντιφατικών ρυθμίσεων.
- Η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα με συνεκτίμηση τόσο των θεμελιούντων τη ρύθμιση των οικονομικών και άλλων στοιχείων, όσο και των συνεπειών της ρύθμισης.
- Η διαφάνεια.
- Η επικουρικότητα και λογοδοσία με τον προσδιορισμό των αρμόδιων οργάνων εφαρμογής των ρυθμίσεων.
- Η ασφάλεια δικαίου.
- Η προσβασιμότητα στις ρυθμίσεις και με ηλεκτρονικά μέσα.
- Η δυνατότητα υποβολής προτάσεων σχετικών με τις ρυθμίσεις κατά το στάδιο της κατάρτισης και της αξιολόγησης της εφαρμογής τους (ανοιχτή διαδικασία).
- Η ισότητα των φύλων.
- Η δημοκρατική νομιμοποίηση.

- Πλήρης διαφάνεια και έλεγχος της χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων, βάσει και των συστάσεων της Ομάδας Κρατών κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (Group of States Against Corruption - GRECO).
- Πλήρης ηλεκτρονικοποίηση του συστήματος υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης που ξεκίνησε για πρώτη φορά μόλις το 2017, δίχως παρατάσεις και εξαιρέσεις (σε προθεσμίες, πεδία δήλωσης, πρόσωπα, υποχρέωση δημοσίευσης κ.λπ.) και σχετικοί έλεγχοι τόσο για το περιεχόμενο όσο και για την υποβολή δηλώσεων από τα υπόχρεα πρόσωπα.
- Έλεγχος τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας των μελών του Κοινοβουλίου που θεσπίστηκε τον Απρίλιο 2016 και σαφείς κανόνες επιβολής κυρώσεων στα μέλη του.

Βασικά συστατικά στοιχεία δράσεων κατά της διαφθοράς που πρέπει να υιοθετήσουν όλες οι επιχειρήσεις.

Προληπτικά μέτρα κατά της διαφθοράς
1. Δέσμευση της ανώτατης διοίκησης της επιχείρησης (tone at the top) για μηδενική ανοχή σε φαινόμενα διαφθοράς (zero tolerance).
2. Αναγνώριση, αξιολόγηση και ιεράρχηση των κινδύνων που μπορεί να προκύψουν και συνδέονται με φαινόμενα διαφθοράς με τη συμμετοχή όλων των Διευθύνσεων.
3. Ανάπτυξη κανονισμών και διαδικασιών για την προληπτική δράση με βάση τη χαρτογράφηση των κινδύνων.
4. Υιοθέτηση Κώδικα Δεοντολογίας και ειδικότερης πολιτικής για τις καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων και τα δώρα.
5. Πραγματοποίηση στοχευμένων εκπαιδευτικών δράσεων στο σύνολο του προσωπικού για τις πολιτικές και τις διαδικασίες σχετικά με την αντιμετώπιση των κινδύνων.
Εντοπισμός των φαινομένων διαφθοράς
6. Ανάπτυξη καναλιών (ανώνυμης/ επώνυμης) καταγγελίας (whistleblowing) και δράσεις ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του προσωπικού.
7. Σχεδιασμός και υλοποίηση τακτικών και έκτακτων ελέγχων για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και διαδικασιών.
Αντιμετώπιση φαινομένων διαφθοράς
8. Ανάπτυξη διαδικασίας διερεύνησης καταγγελιών και απόδοσης συνεπειών κατά των παραβατών και των εμπλεκομένων.
9. Επικοινωνιακή διαχείριση της αντιμετώπισης των φαινομένων διαφθοράς.

First tax havens blacklist published by EU

By Jamie Robertson
Business reporter, BBC News

5 December 2017 Share

The European Union has published its first blacklist of tax havens, naming 17 territories including Saint Lucia, Barbados and South Korea.

A "watchlist" of 47 countries promising to change their tax rules to meet EU standards has also been issued.

The "grey list" includes several with UK links, including Hong Kong, Jersey, Bermuda and the Cayman Islands, as well as Switzerland and Turkey.

Both lists have been criticised as omitting the most notorious tax havens.

The lists follow the leaking of the Panama Papers and the Paradise Papers, revealing how companies and individuals hid their wealth from tax authorities around the world in offshore accounts.

EU tax commissioner Pierre Moscovici said the blacklist represented "substantial progress", adding: "Its very existence is an important step forward. But because it is the first EU list, it remains an insufficient response to the scale of tax evasion worldwide."

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- ΠΚ
- Ν 3560/2007 Σύμβαση Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της διαφθοράς σε θέματα ποινικού δικαίου
- Σύμβαση των Η.Ε. κατά της διαφθοράς (Ν 3666/2008)
- Το Νομικό Πλαίσιο, το οποίο ορίζει τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, αποτελείται από τους παρακάτω Νόμους και Αποφάσεις:

  Ν 4320/2015 (ΦΕΚ 29 /τ' Α /19-03-2015): Σύσταση Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης Διαφθοράς.

  Υπ. αριθμ. Υ214/2015 Απόφαση Πρωθυπουργού (ΦΕΚ 1564/τ' Β/24-07-2015): Σύσταση Επιτροπής για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς.

  ΠΔ 71/2015 (ΦΕΚ 114/τ' Α/22-09-2015): Μεταφορά Γεν.Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς στο Υπ. Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

  Ν 4446/2016 (ΦΕΚ 240 /τ' Α/ 22.12.2016): Τροποποίηση του νόμου 4320/2015 όπως αυτός ισχύει.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

Ενότητα Τρίτη Λένα Τσιτσάρα

Λάμπρος Σδρόλιας: Η Συνεισφορά και η Εφαρμογή των Βασικών Αρχών και Μεθόδων του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στην Αντιμετώπιση Κρίσιμων Καταστάσεων σε Περίπτωση Οικονομικών Κρίσεων

Λύκειο Μουζακίου: Η Θεσσαλία κατά την Αρχαιότητα

Χρήστος Ζιώγας: Η ελληνική ευρωπαϊκή και εξωτερική πολιτική από τον 20ό στον 21ο αιώνα

Νικόλαος Κοντογιάννης: Η Εταιρεία Apella SA και οι Επενδύσεις στη Θεσσαλία

Λένα Τσιτσάρα: Ερωτήσεις –Συζήτηση

Λάμπρος Σδρόλιας: Η Συνεισφορά και η Εφαρμογή των Βασικών Αρχών και Μεθόδων του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στην Αντιμετώπιση Κρίσιμων Καταστάσεων σε Περίπτωση

ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ & Σ.Α.Σ.Ι, ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΣΕ ΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΕΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ, ΛΑΡΙΣΑ, 30 ΜΑΡΤΙΟΥ 2019

Η Εφαρμογή και Συνεισφορά των Βασικών Αρχών και Μεθόδων του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στην Αντιμετώπιση Κρίσιμων & Αβέβαιων Καταστάσεων σε Περιπτώσεις Οικονομικών Κρίσεων

Δρ. Λάμπρος Σδρόλιας
Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Η από το 2008, γνωστή παραδοχή της Naomi Klein, μιας διεθνώς καταξιωμένης καναδής δημοσιογράφου και πρωθιερέας του κινήματος **ενάντια** στον καταστροφικό ρόλο και τις μεθοδεύσεις της νέας "Παγκόσμιας Τάξης" που εδώ και μισό περίπου αιώνα **επιδιώκει** να πετύχει με κάθε μέσο και κόστος την απόλυτη επιβολή στον πλανήτη της πλέον κυρίαρχης ιδεολογίας της εποχής μας, της Οικονομικής Επανάστασης των Ελεύθερων Αγορών, του ακραίου Φιλελευθερισμού (γνωστού και ως Νεο-φιλευθερισμού), του νομπελίστα Εβραιο-ουγγρικής καταγωγής και πρώην Καθηγητή των Οικονομικών του Πανεπιστημίου του Σικάγο, Milton Friedman, **πως όλα ξεκίνησαν μεθοδικά σχεδιασμένα και χρονικά οριοθετημένα**.
- Μάλιστα ο Katz το 2009 συμπληρώνει με μια ευρύτερη και δυναμικότερη προσέγγιση, πως η σημερινή οικονομική κρίση θα πρέπει να θεωρηθεί ως μια **"συστημική κρίση - systemic crisis"** μιας συγκεκριμένης μορφής του καπιταλισμού, δηλαδή του Neoliberal Kapitalism και η οποία **"συστημική κρίση"** μπορεί να **επιλυθεί** μόνο μέσα από μια παγκόσμια και όχι μόνο εθνική αναδιάρθρωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- Στα τέλη του 2006, η παγκόσμια κοινότητα δεχόταν καταιγισμό πληροφοριών από τα Αμερικάνικα Μ.Μ.Ε., αναφορικά με την πιθανότητα ανάδυσης μιας ήπιας και μικρής γεωγραφικά εμβέλειας οικονομικής κρίσης, **της κρίσης της Wall Street,** αποτέλεσμα του συχνά αδιαφανούς διαχειριστικού ρόλου εισηγμένων στο χρηματιστήριό της υψηλού κύρους χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία κατά καιρούς εξομάλυναν ή και ωραιοποιούσαν τη χρηματοοικονομική τους κατάσταση ακολουθώντας μεθόδους "δημιουργικής λογιστικής", γνωστούς και ως μεθόδους "λογιστικής

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

απάτης", με σκοπό την εμφάνιση και επίτευξη μεγαλύτερων κερδών (βλ. American International Group, Lehman Brothers, κλπ.), αλλά και των τεράστιων αμοιβών των στελεχών τους , με τη μορφή Bonus.

- Ήταν δε πολύ δύσκολο για τους ειδικούς, αλλά και για τους ακαδημαϊκούς να πιστέψουν κάτι τέτοιο, δεδομένου ότι έως τις αρχές του 2007 η παγκόσμια οικονομία λειτουργούσε σε ένα **περιβάλλον** απεριόριστης ευημερίας και αισιοδοξίας, σημειώνοντας μάλιστα την περίοδο 2002-2007 την **υψηλότερη μέση ανάπτυξη** των τελευταίων 40 ετών, με τις οικονομίες σημαντικών κρατών (πχ. ΗΠΑ, Αυστραλία, UK, Νορβηγία, Δανία, Ισπανία, κλπ) να τρέχουν με υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης από ό, τι είχε θεωρηθεί εφικτό με βάση τις παραγωγικές δυνατότητες των οικονομιών τους, χαρακτηριζόμενη και ως περίοδος της **"υπέρτατης ευδαιμονίας".**
- Είναι χαρακτηριστικό, ότι στο επίκεντρο των συζητήσεων πολλών φημισμένων ακαδημαϊκών της μακροοικονομικής επιστήμης δεν ήταν **το πώς** θα επιτευχτεί ένα καλύτερο αύριο για το μέσο πολίτη **ή** το πώς θα βελτιωθεί με δίκαιο και παραγωγικό τρόπο η κατανομή του εισοδήματος **ή** ακόμα και οι συνθήκες διαβίωσης σε πολλές και ιδιαίτερα φτωχές χώρες του κόσμου, **αλλά το ποια** είναι η σωστή κατανομή των υλικών και άυλων ευσήμων για την άριστη επίτευξη του συνδυασμού υψηλών ρυθμών παγκόσμιας ανάπτυξης **με ταυτόχρονα** χαμηλό πληθωρισμό.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Από τον Οκτώβριο του 2008, η "χρηματοπιστωτική κρίση" **μετατράπηκε** σε "οικονομική κρίση" όταν οι τράπεζες στην προσπάθεια να **διατηρήσουν** την κεφαλαιακή τους αξιοπιστία και επάρκεια περιόρισαν τις δανειακές πιστώσεις προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, δημιουργώντας έτσι μια πρωτοφανή πιστωτική ασφυξία και περιορισμό της ρευστότητας.
- Σύντομα η κρίση αυτή έλαβε διαστάσεις επιδημίας και τελείως φυσιολογικά **επεκτάθηκε,** λόγω και της διασύνδεσης των διεθνών κεφαλαιαγορών, με μεγάλη ταχύτητα καταρχάς σε όλες σχεδόν τις αναπτυγμένες χώρες και στη συνέχεια σε όλες τις υπόλοιπες χώρες της γης, **αποκτώντας** επικίνδυνες μορφές και διαστάσεις μακροπρόθεσμου κυρίως χαρακτήρα, με δραματικές επιπτώσεις στο τραπεζικό, παραγωγικό και εμπορικό τους σύστημα.
- Η αντίδραση των χωρών, μολονότι η κάθε μια από αυτές, και ανάλογα βέβαια με τη δομή της οικονομικής της διάρθρωσης, βίωσε ή και εξακολουθεί να βιώνει την κρίση αυτή με **διαφορετικό** τρόπο, έκταση και ένταση, ήταν άμεση σε ότι αφορά στη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της. Τα μέτρα αυτά είχαν ως **κοινό στόχο. Τη βελτίωση και ώθηση της ρευστότητας, την κινητοποίηση των δημοσίων επενδύσεων, της κεφαλαιακής στήριξης επιχειρήσεων και βιομηχανικών μονάδων με σκοπό την αναθέρμανση της οικονομίας, την ενίσχυση της ενεργούς ζήτησης των αγαθών και τη συγκράτηση της απασχόλησης.**

ΒΑΣΙΚΟΙ (ΦΑΝΕΡΟΙ) ΛΟΓΟΙ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Η Ελληνική Οικονομία εμφάνισε το 2008-2009 σημαντικότατα οικονομικά προβλήματα, γεγονός που προκάλεσε μια σοβαρή και δύσκολα ανατρέψιμη κατάσταση, αναγκάζοντάς την να ζητήσει στις 23-04-2010 την ενεργοποίηση του μηχανισμού δανειακής υποστήριξης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της γνωστής και ως **Τρόικα**. Οι βασικοί λόγοι αναφέρονται ως οι:

- Η Ελλάδα, επηρεαζόμενη και από την παγκόσμια οικονομική κρίση, ο **ρυθμός μεγέθυνσης** της οικονομίας της αντιστράφηκε σε αρνητικό πρόσημο το 2009 (για πρώτη φορά από το 1993).
- Στο τέλος του 2009 η Ελλάδα **εμφάνισε** ένα πολύ υψηλό έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, **και κυρίως,** το υψηλότερο δημόσιο έλλειμμα (15,4% του Α.Ε.Π.) **και** το δεύτερο υψηλότερο χρέος ως ποσοστό του Α.Ε.Π. (135%), στην Ένωση.
- Το **υψηλό κόστος δανεισμού** που αποτυπώνεται στο υψηλά spreads των επιτοκίων με τα οποία άρχισε να δανείζεται.
- Η επιτακτική ανάγκη **δανεισμού** 110 δις. € από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τους Εταίρους της στην Ευρωζώνη, ώστε να μπορέσει να χρηματοδοτήσει τα **τρέχοντα χρέη** της.

ΑΜΕΣΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Η Ελληνική Κυβέρνηση δεσμεύθηκε στους "ΤΡΟΙΚΑΝΟΥΣ", να:

- Ακολουθήσει ένα αυστηρό πρόγραμμα **περιστολής** των δημόσιων δαπανών.
- Περιορίσει σημαντικά τις **αμοιβές** των εργαζομένων στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.
- Προβεί σε αύξηση των κρατικών εσόδων κυρίως από έμμεσους **φόρους** (αύξηση Φ.Π.Α) και από την υψηλή **φορολόγηση** της κινητής και ακίνητης περιουσίας των νοικοκυριών (επιβολή ΕΝ.Φ.Ι.Α).
- Εγκαινιάσει ταυτόχρονα διάφορες πολιτικές **συρρίκνωσης** του κοινωνικού κράτους και των κοινωνικών κεκτημένων, αναφορικά με το ασφαλιστικό σύστημα, τις συντάξεις, τις δαπάνες υγείας και εκπαίδευσης, την τοπική αυτοδιοίκηση.
- Προβεί σε χιλιάδες **απολύσεις** εργαζομένων ορισμένου και αορίστου χρόνου και σε αναγκαστικές διαθεσιμότητες ακόμα και μόνιμων έμπειρων υπαλλήλων που πλησίαζαν στη συνταξιοδότηση.

Το Έρεισμα, Η Εφαρμογή και Η Συνεισφορά Αρχών και Μεθόδων του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στην Αντιμετώπιση Κρίσιμων & Αβέβαιων Καταστάσεων σε Περιπτώσεις Οικονομικών Κρίσεων

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Α. ΕΡΕΙΣΜΑ

- Το γεγονός του ότι τα διάφορα κράτη, ιδιαίτερα σήμερα στην εξέλιξη της παγκοσμιοποίησης, οφείλουν αναμφίβολα σε μεγάλο βαθμό τη διατήρησή τους στο "**ΣΥΣΤΗΜΙΚΟ**" εγχώριο και διεθνές περιβάλλον της αγοράς, **και όχι μόνο,** και ως υποσύνολά του υποχρεούνται να **προσαρμόσουν** τη συμπεριφορά και λειτουργία τους στις πολύπλοκες και συχνά απρόβλεπτες διαδικασίες του.
- Το συγκεκριμένο περιβάλλον **απαρτίζεται** από τις δυνάμεις εκείνες που **επιδρούν** άμεσα ή έμμεσα στους στόχους, το δομικό σχεδιασμό, τον αναπτυξιακό προγραμματισμό, τη στρατηγική και τις τακτικές του κάθε κράτους.
- Η πλήρης κατανόησή του **προσκρούει** συχνά στην αδυναμία συν-υπολογισμού όλων εκείνων **των παραμέτρων** που ενδέχεται να επηρεάσουν τις μελλοντικές εξελίξεις σε **συνδυασμό** με την περιορισμένη δυνατότητα επανάπαυσης στις προηγούμενες εγχώριες και διεθνείς εμπειρίες των κρατών αυτών.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Β. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Απαιτείται έτσι μια εμπεριστατωμένη ανίχνευση, σπουδή και πρόβλεψη των λειτουργικών συνθηκών του κάθε κράτους, με λίγα λόγια μια **Συστημική "περιβαλλοντική διερεύνηση"**, η οποία ως μια λειτουργία έγκαιρης προειδοποίησης, υλοποιείται μέσω μιας ευρείας όσο και διεισδυτικής διαδικασίας **εντοπισμού** των υπαρχόντων εγχώριων και διεθνών κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών, τεχνολογικών, πολιτιστικών κλπ. στοιχείων, που **προσδιορίζουν** ακόμη και το μικρότερο τμήμα του εγχώριου και διεθνούς οικονομικού και λοιπού περιβάλλοντος, καθώς και το ενδεχόμενο μελλοντικών **αλλαγών**, αλλά και **αλληλεπιδράσεων** που θα επέλθουν σ' αυτό και που αναμφίβολα θα επηρεάσουν την εξελεγκτική και υπαρξιακή του πορεία.
- Μέσω της **Συστημικής "περιβαλλοντικής διερεύνησης"**, τα αίτια, η φύση και τα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομικής κρίσης εντοπίζονται κυρίως σε **τυπικούς** και **άτυπους** εθνικούς και διεθνείς λειτουργικούς παράγοντες.
- Επιπρόσθετα, μέσω της **Συστημικής "περιβαλλοντικής διερεύνησης"**, τα προκύπτοντα στοιχεία-μεταβλητές βαθμολογούνται και έτσι αξιολογείται η σημαντικότητά τους.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ1. Τυπικοί Λειτουργικοί Παράγοντες (Εγχώριας Προέλευσης)

- Η εδώ και πολλά χρόνια παντελής ανυπαρξία ενός συγκεκριμένου αναπτυξιακού οικονομικού μοντέλου.
- Η ραγδαία αύξηση των κρατικών δαπανών, η οποία δεν υποστηρίχθηκε από αντίστοιχη αύξηση των κρατικών εσόδων, με αποτέλεσμα τη διόγκωση των πρωτογενών ελλειμμάτων.
- Η ραγδαία αύξηση των δημοσίων επενδύσεων οι οποίες κατά βάση χρηματοδοτήθηκαν με βραχυπρόθεσμο δανεισμό και ως εκ' τούτου με υψηλά επιτόκια.
- Το εκάστοτε αναφυόμενο πρόβλημα του δανεισμού της Ελλάδας για την εξυπηρέτηση του συνεχώς αυξανόμενου δημόσιου χρέους, με επίσης πολύ υψηλά επιτόκια από τις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές
- Η κακοδιαχείριση των Ευρωπαϊκών Οικονομικών Αναπτυξιακών "Πακέτων" που απέβλεπαν σε μια αποτελεσματικότερη προσέγγιση της Πολιτικής Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Η "έκρηξη" των δαπανών κοινωνικής πρόνοιας-μέριμνας

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ1. Τυπικοί Λειτουργικοί Παράγοντες (Εγχώριας Προέλευσης)

- Οι πολιτικές δραστικής μείωσης των φορολογικών εσόδων που ακολούθησαν οι ελληνικές κυβερνήσεις για πάνω από μια δεκαετία πριν την οικονομική κρίση.
- Η διαρκώς αντίστροφη σχέση μεταξύ της κατανάλωσης και της επένδυσης με ένα σχεδόν πάντα αυξανόμενο εύρος απόκλισης μεταξύ των δύο αυτών οικονομικών μεγεθών.
- Η ανυπαρξία κυβερνητικής βούλησης για την αντιμετώπιση των διαφόρων χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων, τα οποία και τελευταία διογκώθηκαν με την εμμονή των οικονομικών επιτελείων των ελληνικών κυβερνήσεων στην άσκηση πολιτικών προς τη κατεύθυνση των αυτορυθμιζόμενων αγορών.
- Η ισχνή παραγωγική βάση της Ελληνικής Οικονομίας καθώς στηρίχθηκε κατά βάση σε τομείς όπως ο τουρισμός, η ναυτιλία και τα κατασκευαστικά έργα, κλάδοι που πλήττονται πρώτοι και με ιδιαίτερη ένταση από την εκάστοτε εμφανιζόμενη οικονομική κρίση.
- Το συνεχώς διογκούμενο αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο, αφού η Ελλάδα αναγκάζεται να εισάγει μεγαλύτερες ποσότητες αγαθών από ότι εξάγει.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ1. Τυπικοί Λειτουργικοί Παράγοντες (Εγχώριας Προέλευσης)

- Η μεταφορά του ρίσκου των τραπεζών στο καταναλωτικό κοινό και τους επενδυτές μέσω των διαφόρων τιτλοποιήσεων, πολλοί από τους οποίους αγνοούσαν το ύψος του κινδύνου και υπήρξαν επιρρεπείς στις τότε υψηλές αποδόσεις αυτών. Έτσι επέτρεπε στις τράπεζες να δανείζουν άφοβα και να αποκτούν ρευστά διαθέσιμα για επιπρόσθετες δανειοδοτήσεις χωρίς καν να χρειάζεται να βρουν νέους καταθέτες.
- Ο μεγάλος αριθμός, αναλογικά με τα αντίστοιχα κράτη της Ε.Ε., των δημοσίων υπαλλήλων με αποτέλεσμα τη μεγάλη επιβάρυνση του σκέλους των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού.
- Η με πρωτόγνωρους ταχείς ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης των ελληνικών τραπεζών, το πιο ισχυρό τμήμα του ελληνικού κεφαλαίου, στο εξωτερικό, κυρίως στα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, με αποτέλεσμα να είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες στην ανάληψη υψηλών χρηματοπιστωτικών κινδύνων σε χώρες ιδιαίτερα ασταθείς.
- Η χαμηλού βαθμού ανταγωνιστικότητα πολλών τομέων της ελληνικής οικονομίας.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ1. Τυπικοί Λειτουργικοί Παράγοντες (Εγχώριας Προέλευσης)

- Η σταθερή διαχρονικά διατήρηση ενός σημαντικού ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.
- Η σκόπιμα ανεύθυνη πολιτική των Ελληνικών Κυβερνήσεων, από το 1990 και μετά, αναφορικά με το θέμα του ελέγχου και της αντιμετώπισης της παραοικονομίας και της διαφθοράς.
- Η χωρίς συνέπειες μετεγκατάσταση χιλιάδων ελληνικών επιχειρήσεων στα βαλκανικά κράτη και στις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ, και αφού πρώτα "εκμεταλλεύτηκαν" ευρωπαϊκά και εθνικά αναπτυξιακά πακέτα.
- Οι υψηλές τιμές στο ελληνικό τουριστικό προϊόν με χαμηλής ανάλογης ποιότητας υπηρεσιών.
- Η ραγδαία αύξηση του ποσοστού της "μαύρης" εργασίας με τραγικές συνέπειες στους συνταξιοδοτικούς οργανισμούς.
- Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να αντλούνται λιγότερα έσοδα για το κράτος από τη φορολόγησή τους.
- Έλλειψη της διεθνούς εμπιστοσύνης προς την ελληνική οικονομία.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Δ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Δ2. Τυπικοί Λειτουργικοί Παράγοντες (Ευρωπαϊκής & Διεθνούς Προέλευσης)

- Στη λανθασμένη στρατηγική της Ε.Ε., που απέκλειε τη στήριξη των δημόσιων οικονομικών της Ευρωζώνης με απευθείας δανεισμό από την Ε.Κ.Τ., αλλά υποχρέωνε τις κυβερνήσεις των κρατών -μελών της να αντλούν δάνεια μόνο από τις εμπορικές τράπεζες και γενικότερα τις χρηματο-πιστωτικές αγορές, με αποτέλεσμα την εκτίναξη των επιτοκίων δανεισμού στη συγκυρία της κρίσης.
- Στη προβληματική στρατηγική διαχείρισης του Euro που παρά την αρχική αισιοδοξία, οι οικονομικές εξελίξεις στις διεθνείς χρηματαγορές έπληξαν τον πυρήνα του και οδήγησαν σε κρίση τις πολιτικές εξουσίας που συνδέονται με αυτό.
- Στη συμβίωση χωρών με διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης κάτω από τη "στέγη" του ίδιου νομίσματος, δηλαδή του Euro, οδήγησε σε διαφορετικούς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης και ανάπτυξης. Η ταχεία ανάπτυξη στις χώρες της περιφέρειας και η σχετική στασιμότητα εκείνων του κέντρου μείωσε δραστικά την μεταξύ τους αναπτυξιακή ψαλίδα. Την ίδια στιγμή, οι

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ2. Τυπικοί Λειτουργικοί Παράγοντες (Ευρωπαϊκής & Διεθνούς Προέλευσης)

υψηλότεροι ρυθμοί ανάπτυξης στις πρώτες συνοδεύτηκαν τόσο από τη ραγδαία μείωση στο κόστος του εγχώριου δανεισμού όσο και από την εισροή ξένων αποταμιεύσεων, γεγονός που δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την εμφάνιση σταθερών πλεονασμάτων στο ισοζύγιο των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών τους.

- Στο παράδοξο φαινόμενο της Οικονομικής Σύνθεσης ή Λογικής, όπου οι χώρες της Ε.Ε που σημείωσαν υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης, κατά βάση κατέληξαν με σημαντικά ελλείμματα στις τρέχουσες συναλλαγές τους. Συγκεκριμένα, στο διάστημα 1996-2008 η Ελλάδα σημείωσε υψηλή πραγματική αύξηση του ΑΕΠ κατά 61,0%, η Ισπανία κατά 56,0% και η Ιρλανδία κατά 124,1%, σε αντίθεση με τις περισσότερο αναπτυγμένες κεντρικές ευρωπαϊκές χώρες των οποίων τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν πολύ χαμηλότερα(πχ. για την Γερμανία ήταν 19,5%, την Ιταλία 17,8% και για τη Γαλλία 30,8%).

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ2. Τυπικοί Λειτουργικοί Παράγοντες (Ευρωπαϊκής & Διεθνούς Προέλευσης)

- Στους παράγοντες των διεθνών αγορών που θεωρούν ότι η μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων στην περίπτωση της Ελλάδας δεν αρκεί για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα του χρέους. Έτσι, ακόμα και μία σχετική επιτυχία του προγράμματος λιτότητας μπορεί να αφήσει το δημόσιο χρέος στα υψηλά επίπεδα του 130-140% του ΑΕΠ.
- Το παραπάνω σημαίνει ότι οι τιμές των κρατικών ομολόγων δεν αναμένεται να ανέλθουν σημαντικά το επόμενο διάστημα, γεγονός που συνεπάγεται ότι η Ελλάδα θα παλεύει με τη χρεοκοπία για πολύ καιρό ακόμα, ιδιαίτερα όσο οι αγορές ερμηνεύουν το πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας ως πρόβλημα "αξιοπιστίας" και όχι ως "ρευστότητας".
- Στην αρνητική διάθεση της Ε.Ε, ιδιαίτερα της Γερμανίας, να εγγυηθεί την αντιμετώπιση του δημόσιου χρέους των τριών οικονομιών που βρίσκονται στη δυσμενέστερη δημοσιοοικονομική θέση (Ελλάδα, Πορτογαλία και Ισπανία). Παρότι σε απόλυτους όρους το χρέος των κρατών αυτών φαντάζει μεγάλο, ως ποσοστό ανέρχεται μόλις στο 14% του συνόλου των ανάλογων τραπεζικών απαιτήσεων.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ2. Τυπικοί Λειτουργικοί Παράγοντες (Ευρωπαϊκής & Διεθνούς Προέλευσης)

- Στην αδυναμία της ΟΝΕ να συγκροτήσει ένα ολοκληρωμένο ενιαίο πλαίσιο οικονομικής και νομισματικής πολιτικής, σε συνδυασμό με την ανυπαρξία θεσμικής θωράκισης και δημοσιονομικής πειθαρχίας στην Ελλάδα, οδήγησε τη χώρα στην οικονομική κατάρρευση και άνοιξε το δρόμο διολίσθησης της Ευρώπης σε οικονομικούς "εθνικισμούς".

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ3. Άτυποι Λειτουργικοί Παράγοντες (Εγχώριας Προέλευσης)

- Στην σκόπιμη εμμονή των ελληνικών κυβερνητικών επιτελείων, η οικονομία της χώρας να παραμείνει ευθυγραμμισμένη και προσαρμοσμένη στα πρώτα ενταξιακά κριτήρια της συνθήκης του Μάαστριχτ που εστίαζε καθαρά σε αριθμητικούς στόχους (πχ. μέχρι 3% ποσοστό δημοσίου χρέους και 60% ποσοστό δημόσιου ελλείμματος), χωρίς να δώσει την δέουσα προσοχή στον τρόπο και στην ποιότητα των δημοσιονομικής προσαρμογής.
- Στην πεποίθηση ότι μια χώρα που έχει μεγάλα επίπεδα χρέους καθίσταται αρκετά ευάλωτη στον κίνδυνο κατάρρευσης της αφού δεν θα είναι σε θέση να μπορεί να διαχειριστεί ψυχολογικά και οικονομικά το χρέος αυτό.
- Δυστυχώς, οι προσπάθειες αυτές εγκαταλείφτηκαν τα επόμενα έτη, αφού η απειλή του αποκλεισμού για τις ελληνικές κυβερνήσεις είχε πια περάσει.
- Έτσι η Ελλάδα εισήλθε στη δεύτερη φάση της προ-ΟΝΕ ενταξιακής περιόδου το 1994 με πολύ υψηλό δημόσιο χρέος και μεγάλο έλλειμμα του προϋπολογισμού, και παρόλα αυτά κατάφερε στο διάστημα 1993-1999 να μειώσει κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες (του ΑΕΠ) το δημοσιονομικό έλλειμμά της και να γίνει τελικά δεκτή στη ζώνη του ευρώ.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ3. Άτυποι Λειτουργικοί Παράγοντες (Εγχώριας Προέλευσης)

- Παρά τη διαπίστωση ότι οι δημοσιονομικές προσαρμογές που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση των φορολογικών εσόδων και όχι στη μείωση των κρατικών δαπανών είναι λιγότερο πιθανό να είναι επιτυχής και βιώσιμες τα κριτήρια ενοποίησης της Συνθήκης του Μάαστριχτ ζητούσαν το αντίθετο.
- Βασικός λόγος για τη λανθασμένη θέση της Συνθήκης του Μάαστριχτ είναι ότι για την αποτελεσματική ενοποίηση θα έπρεπε η εκάστοτε κυβέρνηση των κρατών-μελών της Ε.Ε να αντιμετωπίσει αποφασιστικά όχι μόνο τις φανερές και πολιτικά ευαίσθητες δαπάνες (όπως πχ. τις μεταβιβαστικές πληρωμές και τους μισθούς του δημοσίου τομέα), αλλά και να σταματήσει τις κρυφές κρατικές επιχορηγήσεις που δίνονταν σε αναποτελεσματικές, πολιτικά όμως συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που αφενός κατάπνιγαν τη δημιουργία νέων παραγωγικών μονάδων, αφετέρου δρώσες συμφεροντολογικά μετέφεραν αρκετές από αυτές την παραγωγική τους δραστηριότητα σε χώρες με ευνοϊκότερο φορολογικό και εργασιακό καθεστώς.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ3. Άτυποι Λειτουργικοί Παράγοντες (Εγχώριας Προέλευσης)

- Παρά τη διαπίστωση ότι οι δημοσιονομικές προσαρμογές που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση των φορολογικών εσόδων και όχι στη μείωση των κρατικών δαπανών είναι λιγότερο πιθανό να είναι επιτυχής και βιώσιμες τα κριτήρια ενοποίησης της Συνθήκης του Μάαστριχτ ζητούσαν το αντίθετο.
- Βασικός λόγος για τη λανθασμένη θέση της Συνθήκης του Μάαστριχτ είναι ότι για την αποτελεσματική ενοποίηση θα έπρεπε η εκάστοτε κυβέρνηση των κρατών-μελών της Ε.Ε να αντιμετωπίσει αποφασιστικά όχι μόνο τις φανερές και πολιτικά ευαίσθητες δαπάνες (όπως πχ. τις μεταβιβαστικές πληρωμές και τους μισθούς του δημοσίου τομέα), αλλά και να σταματήσει τις κρυφές κρατικές επιχορηγήσεις που δίνονταν σε αναποτελεσματικές, πολιτικά όμως συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που αφενός κατάπνιγαν τη δημιουργία νέων παραγωγικών μονάδων, αφετέρου δρώσες συμφεροντολογικά μετέφεραν αρκετές από αυτές την παραγωγική τους δραστηριότητα σε χώρες με ευνοϊκότερο φορολογικό και εργασιακό καθεστώς.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ3. Άτυποι Λειτουργικοί Παράγοντες (Εγχώριας Προέλευσης)

- Στη εκτεταμένη πολιτική και κοινωνική διαφθορά και ατιμωρησία.
- Στον αδιαφανή ρόλο των συνδικαλιστικών οργανώσεων και στη στενή εξάρτησή τους από τα πολιτικά κόμματα.
- Στην ανεύθυνη στάση των καταναλωτών στο θέμα των φορολογικών αποδείξεων και γενικά των φορολογικών τους υποχρεώσεων.
- Στην εφαρμογή της πολιτικής των δύο μέτρων και δύο σταθμών σε όλα τα επίπεδα.
- Στη σπασμωδική αντίδραση της κοινής γνώμης, καθώς η ενημέρωση της είναι συνήθως σκόπιμα ελλιπής και βασίζεται σε μισές αλήθειες και ολόκληρα ψέματα. Τα περισσότερα Μ.Μ.Ε. είτε είναι φιλοκυβερνητικά, είτε λαϊκίζουν και υπεραπλουστεύουν ή διογκώνουν την κατάσταση.
- Στο μεγάλο ερώτημα που εγείρεται αναφορικά με την τύχη των τεράστιων κεφαλαίων του Ελληνικού Λαού που μέσω του Χρηματιστηρίου και της τότε διεφθαρμένης Οικονομικής Πολιτικής του ΠΑΣΟΚ, σκανδαλωδώς "καταλήστεψαν και καταχράστηκαν" οι περισσότερες μεσαίες και μεγάλες ιδιωτικές Ελληνικές Επιχειρήσεις τις οικονομίες των πολιτών.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ3. Άτυποι Λειτουργικοί Παράγοντες (Εγχώριας Προέλευσης)

- Μάλιστα αρκετές από τις παραπάνω επιχειρήσεις, εμφανίζονται σήμερα να έχουν τεράστια οικονομικά προβλήματα, να ζητούν δε και να πετυχαίνουν με διάφορες δικαιολογίες και απειλές φορολογική ανοχή επιβαρύνοντας ακόμα περισσότερο τον ήδη πολλαπλά επιβαρυμένο Έλληνα Φορολογούμενο.
- Στη διαχρονικά αναποτελεσματική λειτουργία του στενότερου και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Η αυταπόδεικτη αυτή παραδοχή έχει μια πολύ σωστή βάση. Όμως η ευθύνη σε έναν μεγάλο βαθμό της αναποτελεσματικής λειτουργίας του οφείλεται στις κυβερνητικές πολιτικές που τοποθετούν σκόπιμα σε καίριες θέσεις άτομα με μειωμένα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά για τους γνωστούς πολλούς και διαφόρους λόγους.
- Στην έλλειψη θεσμοθετημένου καθεστώτος για την έγκαιρη απόδοση από τα αρμόδια όργανα των κρατικών και ευρωπαϊκών επιδοτήσεων στους δικαιούχους, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σωρεία προβλημάτων και υπόνοιες για καταχρήσεις από τα όργανα αυτά.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ4. Άτυποι Λειτουργικοί Παράγοντες (Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Προέλευσης)

- Στην ανυπαρξία ενός Διεθνούς Νομικού Πλαισίου που θα προστατεύει τις χρηματιστηριακές αγορές και κυρίως τις ευπαθείς ή και επιρρεπείς σε οικονομικές κρίσεις χώρες από εγχώριους και διεθνείς κερδοσκόπους.
- Στο έλλειμμα αξιόπιστων διαδικασιών πρόβλεψης οικονομικών κρίσεων δεδομένου ότι για τα στελέχη των αρμόδιων οργάνων της Ε.Ε και των θεσμών αυτής η προοπτική κατάρρευσης του Euro φάνταζε σχεδόν απίθανη.
- Η σε ένα σημαντικό βαθμό αναποφασιστικότητα και στις καθυστερημένες διαδικασίες τόσο του Council of Economic and Financial Affairs (Ecofin) όσο και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στην απώλεια της "δυναμικής" των πακέτων διάσωσης αυξάνοντας το κόστος της παρέμβασης στα 110 δις. Euro για την Ελλάδα και στα 750 δις. Euro για το Ευρωσύστημα στο σύνολό του.
- Στην ανεύθυνη πολιτική της Ε.Ε η οποία επέτρεψε τη μετάσταση της ελληνικής οικονομικής κρίσης (όπου και πάλι εμπλέκονται οι διαχρονικά ανεύθυνες και εγκάθετες ελληνικές κυβερνήσεις) από μια περιφερειακή υπόθεση σε μια συστημική κρίση που απείλησε την ίδια την υπόσταση του Euro.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ4. Άτυποι Λειτουργικοί Παράγοντες (Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Προέλευσης)

- Στη μετέπειτα παραδοχή ότι η Ε.Ε. γνώριζε το πραγματικό έλλειμμα του προϋπολογισμού της Ελλάδας παρά την ανακοίνωση από την νεοεκλεγείσα ελληνική κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ τον Οκτώβριο του 2009, ότι το προβλεπόμενο έλλειμμα του προϋπολογισμού για το 2009 ήταν 12,7% του ΑΕΠ (αντί για το 5,1% που εμφάνιζαν οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με βάση τα αλλοιωμένα στοιχεία που απέστειλε σε αυτή η προηγούμενη κυβέρνηση της Ν.Δ την Άνοιξη του 2009).
- Για τους γνωστούς σήμερα λόγους, ένα χρόνο μετά, τον Απρίλιο του 2010, αποδείχτηκε σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της Eurostat ότι το ποσοστό ήταν ακόμη υψηλότερο (στο 13,6% του ΑΕΠ), γεγονός που επιβεβαιώνει τη σκοπιμότητα συγκάλυψης του ψέματος από την πλευρά της Ε.Ε.
- Το βασικό όμως ζήτημα είναι ότι οι επιπτώσεις των αποκαλύψεων αυτών από την πλευρά της Ε.Ε., είχαν σαν συνέπεια να θεωρηθεί αρχικά ότι ο σωστός τρόπος για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής ήταν να αφήσουν την Ελλάδα στο έλεος της τύχης της.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ4. Άτυποι Λειτουργικοί Παράγοντες (Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Προέλευσης)

- Στη μη έμπρακτη συνειδητοποίηση της λειτουργίας των μηχανισμών της Ε. Ε. για το καλό όλων των Κρατών-Μελών της και όχι επιλεκτικά για ορισμένα μόνο ισχυρά από αυτά, αφού η κρίση φαίνεται πως αργά ή γρήγορα ίσως αγγίξει και κάποια από αυτά και άρα θα πρέπει για την αποτελεσματική αντιμετώπισή της να κυριαρχεί μια συμπαγής στρατηγική και κοινό όραμα.
- Στα διάφορα προβλήματα που δημιουργούνται από τη μη δημόσια εκπεφρασμένη αλλά διεθνώς παραδεκτή διακαή επιθυμία των Ηνωμένων Πολιτειών, της με οποιοδήποτε τρόπο επανεισροής των τεραστίων αμερικανικών κεφαλαίων (περίπου 3 τρις Δολάρια) που απωλέσθηκαν τα τελευταία χρόνια από την ισχυροποίηση του Euro έναντι του Αμερικάνικου Δολαρίου, εξαιτίας των παγκόσμιων εξωτερικών ανισορροπιών στα αγαθά και τις υπηρεσίες που αντικατοπτρίζονται ως ροές κεφαλαίων, αναφορικά με το ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και το ισοζύγιο πληρωμών, και οι οποίες μέχρι το 2007 είχαν φθάσει ιστορικά σε ασυνήθιστες αναλογίες.

Η "ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ" ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Γ. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Γ4. Άτυποι Λειτουργικοί Παράγοντες (Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Προέλευσης)

- Έτσι από τις αρχές τη δεκαετίας του '90 χώρες όπως η Κίνα και η Γερμανία εμφάνιζαν χρόνο με τον χρόνο συνεχώς αυξημένα πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και στο ισοζύγιο πληρωμών, ενώ χώρες όπως οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ισπανία, εμφάνιζαν όλο και μεγαλύτερα ελλείμματα στα αντίστοιχα μεγέθη. Για να υπάρξει έτσι ανταγωνιστική ισορροπία, οι ελλειμματικές χώρες χρειάζονταν εισροές κεφαλαίων για να χρηματοδοτήσουν το έλλειμμά τους στα προϊόντα, στο εμπόριο και στον τομέα των υπηρεσιών, έστω και αν εξ' ανάγκης υποχρεώθηκαν για κάποιο χρονικό διάστημα να στοχεύσουν σε μια εσωτερική επέκταση και ανάπτυξη.
- Επειδή φαντάζει αρκετά δύσκολη η επανάκτηση των κεφαλαίων αυτών, η εναλλακτική στρατηγική των Ηνωμένων Πολιτειών φαίνεται να αποσκοπεί, και σε μεγάλο βαθμό το πέτυχε, στην εξασθένηση της Οικονομικής Ισχύος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της εμφάνισης έντονων οικονομικών και κοινωνικών κρίσεων στην ευάλωτη Πλευρά του Ευρωπαϊκού Νότου, δηλ. Πορτογαλία ,Ισπανία, Ελλάδα, και Ιταλία.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

- Η δημιουργία της αίσθησης της αναγκαιότητας της "κυβερνητικής-πολιτικής" αλλαγής (ριζικής ή μερικής) στην κατάλληλη χρονική στιγμή.
- Το σχεδιασμό και εφαρμογή νέων στρατηγικών μικροοικονομικής και μακροοικονομικής ανάπτυξης.
- Η υιοθέτηση ενός κατάλληλου μείγματος νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής και το συντονισμό αυτού σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο.
- Η υιοθέτηση ενός πνεύματος κοινωνικής συναίνεσης αναφορικά με το είδος και τους λόγους συγκεκριμένων και επιβαλλόμενων από το Δ.Ν.Τ και την Ε.Ε. μεταρρυθμίσεων που θα πρέπει να εφαρμοσθούν.
- Η δημιουργία ενός συμπαγούς "καθοδηγητικού συνασπισμού" με αυξημένα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά και εμπειρίες.
- Τη δημιουργία εξελιγμένων μηχανισμών συλλογής και επεξεργασίας πολυδιάστατων πληροφοριών από το ευρωπαϊκό και το διεθνές περιβάλλον.
- Η έγκαιρη ανάπτυξη και η σωστή μετάδοση του οράματος της συγκεκριμένης αλλαγής.
- Η εισαγωγή και ανάπτυξη της κατάλληλης οργανωτικής και λειτουργικής αναδιάρθρωσης του κράτους επί τη βάσει εξελιγμένων δομικών σχημάτων (πχ. Matrix Organization, Linking-Pin Organization, κλπ).

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ- (συνέχεια)

- Η εκχώρηση καινοτόμων αρμοδιοτήτων και ευθυνών στους εργαζόμενους για δράση σε πολλαπλά επίπεδα.
- Η καταγραφή και μετάδοση των βραχυπρόθεσμων αποτελεσμάτων - επιτευγμάτων της "κυβερνητικής-πολιτικής" αλλαγής.
- Έλεγχος της πορείας και της απόδοσης της διαδικασίας της αλλαγής αυτής.
- Συνεχής αξιολόγηση και μεταξιολόγηση των επιμέρους και συνολικών αποτελεσμάτων -επιτευγμάτων της αλλαγής.
- Η παγίωση των συγκεκριμένων ωφελειών και η παραγωγή ακόμα περισσότερων "κυβερνητικών-πολιτικών" δημιουργικών αλλαγών.
- Το σχεδιασμό και εφαρμογή νέων στρατηγικών οικονομικής ανάπτυξης, μέσω ενός νέου "αναπτυξιακού υποδείγματος" που θα στρέφεται προς την τεχνολογία, καινοτομία, ποιότητα και θα δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας.
- Η ενσωμάτωση των νέων μεθόδων της αλλαγής στη φιλοσοφία του κράτους, των οργανισμών και των επιχειρήσεων.
- Η στήριξη και ενίσχυση της εξωστρέφειας του κράτους, των οργανισμών και των επιχειρήσεων.
- Η απαίτηση για ανασχεδιασμό των εθνικών και ευρωπαϊκών οικονομικών υποστηρικτικών μηχανισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ (συνέχεια)

Πίνακας Σύνοψη των βασικών στοιχείων των συστημάτων

Συστατικά συστήματος	**Αρχή**
Ιεραρχική κατάταξη	Ένα σύστημα αποτελείται από μικρότερα υποσυστήματα και ενσωματώνεται σε μεγαλύτερα υπερσυστήματα.
Αλληλεξάρτηση	Τα συστατικά του συστήματος εξαρτώνται μεταξύ τους για αποτελεσματική λειτουργία.
Διαπερατότητα	Ένα σύστημα είναι ανοικτό στο περιβάλλον του και τα συστατικά του είναι ανοικτά το ένα προς το άλλο.
Διαδικασίες εισροής - παραγωγής - εκροής	**Αρχή**
Διαδικασίες ανταλλαγής	Οι διαδικασίες εισροής και εκροής απαιτούν ανταλλαγή μεταξύ του συστήματος και του περιβάλλοντος. Οι διαδικασίες παραγωγής απαιτούν ανταλλαγή μεταξύ των συστατικών μερών του συστήματος.
Διαδικασίες ανάδρασης	Ο έλεγχος του συστήματος διατηρείται μέσω της ανάδρασης. Η διορθωτική (αρνητική) ανάδραση χρησιμεύει για να κρατήσει ένα σύστημα σε σταθερή πορεία. Η ανάδραση ανάπτυξης (θετική) χρησιμεύει για να μεταμορφώσει ή να αλλάξει ένα σύστημα.

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Ιδιότητες συστήματος	**Αρχή**
Ολισμός	Λόγω της αλληλεξάρτησης των συστατικών του ένα σύστημα είναι κάτι περισσότερο από το άθροισμα των μερών του.
Ισοτέλεια	Λόγω της αλληλεξάρτησης των συστατικών του, υπάρχουν πολλαπλές διαδρομές προς οποιοδήποτε αποτέλεσμα του συστήματος.
Αρνητική εντροπία	Λόγω της ανοικτής φύσεώς του, ένα σύστημα έχει την ικανότητα να αποφεύγει τη φθορά και να ακμάζει.
Απαραίτητη διαφοροποίηση	Λόγω της ανοικτής φύσεώς του, ένα σύστημα θα έπρεπε να διατηρεί την εσωτερική συνθετότητα που είναι αναγκαία για να αντιμετωπίσει τη συνθετότητα του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Πίνακας Έκθεση των περιβαλλοντικών απειλών και δυνατοτήτων (ευκαιριών) της επιχείρησης.

Περιβαλλοντικός Τομέας	Ζητήματα (Θέματα)	Συντελεστής Βαρύτητας	Περιβαλλοντικές Απειλές	Επιμέρους Αποτέλεσμα	Στρατηγικοί Χειρισμοί της επιχείρησης	Περιβαλλοντικές Δυνατότητες (Ευκαιρίες)	Επιμέρους Αποτέλεσμα	Τελικό Αποτέλεσμα
			-5-4-3-2-1			+1+2+3+4+5		
Πολιτιστικός								
Τεχνολογικός								
Εκπαιδευτικός								
Πολιτικός								
Νομικός								
Δημογραφικός								
Κοινωνικός								
Οικονομικός								
		1,00	1,00					

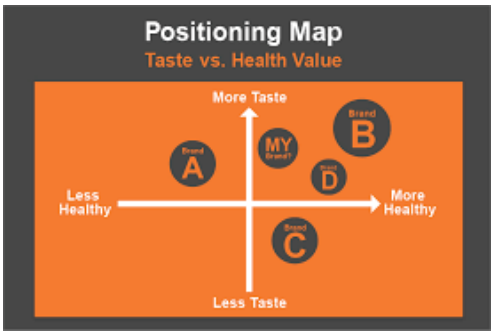
Positioning Map
Taste vs. Health Value
More Taste
Less Taste
Less Healthy
More Healthy
Brand A
MY Brand
Brand B
Brand C
Brand D

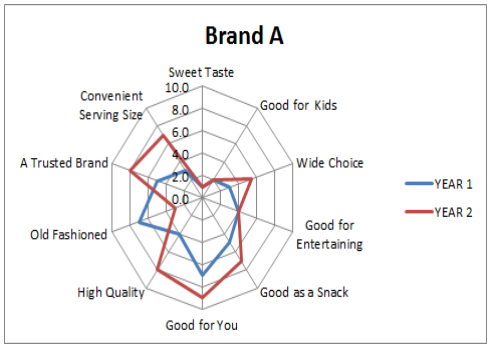
Brand A
Sweet Taste
Good for Kids
Wide Choice
Good for Entertaining
Good as a Snack
Good for You
High Quality
Old Fashioned
A Trusted Brand
Convenient Serving Size
10.0
8.0
6.0
4.0
2.0
0.0
YEAR 1
YEAR 2

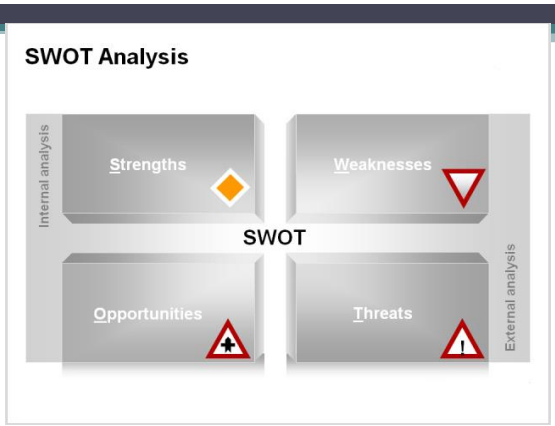
SWOT Analysis
Internal analysis
Strengths
Weaknesses
SWOT
Opportunities
Threats
External analysis

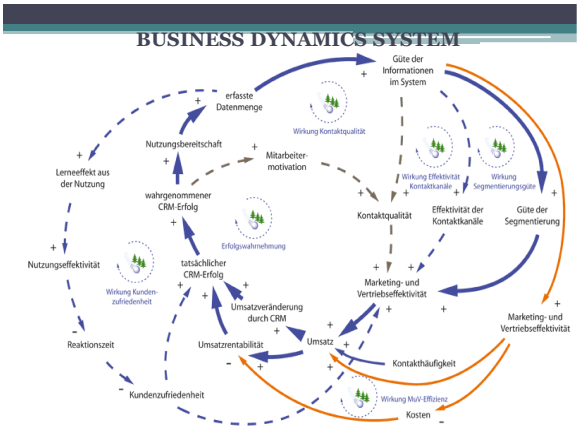
BUSINESS DYNAMICS SYSTEM
Güte der Informationen im System
erfasste Datenmenge
Wirkung Kontaktqualität
Nutzungsbereitschaft
Mitarbeiter-motivation
Lerneeffekt aus der Nutzung
wahrgenommener CRM-Erfolg
Wirkung Effektivität Kontaktkanäle
Wirkung Segmentierungsgüte
Kontaktqualität
Effektivität der Kontaktkanäle
Güte der Segmentierung
Erfolgswahrnehmung
Nutzungseffektivität
tatsächlicher CRM-Erfolg
Wirkung Kunden-zufriedenheit
Marketing- und Vertriebseffektivität
Umsatzveränderung durch CRM
Reaktionszeit
Umsatzrentabilität
Umsatz
Kontakthäufigkeit
Kundenzufriedenheit
Wirkung MuV-Effizienz
Kosten

SYSTEM DYNAMICS MODEL

- Το μοντέλο System Dynamics θα **συμβάλει** στην αποτελεσματικότερη **κατανόηση** της σύνθεσης και της συμπεριφοράς του πολύπλοκου συστήματος, αυτό δηλαδή της ελληνικής οικονομίας, καθώς επίσης και της μεταβολής αυτής, μέσω της **αξιοποίησης** ροών ανατροφοδότησης και βρόχων ανάδρασης.
- Η **μεθοδολογία** του System Dynamics αντιπροσωπεύεται αρχικά ως **διάγραμμα αιτιώδους βρόχου.** Το διάγραμμα αυτό είναι ένας απλός **δομικός χάρτης** του παραπάνω συστήματος με όλα τα συστατικά του μέρη - στοιχεία και τις μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Σε αυτό εμφανίζονται **δύο μορφές βρόχων (κύκλων) ανάδρασης**. Ο **βρόχος θετικής ενίσχυσης** και **ο βρόχος αρνητικού οπλισμού ή εξισορρόπησης.** Και οι δύο μορφές βρόχων δρουν ταυτόχρονα, σε διαφορετικές συνήθως χρονικές στιγμές και συχνά με διαφορετικές δυνάμεις και ένταση (δυναμική).
- Τα αποτελέσματά του μπορούν να συνεισφέρουν στη λήψη **κατάλληλων αποφάσεων** αναφορικά με την ανάδειξη και ανάπτυξη των **"κρίσιμων"** λειτουργικών παραγόντων και των απαραίτητων πρωτοβουλιών που θα **οδηγήσουν** στη βελτίωση της ελληνικής οικονομίας και ουσιαστικά στην άμβλυνση ή ακόμα και ουσιαστική αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και των πολυδιάστατων συνεπειών αυτής.

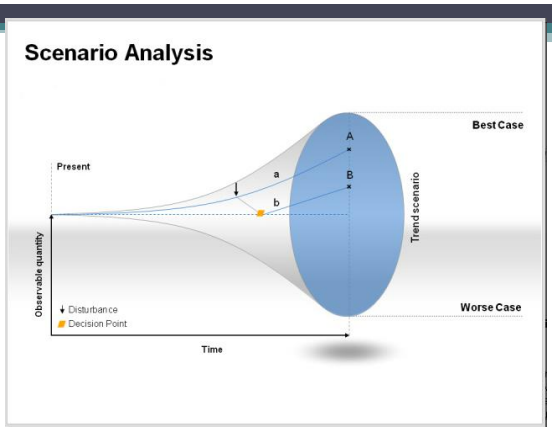

SCENARIO PLANNING- SCENARIO ANALYSIS

- Ο προγραμματισμός των σεναρίων, που **ονομάζεται επίσης** σκέψη σεναρίων ή ανάλυση σεναρίων, είναι μια **μέθοδος** στρατηγικού σχεδιασμού που χρησιμοποιούν ορισμένοι οργανισμοί ή οικονομίες για να κάνουν ευέλικτα μακροπρόθεσμα σχέδια.
- Η αρχική λογική της μεθόδου ήταν ότι μια ομάδα αναλυτών θα δημιουργούσε **παιχνίδια προσομοίωσης** για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής. Η μέθοδος συνδύαζε γνωστά γεγονότα και πληροφορίες για το παρελθόν, το παρόν, αλλά και το μέλλον, όπως δημογραφικά, γεωγραφικά, στρατιωτικά, πολιτικά, βιομηχανικά, οικονομικά, κλπ, με βασικές κινητήριες δυνάμεις που εντοπίζονται στις δημογραφικές, κοινωνικές, τεχνολογικές, οικονομικές, πολιτιστικές, νομικές, πολιτικές και λοιπές περιβαλλοντικές τάσεις και προοπτικές.
- Ο προγραμματισμός των σεναρίων συνήθως περιλαμβάνει πτυχές των συστημάτων που **σκέπτονται**, συγκεκριμένα την αναγνώριση ότι πολλοί παράγοντες μπορούν να συνδυαστούν με πολύπλοκους τρόπους και να δημιουργήσουν κάποιες εκπληκτικές μελλοντικές εξελίξεις.
- Η μέθοδος επιτρέπει επίσης τη **συμπερίληψη** παραγόντων που είναι δύσκολο να **επισημοποιηθούν,** όπως νέες πολιτικές για το μέλλον, βαθιές μεταβολές στις ανθρώπινες αξίες, πρωτοφανείς κανονισμούς ή εφευρέσεις-καινοτομίες, κλπ.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΔΟΜΗ	ΜΗΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ (ΟΡΓΑΝΩΣΗ)
Σχήμα	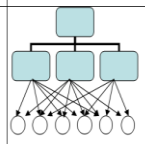	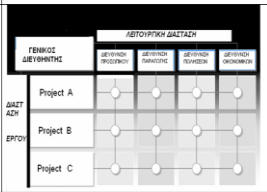
Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα	• Μεγάλη εξειδίκευση και μάλιστα στα μεσαία ιεραρχικά στρώματα • Πολύπλευρος καταμερισμός έργου • Μεσαίο επίπεδο λειτουργικής διάρθρωσης • Πυκνό επικοινωνιακό δίκτυο • Αυξημένο έργο των μεσαίων και κατώτερων στελεχών • Αισθητή η κυριαρχία ιεραρχικής σκέψης	• Η μορφή της δομής αποτελείται από δυο διαστάσεις: τη λειτουργική διάσταση και τη διάσταση έργου(project) • Ισότιμη αξιολόγηση των δύο διαστάσεων της • Μεσαίο επίπεδο λειτουργικής διάθρωσης • Η Παραγωγή του έργου βασίζεται σε πολλά τμήματα
Στυλ Διοίκησης	Συνεργατικό αλλά και με γραφειοκρατικά στοιχεία	Συνεργατικό

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΔΟΜΗ	ΜΗΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ
Πλεονεκτήματα	• Στα λειτουργικά τμήματα μπορεί να συσσωρευτεί βαθιά τεχνική γνώση • Είναι απλή και ευέλικτη • Δυνατότητα συχνής επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των τμημάτων • Ελάφρυνση έργου της διοίκησης • Πολύπλευρες αλλά σύντομες γραμμές επικοινωνίας • Γνωστική ικανότητα αντικειμένου σημαντικότερη από την ιεραρχία • Συναγωνισμός μεταξύ των τμημάτων • Απόκτηση πολλών εμπειριών • Λειτουργική κανότητα σπουδαιότερη από την ιεραρχική θέση	• Εύκολη προσαρμογή της δομής της στις ανάγκες του έργου • Γρήγορη απόκριση στις ανάγκες των πελατών • Ευκρινή σημεία και μεγέθη ευθύνης • Ταχεία και εντατική επικοινωνία μεταξύ τμημάτων και εξοικονόμηση χρόνου • Σαφής καθορισμός αρμοδιοτήτων • Μεγάλη εξειδίκευση με έμφαση ιδιαιτέρα στις ομάδες έργου • Μικρή ιεραρχική διάσταση ανάμεσα στα τμήματα • Καταιγισμός ιδεών στην επίλυση προβλημάτων • Συνεχής υποστήριξη των διαφόρων έργων από τα λειτουργικά τμήματα • Παροχή σημαντικών εμπειριών και στα λειτουργικά τμήματα χάρη στην άμεση επικοινωνία των τμημάτων • Οι θεσμοθετημένες συγκρούσεις ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και τον γόνιμο ανταγωνισμό • Υψηλός βαθμός προσαρμοστικότητας στις αλλαγές του περιβάλλοντος • Μέσα σε περιβάλλοντα πολλαπλών ιδιοτήτων , οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε ένα ευρύτερο φάσμα προβληματισμών
Μειονεκτήματα	• Πολυπλοκότητα συντονισμού και λήψης κοινών αποφάσεων • Δεν υπάρχει μοναδικός υπεύθυνος καθώς το αντικείμενο του έργου μετακινείται από την μια λειτουργία η τμήμα στο άλλο	• Πυροδότηση προστριβών λόγω της υπεροπτικής αντίληψης των υπευθύνων των έργων • Υψηλό κόστος λόγων του πλήθους των • εξειδικευμένων ατόμων στις ομάδες έργου • Αυξημένες ανάγκες σε εξειδικευμένο προσωπικό • Κίνδυνος κακών συμββασμών

	• Παρεμπόδιση στην κοινοποίηση σημαντικών πληροφοριών • Λήψη εντολών από πλέον του ενός προϊσταμένους για ένα υφιστάμενο • Ασαφής η απόδοση του έργου κάθε ομάδας • Σύγχυση αρμοδιοτήτων και ευθυνών κάθε τμήματος λόγω πολύπλοκων σχέσεων • Έντονος ανταγωνισμός και πρόκληση συγκρούσεων • Εμφανίζονται πολλές ανεπίσημες γραμμές επικοινωνίας • Δίνεται συνήθως προτεραιότητα στις εσωτερικές εργασίες που αφορούν τα τμήματα, έναντι των εργασιών που αφορούν το έργο ή τα έργα • Μυωπική και όχι συνολική θεώρηση των πραγμάτων	• Χρονικές καθυστερείς των διαδικασιών λήψης των αποφάσεων • Δημιουργείται έλλειψη υψηλής αίσθησης δέσμευσης από πλευράς εργαζομένων • Κίνδυνος απώλειας θέσης όταν λήξη η περίοδος απόσπασης του προσωπικού στα διαφορά έργα • Τα λειτουργικά τμήματα δεν είναι διατεθειμένα να δώσουν τους καλυτέρους υπαλλήλους τους στα διαφορά έργα
Οργανωτικό Περιβάλλον	• Σταθερό οργανωτικό περιβάλλον • Σταθερή (συγκεκριμένη)θέση της επιχείρησης στο επιχειρηματικό-ανταγωνιστικό περιβάλλον • Εύκολα προβλέψιμο μέλλον	• Ευέλικτο οργανωτικό περιβάλλον • Ευμετάβλητη θέση της επιχείρησης στο επιχειρηματικό ανταγωνιστικό περιβάλλον • Δύσκολα προβλέψιμο μέλλον • Ασταθές εργασιακό περιβάλλον

Λύκειο Μουζακίου: Η Θεσσαλία κατά την Αρχαιότητα

Η Θεσσαλία κατά την Αρχαιότητα

Μάθημα

Δημιουργική Εργασία στο Μάθημα της Ιστορίας

Μαθήτριες Α’ Γενικού Λυκείου Μουζακίου

Ειρήνη Στεργιούλη -Ξανθή Διαμάντη - Ελένη Πατούλια

Συντονίστρια: Καθηγήτρια Βάσω Ταρασλιά

Μικρό 8-λεπτο Βίντεο:
Η Θεσσαλία κατά την Αρχαιότητα

https://www.youtube.com/watch?v=Brkpv6T8DjE

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς και Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών, σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας

Ελληνική και ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική, από τον 20ο στον 21ο αιώνα.

Δρ. Χρ. Ζιώγας

Ελληνική Εξωτερική Πολιτική

Στη μεταπολεμική Ελλάδα τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής υπέστησαν δύο ειδών περιορισμούς:

Πρώτον η ψυχροπολεμική αντιπαράθεση Δύσης - Ανατολής (ΗΠΑ-ΕΣΣΔ).

Δεύτερον το μετεμφυλιακό πολιτικό σκηνικό απέκλειε κάθε δυνατότητα ευρύτερης συναίνεσης μεταξύ των κυρίαρχων κομματικών-ιδεολογικών χώρων.

Κατά την **μεταπολίτευση** επαναπροσδιορίστηκαν οι βασικές επιλογές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής η οποία εμφάνισε σημάδια χειραφέτησης.

Οι κύριοι στόχοι της ήταν:
η ένταξη στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες,
η πολιτική επίλυση του Κυπριακού και
η αποτροπή του τουρκικού αναθεωρητισμού.

Σταδιακά από τα μέσα της δεκαετίας του ’90 και εντεύθεν τα ζητήματα εξωτερικής προσεγγίστηκαν μονομερώς στα πλαίσια της περαιτέρω ενσωμάτωσης της Ελλάδας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Υπό αυτό το πρίσμα ο “εξευρωπαϊσμός” της Τουρκίας αποτέλεσε τη βασική κατευθυντήρια αντίληψη της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής.

Μεταψυχροπολεμική περίοδος. 1η φάση 1991-2001

Η κατάρρευση Σοβιετικής Ενώσεως οδήγησαν σε νέα κατανομή ισχύος τόσο στο παγκόσμιο όσο και στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Το διεθνές σύστημα βρέθηκε σε μεταβατικό στάδιο που χαρακτηρίζεται από:

α) την κυρίαρχη πολιτικοστρατιωτική θέση των ΗΠΑ ,

β) τον περιορισμό της Ρωσίας σε περιφερειακό ρόλο, και

γ) την ενίσχυση του ρόλου και της θέσεως της Κίνας, της Ιαπωνίας και της Γερμανίας.

- Στο ευρωπαϊκό υποσύστημα η γερμανική ενοποίηση, που υλοποιήθηκε χωρίς την αρχική συμφωνία της Γαλλίας και της Βρετανίας, ανέτρεψε τη μεταπολεμική κατανομή ισχύος υπέρ της Γερμανίας.
- Η Γαλλία και η Βρετανία δρομολόγησαν τις πολιτικές τους έτσι ώστε να ελέγξουν την ισχυροποιημένη Γερμανία. Το Λονδίνο, κυρίως, μέσω του ΝΑΤΟ, το Παρίσι, κυρίως, μέσω της ΕΕ.
- Η γερμανική ηγεσία, φοβούμενή πιθανές αντιγερμανικές συσπειρώσεις, συναίνεσε στις εν λόγω επιλογές.

5

Οι ΗΠΑ εκμεταλλευόμενες τη νέα κατανομή ισχύος και τις ενδοευρωπαϊκές έριδες κατόρθωσε:

α) την παρεμπόδιση της διαδικασίας πολιτικής ολοκλήρωση της Ευρώπης,

β) τη διεύρυνση της επιρροής των ΗΠΑ, μέσω του ΝΑΤΟ, στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη,
και
γ) την ειρηνική αποδοχή εκ μέρους της Ρωσίας του νέου status

Η αμερικανική παρουσία εξισορρόπησε, και εξισορροπεί, την αναβαθμισμένη θέση της Γερμανίας

6

2η φάση 2002-σήμερα

Ενδοατλαντικές κρίσεις

•Ο πόλεμος εναντίον του Ιράκ τον Μάρτιο του 2003 δίχασε την ατλαντική και ευρωπαϊκή κοινότητα:
ΗΠΑ, Βρεταννία, Ιταλία και Ισπανία «Ατλαντιστές»
Γερμανία, Γαλλία, Βέλγιο κτλ « Ευρωπαϊστές».

•Ο πόλεμος Ρωσίας - Γεωργίας το 2008 ανέδειξε τις αποκλίνουσες συμπεριφορές μεταξύ των δυτικών εταίρων και το μέγεθος του γεωπολιτικού διακυβεύματος.

7

- Οι παρούσες κρίσεις στη Συρία και την Ουκρανία εμπεριέχουν περισσότερο το στοιχείο της συνεννόησης μεταξύ των δυτικών και ευρωπαϊκών κρατών.
- Ο ρωσικός παράγοντας επηρεάζει ξανά τις ευρωατλαντικές σχέσεις, στο βαθμό που αποκτήσει ηγεμονικά χαρακτηριστικά, δεν θα αποτελεί ιστορικά ένα πρωτόγνωρο στοιχείο .
- Οι χώρες μελή της Ανατολικής Ευρώπης , λόγω ρωσικής απειλής, δίδουν έμφαση στο ατλαντικό πυλώνα ισχύος.

8

3.Τρέχοντα ζητήματα

α) στρατηγικές συγκλίσεις και αποκλίσεις στον ατλαντικό χώρο.
β) ο οικονομικός παράγων
γ) ο ενισχυμένος ρόλος της Γερμανίας
δ) το Brexit
ε) η γαλλική αποδυνάμωση
στ) το ζήτημα των πολιτικών ταυτοτήτων

α) στρατηγικές συγκλίσεις:

- Έλεγχος κατανομής ισχύος στον ευρωπαϊκό χώρο
- αναβάθμιση θέσης και ρόλου της Ρωσσίας
- Καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας
- Δημιουργία μιας φιλελεύθερης διεθνούς τάξης(σε περιστολή)

Στρατηγικές αποκλίσεις:

- Αξίωση στρατηγικής χειραφέτησης ευρωπαϊκών κρατών (Γερμανία – Γάλλια)
- Οικονομικός ανταγωνισμός
- Αδυναμία της ΕΕ να υλοποιησει την ΚΕΠΠΑ
- Ενδοευρωπαικές κρίσεις

β) ο οικονομικός παράγοντας:

- Δεν λειτούργησε μονοσήμαντα συνεργασιακά όπως θεώρησαν οι θιασώτες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
- Διευρυνόμενος οικονομικός ανταγωνισμός με ΗΠΑ
- Πολλή σημαντική η οικονομική αλληλεξάρτηση εντός της ΕΕ και του ευρωατλαντικού χώρου
- Μετατόπιση του κέντρου βάρους του διεθνούς οικονομικού συστήματος από τον Ατλαντικό στον Ειρηνικό
- Νομισματικός ανταγωνισμός

γ) ο ενισχυμένος ρόλος της Γερμανίας

- Πιο ισορροπείς σχέσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες
- Διασφάλιση των συμφερόντων τους στην Ανατολική Ευρώπη εμβαθύνοντας, τουλάχιστον μέχρι την πρόσφατη κρίση στην Ουκρανία, τη συνεργασία με τη Ρωσία.
- Η ΟΝΕ δημιούργησε έναν ενιαίο οικονομικό χώρο αντίστοιχο της οικονομικής δυναμικής του Βερολίνου.
- Η οικονομική κρίση επέφερε αυξημένες υποχρεώσεις σχετικά που μέχρι τώρα δεν εκπλήρωσε.
- Αποτροπή αντιγερμανικών συσπειρώσεων: ευρωπαϊκός χαρακτήρα της Γερμανίας και όχι «γερμανική» Ευρώπη.

δ) το Brexit

- σημαντικότατο πλήγμα για την διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
- Αποδέσμευση ΗΒ από ευρωπαϊκές υποχρεώσεις
- Ενίσχυση της Γερμανίας
- Πιθανή επαναφορά των ενδο-ευρωπαϊκών σχέσεων σε διακρατικό επίπεδο (Power politics;)
- Μερική αποδυνάμωση «ατλαντιστών» στα πλαίσια της ΚΕΠΠΑ

13

ε) η γαλλική αποδυνάμωση

- Συνέχηση στρατηγικής ελέγχου της Γερμανίας μέσω της διαδικασίας ευρωπαϊκής ενοποίησης
- επάνοδο της Γαλλίας στο στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ (2008) σκοπός η ενίσχυση της θέσης της στον ευρωατλαντικό χώρο . Ενεργή συμμετοχή σε επιχειρήσεις (Λιβύη , Συρία)
- Προσπαθείς εξισορρόπησης ενδο-ευρωπαϊκά της Γερμανίας.
- Έμφαση στις διακυβερνητικές επιλογές έναντι των υπερεθνικών

14

στ) το ζήτημα των πολιτικών ταυτοτήτων

Η εξέλιξη της διαφαινόμενης πολιτικής διάστασης στην Γηραιά Ήπειρο

Ο εν λόγω διαφορισμός τέμνει οριζοντίως και καθέτως την ΕΕ˙ οριζόντια ως ένα αντισυστημικό, μη –φιλελεύθερο και αντιδημοκρατικό ρεύμα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και κάθετα, εφ΄όσον τα συγκεκριμένα κόμματα αποτελούν, είτε μειοψηφικές μεν υπολογίσιμες δε τάσεις, είτε συνιστούν ήδη κυβερνητικές πλειοψηφίες σε ορισμένες χώρες, εντείνουν τις μεταξύ των κρατών αποκλίσεις.

Δυο λανθασμένες υποθέσεις για τη φύση της ΕΕ:

Οι ελληνικές κυβερνήσεις και εν γένει η κυρίαρχη αντίληψη στο δημόσιο χώρο, κυρίως από το 1996 και μετά, θεωρούσαν και έπρατταν ως η πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης να βρίσκεται στο τελικό στάδια πραγματοποίησής της.

Την τελευταία πενταετία υιοθετήθηκαν διεθνιστικές θέσεις πως οι λαοί της Ευρώπης θα ανατρέψουν την όντως δημοκρατικά ελλιπής και αλυσιτελή ευρωπαϊκή δομή για να δρομολογηθεί μια φιλολαϊκή και διεθνιστική ευρωπαϊκή τάξη.

Συμπερασματικά

- η θέση της Ελλάδος. βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του δυτικού κόσμου λόγω κοινωνικά προσδιορισμένων σκοπών και συμφερόντων
- Η συμμετοχή στην ΕΕ, παρ' όλες τις τωρινές δυσχερείς αναβαθμίζει καίρια την θέση της και του συντελεστές ισχύος της.
- Πρόβλημα η μη πραγματιστική προσέγγιση του ενοποιητικού εγχειρήματος. Να αντιμετωπίζουμε την ΕΕ όπως είναι και όχι όπως θα θέλαμε να είναι.
- Η συμμετοχή μας στην ΟΝΕ, λόγω χαμηλότερης ανταγωνιστικότητος της ελληνικής οικονομίας, είχε πολύ μεγάλο κόστος.

17

- Χρήση δυνατοτήτων που προσφέρει η ΚΕΠΠΑ και ΚΠΑΑ. Ό,τι δεν μπορούμε να επιτύχουμε στο ΝΑΤΟ λόγω τουρκικού veto να επιδιώξουμε να το υλοποιήσουμε στ πλαίσια της ΚΕΠΠΑ.
- Η αποσταθεροποιηση της ευρύτερης περιοχής και η αναθεωρητική και αντιδυτική καθεστωτική μετεξέλιξη της Τουρκίας αναβαθμίζει τον ρόλο της χώρος στους ευρωατλαντικούς σχεδιασμούς.
- Η συμμετοχή στους δυτικούς πολιτκο-στρατιωτικούς οργανισμούς παρά το κόστος εξακολουθεί να παρέχει σημαντικότατα οφέλη για την Ελλάδα.

18

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

19

Χρήστος Ζιώγας: Η ελληνική ευρωπαϊκή και εξωτερική πολιτική από τον 20ό στον 21ο αιώνα

Ημερίδα: *«Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς και Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών, σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας»*

συνδιοργανωμένης από το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών και τον Σύνδεσμο Αποφοίτων Σχολής Ικάρων, στη Λάρισα την 30 Μαρτίου 2019

Ελληνική και ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική, από τον 20ο στον 21ο αιώνα.

Δρ. Χρ. Ζιώγας

Ελληνική Εξωτερική Πολιτική

Στην μεταπολεμική Ελλάδα τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής υπέστησαν δύο ειδών περιορισμούς. Πρώτον στα πλαίσια της ψυχροπολεμικής αντιπαράθεσης Δύσης - Ανατολής (ΗΠΑ-ΕΣΣΔ) η ελληνική πολιτική όφειλε να συνυπολογίζει ως ιεραρχικά σημαντικότερα τα ευρύτερα συμφέροντα της δυτικής συμμαχίας εν σχέσει με τις στοχοθεσίες της και δεύτερον το μετεμφυλιακό πολιτικό σκηνικό απέκλειε κάθε δυνατότητα ευρύτερης συναίνεσης μεταξύ των κυρίαρχων κομματικών-ιδεολογικών χώρων υπονομεύοντας την επίτευξη των εθνικών στόχων. Φυσικά οι εγγενείς αδυναμίες να καθορίσουμε αυτόνομα και να εξυπηρετήσουμε αποφασιστικά τις εθνικές μας επιδιώξεις είχε αρνητικά αποτελέσματα για τη χώρα με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το κυπριακό ζήτημα.

Κατά την μεταπολίτευση, αρχής γενομένης τη διετία 1974-76, επαναπροσδιορίστηκαν οι βασικές επιλογές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής η οποία εμφάνισε σημάδια χειραφέτησης. Οι κύριοι στόχοι της ήταν: η ένταξη στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, η πολιτική επίλυση του Κυπριακού και η αποτροπή του τουρκικού αναθεωρητισμού. Κυρίαρχες μορφές της περιόδου ήταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και ο Ανδρέας Παπανδρέου. Ο εκδημοκρατισμός της πολιτικής ζωής δημιούργησε ευνοϊκότερες προϋποθέσεις ομοθυμίας στην εξωτερική πολιτική. Η αποχώρηση της Ελλάδας από το στρατιωτικό σκέλος της Ατλαντικής Συμμαχίας (ΝΑΤΟ), αν και στρατηγικά ήταν λανθασμένη, βοήθησε στην τότε συγκυρία, σε συνδυασμό με τη νομιμοποίηση του ΚΚΕ και τη λαοφιλή αντιδυτική ρητορική του ΠΑΣΟΚ, να επέλθει μια ελάχιστη συγκατάνευση, παράμετρος κρίσιμη τόσο για το εσωτερικό, όσο και το εξωτερικό.

Ο συνεχώς εντεινόμενος τουρκικός αναθεωρητισμός αντιμετωπίστηκε μέσω ενός συγκερασμού αποτρεπτικής και χειραφετημένης, από τη Δύση, στρατηγικής και προσέγγισης της Άγκυρας επί τη βάσει των αρχών του διεθνούς δικαίου. Σχετικά με το Κυπριακό ζήτημα δόθηκε έμφαση στην πολιτική επίλυση του ζητήματος παρέχοντας όμως η Αθήνα σαφείς εγγυήσεις για την εδαφική ακεραιότητα του ελεύθερου νοτίου τμήματος της Μεγαλονήσου. Η ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας στοιχειοθετήθηκε πολύ υψηλά ως προτεραιότητα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής έτσι ώστε να ενταχθεί σε ένα ακόμη δυτικό θεσμό και ταυτόχρονα να καταστεί λιγότερο εξαρτημένη από τις ΗΠΑ. Οι υφεσιακές συνθήκες που επικράτησαν στο διεθνές σύστημα, μεταξύ των δύο πόλων, ΗΠΑ και ΕΣΣΔ, στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του ’70 έδωσαν στην ελληνική ηγεσία τη δυνατότητα μιας πιο αυτόνομης εξωτερικής πολιτικής, χαρακτηριστικό παράδειγμα το «άνοιγμα»

της τότε κυβέρνησης προς τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Διαπιστώνουμε επομένως πως κατά την μεταπολίτευση και λόγω του βεβαρημένου μεταπολεμικού παρελθόντος, όπου τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής εξέπεσαν στο πεδίο της ιδεολογικής αντιπαράθεσης του εσωτερικού πολιτικού περιβάλλοντος, επετεύχθη ένας ελάχιστος παρανομαστής συναίνεσης. Σταδιακά και αρχής γενομένης από τα μέσα της δεκαετίας του ’90 και εντεύθεν τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής είτε απουσίαζαν από το δημόσιο διάλογο είτε προσεγγίστηκαν μονομερώς στα πλαίσια της περαιτέρω ενσωμάτωσης της Ελλάδας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Βεβαίως η θέση της Ελλάδος βρίσκεται εντός της Ένωσης και του δυτικού κόσμου κυρίως λόγω εσωτερικών κοινωνικά προσδιορισμένων σκοπών και συμφερόντων κι όχι ιδεοληψιών διαφόρων αποχρώσεων. Οι φιλοευρωπαϊκές ψευδαισθήσεις της προηγούμενης εικοσαετίας πως η νομισματική ενοποίηση θα οδηγούσε γραμμικά στην πολιτική ολοκλήρωση η οποία θα μας επέλυε σε μόνιμη βάση ζητήματα ασφάλειας και ευημερίας φαίνεται να παραχωρούν τη θέση τους σε διεθνιστικές ψευδαισθήσεις πως οι λαοί της Ευρώπης θα ανατρέψουν την όντως δημοκρατικά ελλιπής και αλυσιτελή, για σημαντικό αριθμό κρατών, ευρωπαϊκή δομή για να δρομολογηθεί μια φιλολαϊκή και διεθνιστική, ευρωπαϊκή τάξη. Η ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική έχει όντως δυσλειτουργίες, προβλήματα άνισης ανάπτυξης και δημοκρατικό έλλειμμα ιδιαίτερα στα μη διακυβερνητικά όργανά της. Η μεταρρύθμισή της όμως πέραν του σημείου που αναιρεί τη φύση της, που είναι αυτή που είναι, δεν είναι επιθυμητή για ένα σημαντικό αριθμό κρατών και των λαών τους που φυσικά δεν περιμένουν άλλους να τους πουν τι είναι καλό και τι όχι για τους ίδιους. Η διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης δεν είναι ανεξάρτητη της κατανομής ισχύος μεταξύ των κρατών –μελών της ιδιαίτερα όταν οι μεταρρυθμίσεις αξιώνονται από τα λιγότερο ισχυρά κράτη και οι αποφάσεις χρειάζονται ομοφωνία.

Ευρωπαϊκή Πολιτική

Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος αποτέλεσε την αρχή του τέλους της ευρωπαϊκής κυριαρχίας στο διεθνές σύστημα, η οποία ξεκίνησε τον 15ο αιώνα και τερματίστηκε με το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Η σταδιακή αποδόμηση των αποικιακών καθεστώτων από τη δεκαετία του΄50 επέφερε το τέλος των αυτοκρατοριών του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γαλλίας ενισχύοντας έτι περαιτέρω τον κρατοκεντρικό χαρακτήρα των διεθνών σχέσεων και αναδιαμορφώνοντας την πλανητική ιεραρχία ισχύος.

Τα κράτη - μέλη της Ένωσης στην παρούσα κρίση «διαπραγματεύονται» την ανακατανομή του μειούμενου μεριδίου τους στο διεθνοποιημένο οικονομικό σύστημα. Οι αναδυόμενοι οικονομικοί και πολιτικοί πόλοι διευρύνουν συνεχώς το ποσοστό τους στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας και πλούτου και μη συμμεριζόμενοι τις ευρωπαϊκές κοινωνικές «ευαισθησίες» ανταγωνίζονται εντονότερα και τα πλέον παραγωγικά ευρωπαϊκά κράτη. Η Γερμανία αναμφίβολα αποτελεί την πιο ανταγωνιστική οικονομία που λόγω και μεγέθους αξιώνει ένα ενεργότερο ρόλο εντός της ΕΕ. Η δομή και η λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) διευκολύνει κυρίως τις γερμανικές βλέψεις για υψηλή απασχόληση στην οικονομία της μέσω αυξημένων εξαγωγών εκτός αλλά και εντός της Ευρωζώνης. Ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός των 145 δις € δεν επαρκεί για να αναδιανείμει πόρους εντός της ΕΕ και να διατηρήσει το βιοτικό επίπεδο των κοινωνιών αμβλύνοντας τις μεταξύ τους αποκλίσεις. Ο έντονος οικονομικός ανταγωνισμός έξωθεν, παρεμποδίζει μεγαλύτερες αναδιανομές και κοινές πολιτικές έσωθεν, διότι τα πιο παραγωγικά κράτη επανεπενδύουν κατά προτεραιότητα τα πλεονάσματά τους με τρόπο και σε τομείς ώστε να

διατηρήσουν τη θέση τους στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας και όχι να διευρύνουν ή να οικοδομήσουν κοινές ευρωπαϊκές δράσεις.

Στην παρούσα συγκυρία η ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπη με μία σειρά, εσωτερικής και εξωτερικής υφής, κρίσεων που επηρεάζουν αρνητικά την όλη διαδικασία ολοκλήρωσης. Αναντίρρητα μια πιθανή ενδο-ευρωπαϊκή αντιπαλότητα, που τείνει να σχηματοποιηθεί μεταξύ του «πλεονασματικού» και πιο προστατευμένου, από τις προσφυγικές ροές, Βορρά και του «ελλειμματικού» και πιο άμεσα θιγόμενου από τις περιφερειακές κρίσεις, Νότου θα επιδεινώσει το ήδη προβληματικό και λιμνάζον συσσωματικό εγχείρημα. Η ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική εμφανίζει όντως δυσλειτουργίες, προβλήματα άνισης ανάπτυξης και δημοκρατικό έλλειμμα, ιδιαίτερα στα μη διακυβερνητικά όργανά της. Η μεταρρύθμισή της όμως πέραν του σημείου που αναιρεί την φύση της, που είναι αυτή που είναι, δεν είναι επιθυμητή για ένα σημαντικό αριθμό κρατών και των λαών τους που φυσικά δεν περιμένουν άλλους να τους πουν τί είναι καλό και τί όχι για τους ίδιους. Αναμφίβολα και στον αντίποδα όλων όσοι, θεωρούσαν και έπρατταν, ως οι πολιτικές ισχύος να ήταν ανοίκειες προς το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, κατανοούν πλέον ότι η διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης δεν είναι ανεξάρτητη της κατανομής ισχύος μεταξύ των κρατών–μελών της˙ ιδιαίτερα δε, όταν οι μεταρρυθμίσεις αξιώνονται από τα λιγότερα ισχυρά ή πιο ευάλωτα, στην τωρινή περίσταση, κράτη και σε θεσμικό επίπεδο οι αποφάσεις χρειάζονται ομοφωνία.

Ο δυτικός κόσμος όπως και η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με μια σειρά ζητημάτων η διαχείριση των οποίων θα καθορίσει και τη μορφή που θα έχει τα επόμενα χρόνια. Οι αντιλήψεις αρκετών πως ο υπόλοιπος κόσμος θα συμμερίζεται την αυτοκατανόηση των δυτικών έχει παρέλθει ιδίως όσο φθίνει η θέση της στον παγκόσμιο καταμερισμό ισχύος, κατάσταση που επηρεάζει και τις μεταξύ τους σχέσεις. Η μετατόπιση του κέντρου βάρους του διεθνούς συστήματος από τον Ατλαντικό στον Ειρηνικό και την Ασία, δεν σηματοδοτεί αυτομάτως και τον μετριασμό των ανταγωνισμών άρα και των απειλών. Το να μην βρίσκεσαι στο επίκεντρο των ηγεμονικών ανταγωνισμών, αυτή η παράμετρος αφορά τα ευρωπαϊκά κράτη, δεν σου εξασφαλίζει τη σταθερότητα πιθανόν να συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο.

Η διαδικασία ευρωπαϊκής συσσωμάτωσης δρομολογήθηκε λόγω αδυναμίας των κρατών της Γηραιάς Ηπείρου κι όχι ως ένδειξη ισχύος. Ήταν ένας τρόπος να διαχειριστούν οι ευρωπαϊκοί λαοί τη φθίνουσα πορεία τους στο ιστορικό γίγνεσθαι. Όσο τα εν λόγω κράτη υποστασιώναν τους βασικούς δρώντες του διεθνούς συστήματος απολάμβαναν αυτάρεσκα το σημαίνοντα ρόλο τους και οι μεταξύ τους ανταγωνισμοί καθόριζαν την τάξη ή την αταξία σε παγκόσμια κλίμακα. Μπορεί, λοιπόν, οι ενδοευρωπαϊκές έριδες να έχουν χάσει την κοσμοϊστορική τους σημασία, όπως διατύπωσε ο Παναγιώτης Κονδύλης, εξακολουθούν όμως, ισχνότερες και μετασχηματιζόμενες στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πραγματικότητας καθώς και προσαρμοσμένες στο μέτρο πλέον που τις αναλογούν εντός του δυτικού κόσμου και των πλανητικών συσχετισμών, να συντελούν στη διαμόρφωση και να καθορίσουν την τύχη της διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Αν η ΕΕ δεν κατορθώσει να διαχειριστεί από κοινού και αποδεκτά την απομείωση του ρόλο της στο διεθνές σύστημα και συνεχιστεί η ασύμμετρη φθίνουσα πορεία, για κάποια κράτη-μέλη, θα εμφανιστούν φυγόκεντρες τάσεις που θα αποδομήσουν το όλο εγχείρημα. Οι ευρωπαϊκές φιλονικίες, ακόμη κι αν δεν προκαλούν στους τρίτους αντίστοιχο «τρόμο» όπως στο παρελθόν, αν δεν αποτραπούν θα λειτουργήσουν επιβαρυντικά και για την ούτως ή άλλως προβληματική περιφερειακή σταθερότητα.

Ημερίδα: *«Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς και Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών, σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας»*

συνδιοργανωμένης από το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών και τον Σύνδεσμο Αποφοίτων Σχολής Ικάρων, στη Λάρισα την 30 Μαρτίου 2019

Ελληνική και ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική, από τον 20ο στον 21ο αιώνα.

Δρ. Χρ. Ζιώγας

Ελληνική Εξωτερική Πολιτική

Στην μεταπολεμική Ελλάδα τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής υπέστησαν δύο ειδών περιορισμούς. Πρώτον στα πλαίσια της ψυχροπολεμικής αντιπαράθεσης Δύσης - Ανατολής (ΗΠΑ-ΕΣΣΔ) η ελληνική πολιτική όφειλε να συνυπολογίζει ως ιεραρχικά σημαντικότερα τα ευρύτερα συμφέροντα της δυτικής συμμαχίας εν σχέσει με τις στοχοθεσίες της και δεύτερον το μετεμφυλιακό πολιτικό σκηνικό απέκλειε κάθε δυνατότητα ευρύτερης συναίνεσης μεταξύ των κυρίαρχων κομματικών-ιδεολογικών χώρων υπονομεύοντας την επίτευξη των εθνικών στόχων. Φυσικά οι εγγενείς αδυναμίες να καθορίσουμε αυτόνομα και να εξυπηρετήσουμε αποφασιστικά τις εθνικές μας επιδιώξεις είχε αρνητικά αποτελέσματα για τη χώρα με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το κυπριακό ζήτημα.

Κατά την μεταπολίτευση, αρχής γενομένης τη διετία 1974-76, επαναπροσδιορίστηκαν οι βασικές επιλογές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής η οποία εμφάνισε σημάδια χειραφέτησης. Οι κύριοι στόχοι της ήταν: η ένταξη στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, η πολιτική επίλυση του Κυπριακού και η αποτροπή του τουρκικού αναθεωρητισμού. Κυρίαρχες μορφές της περιόδου ήταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και ο Ανδρέας Παπανδρέου. Ο εκδημοκρατισμός της πολιτικής ζωής δημιούργησε ευνοϊκότερες προϋποθέσεις ομοθυμίας στην εξωτερική πολιτική. Η αποχώρηση της Ελλάδας από το στρατιωτικό σκέλος της Ατλαντικής Συμμαχίας (ΝΑΤΟ), αν και στρατηγικά ήταν λανθασμένη, βοήθησε στην τότε συγκυρία, σε συνδυασμό με τη νομιμοποίηση του ΚΚΕ και τη λαοφιλή αντιδυτική ρητορική του ΠΑΣΟΚ, να επέλθει μια ελάχιστη συγκατάνευση, παράμετρος κρίσιμη τόσο για το εσωτερικό, όσο και το εξωτερικό.

Ο συνεχώς εντεινόμενος τουρκικός αναθεωρητισμός αντιμετωπίστηκε μέσω ενός συγκερασμού αποτρεπτικής και χειραφετημένης, από τη Δύση, στρατηγικής και προσέγγισης της Άγκυρας επί τη βάσει των αρχών του διεθνούς δικαίου. Σχετικά με το Κυπριακό ζήτημα δόθηκε έμφαση στην πολιτική επίλυση του ζητήματος παρέχοντας όμως η Αθήνα σαφείς εγγυήσεις για την εδαφική ακεραιότητα του ελεύθερου νοτίου τμήματος της Μεγαλονήσου. Η ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας στοιχειοθετήθηκε πολύ υψηλά ως προτεραιότητα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής έτσι ώστε να ενταχθεί σε ένα ακόμη δυτικό θεσμό και ταυτόχρονα να καταστεί λιγότερο εξαρτημένη από τις ΗΠΑ. Οι υφεσιακές συνθήκες που επικράτησαν στο διεθνές σύστημα, μεταξύ των δύο πόλων, ΗΠΑ και ΕΣΣΔ, στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του ’70 έδωσαν στην ελληνική ηγεσία τη δυνατότητα μιας πιο αυτόνομης εξωτερικής πολιτικής, χαρακτηριστικό παράδειγμα το «άνοιγμα» της τότε κυβέρνησης

προς τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Διαπιστώνουμε επομένως πως κατά την μεταπολίτευση και λόγω του βεβαρημένου μεταπολεμικού παρελθόντος, όπου τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής εξέπεσαν στο πεδίο της ιδεολογικής αντιπαράθεσης του εσωτερικού πολιτικού περιβάλλοντος, επετεύχθη ένας ελάχιστος παρανομαστής συναίνεσης. Σταδιακά και αρχής γενομένης από τα μέσα της δεκαετίας του ’90 και εντεύθεν τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής είτε απουσίαζαν από το δημόσιο διάλογο είτε προσεγγίστηκαν μονομερώς στα πλαίσια της περαιτέρω ενσωμάτωσης της Ελλάδας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Βεβαίως η θέση της Ελλάδος βρίσκεται εντός της Ένωσης και του δυτικού κόσμου κυρίως λόγω εσωτερικών κοινωνικά προσδιορισμένων σκοπών και συμφερόντων κι όχι ιδεοληψιών διαφόρων αποχρώσεων. Οι φιλοευρωπαϊκές ψευδαισθήσεις της προηγούμενης εικοσαετίας πως η νομισματική ενοποίηση θα οδηγούσε γραμμικά στην πολιτική ολοκλήρωση η οποία θα μας επέλυε σε μόνιμη βάση ζητήματα ασφάλειας και ευημερίας φαίνεται να παραχωρούν τη θέση τους σε διεθνιστικές ψευδαισθήσεις πως οι λαοί της Ευρώπης θα ανατρέψουν την όντως δημοκρατικά ελλιπής και αλυσιτελή, για σημαντικό αριθμό κρατών, ευρωπαϊκή δομή για να δρομολογηθεί μια φιλολαϊκή και διεθνιστική, ευρωπαϊκή τάξη. Η ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική έχει όντως δυσλειτουργίες, προβλήματα άνισης ανάπτυξης και δημοκρατικό έλλειμμα ιδιαίτερα στα μη διακυβερνητικά όργανά της. Η μεταρρύθμισή της όμως πέραν του σημείου που αναιρεί τη φύση της, που είναι αυτή που είναι, δεν είναι επιθυμητή για ένα σημαντικό αριθμό κρατών και των λαών τους που φυσικά δεν περιμένουν άλλους να τους πουν τι είναι καλό και τι όχι για τους ίδιους. Η διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης δεν είναι ανεξάρτητη της κατανομής ισχύος μεταξύ των κρατών –μελών της ιδιαίτερα όταν οι μεταρρυθμίσεις αξιώνονται από τα λιγότερο ισχυρά κράτη και οι αποφάσεις χρειάζονται ομοφωνία.

Ευρωπαϊκή Πολιτική

Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος αποτέλεσε την αρχή του τέλους της ευρωπαϊκής κυριαρχίας στο διεθνές σύστημα, η οποία ξεκίνησε τον 15ο αιώνα και τερματίστηκε με το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Η σταδιακή αποδόμηση των αποικιακών καθεστώτων από τη δεκαετία του΄50 επέφερε το τέλος των αυτοκρατοριών του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γαλλίας ενισχύοντας έτι περαιτέρω τον κρατοκεντρικό χαρακτήρα των διεθνών σχέσεων και αναδιαμορφώνοντας την πλανητική ιεραρχία ισχύος.

Τα κράτη - μέλη της Ένωσης στην παρούσα κρίση «διαπραγματεύονται» την ανακατανομή του μειούμενου μεριδίου τους στο διεθνοποιημένο οικονομικό σύστημα. Οι αναδυόμενοι οικονομικοί και πολιτικοί πόλοι διευρύνουν συνεχώς το ποσοστό τους στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας και πλούτου και μη συμμεριζόμενοι τις ευρωπαϊκές κοινωνικές «ευαισθησίες» ανταγωνίζονται εντονότερα και τα πλέον παραγωγικά ευρωπαϊκά κράτη. Η Γερμανία αναμφίβολα αποτελεί την πιο ανταγωνιστική οικονομία που λόγω και μεγέθους αξιώνει ένα ενεργότερο ρόλο εντός της ΕΕ. Η δομή και η λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) διευκολύνει κυρίως τις γερμανικές βλέψεις για υψηλή απασχόληση στην οικονομία της μέσω αυξημένων εξαγωγών εκτός αλλά και εντός της Ευρωζώνης. Ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός των 145 δις € δεν επαρκεί για να αναδιανείμει πόρους εντός της ΕΕ και να διατηρήσει το βιοτικό επίπεδο των κοινωνιών αμβλύνοντας τις μεταξύ τους αποκλίσεις. Ο έντονος οικονομικός ανταγωνισμός έξωθεν, παρεμποδίζει μεγαλύτερες αναδιανομές και κοινές πολιτικές έσωθεν, διότι τα πιο παραγωγικά κράτη επανεπενδύουν κατά προτεραιότητα τα πλεονάσματά τους με τρόπο και σε τομείς ώστε να διατηρήσουν τη θέση τους στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας και όχι να διευρύνουν ή να οικοδομήσουν κοινές ευρωπαϊκές δράσεις.

Στην παρούσα συγκυρία η ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπη με μία σειρά, εσωτερικής και εξωτερικής υφής, κρίσεων που επηρεάζουν αρνητικά την όλη διαδικασία ολοκλήρωσης. Αναντίρρητα μια πιθανή ενδο-ευρωπαϊκή αντιπαλότητα, που τείνει να σχηματοποιηθεί μεταξύ του «πλεονασματικού» και πιο προστατευμένου, από τις προσφυγικές ροές, Βορρά και του «ελλειμματικού» και πιο άμεσα θιγόμενου από τις περιφερειακές κρίσεις, Νότου θα επιδεινώσει το ήδη προβληματικό και λιμνάζον συσσωματικό εγχείρημα. Η ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική εμφανίζει όντως δυσλειτουργίες, προβλήματα άνισης ανάπτυξης και δημοκρατικό έλλειμμα, ιδιαίτερα στα μη διακυβερνητικά όργανά της. Η μεταρρύθμισή της όμως πέραν του σημείου που αναιρεί την φύση της, που είναι αυτή που είναι, δεν είναι επιθυμητή για ένα σημαντικό αριθμό κρατών και των λαών τους που φυσικά δεν περιμένουν άλλους να τους πουν τί είναι καλό και τί όχι για τους ίδιους. Αναμφίβολα και στον αντίποδα όλων όσοι, θεωρούσαν και έπρατταν, ως οι πολιτικές ισχύος να ήταν ανοίκειες προς το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, κατανοούν πλέον ότι η διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης δεν είναι ανεξάρτητη της κατανομής ισχύος μεταξύ των κρατών–μελών της˙ ιδιαίτερα δε, όταν οι μεταρρυθμίσεις αξιώνονται από τα λιγότερα ισχυρά ή πιο ευάλωτα, στην τωρινή περίσταση, κράτη και σε θεσμικό επίπεδο οι αποφάσεις χρειάζονται ομοφωνία.

Ο δυτικός κόσμος όπως και η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με μια σειρά ζητημάτων η διαχείριση των οποίων θα καθορίσει και τη μορφή που θα έχει τα επόμενα χρόνια. Οι αντιλήψεις αρκετών πως ο υπόλοιπος κόσμος θα συμμερίζεται την αυτοκατανόηση των δυτικών έχει παρέλθει ιδίως όσο φθίνει η θέση της στον παγκόσμιο καταμερισμό ισχύος, κατάσταση που επηρεάζει και τις μεταξύ τους σχέσεις. Η μετατόπιση του κέντρου βάρους του διεθνούς συστήματος από τον Ατλαντικό στον Ειρηνικό και την Ασία, δεν σηματοδοτεί αυτομάτως και τον μετριασμό των ανταγωνισμών άρα και των απειλών. Το να μην βρίσκεσαι στο επίκεντρο των ηγεμονικών ανταγωνισμών, αυτή η παράμετρος αφορά τα ευρωπαϊκά κράτη, δεν σου εξασφαλίζει τη σταθερότητα πιθανόν να συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο.

Η διαδικασία ευρωπαϊκής συσσωμάτωσης δρομολογήθηκε λόγω αδυναμίας των κρατών της Γηραιάς Ηπείρου κι όχι ως ένδειξη ισχύος. Ήταν ένας τρόπος να διαχειριστούν οι ευρωπαϊκοί λαοί τη φθίνουσα πορεία τους στο ιστορικό γίγνεσθαι. Όσο τα εν λόγω κράτη υποστασιώναν τους βασικούς δρώντες του διεθνούς συστήματος απολάμβαναν αυτάρεσκα το σημαίνοντα ρόλο τους και οι μεταξύ τους ανταγωνισμοί καθόριζαν την τάξη ή την αταξία σε παγκόσμια κλίμακα. Μπορεί, λοιπόν, οι ενδοευρωπαϊκές έριδες να έχουν χάσει την κοσμοϊστορική τους σημασία, όπως διατύπωσε ο Παναγιώτης Κονδύλης, εξακολουθούν όμως, ισχνότερες και μετασχηματιζόμενες στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πραγματικότητας καθώς και προσαρμοσμένες στο μέτρο πλέον που τις αναλογούν εντός του δυτικού κόσμου και των πλανητικών συσχετισμών, να συντελούν στη διαμόρφωση και να καθορίσουν την τύχη της διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Αν η ΕΕ δεν κατορθώσει να διαχειριστεί από κοινού και αποδεκτά την απομείωση του ρόλο της στο διεθνές σύστημα και συνεχιστεί η ασύμμετρη φθίνουσα πορεία, για κάποια κράτη-μέλη, θα εμφανιστούν φυγόκεντρες τάσεις που θα αποδομήσουν το όλο εγχείρημα. Οι ευρωπαϊκές φιλονικίες, ακόμη κι αν δεν προκαλούν στους τρίτους αντίστοιχο «τρόμο» όπως στο παρελθόν, αν δεν αποτραπούν θα λειτουργήσουν επιβαρυντικά και για την ούτως ή άλλως προβληματική περιφερειακή σταθερότητα.

Νικόλαος Κοντογιάννης: Η Εταιρεία Apella SA και οι Επενδύσεις στη Θεσσαλία

APELLA SA

AVIATION PRODUCTS - SERVICES

www.apella.gr

Agenda

- Introduction to Apella
  - Who we are, what we do!
- Commercial Aviation & MRO Market
  - Identifying the Landscape
  - Identifying the Opportunity
- Why is Apella in a position to capitalize?
  - Proposed Facility Layouts / capabilities
  - Heavy Maintenance
  - Painting
  - Dismantling
- Questions

Overview

- **APELLA** is an aviation Maintenance Repair & Overhaul (MRO) organization, EASA Part-145 certified since **1998**, located less than **3** km from the **Athens Int'l Airport**, occupying a **2,500** m² facility.

- **APELLA** provides:
  - On-Aircraft services (structural repairs, welding, painting, NDT)
  - On-Site and In-House airframe component assembly
  - In-House maintenance of aviation components (wheels, brakes, batteries, DC generators and starters, and pressurized bottles including military missile cooling tanks)
  - Manufacturing of special tooling, docking systems, scaffolding
  - Engineering support

- **APELLA's** workforce averages more than **25** years of work experience in the aviation industry.

More than 100 a/c supported continuously throughout
Europe, Middle East, and N. Africa

Customers

Defense

Hellenic Armed Forces

Hellenic Aerospace Industry

Airlines

Facilities

Wheels
Brakes
Batteries & Generators
Non-Destructive Testing (NDT)
Spares / Logistics
Structural, Machining, Welding

Certifications

- Maintenance Organization *Certification* under EASA Part-145. (Reg.# EL.145.032)
- Aerospace *Quality Management System* AS9100D
- Quality Assurance *Operation* under ISO 9001:2018
- Technical Personnel *Certification-Qualification* under EASA Part-66
- NDT/Technical Personnel *Certification-Qualification* EN 4179 & Greek Legislation FEK B' 799/2002
- TIG - Welding/Technical Personnel *Certification-Qualification* under AWS D17.1:2001
- MIRTEC Quality Approval for *Operation* of Periodic Inspection of Gas Cylinders for Use on Aircrafts

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
APPROVAL CERTIFICATE
EL.145.032

CERTIFICATE OF APPROVAL
This is to certify that the Quality Management System of:
APELLA S.A.
101, Christou Mpeka, Spata
190 04, Athens
Greece
has been approved by Lloyd's Register Quality Assurance Limited, Coventry, UK, to the following Quality Management System Standards:
AS 9100C
(technically equivalent to EN 9100:2009)
ISO 9001:2008
This certification has been performed in accordance with the requirements of EN 9104-001:2013
The Quality Management System is applicable to:
Manufacturing of aviation products to client specification and provision of maintenance services for own products.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ
CERTIFICATE
ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΥΛΙΝΔΡΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΓΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ
QUALITY SYSTEM APPROVAL FOR OPERATION OF PERIODIC INSPECTION OF GAS CYLINDERS FOR USE ON AIRCRAFTS

Currently developing compliance with AS9110 (Aerospace Maintenance QMS Standard), ISO 18001 (OHSAS), and FAA Part-145

Wheels & Brakes

- Our main workshop has been operating since 1998, is the only one in Greece, and one of the busiest in southeastern Europe.
- Fully qualified/certified personnel using the Original Equipment Manufacturer (OEM) Component Maintenance Manuals (CMM) can perform:
  - repair, overhaul, and modifications on more than 300 wheel part numbers and 80 brake part numbers
  - repair, overhaul, and modifications on an average of **25+ wheels per day** and 2 brakes per day
  - spare parts inventory management of more than 2,000 part numbers using continuously updated logistics software
- **Wheels & Brakes** workshop services all the Hellenic airlines including Olympic Air and Aegean Airlines which are covered by Cost-Per-Aircraft-Landing (CPAL) contracts.

Non-Destructive Testing (NDT)

- APELLA's **NDT** capabilities are supervised by a **Level 3** inspector certified with International Standards, EN4179/NAS410, and ASNT-ACCP Professional Level 3.

- Principal NDT methods (Visual Inspection, Magnetic Particle Inspection, Fluorescent Penetrant Inspection, Eddy Current Inspection, and Ultrasonic Inspection) based on National, International & Customer standards/specifications are offered either in our specialist in-house laboratories or on-site, as appropriate.

- Our **Level 2** inspectors are also performing VT, UT, ET, MT, and PT inspections.

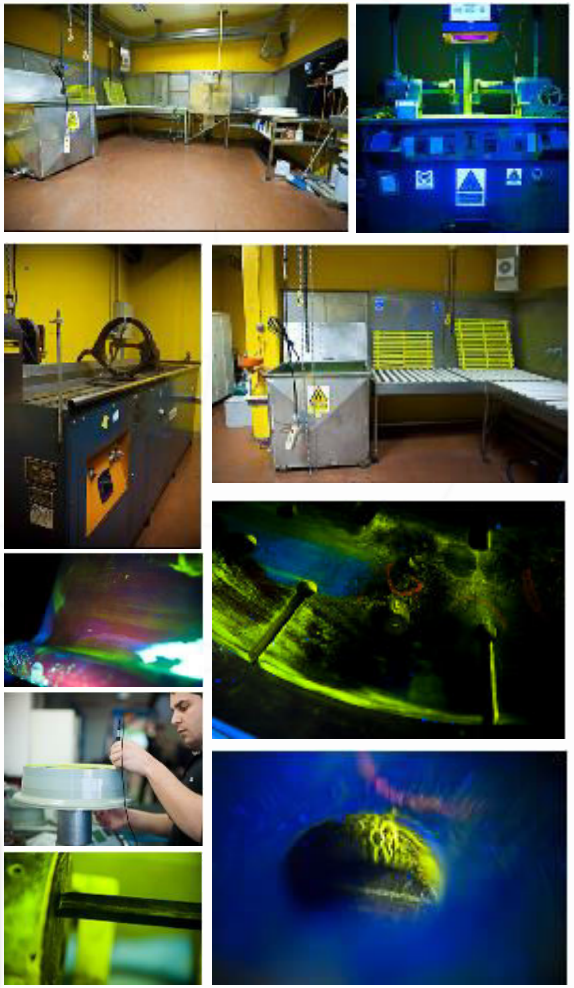

We offer on-site Non-Destructive Inspections
WORLDWIDE

ET per ASTM E 1004 & MIL-STD-1537C **MT** per ASTM E 1444 & 709 **PT** per ASTM E 165 & E 1417
UT per ASTM E 114, E 317, & E 587 **VT** per ASTM E 177

APELLA is a DC Starter/Generator Authorized Repair Station

SAFRAN Power UK SAFRAN Power USA

Certificate of Approval

of

Apella SA

at

101 Christou Mpeka Street, Greece

as an

AUTHORIZED REPAIR STATION

The Quality Management System at the above address having been found to comply with the requirements of Safran Power, is approved for the Commodity described in the Letter of Approval.

Issued by: Usman Haq

For and on behalf of:
Safran Power UK Ltd
Pitstone Green, Bucks, UK

Expires: July 2014

This certificate is the property of Safran Power and is to be returned upon formal request

Lifecycle Maintenance Procedures:

- Disassembly, Rinsing, and Chemical Cleaning
- Coil Core Balancing
- Dielectric Testing
- Spare Parts Replacement
- Assembly
- Final Inspection with TESTFUCHS Testing Rig and fully documented results

APELLA's capability is certified by OEM: Safran Power Systems

APELLA is a TMU-72 Approved Repair Center (ARC)

Diehl + Raytheon
Missile Systeme

CERTIFICATE

for

APELLA S.A.

as

Approved Repair Centre

for

Coolant Pressure Tank TMU-72

- Recertification
- Repair and Maintenance
- Filling

A successful FAQ has been performed during the training session from 16. – 18.3.2010 and an Audit was performed successfully in accordance with DRM Doc.No. 10/0001/-/100318, dtd. 8.4.2010.

Spata, 12.4.2010

Harald Schaaf,
Quality Manager, DRM
Diehl + Raytheon
Missile Systeme
Alte Nußdorfer Str. 19
88662 Überlingen

Karl Hoog, V
Quality Manager, DBD

TMU-72 Lifecycle Maintenance Procedures:

- Hydrostatic Test @8500psi & Re-Certification
- Disassembly and Cleaning
- Machining Rework to -B/B configuration
- Spare Parts Replacement
- Refilling

APELLA's capability is certified by OEM: Diehl-Retrofit Missile Systeme GmbH

Aircraft Painting Services

- Our teams are structured to operate independently in-house and on-site using proven Project Management practices to provide **cost-effective**, **high quality** and **on-time** aircraft painting services.

- Based on our well-established OEM network, our teams have access to unparalleled technical support and quality products from the best OEMs in the business.

- As the exclusive painting services subcontractor of the **Hellenic Aerospace Industry** (HAI), our teams are responsible for supporting all **Hellenic Air Force** (HAF) aircraft as well as the output of the Manufacturing and Maintenance plants of HAI.

Total Service Solutions

Coatings **Sealants** **Transparencies**

** Shown work performed at HAI facilities at Tanagra, Greece

Structural Repairs & Mods

- Our Structural Shop has been designed with high flexibility and **mobility** in mind in order to provide **in-house** and **on-site** structural repair expertise at a moment's notice.
- Experienced personnel can provide quality sheet metal solutions (on both military and commercial aircraft) such us:
  - Structural Repair Manual (SRM) repairs
  - Crash damage and emergency repairs
  - Service Bulletin (SB), Airframer's or Operator's Engineering Order application
  - On-Site assessments and Engineering services
  - NDT checks with a variety of portable equipment
- Developed to perform sheet metal work in-house and on-site.

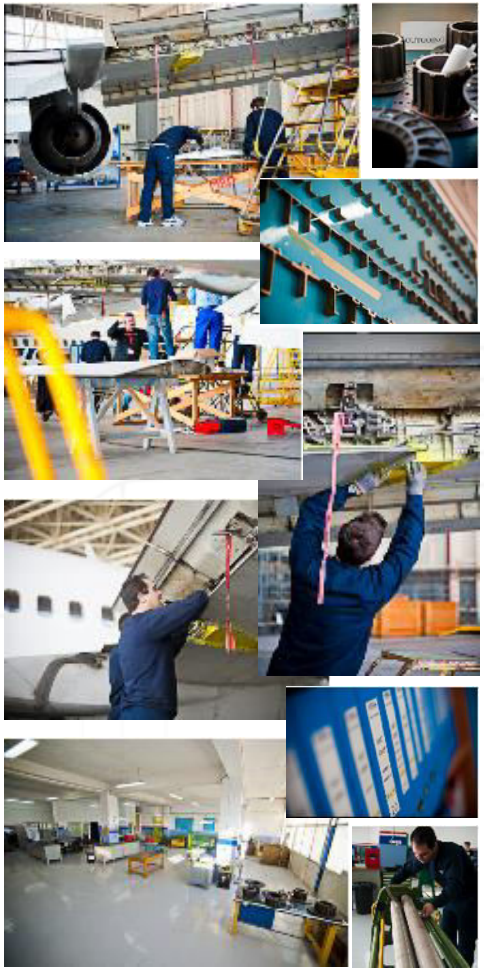

Cost-Effective + High-Quality + On-Time

Airframe Component Assembly

- Our teams are structured to operate independently in-house and on-site using proven Project Management practices to provide **cost-effective**, **high quality** and **on-time** airframe assembly services.

- Experienced personnel having more than **25 years of experience** in the field can provide detailed engineering services for structural works and upgrades on numerous military platforms such as the C-27J Spartan, C-130 Hercules and F-16 Fighting Falcon.

- Continuous monitoring of project execution metrics ensure rapid learning curves and ever-improving delivery times under strict adherence to our Quality Management System.

Cost-Effective + High-Quality + On-Time

** Shown work performed at HAI facilities at Tanagra, Greece

Commercial Aviation Landscape

Increased Globalization + Economic Growth + Improved Route Network & Service

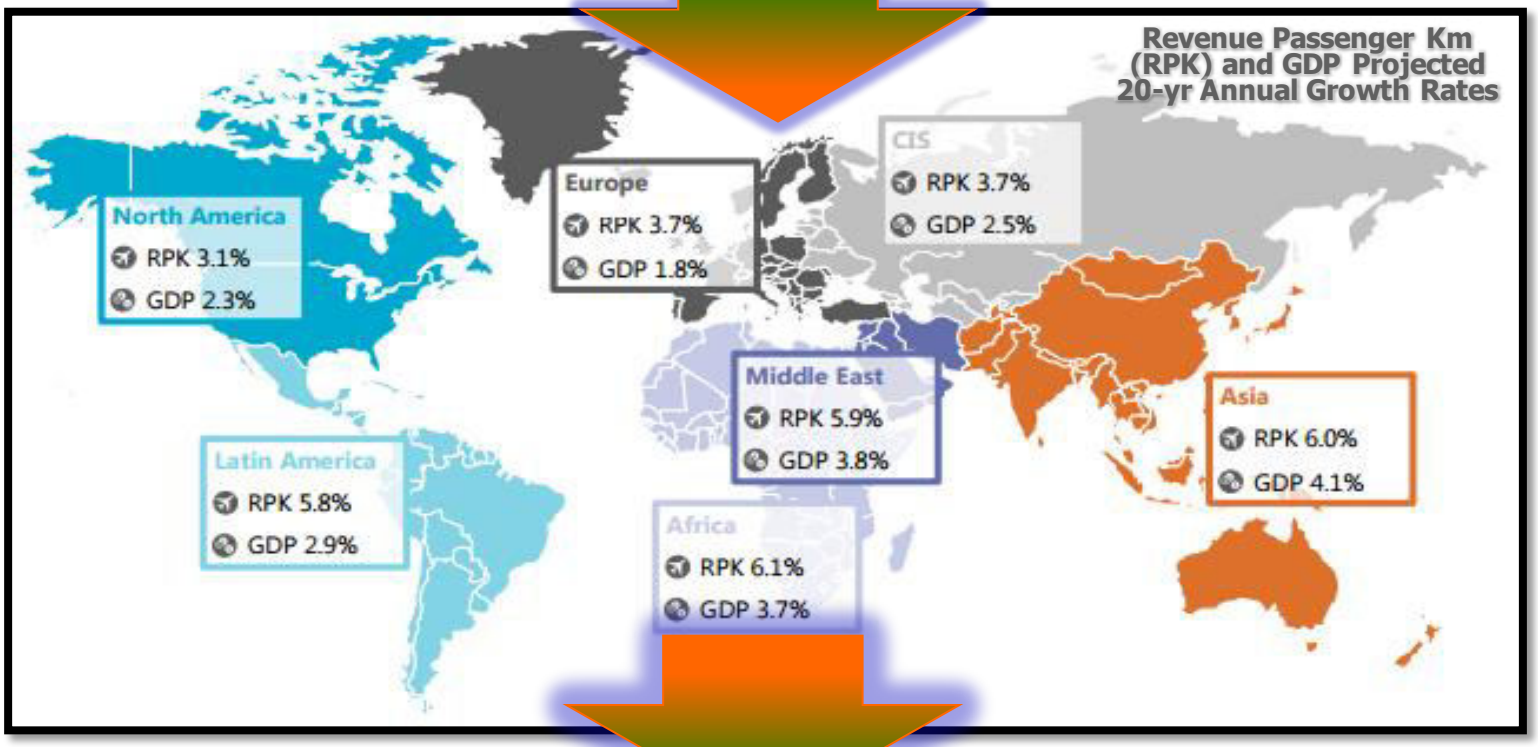

Source: Boeing

OEM Supply ← Aircraft Demand → MRO Support

10-yr Aircraft Fleet Size Projections

REGION	AFRICA	MIDDLE EAST	ASIA PACIFIC	CHINA	INDIA	LATIN AMERICA	NORTH AMERICA	EASTERN EUROPE	WESTERN EUROPE	WORLD
2017 Fleet										
Narrow-body	447	516	1,981	2,316	346	1,066	3,917	716	3,027	14,332
Wide-body	167	709	1,304	328	52	157	1,188	117	978	5,000
Regional jet	143	74	213	111	5	292	1,855	180	492	3,365
Turboprop	294	23	648	0	46	263	714	131	552	2,671
Total	**1,051**	**1,322**	**4,146**	**2,755**	**449**	**1,778**	**7,674**	**1,144**	**5,049**	**25,368**
2027 Fleet										
Narrow-body	618	841	3,546	5,452	831	1,571	4,960	890	4,419	23,128
Wide-body	277	1,325	1,772	705	102	343	1,434	121	1,342	7,421
Regional Jet	45	28	237	315	60	200	1,444	74	364	2,767
Turboprop	164	69	730	23	73	182	457	47	447	2,192
Total	**1,104**	**2,263**	**6,285**	**6,495**	**1,066**	**2,296**	**8,295**	**1,132**	**6,572**	**35,508**

Source: Oliver Wyman Research

Customer Cost Breakdown

Low profit margin is driving users towards **aggressive cost savings**

Increasing labor costs are driving towards **more efficient workforce** and **outsourcing**

Maintenance and ownership costs are driving users towards:
(a) Locating MROs offering **high quality** results & **low TATs**
(b) **Re-fleeting** when in the right financial environment

Opportunity for agile MRO @ strategic location

Our Competitive Advantages

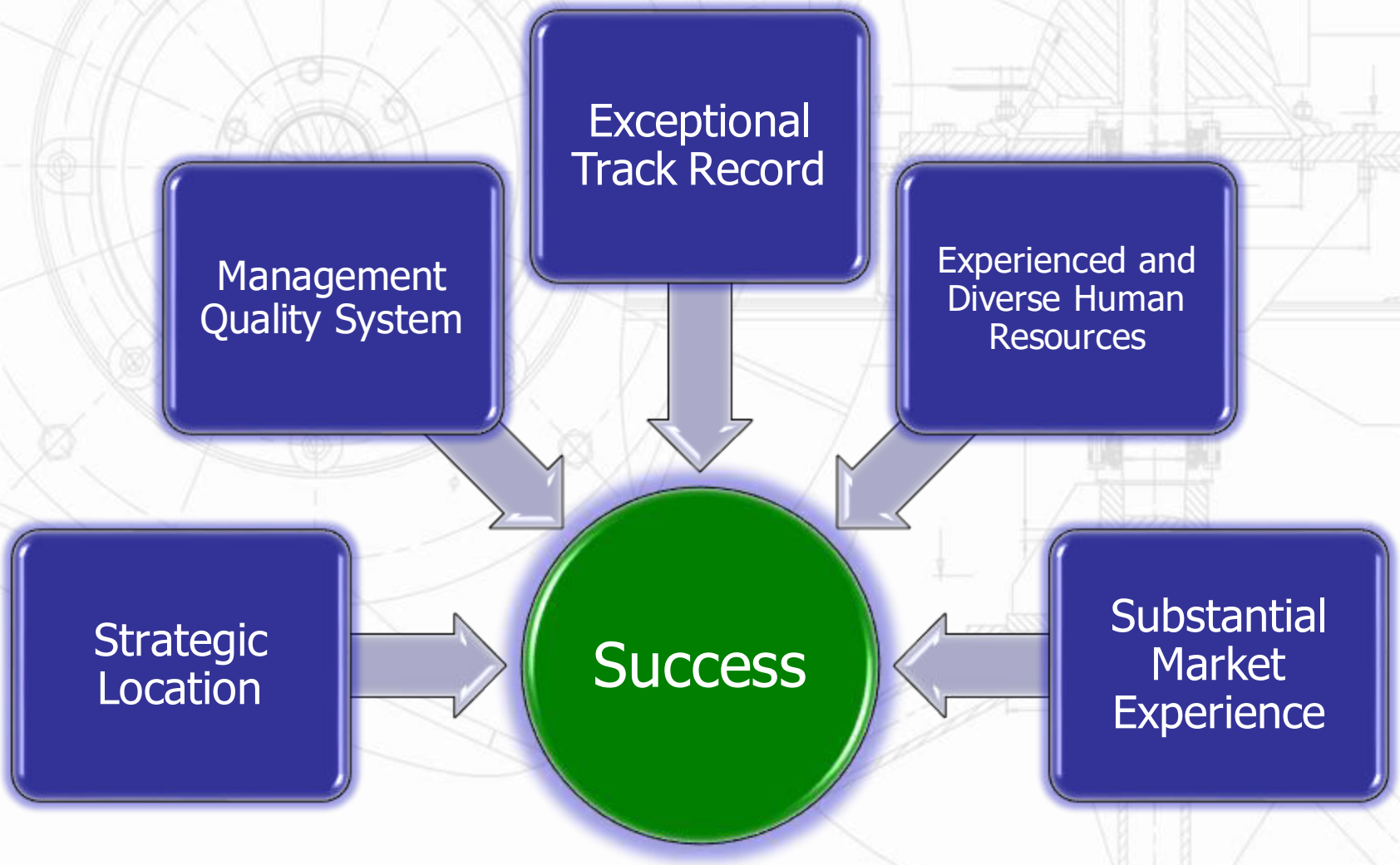

Our Network

Our **global** network puts us in a unique position to **capitalize** on a **regional opportunity**

Future Plans

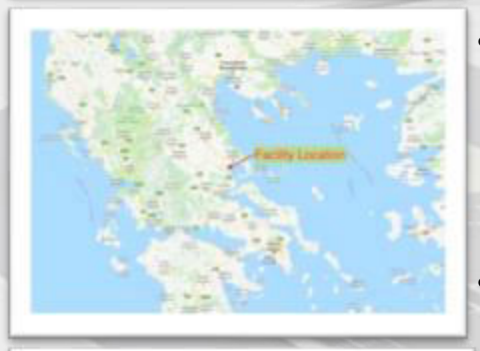

- **APELLA** plans to expand its operations to a newly acquired location right next to the **N. Aghialos Airport**, near Volos, Greece.
- The airport is **dual-use**, serves the city of Volos at central Greece, and is also home to the 111 Combat Wing of the Hellenic Air Force using primarily F-16 aircraft.
- The new facility will be located on **48,000 sqm of land** having 3 floors of dimensions of app. **130m x 80m** and will consist of 2 main hangars having 2 A321 slots with space for painting, heavy maintenance, workshops, and training.
- There will be ample apron space for parking and there is special space provision for aircraft dismantling operations.
- Construction of the facility and its infrastructure is estimated to take **18 months**.
- All CAA approvals have been obtained and all building permits are estimated to be obtained within the next **6-8 months**.

Map view of N. Aghialos Airport

3D Facility Depiction

Front View of Facility Hangars

3D Facility Model

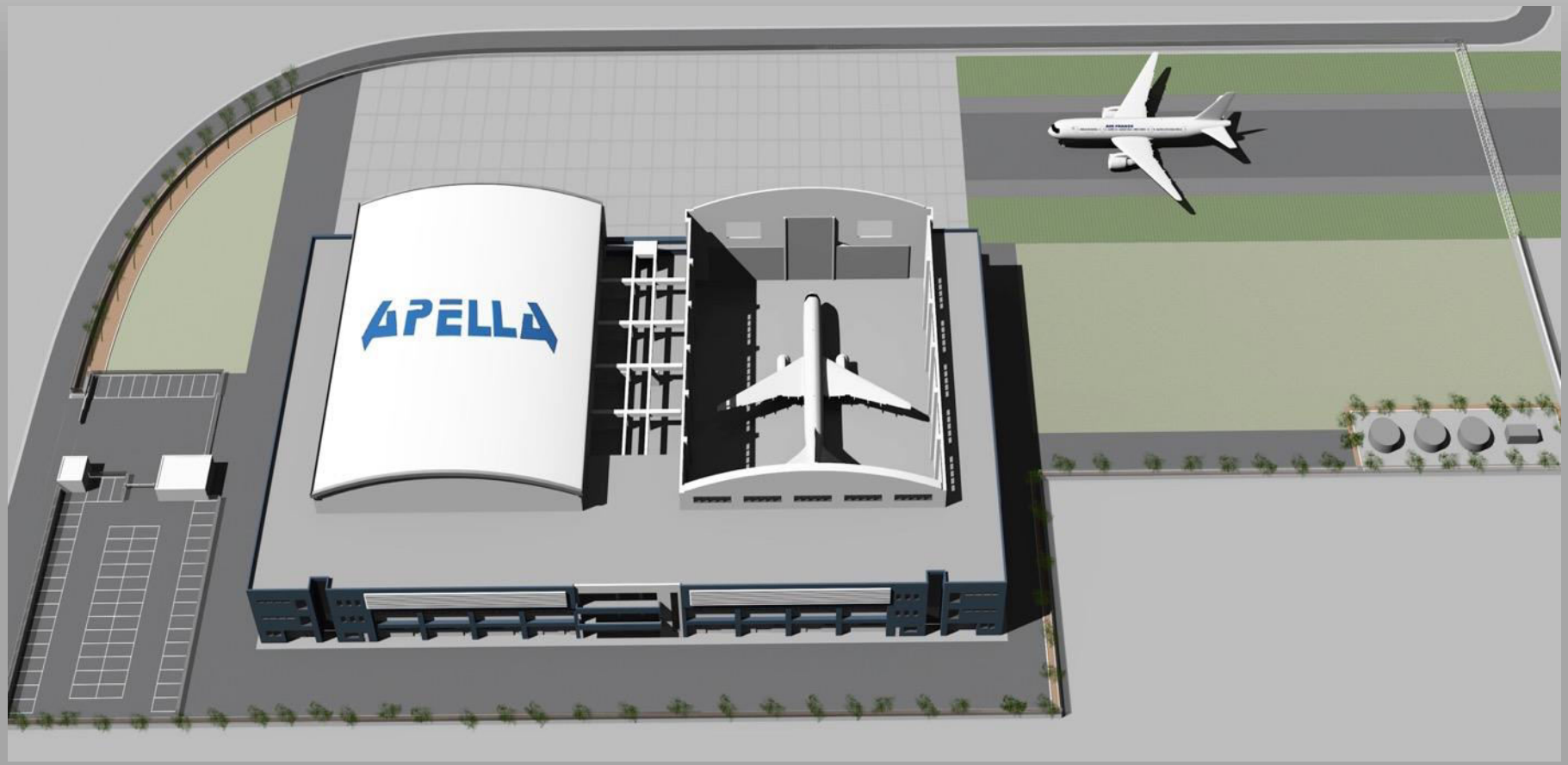

Business Plan Financials (Cash Flow Evolution in €)

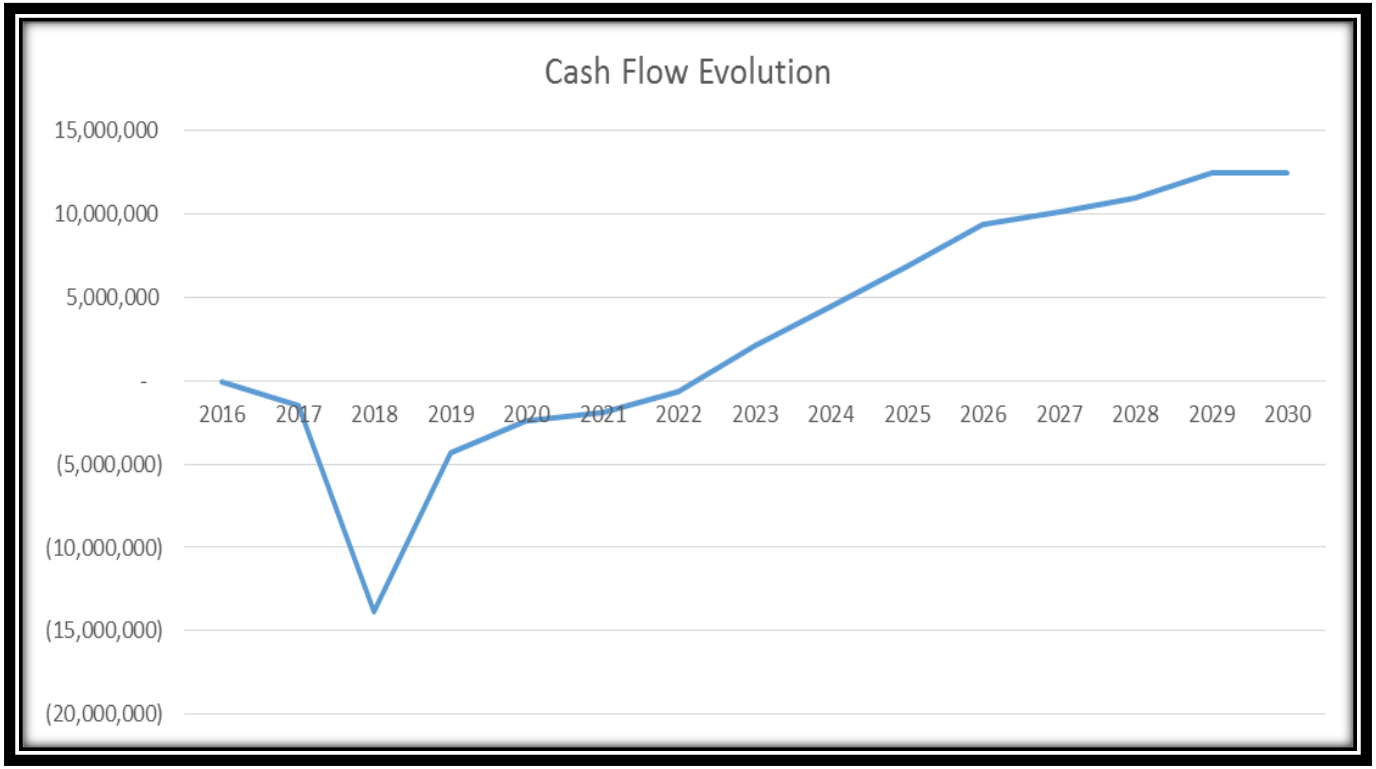

Capitalizing on Multiple Opportunities can create
Steady Revenue Stream

Thank you for your time

Ενότητα Τετάρτη Λένα Τσιτσάρα

MilTec: Γ. Καλούση, Terra Spatium SA- Β. Σταθόπουλος: Agricultural Applications and Technology

Παναγιώτης Τριβέλας: Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πράσινη εφοδιαστική στον κλάδο της αγροδιατροφής

Νικόλαος Αργυρίδης: Τάσεις Logistics με τις Εξελίξεις της Τεχνολογίας

Γιώργος Γερούλης: Μη Επανδρωμένα Οχήματα (Γεωργία, Δασολογία, Προστασία Πολίτη …)

Λένα Τσιτσάρα: Ερωτήσεις –Συζήτηση

MilTec: Γ. Καλούση, Terra Spatium SA- Β. Σταθόπουλος: Agricultural Applications and Technology

TERRA SPATIUM SA

MILTECH HELLAS SA
Hellenic Defence Industry

Β. Σταθόπουλος

Ηλεκτρολόγος Μηχανικός
MSc Aerospace

Λάρισα
30 Μάρτη 2019

Χρήση Τηλεπισκόπησης…

στον Αγροδιατροφικό τομέα

Τομείς Δραστηριότητας

TERRA SPATIUM SA

Συλλογή Δεδομένων Παρατήρησης Γης (δορυφορικά, εναέρια & επίγεια δεδομένα)

Υπηρεσίες Γεωπληροφορικής Συστήματα διαχείρισης γεωχωρικής πληροφορίας

Defence & Security

TERRA SPATIUM SA

Smart City εφαρμογές

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, Εκπαίδευση & Μεταφορά Τεχνογνωσίας

Ασφάλεια Δεδομένων

Συμμετοχές

TERRA SPATIUM SA

EBIΔΙΤΕ
Ένωση Ελληνικών Βιομηχανιών Διαστημικής Τεχνολογίας & Εφαρμογών

Member of the Hellenic Association of Space Industry

si·cluster
a corallia cluster initiative

Member of Hellenic Space Cluster

ETiA
EXPANDING THE DIGITAL FRONTIERS

Member of Hellenic Emerging Technologies Industry Association

HASDIG

Member of Hellenic Aerospace Security and Defence Industry Group

EUGENIUS

Co-Founder of European Group of Enterprises for a Network of Information using Space) Association

EARSC
European Association of Remote Sensing Companies

Member of European Association of Remote Sensing Companies

Reseller of AIRBUS D&S portfolio

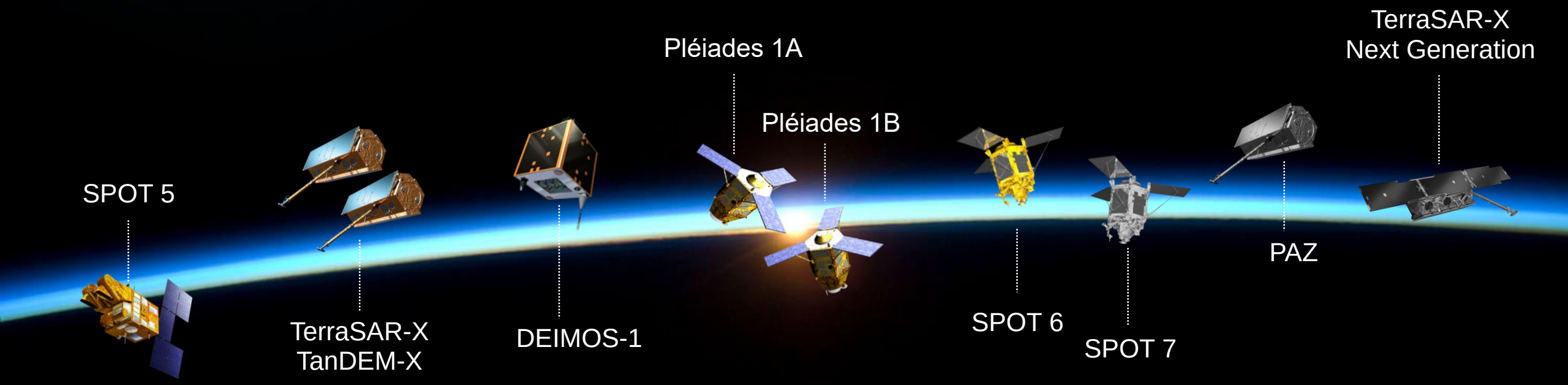

AIRBUS
DEFENCE & SPACE

Υπηρεσίες

TERRA SPATIUM SA

Data Acquisition

Multi-platform
spaceborne & airborne

Multisensor
optical, radar, lidar, hyperspectral

Reference Data Production

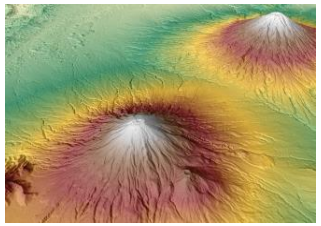

DEM Production
From all sensors

Orthorectified Imagery
national seamless coverages

Geo-Information Products & Services

Turning Imagery into Business Information

- Defence & Security
- Mapping & Cadastre
- Agriculture
- Utilities & Transportation
- Oil & Gas and Minerals
- Telecommunications

Ανάλυση

Μια μοναδική μεθοδολογία για ακριβή και απόλυτη μέτρηση της κατάστασης βλάστησης

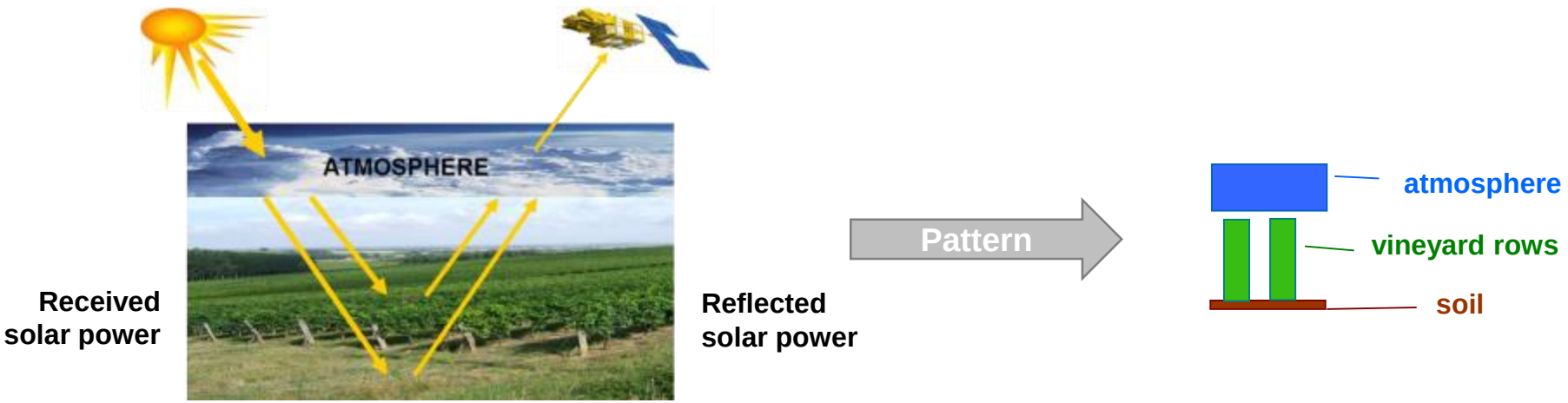

Τα φυτά, το έδαφος, τα σύννεφα απορροφούν και αντανακλούν διαφορετικά ποσά ενέργειας

Green Leaf Cover Vegetation - GLCV - συσχετίζεται με τη φυλλική επιφάνεια του αμπελώνα

Υπηρεσίες

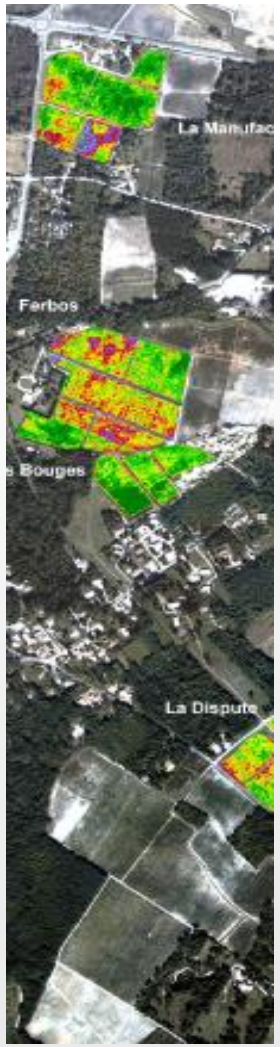

- **Oenoview - Αμπελουργία Ακριβείας**

  Oenoview®: Υπηρεσία αμπελουργίας ακριβείας για την παρακολούθηση του αμπελώνα, την καλύτερη διαχείριση των διαδικασιών τρυγητού και τη διαχείριση εισροών.

- **Pixagri - Γεωργία Ακριβείας:**

  Pixagri®: Υπηρεσία διαθέσιμη σε παγκόσμια κλίμακα, η οποία παρέχει στους καλλιεργητές πλήρη έλεγχο των γεωργικών πρακτικών καθώς και των εισροών με σκοπό τη μέγιστη κερδοφορία.

Υπηρεσίες

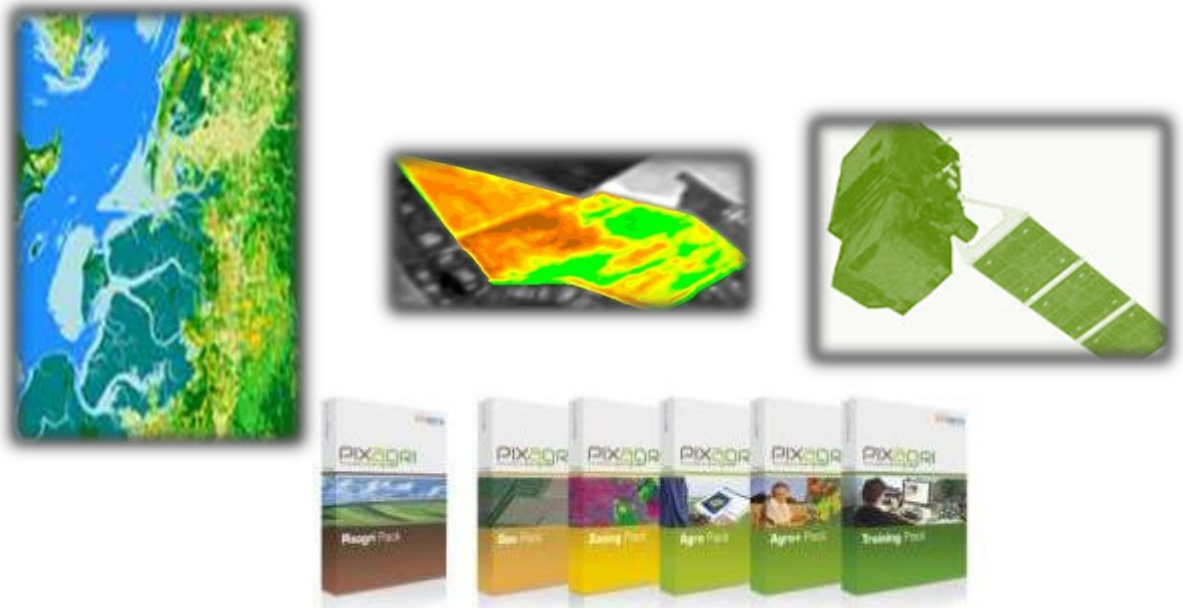

PIXAGRI
from precision to decision

Γεωργία ακριβείας

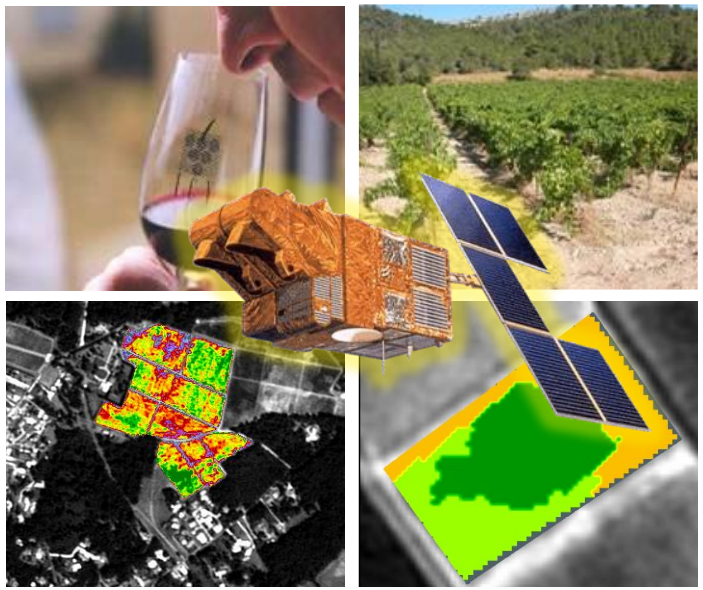

œnoview®

Αμπελουργία ακριβείας

œnoview®

✓**Τι είναι?**

➢**Ένα εργαλείο τηλεπισκόπησης** το οποίο επιτρέπει την άμεση παρακολούθηση των αμπελώνων, τον εντοπισμό ανωμαλιών, την οργάνωση της συγκομιδής, των εργασιών λίπανσης με περιβαλλοντικά φιλικούς τρόπους.

✓**Με ποιόν τρόπο?**

➢**Χάρτες ανάπτυξης των αμπελιών**, σε επίπεδο αγροτεμαχίου, για όλα τα στάδια από το σχηματισμό του καρπού και τις φάσεις ωρίμανσης που βασίζεται σε:

- Δορυφορικές εικόνες – **ανάλυσης 2.5m έως 0.5m**
- Στοιχεία του πελάτη που αφορούν τα αγροτεμάχια

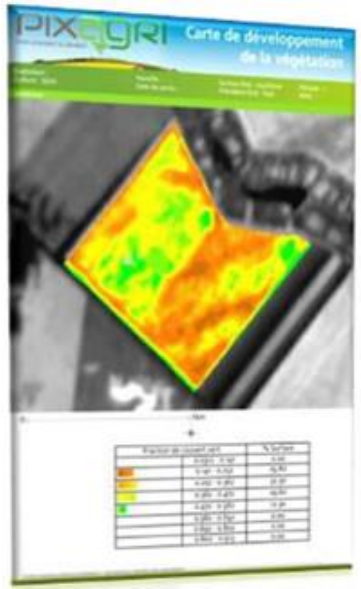

Η διαδικασία

TERRA SPATIUM SA

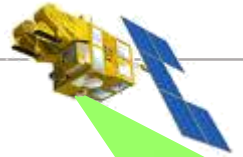

Δορυφόροι
(Spot 5, Spot 6, Spot 7, Pléiades)

GPS

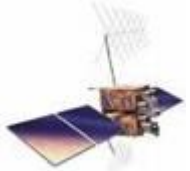

Δορυφορικά Δεδομένα

Παραγωγή Βιοφυσικών προϊόντων

Ανάλυση από 2.5m έως 0.5m!

Συγκομιδή ανά τομείς

Επιτόπιες αναλύσεις

Προϊόντα

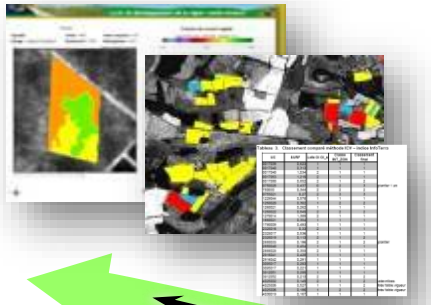

Βιοφυσικά προϊόντα

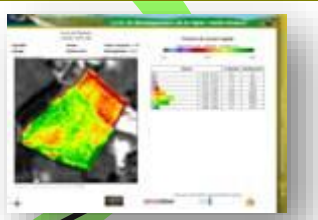

Κλιματολογικά και αγρονομικά στοιχεία

Παραγωγή προϊόντων και προτάσεις

Χρονοδιάγραμμα

Αποτελεσματικό Εργαλείο Διαχείρισης

TERRA SPATIUM SA

- ✓ **Οινοπαραγωγοί**
  - Βελτίωση της οργάνωσης των εργασιών συγκομιδής
  - Βελτιστοποίηση του σχεδιασμού εργασιών λίπανσης
  - Σχεδιασμός συστημάτων ύδρευσης

→ ***Βελτίωση της κερδοφορίας!***

- ✓ **Συνεταιρισμοί/Οινοποιία/Έμποροι**
  - Ταχύτατη εκτίμηση μεγάλου αριθμού αγροτεμαχίων
  - Χρήση γρήγορης, αξιόπιστης &αντικειμενικής προσέγγισης
  - Συντονισμός του προσωπικού
  - Παραγωγή κρασιού σταθερής ποιότητας

→ ***Βελτίωση της επιλογής αγροτεμαχίων!***

- ✓ **Καλλιεργητές**
  - Εκτίμηση των δυνατοτήτων των αμπελώνων
  - Εκτίμηση επιπέδων τρωτότητας
  - Εντοπισμός προβλημάτων

→ ***Όφελος από την 10-ετή εμπειρία στο χώρο!***

- ✓ ***Εξοικονόμηση χρόνου***
- ✓ ***Παρακολούθηση αμπελώνων σε ευρεία κλίμακα***
- ✓ ***Καλύτερη αντίδραση σε λήψη αποφάσεων***

Πλεονεκτήματα

TERRA SPATIUM SA

Αξιόπιστη επιχειρησιακή αποτύπωση των αμπελώνων

- ✓ **Τηλεπισκόπηση**: γρήγορα, αξιόπιστα και με ακρίβεια
- ✓ Αποτελέσματα συμβατά με **GIS** συστήματα
- ✓ **Γρήγορη** παράδοση, καθυστέρηση **5-10 ημέρες**
- ✓ **Διαθέσιμα δεδομένα 4-5 εβδομάδες πριν τη συγκομιδή**
- ✓ **Κατάλληλες** και **προσαρμοζόμενες** προτάσεις παρέμβασης

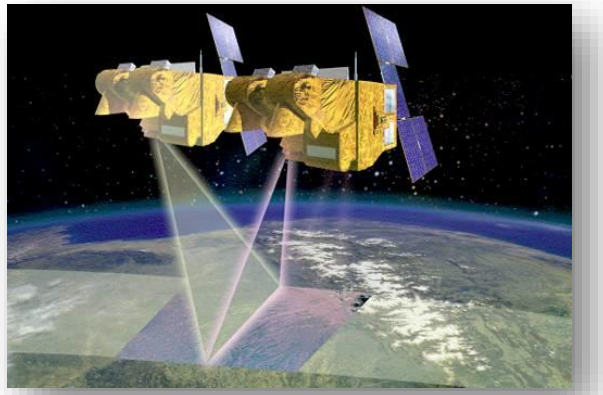

Spot5 satellite

Πλεονεκτήματα

TERRA SPATIUM SA

Αποτελεσματική επιχειρησιακή χαρτογράφηση

- ✓ **Βελτίωση κερδοφορίας**
  - Καλύτερη **κατανόηση** των αιτιών υπο-παραγωγικότητας
  - **Εξοικονόμηση χρόνου** σε επιτόπιες επισκέψεις
  - **Φειδωλή** και **με οικολογική συνείδηση** εφαρμογή λίπανσης και φυτοϋγειονομικών προϊόντων
- ✓ **Βελτίωση ποιότητας κρασιού**
  - Καθορισμός **περιοχών συγκομιδής**
  - Συγκομιδή κάθε ζώνης όταν επέρχεται η **ωρίμανση**
  - Δημιουργία **ομογενών περιοχών**
  - **Προσαρμογή της οινοπαραγωγής** στην ποιότητα των σταφυλιών
  - **Εξοικονόμηση χρόνου** στις εκτιμήσεις ωρίμανσης και ανάπτυξης
  - Παραγωγή **'προφίλ' οίνου**

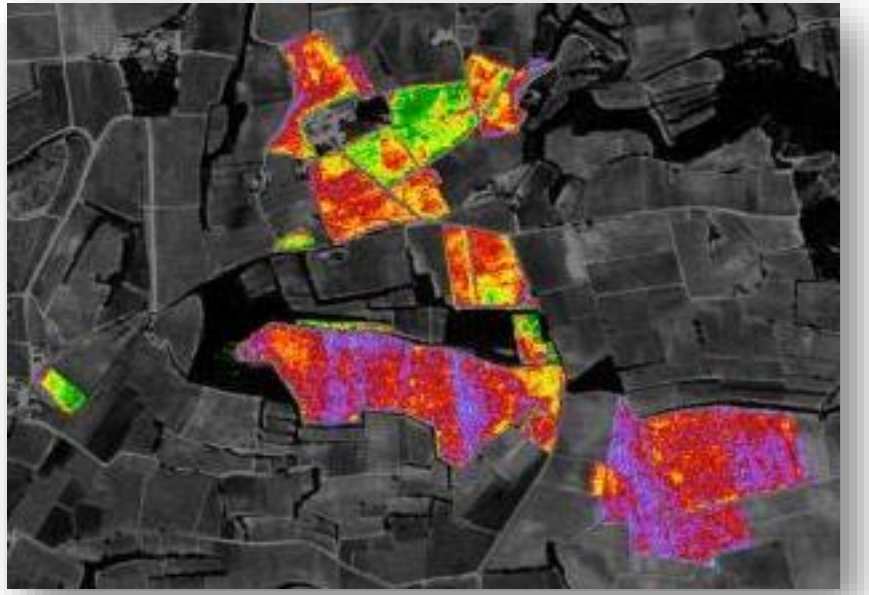

Χάρτης αμπελώνων

Βελτίωση ποιότητας & αύξηση εσόδων!

TERRA SPATIUM SA

Προϊόντα & Υπηρεσίες Γεωπληροφορικής & Διαστήματος

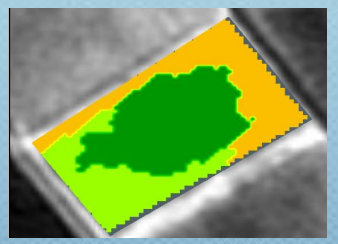

Ι. Μεταξά 90
194 00 Καρελλάς Κορωπί, Ελλάδα
Τηλ: +30 210 67 48 540
Φαξ: +30 210 67 53 780

info@terraspatium.gr
www.terraspatium.gr

Παναγιώτης Τριβέλας: Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πράσινη εφοδιαστική στον κλάδο της αγροδιατροφής

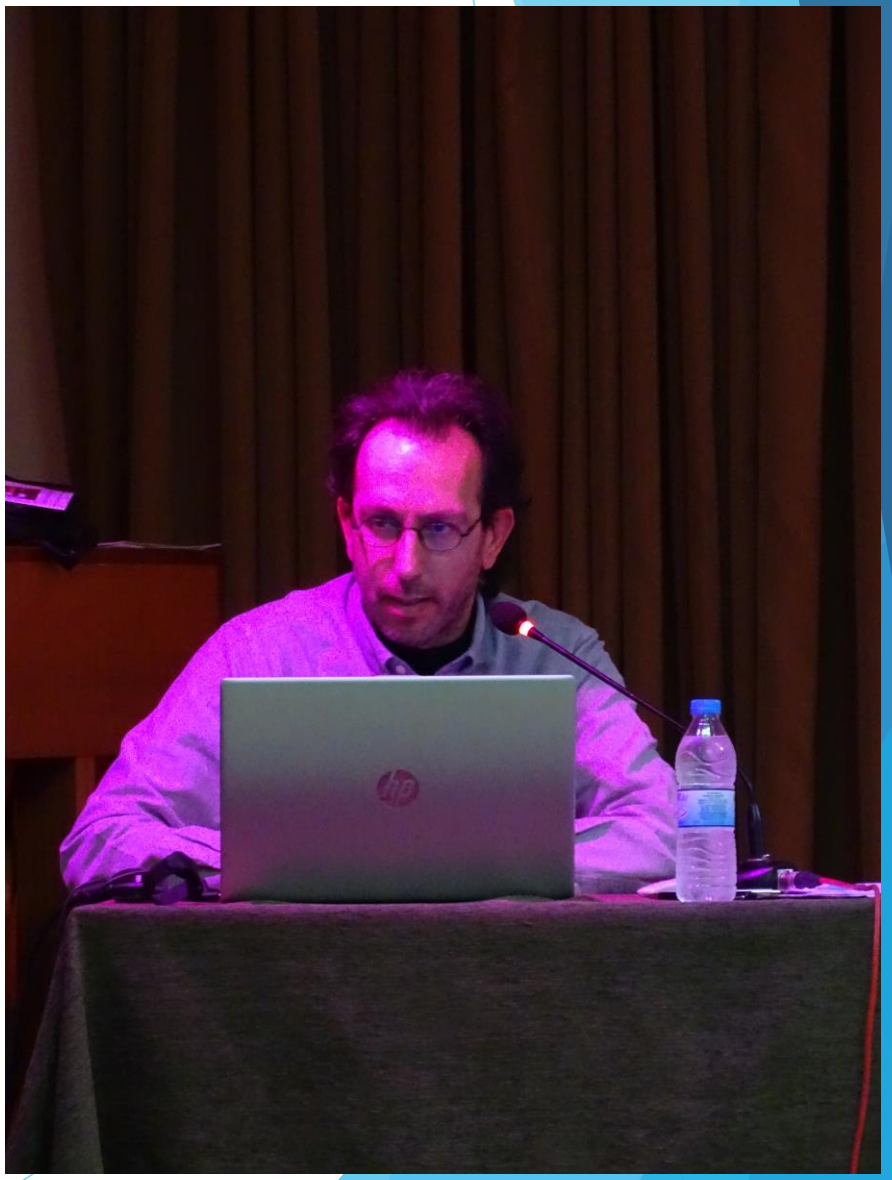

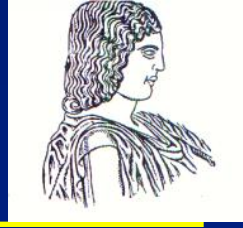

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

{ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας, *Τμήμα Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού*}

Ανάπτυξη δεξιότητων στην πράσινη εφοδιαστική στον κλάδο της αγροδιατροφής

Τριβέλλας Π.

Τμήμα Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού

http://green-logistics.teiste.gr

Πράσινη Εφοδιαστική -
Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση
στον κλάδο των δημητριακών & του ρυζιού

Green Logistics e-Training in Cereal/Rice Sector

Κωδ. Αρ. 2015-1-EL01-KA202-014015, Σχεδίου Στρατηγικής Εταιρικών Σχέσεων ,Strategic Partnerships, KA2, Τομέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης, VET, Erasmus+ 2015,

Σκοπός

Στόχος: Η ανάπτυξη μιας **διαδικτυακής πλατφόρμας εκπαίδευσης** με στόχο να προσφέρει δεξιότητες και ικανότητες που συνδέονται με τη διοίκηση της εφοδιαστικής αλυσίδας, για όλους τους εταίρους της εφοδιαστικής αλυσίδας στον αγροδιατροφικό τομέα και ειδικότερα στον κλάδο των δημητριακών και του ρυζιού.

Τα αποτελέσματα δύο **ερευνών** πεδίου οδήγησαν στη χαρτογράφηση του προφίλ των δεξιοτήτων των εμπλεκομένων στη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας του κλάδου της αγροδιατροφής και κατέδειξαν τις **δεξιότητες** και τις **ικανότητες** που είναι **σημαντικές** για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού της ηλεκτρονικής πλατφόρμας εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.

Αναγκαιότητα

- ✓ Στρατηγική σημασία της πράσινης εφοδιαστικής και του κλάδου των δημητριακών στις τοπικές & εθνικές οικονομίες των Μεσογειακών χωρών.
- ✓ Οι συγκεκριμένες χώρες αντιμετώπισαν/αντιμετωπίζουν οικονομική κρίση και υπάρχουν στοιχεία που υποδεικνύουν την εφοδιαστική και την αγροτική παραγωγή ως τις αποτελεσματικότερες στρατηγικές ανάπτυξης.
- ✓ Ήδη από το 2007, η διαφαινόμενη επικείμενη επισιτιστική κρίση με κέντρο τον κλάδο των δημητριακών, οδήγησε την ΕΕ να αναγνωρίσει τη σημαντικότητα της εφοδιαστικής στον κλάδο.

Πράσινη εφοδιαστική?

Αγροδιατροφή ?

Μελλοντικές Προκλήσεις

Προβλέπεται ότι το 2050, ο πληθυσμός της γης θα είναι περίπου 9 δισ., με συνέπεια να αυξηθούν οι απαιτήσεις για τη διατροφή τους (στην παραγωγή τροφίμων) κατά περίπου 70%.

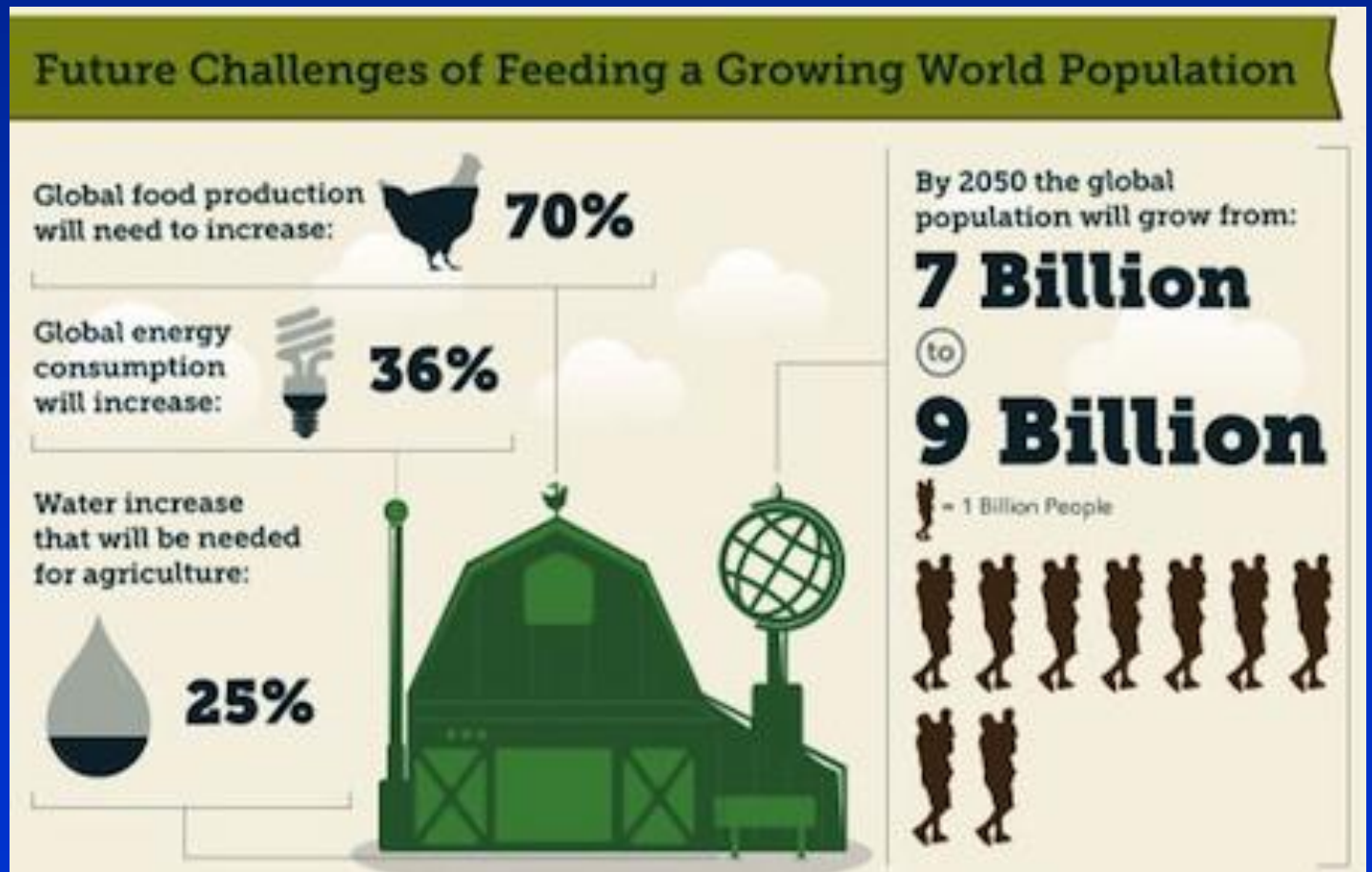

Πόροι (υδάτινο αποτύπωμα)

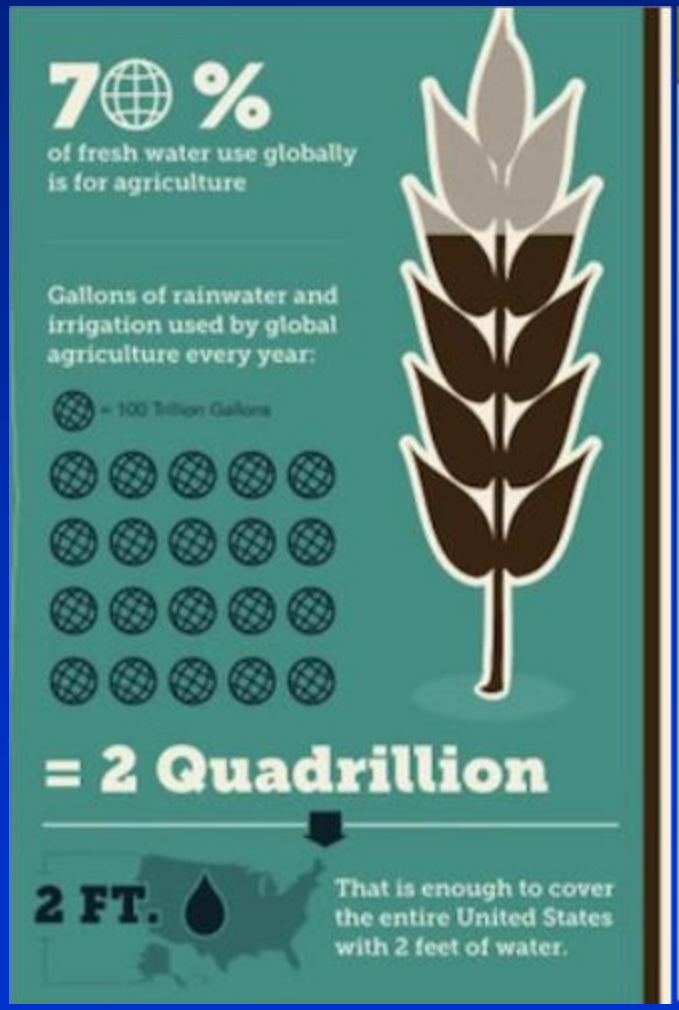

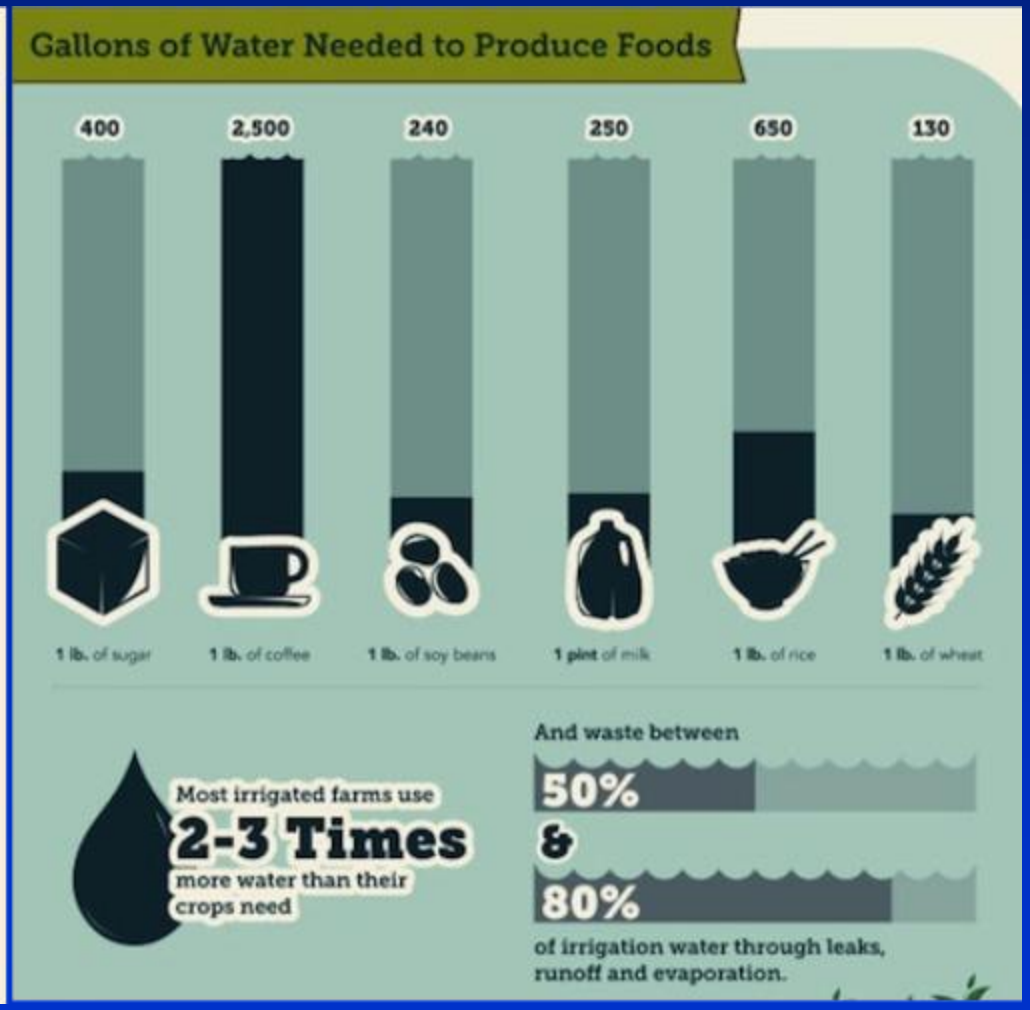

Απώλειες

Το 1/3 της παραγωγής τροφίμων για κατανάλωση από τον άνθρωπο χάνεται στην εφοδιαστική αλυσίδα πριν φτάσει στον τελικό καταναλωτή (*συγκομιδή, συσκευασία, αποθήκευση, μεταφορά*) ή απορρίπτεται από τους καταναλωτές.
(ισοδυναμεί με 250 τρισ. lt νερού, 1,4 δισ. Εκτάρια γης και 3,3 δισ. tn CO_2)

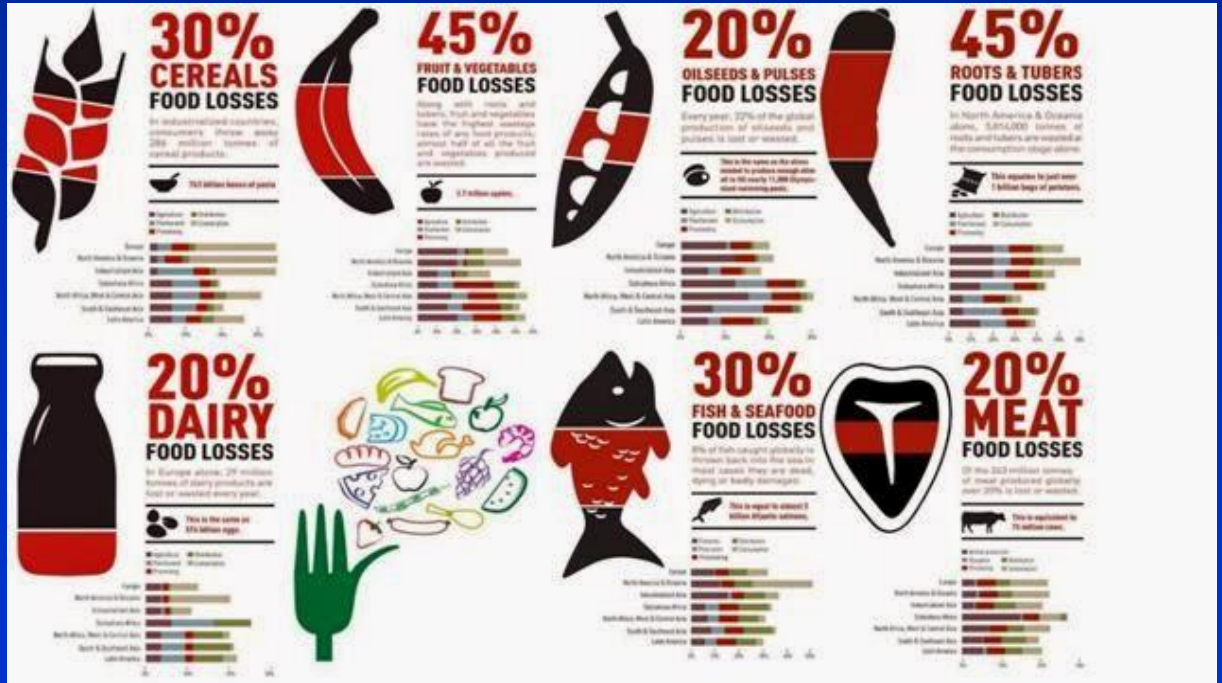

UN Food and Agriculture Organization (FAO)

Ισορροπία μεταξύ αγροτικής εκμετάλλευσης & περιβάλλοντος

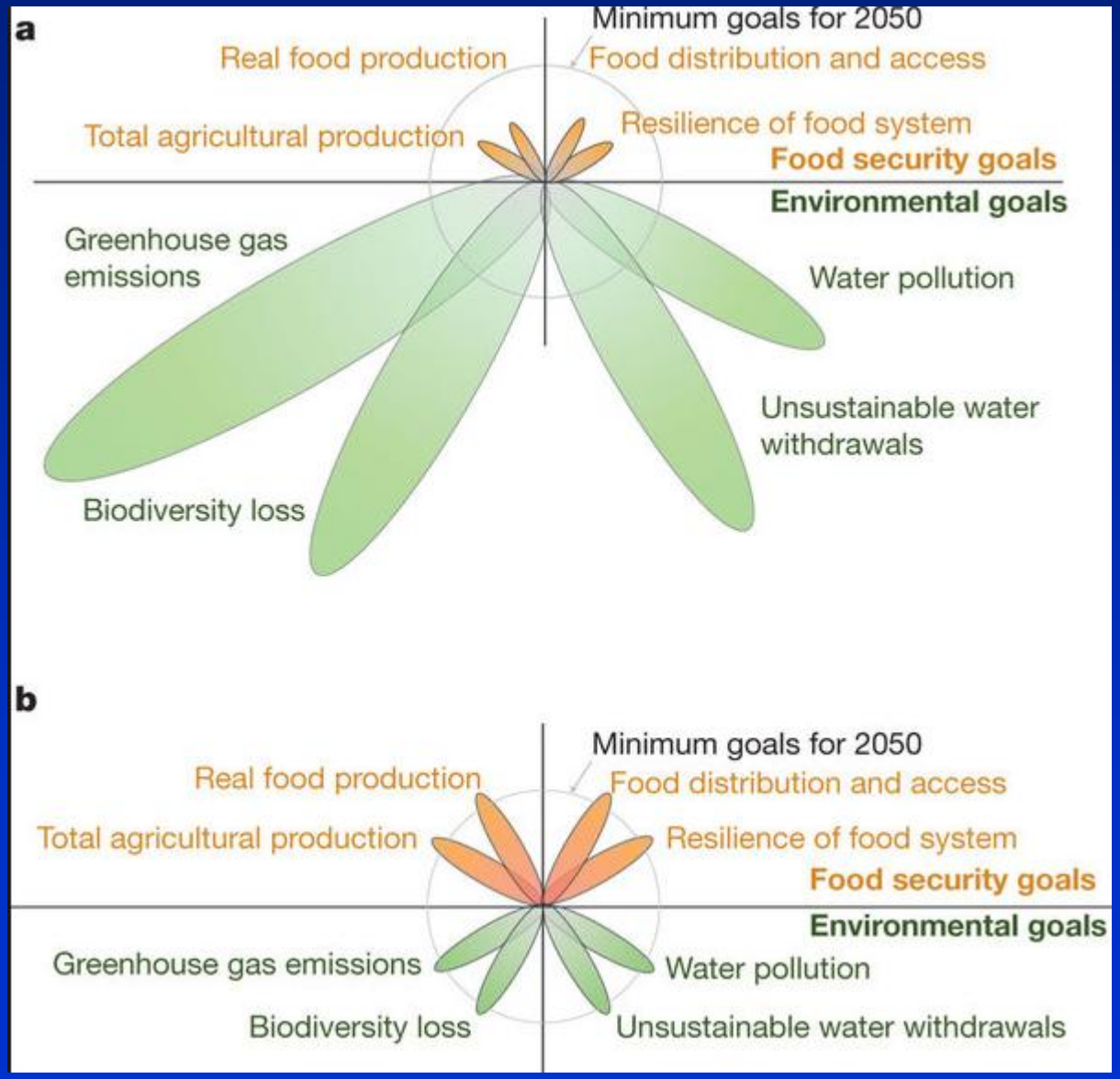

Ευρωπαϊκές πύλες

- ✓ Περίπου το 80% κατ' όγκον και άνω του 70% κατ' αξίαν του παγκόσμιου εμπορίου μεταφέρεται δια θαλάσσης (τα ποσοστά είναι αρκετά μεγαλύτερα στις πιο ανεπτυγμένες οικονομίες).

- ✓ Διεθνείς Οργανισμοί και φορείς (π.χ. World Bank Group, IMF, McKinsey) αναγνωρίζουν τη δυναμική της Ελλάδας ως πύλη μεταξύ Ασίας & Ευρώπης, υποστηρίζοντας επενδύσεις στην εφοδιαστική.

Στρατηγικές Πύλες για την ΕΕ

Η Ελλάδας σε προνομιακή θέση ως πύλη για την Ευρωπαϊκή αγορά, την Ασία και τη Β. Αφρική.

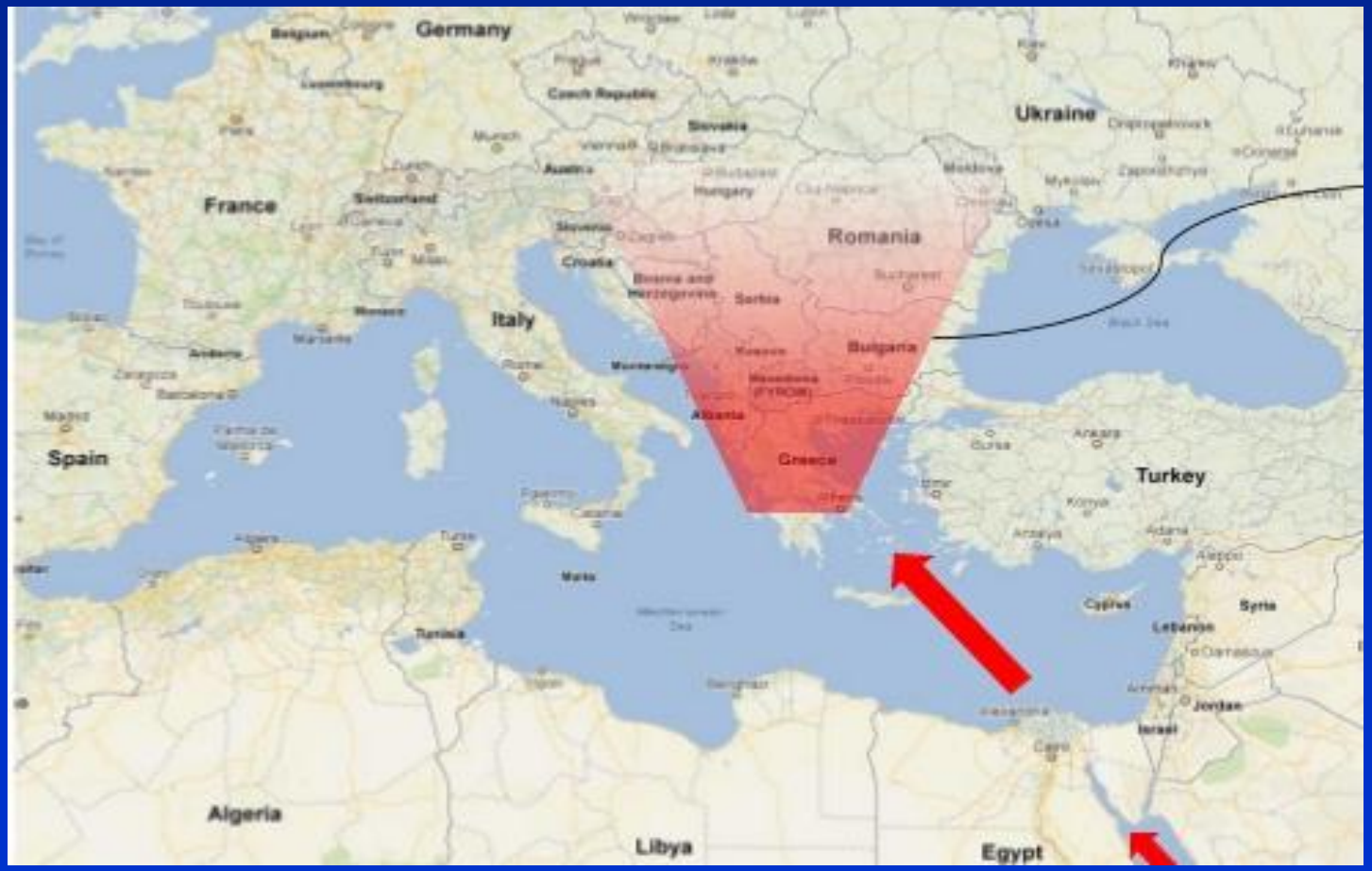

Παρούσα Κατάσταση- Ελλάδα

- ✓ Ο κλάδος των logistics μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην βραχυπρόθεσμη & μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της Ελλάδας (WB, McKinsey)
- ✓ Γεωγραφικό πλεονέκτημα
  - ✓ Πειραιάς & Θεσσαλονίκη μπορούν να αποτελέσουν πύλες προς την ΝΑ & Κ. Ευρώπη
- ✓ Παράδοση στην ποντοπόρο Ναυτιλία
  - ✓ 1η θέση παγκοσμίως, 23,2% εμπορικού στόλου (Lloyd's list, 2015)
- ✓ Μέτριες επιδόσεις (47η θέση LPI), κυρίως σε σύγκριση με γειτονικές χώρες/ αντίστοιχο ΑΕΠ
  - ✓ Ελλιπείς υποδομές
  - ✓ Χρονοβόρες διαδικασίες δημοσίων φορέων
  - ✓ Ανταγωνιστικότητα & ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών
- ✓ ≈10,8% ΑΕΠ (7,2% Εμπορία/Μεταποίηση/Υπηρεσίες, 3,6% Ναυτιλία)

  - ✓ Κουλτούρα επιχειρήσεων?
  - ✓ Ανταγωνιστικότητα/προσφορά αξίας, συνεργασία?
  - ✓ Ικανότητες/δεξιότητες Ανθρώπινου δυναμικού?

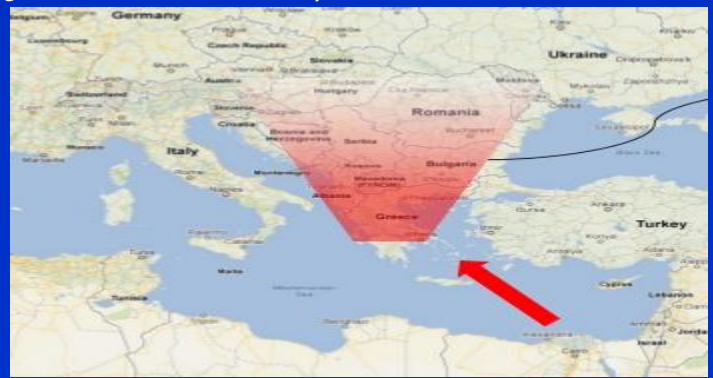

Κουλτούρα & Logistics (2015)

Δέσμευση, συμμετοχή, ομαδικότητα, παρακίνηση

Επιχειρηματικότητα, δημιουργικότητα, καινοτομικότητα,

Κανόνες και κανονισμοί, σταθερότητα, έλεγχος, συγκεντρωτική λήψη αποφάσεων

Επίτευξη στόχων, παραγωγικότητα, προγραμματισμός, αποδοτικότητα

Logistics & manufacturing firms, Olympus Conference, (Trivellas et al., 2015)

Αδύνατα σημεία στην Κουλτούρα

- ✗ Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία & δημιουργικότητα
- ✗ Προσανατολισμός στην αγορά, προγραμματισμός, θέσπιση και υλοποίηση στόχων
- ✓ Εξωστρέφεια
  - ✓ Ανάπτυξη στρατηγικών δικτύων/ συνεργασιών
  - ✓ Ολιστική προσέγγιση στη Διαχείριση Εφοδιαστικής αλυσίδας

Logistics & manufacturing firms, Olympus Conference, (Trivellas et al., 2015)

Πρόκληση

Αγροδιατροφή & Εφοδιαστική Αλυσίδα

Πράσινες Πρακτικές

Πράσινη εφοδιαστική (Green logistics) στον κλάδο της αγροδιατροφής

Πηγή: Trivellas, Mantzaris, Reklitis (2015)

Αδύνατα σημεία της πράσινης εφοδιαστικής αλυσίδας (GSCM), 2015

- **Πράσινη Επίδοση** & Ευαισθητοποίηση (awareness)
- **Συνέργειες/ συνεργασίες** για δίκτυα logistics
- Ανταλλαγή, διαχείριση & αξιοποίηση των **πληροφοριών** (information sharing),

- ✓ Πέντε από τις επτά πρακτικές εφοδιαστικής συνδέονται άμεσα με την **επίδοση** της επιχείρησης:
- ✓ Ανταλλαγή πληροφοριών (information sharing), Συσκευασία, Αποθήκευση, Μεταφορά, Φόρτωση- εκφόρτωση

Logistics & manufacturing firms, Olympus Conference, (Trivellas et al., 2015)

Δεξιότητες/ικανότητες εργαζομένων στα Logistics HB - (UKCES, 2014)

- ✓ Περίπου το 21% των επιχειρήσεων αναφέρει ότι δεν διαθέτει προσωπικό με πλήρη προσόντα, το οποίο αυξάνει σε 31% για μεσαία και ανώτερα στελέχη διοίκησης.

- ✓ Οι ικανότητες στην **επικοινωνία, οργάνωση, προγραμματισμό, τεχνικές** δεξιότητες καθώς και ικανότητες **διοίκησης & ηγεσίας** χρειάζεται να βελτιωθούν για πάνω από το 50% του προσωπικού που απασχολούν.

- ✗ Έλλειψη **χρόνου**, κατάλληλων τρόπων κατάρτισης και μη διάθεση πόρων για τη **χρηματοδότηση** της εκπαίδευσής τους.

Διάγνωση Εκπαιδευτικών Αναγκών

?

Δείγμα (έρευνα 1)

- ✓ 40 Αγρότες που συμμετείχαν σε Σεμινάρια
- ✓ >70% σιτάρι
- ✓ ≈ 60% άνδρες
- ✓ Ηλικία: Από 29 έως 72 ετών (μ.ο. 48,7 years)
- ✓ Μόλις 24% διατηρεί παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- ✓ *Καλλιεργούμενη έκταση*
  - ✓ Ιδιόκτητα 114 στρ (2015), Ενοικίαση 106 στρ (2015),
- ✓ *Ποσότητα παραγωγής*
  - ✓ Μ.Ο. 160tn (2014), 155tn (2015).

Οργάνωσης & Διοίκησης

1. **Οικονομική διαχείριση**: Διαχείριση οικονομικών πόρων, λογιστική, προϋπολογισμός (budget).
2. **Εξυπηρέτηση πελατών**: Χειρισμός των προσδοκιών των καταναλωτών και διαχείριση προβλημάτων.
3. **Marketing / Πωλήσεις**: Αναγνώριση και προσέγγιση πελατών και καναλιών διανομής.
4. **Οργάνωση επιχείρησης**: Καθημερινή διαχείριση/διοίκηση, προσωπική διαχείριση, διαχείριση χρόνου.
5. **Κανονισμοί και Νομοθεσία**: Κανόνες Υγείας & Ασφάλειας, εκτίμηση κινδύνου, νομοθεσία.
6. **Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων**: Επίβλεψη, εποπτεία, διαχείριση εργαζομένων και των αναγκών τους.

Προσωπικής ωρίμανσης

13. **Διαχείριση άγχους-** πίεσης/ αρνητικών συναισθημάτων στην επίλυση προβλημάτων/ λήψη αποφάσεων : Συναισθηματική ικανότητα στην αντιμετώπιση ενός περίπλοκου προβλήματος
14. **Διαχείριση προσωπικών συναισθημάτων** στη λήψη αποφάσεων (θυμού, πανικού, κατάθλιψης, απογοήτευσης).
15. **Δημιουργικότητα-** Ικανότητες Κριτικής Σκέψης

Αποκλίσεις

Εξυπηρέτηση πελατών
Οικονομική διαχείριση
Marketing/Πωλήσεις
Οργάνωση επιχείρησης
Κανονισμοί και Νομοθεσία
Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων
Δικτύωση
Διερεύνηση/εξέταση της αγοράς
Ανάληψη ευθύνης
Διαπραγματεύσεις
Επιχειρηματική αντίληψη
Προγραμματισμός-Στοχοθεσία
Διαχείριση άγχους-πίεσης
Διαχείριση Συναισθημάτων στη λήψη αποφάσεων
Δημιουργικότητα
Αυτοματοποίηση/ Πληροφορική
6,5
6
5,5
5
4,5
4
3,5

Οι μεγαλύτερες αποκλίσεις…

1. Marketing / Πωλήσεις	25%
2. Διερεύνηση της αγοράς	21
3. Προγραμματισμός-Θέσπιση στόχων	19,7
4. Δημιουργικότητα	19,7
5. Δικτύωση	19

Τα πιο σημαντικά….

1. Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων	91,4%
2. Προγραμματισμός	91,1
3. Διερεύνηση της αγοράς	89,6
4. Ανάληψη ευθύνης στη λήψη απόφασης	89,6

Πράσινες πρακτικές….

- ✓ συγκέντρωση/ταξινόμηση υλικών για ανακύκλωση
- ✓ μείωση της απόστασης/διαδρομής μεταφοράς προϊόντων προς τον τελικό καταναλωτή

- ✗ πράσινες μεταφορές

Ικανότητες….

Στρατηγικές Ικανότητες….

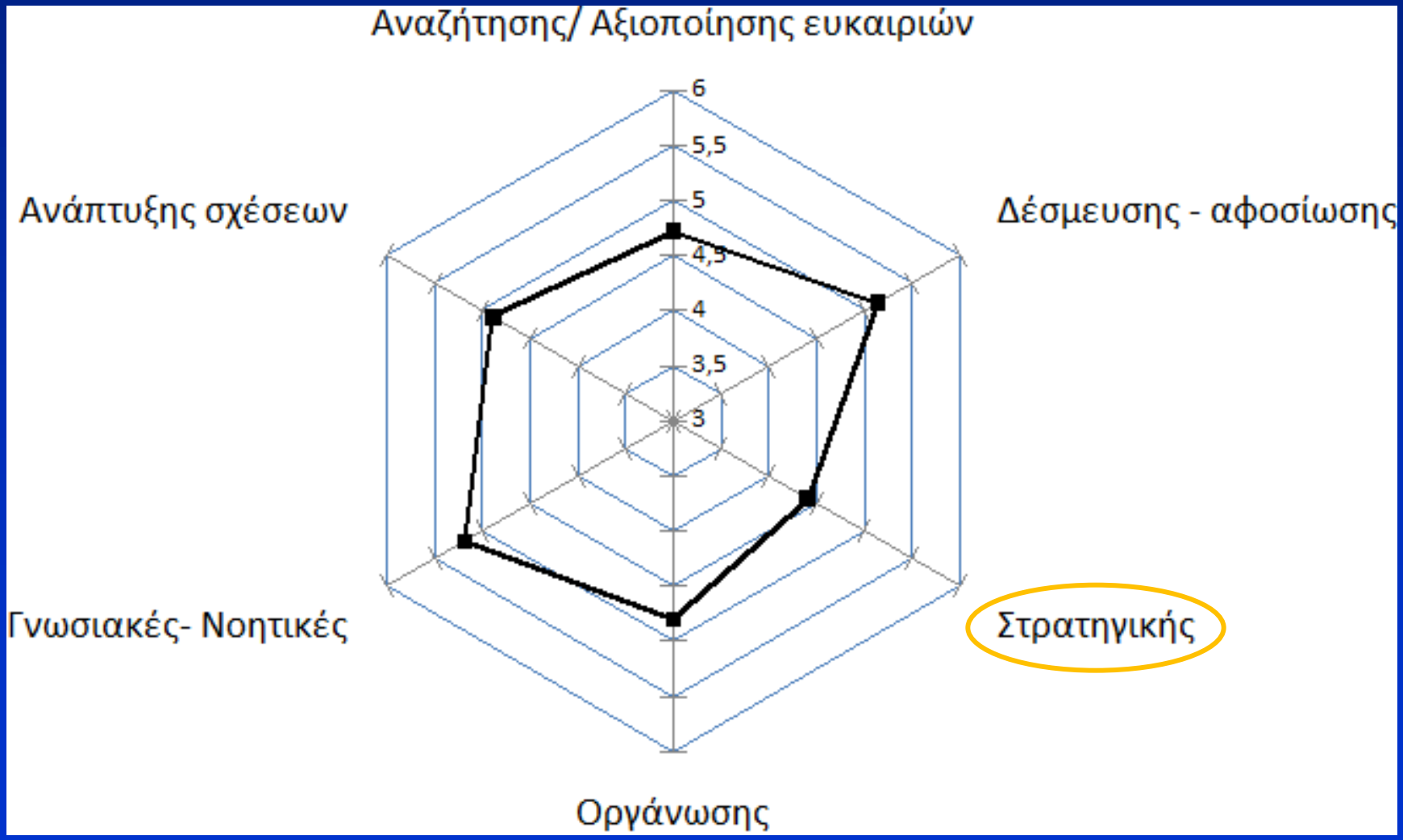

Δείγμα (έρευνα 2)

Προσωπικές Συνεντεύξεις (Ελλάδα, Κύπρο, Ισπανία, Πορτογαλία) & ποσοτική έρευνα πεδίου με δομημένο ερωτηματολόγιο

- ✓ 172 συμμετέχοντες (Ελλάδα)
- ✓ ≈ 64% άνδρες, μ.ο. 42 ετών, μ.ο.15 έτη προϋπηρεσίας,
- ✓ 78% θέσεις διοίκησης
  - 33,7% Λιανεμπόριο (π.χ.Supermarkets)
  - 13,7 % Μεταποίηση/ επεξεργασία αγροτικών προϊόντων
  - 16 % Μεταφορές & Εφοδιαστική (Logistics)
  - 10,9% Χονδρεμπόριο (εισαγωγές/εξαγωγές)
  - 9,2% Αγροτικές επιχειρήσεις (πρωτογενής τομέας)
  - 4,1% Παροχής υπηρεσιών
  - 2,9 % Προμηθευτές πρωτογενούς τομέα

Μεθοδολογία (έρευνα 2)

Εργαλείο έρευνας:

Εννοιολογικό πλαίσιο (BLM)

Murphy & Poist (2007),

- ✓ Business related competencies
- ✓ Logistics related competecncies
- ✓ Management related competecncies

Δεξιότητες Εφοδιαστικής

1 Σχεδιασμός Διανομής (δρομολόγηση κλπ)
2 Έλεγχος / διαχείριση αποθεμάτων
3 Ενδο-διακίνηση υλικών (ροές υλικών & εξοπλισμού)
4 Επεξεργασία / διαχείριση & εκτέλεση παραγγελιών
5 Διαχείριση επιστροφών (reverse logistics)
6 Διαχείριση/ Αξιοποίηση αποβλήτων (waste mgt)
7 Διαχείριση αποθήκης (χωροταξία, σύστημα αποθήκευσης, σήμανση & ασφάλεια)
8 Τοποθεσία εγκαταστάσεων / Σχεδιασμός τοποθεσίας εγκαταστάσεων
9 Διεθνή logistics/ Εξαγωγές
10 Συσκευασία (packaging)
11 Διαχείριση μεταφορών σε πραγματικό χρόνο (έλεγχος συνθηκών μεταφοράς κλπ) (transportation)
12 Κανονισμοί μεταφορών / Κανονισμοί-ρυθμίσεις για logistics
13 Πρόβλεψη ζήτησης
14 Υποστήριξη για εξοπλισμό & διαχείριση εξαρτημάτων/ανταλλακτικών
15 Σχεδιασμός / προγραμματισμός παραγωγής
16 Αγορές/Προμήθειες (purchasing)
17 Συστήματα πληροφοριών logistics / λογισμικό για logistics
18 Επιλογή συνεργατών & κατανομή ρόλων
19 Κατανόηση της ορολογίας των logistics
20 Ολοκληρωμένα συστήματα logistics
21 Συνδυασμός μέσων μεταφοράς (οδικές, σιδηροδρομικές, αεροπορικές) /Διατροπικότητα (intermodalism
22 Πράσινη εφοδιαστική (green logistics) (2012)
23 Διαχείριση κρίσεων & Επιχειρηματική συνέχεια (.....)
24 Υγιεινή & Ασφάλεια (.....)

Δεξιότητες Εφοδιαστικής

Υψηλότερες αποκλίσεις

1. Πράσινη εφοδιαστική/Green logistics (23,8%)*** ,
2. Ολοκληρωμένα συστήματα Εφοδιαστικής/Integrated logistics (20,2%)***
3. Πληροφορ. Συστ. Εφοδιαστικής/ logistics information mgt (16,7%)***

*** p<0,001

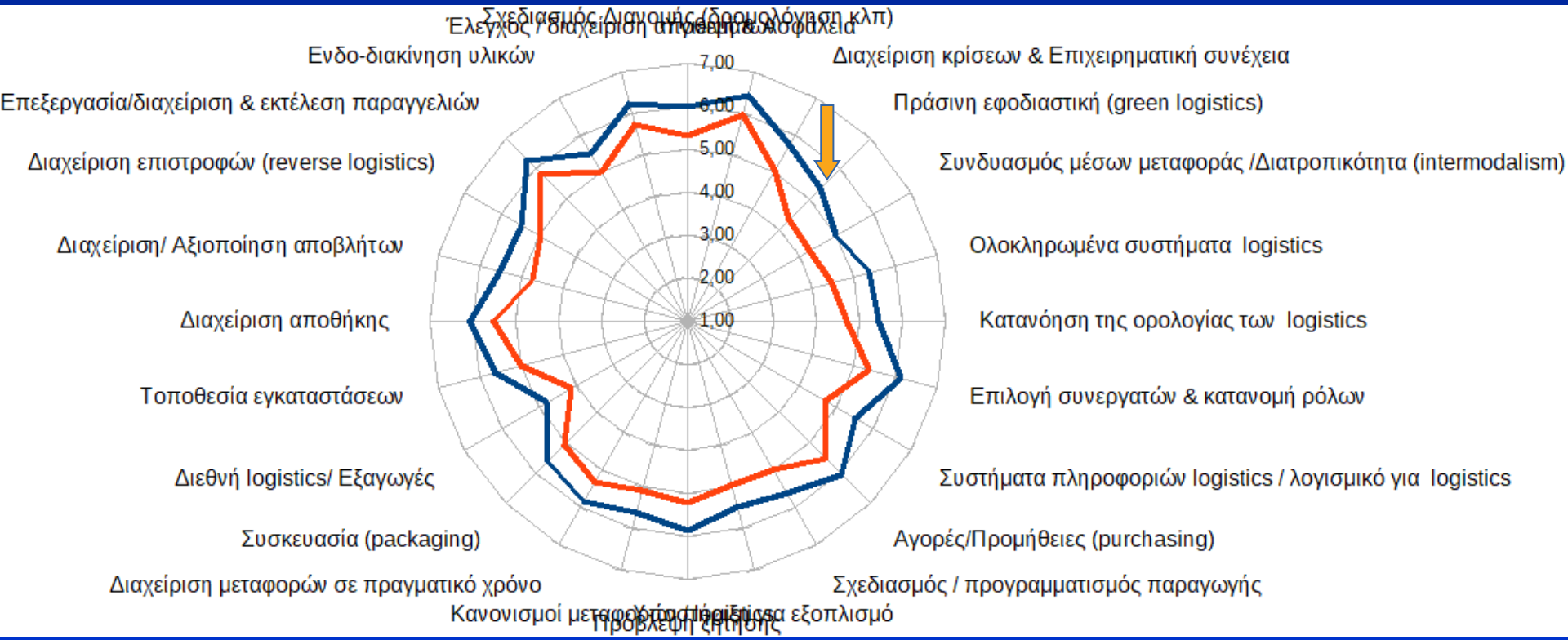

Περιεχόμενο Εκπαίδευσης

1,8 cm

Πράσινη Εφοδιαστική

2,7 cm

Logistics Information Systems

2,9 cm

Ολοκληρωμένα Συστήματα Εφοδιαστικής

Διαχείριση αποθήκης

Βιώσιμες Πρακτικές & Νέες Τεχνολογίες

ΤΠΕ Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας

Αποθήκευση

Εμπορευματικές Μεταφορές & Διανομές

Δρομολόγηση Οχημάτων

Επιχειρηματικές Δεξιότητες (Business)

Γενικές αρχές διοίκησης επιχειρήσεων, Λογιστική, Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, Οργανωσιακή ψυχολογία, **Εργασιακές σχέσεις**, Αρχές στατιστικής, Ποσοτικές μέθοδοι, Διοίκηση παραγωγής, **Ηλεκτρονικό εμπόριο, Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης (MIS),** Επιστήμη υπολογιστών, Διοίκηση μάρκετινγκ (marketing mgt), Δημόσιες σχέσεις – δικτύωση, Επιχειρηματική στρατηγική, Στρατηγικός σχεδιασμός, Επιχειρηματική ηθική, Μικροοικονομική, Μακροοικονομική, Βιομηχανική διοίκηση (industrial engineering), Επιχείρηση και κυβερνητική πολιτική, Δίκαιο της οικονομίας και των επιχειρήσεων (νομοθεσία) **Επιχείρηση και κοινωνία**, Βιομηχανική κοινωνιολογία (Industrial Sociology), **Διεθνείς επιχειρηματικές δραστηριότητες,** Επιχειρηματική ιστορία, Οικονομική γεωγραφία (Economic geography), Ασφάλιση και ακίνητη περιουσία (real estate), Περιφερειακός σχεδιασμός (regional planning), Επιχειρηματικότητα, Ηγεσία, Πολυπολιτισμικότητα, **Διαχείριση ποιότητας (quality management),** Διαχείριση έργου (project management), **Διερεύνηση περιβάλλοντος - Μελλοντικές απειλές / ευκαιρίες,** Διαπραγματεύσεις

Επιχειρηματικές Δεξιότητες (Business)

Υψηλότερες αποκλίσεις

1. Ηλεκτρονικό Εμπόριο/e-commerce (24,9%)***
2. Διεθνείς επιχειρ./international business (20,3%) ***
3. Διερεύνηση Επιχ. Περιβάλλοντος, Επιχ. & Κοινωνία, MIS (16,6%)***

*** p<0,001

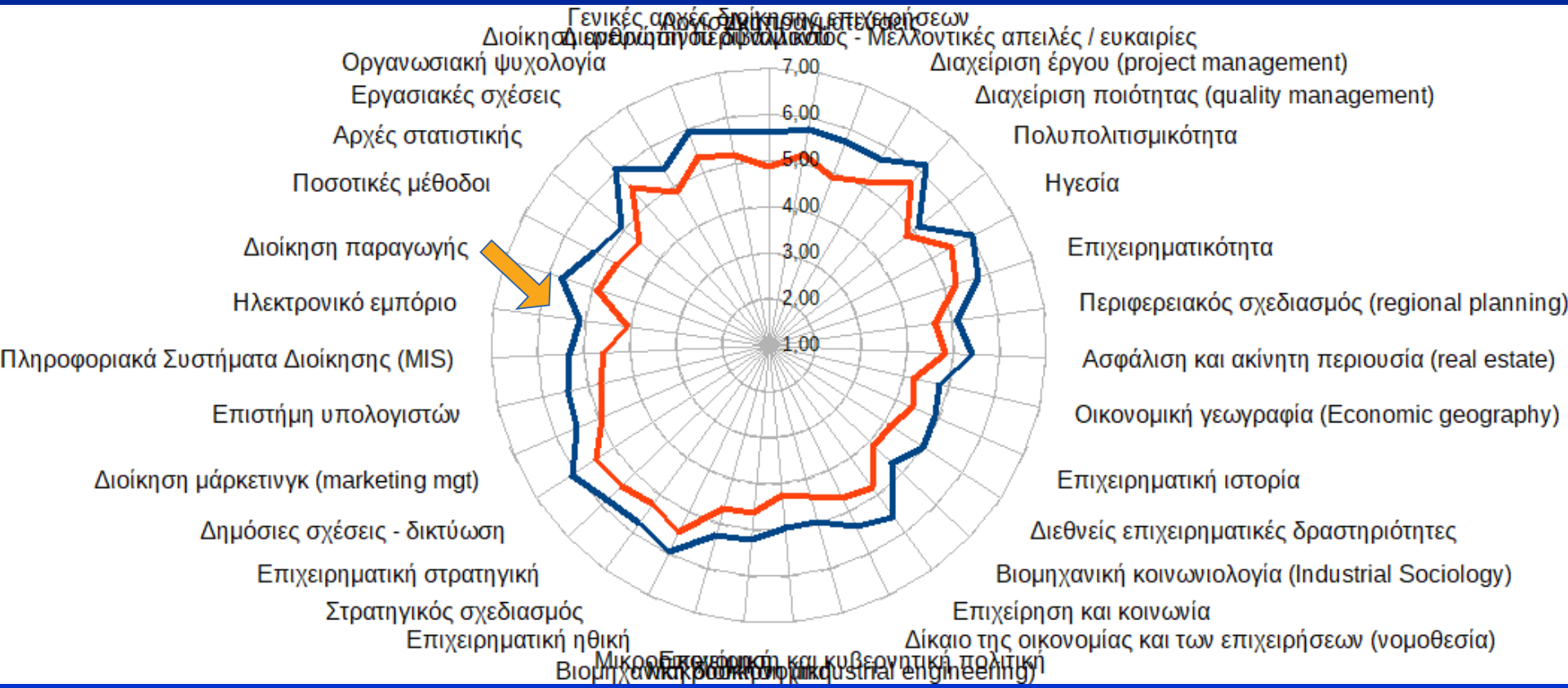

Περιεχόμενο Εκπαίδευσης

1,8 cm
Ηλεκτρονικό Εμπόριο

2,7 cm
Διεθνείς Επιχειρηματικές Δράσεις

1,8 cm
Διερεύνηση Επιχ. Περιβάλλοντος

5,67
Διαχείριση Ποιότητας

5,51
Διαχείριση Ανθρωπίνων Σχέσεων

5,50
Ηγεσία

- Ηλεκτρονικό Εμπόριο
- Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση
- Μάρκετινγκ-Εξωστρέφεια Εξαγωγές
- Διαχείριση Κρίσεων
- Οικονομική Διαχείριση
- Διαχείριση Ανθρωπίνων Πόρων
- Διαχείριση Ποιότητας Εφοδιαστική Αλυσίδα

Διοικητικές Δεξιότητες (Management)

Καινοτομία, Αναλυτική σκέψη/λογική, Προσωπική δημιουργικότητα
Αποφασιστικότητα, Ικανότητα διαπραγμάτευσης, Προσαρμογή στις αλλαγές
Ικανότητα επίβλεψης, Ικανότητα εφαρμογής, Ικανότητα σχεδιασμού
Ικανότητα οργάνωσης, Ικανότητα παρακίνησης τρίτων, Ικανότητα ανάθεσης καθηκόντων, Διαχείριση σχέσεων με προμηθευτές, **Λειτουργικές (operations) δεξιότητες στον τομέα των logistics,** Διοίκηση απόδοσης (performance mgt)
Διοικητικός έλεγχος, Διαπροσωπικές σχέσεις, Ικανότητα λήψης αποφάσεων
Αυτό-παρακίνηση, Αυτοπεποίθηση, Συναισθηματική επίγνωση / Αυτοδιαχείριση συναισθημάτων, Ενθουσιασμός, Ακρόαση και ενσυναίσθηση, Συστημική προσέγγιση / Ολιστική προσέγγιση, Προσέλκυση / Επιλογή προσωπικού
Εκπαίδευση / καθοδήγηση (mentoring), Πειθώ/ Πειστικότητα, Ακεραιότητα χαρακτήρα, Πολιτική ικανότητα / ικανότητα εκπροσώπησης (statesmanship)
Εξωστρεφής προσωπικότητα, Γνώσεις διαχείρισης ποσοτήτων / εμπορευμάτων (quantities jock), Δυναμισμός, Γνώσεις υπολογιστών (computer jock)
Διαχείριση σχέσεων με πελάτες

Διοικητικές Δεξιότητες (Management)

Υψηλότερες αποκλίσεις

1. Καινοτομία/innovation (16,2%)***
2. Εφοδιαστική/operational logistics tasks (13,7%) ***
3. Πληροφορική-ΗΥ/computer (11,7%)***

*** p<0,001

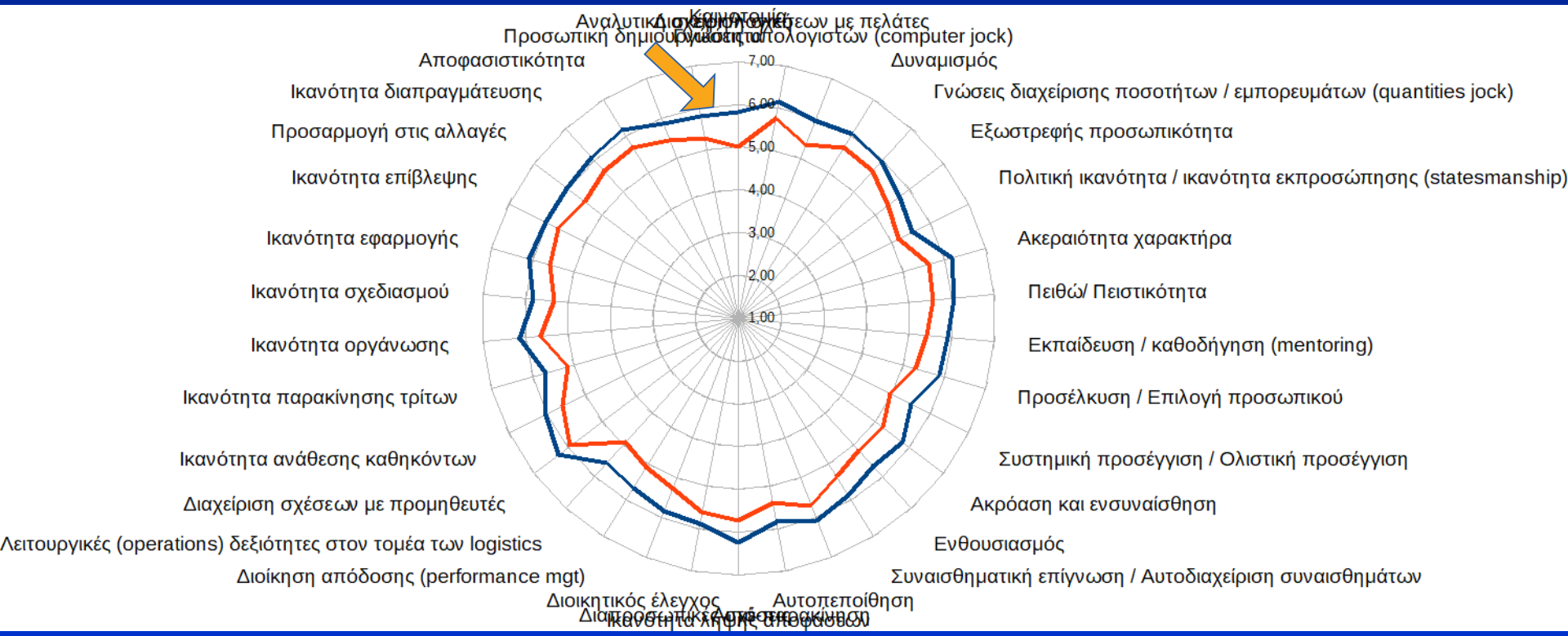

Περιεχόμενο Εκπαίδευσης

1,8 cm

Καινοτομία

2,7 cm

Εφοδιαστική

1,8 cm

Πληροφορικής

Οργανωσιακές & Διοικητικές Δεξιότητες

Δεξιότητες Εφοδιαστικής

Δεξιότητες ΤΠΕ

Ομαδοποίηση δεξιοτήτων Εφοδιαστικής

1. **Στρατηγική εφοδιαστική**

   (Διαχείριση Κρίσεων, Διεθνή logistics/Εξαγωγές, προγραμματισμός παραγωγής, διαχείριση αποβλήτων)

2. **Ολοκληρωμένα Συστήματα Εφοδιαστικής**

   (ICT, Πράσινη Εφοδιαστική, Ολοκληρωμένη Εφοδιαστική, Διατροπικότητα),

3. **Εφοδιαστική Εισερχομένων & Ασφάλεια**

   (Διαχείριση προμηθειών, Στελέχωση, Ασφάλεια),

4. **Διαχείριση Αποθηκών & παραγγελιών,**

   (Διαχείριση αποθηκών, Έλεγχος αποθεμάτων, διαχείριση παραγγελιών, διαχείριση υλικού)

5. **Διαχείριση διανομών**

   (Διανομές, Αντίστροφη εφοδιαστική, Διαχείριση μεταφορών σε “πραγματικό χρόνο”)

Προφίλ "Ικαν. Εφοδιαστικής"

(Οργαν. Επίδ.) Στρατηγική εφοδιαστική/Strategic logistics (β=,309***)
Διαχείριση Αποθήκης & παραγγελιών/Warehouse mgt & ordering (β=,292***)
Εισερχ.Εφοδ. & Ασφ. /Inbound Logistics & safety (β=,102*),
(Εφ.Αλ. Επίδ.)
Διαχείριση Αποθήκης & παραγγελιών/Distribution mgt & ordering (β=,278**)

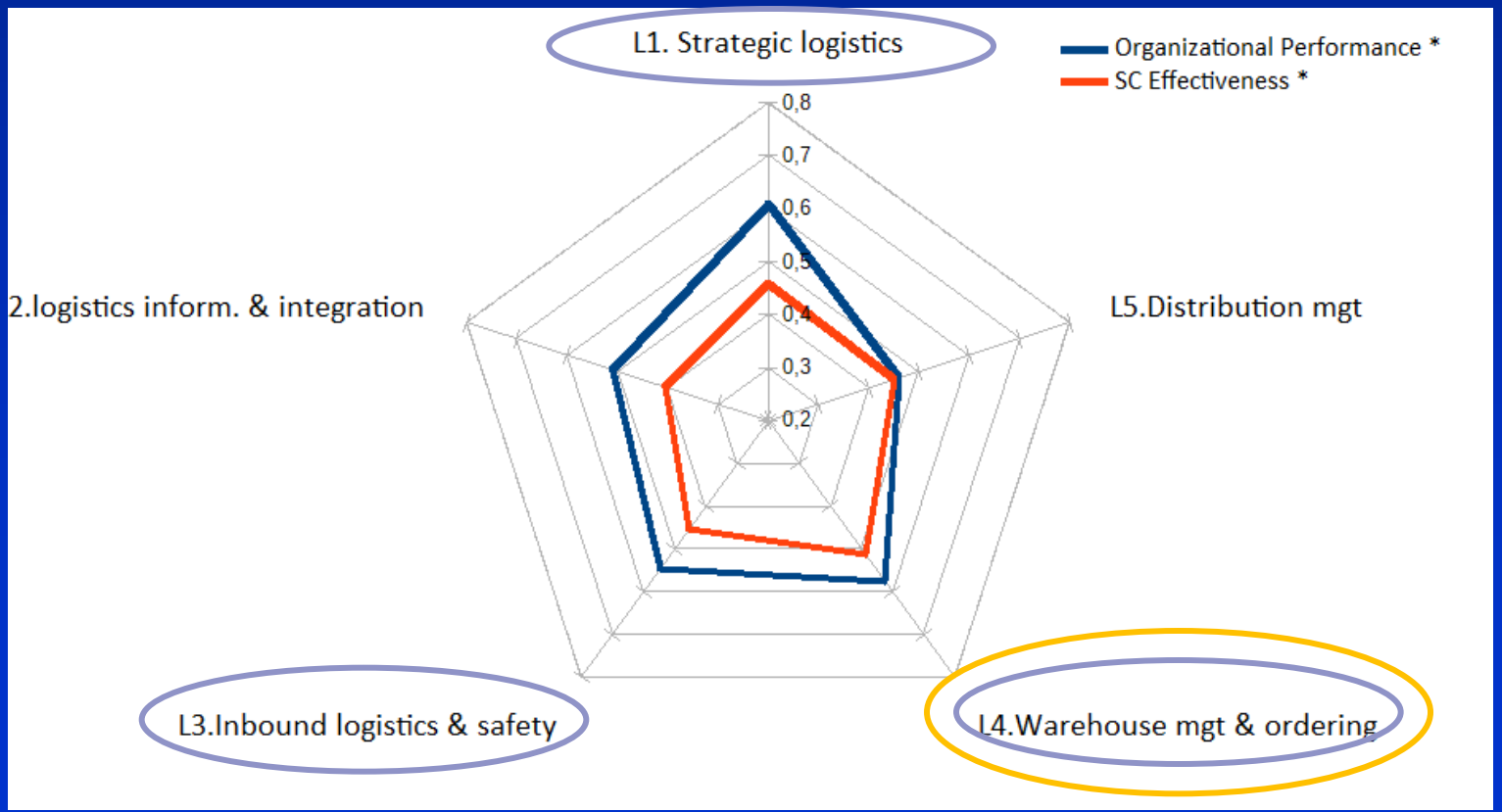

Ομαδοποίηση επιχειρηματικών δεξιοτήτων

1. **Εξωστρεφής επιχειρηματική δικτύωση**

   (Διεθνείς επιχειρήσεις, Επιχειρηματικότητα, Πολυπολιτισμικότητα, Επιχείρηση & κοινωνία/Δημόσια διοίκηση)

2. **Ανθρωπίνων Πόρων**

   (ΔΑΠ, Εργασιακές σχέσεις, Οργανωσιακή ψυχολογία, Επιχ. ηθική)

3. **Στρατηγική**

   (Επιχειρηματική στρατηγική, Στρατηγικός σχεδιασμός, Ηγεσία, Διαπραγμάτευση, Διερεύνηση περιβάλλοντος/ Ευκαιρίες-απειλές)

4. **Αναλυτικές (ποσοτικές)**

   (Στατιστική, Ποσοτικές μέθοδοι , Διοίκηση Παραγωγής, Μικρο & Μακρο-οικονομική)

5. **Μάρκετινγκ & επικοινωνίας**

   (E-commerce, Marketing mgt, Δημόσιες σχέσεις, Δικτύωση, MIS)

Προφίλ "Επιχειρηματικών Ικαν."

(Οργαν. Επίδ.) Στρατηγικές ικανότητες/Strategic skills (β=,283**)
Αναλυτικές/Ποσοτικές ικανότητες/Quantitative skills (β=,275*)
(Εφ.Αλ. Επίδ.)
Στρατηγικές ικανότητες/Strategic skills (β=,488***)

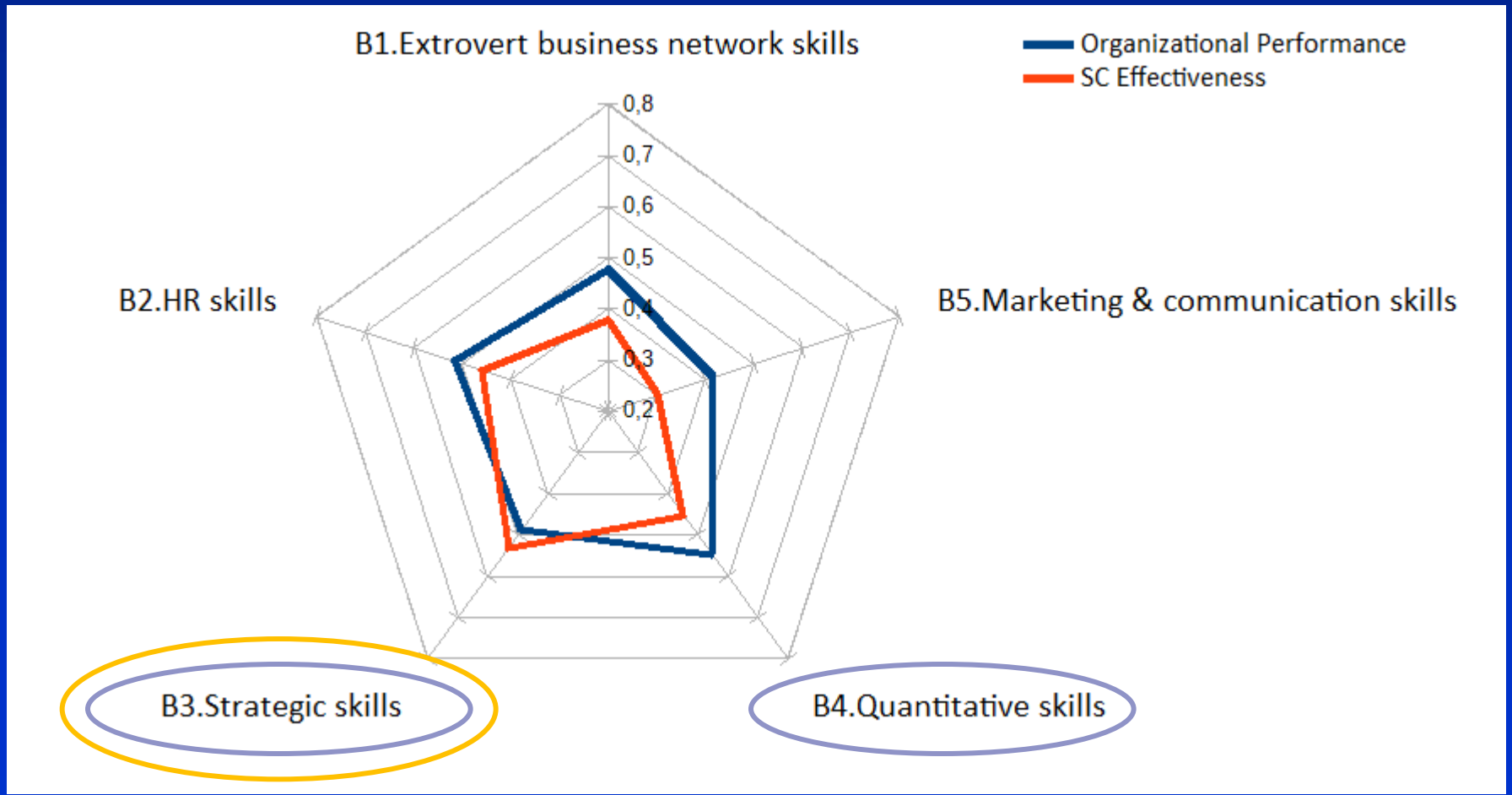

Ομαδοποίηση διοικητικών δεξιοτήτων

1. **Γενικές Διοικητικές Ικανότητες**

   (Ικανότητα αλλαγής, προσαρμογής, υλοποίησης, σχεδιασμού, οργάνωσης, μεταβίβασης εξουσιών και λήψης απόφασης)

2. **Συναισθηματική Νοημοσύνη**

   (Αυτο-παρακίνηση, Αυτοπεποίθηση, Συναισθηματική επίγνωση/ Αυτοδιαχείριση συναισθημάτων, Διαπροσωπικές σχέσεις),

3. **Ελέγχου/παρακολούθησης**

   (Διοικητικός Έλεγχος, Διαχείριση απόδοσης, Λειτουργικές δεξιότητες στην εφοδιαστική)

4. **Συστημική σκέψη**

   (Καινοτομία, Αναλυτική λογική, Συστημική αντίληψη/Ολιστική προσέγγιση, Πολιτική ικανότητα, Διαχείριση σχέσεων με πελάτες)

5. **Εξωστρεφής προσωπικότητα**

   (Εξωστρεφής προσωπικότητα, Ακεραιότητα, Πειθώ, Εκπαίδευση/ Καθοδήγηση-mentor)

Προφίλ "Διοικητικών Ικαν."

(Οργαν. Επίδ.) Συστημική Σκέψη/Systems thinking (β=,563***)
Παρακολούθηση /Monitoring (β=,179*)
(Εφ.Αλ. Επίδ.)
Συστημική Σκέψη/Systems thinking (β=,441***)
Παρακολούθηση /Monitoring (β=,234*)

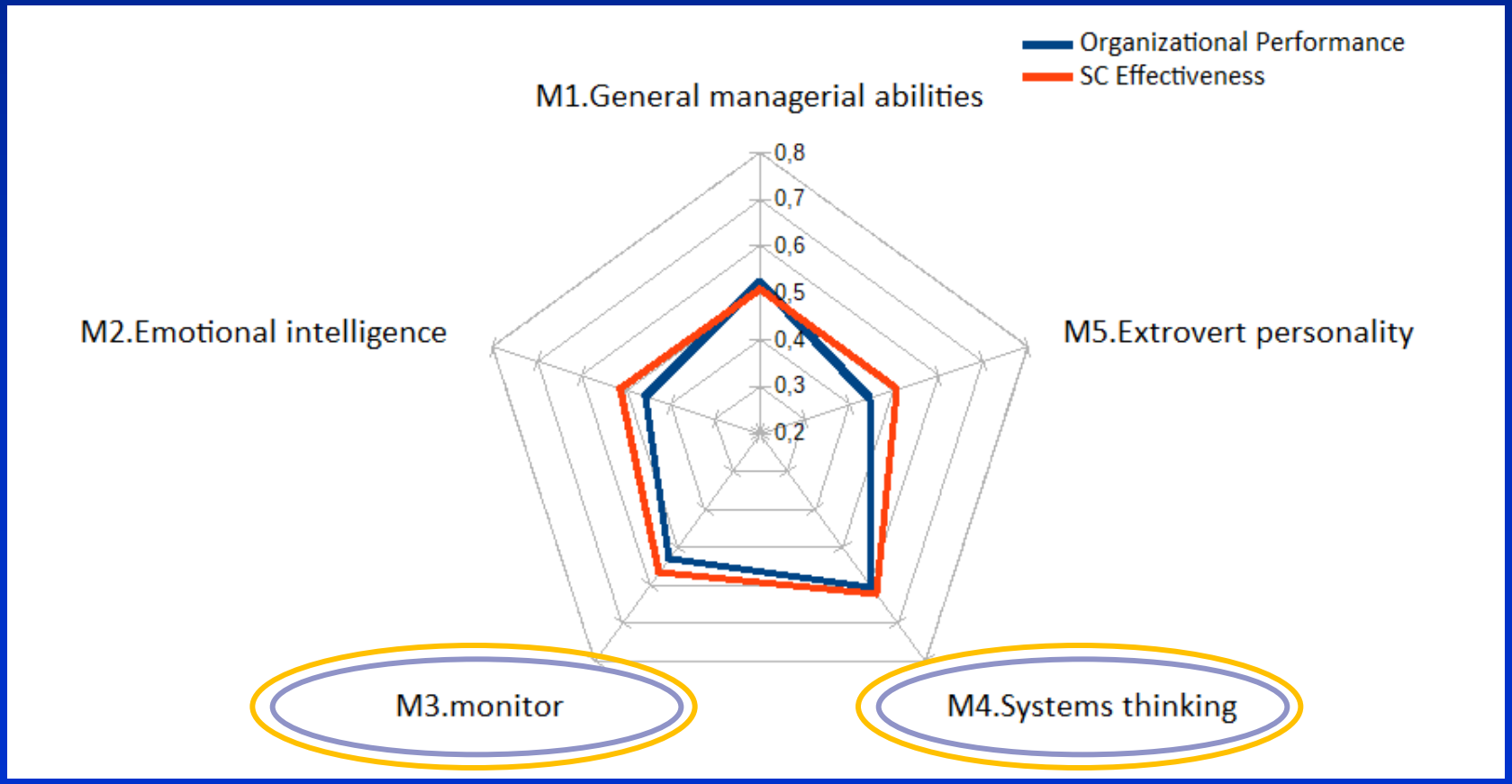

Πράσινη επίγνωση (Green awareness)

1 Κυβερνητική πολιτική / Νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος
2 Κυβερνητική πολιτική / Νομοθεσία για την «πράσινη» εφοδιαστική
3 Στρατηγική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
4 Πολιτική της επιχείρησης / εσωτερικοί κανονισμοί σχετικά με την «πράσινη» εφοδιαστική
5 Αξιολόγηση της «πράσινης» απόδοσης της επιχείρησης
6 «Πράσινη» τυποποίηση (π.χ. ISO 14001, GRI guidelines)
7 «Πράσινες» πρακτικές για μεταφορές / logistics
8 «Πράσινες» τεχνολογίες / πρακτικές μείωσης κατανάλωσης ενέργειας
9 «Πράσινες» πρακτικές μείωσης κατανάλωσης νερού (ύδατος)
10 «Πράσινες» πρακτικές για την προστασία του περιβάλλοντος
11 Ενημερωτικές πρωτοβουλίες & δράσεις για «Πράσινες» πρακτικές
12 Αξιολόγηση της περιβαλλοντικής επίδρασης (π.χ. αποτύπωμα άνθρακα / αποτύπωμα ύδατος)
13 Φιλική προς το περιβάλλον συμπεριφορά στην καθημερινή ζωή
14 Αξιολόγηση της ατομικής επιβάρυνσης του περιβάλλοντος από την προσωπική ζωή

Πράσινη επίγνωση (Green awareness)

Υψηλότερες αποκλίσεις

1. Αξιολόγηση της περιβαλλοντικής επίδρασης (π.χ. αποτύπωμα άνθρακα/ύδατος) (15,7%)***
2. «Πράσινες» πρακτικές μείωσης κατανάλωσης νερού (15,4%) ***
3. «Πράσινες» πρακτικές για μεταφορές / logistics (15,3%)***

*** p<0,001

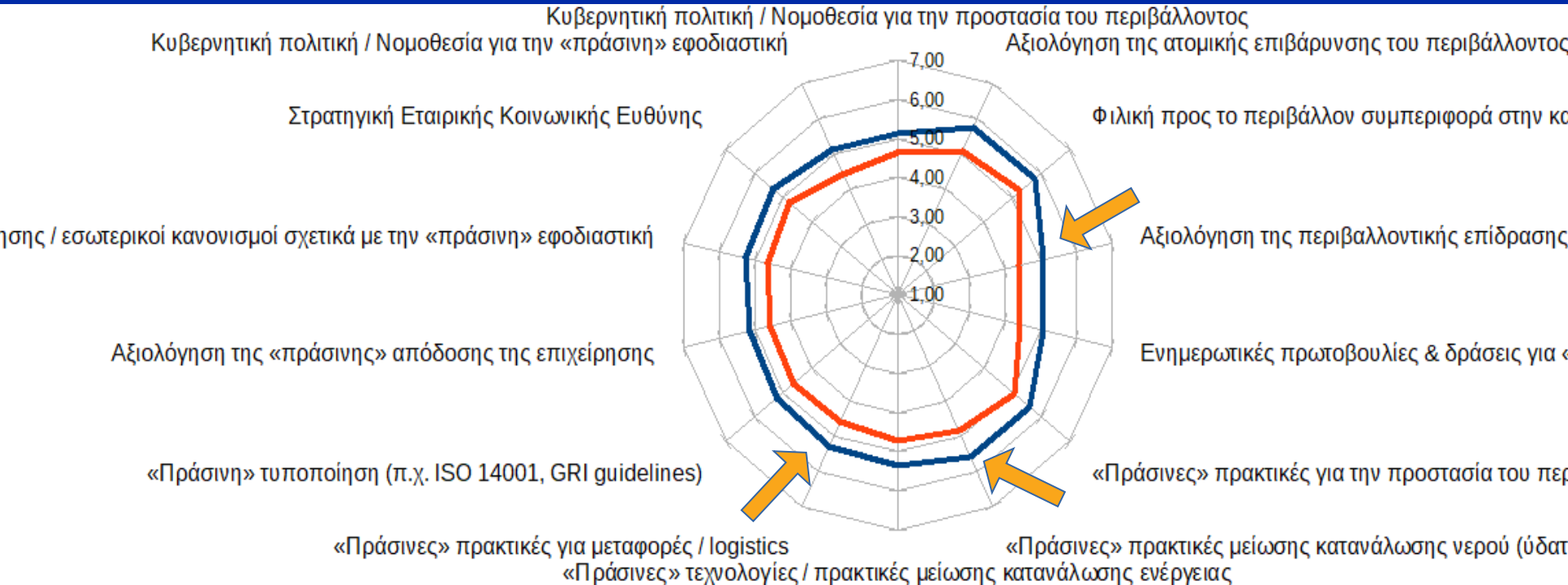

Πράσινη επίγνωση (Green awareness)

Επιδόσεις (Επιχείρησης/εφοδιαστικής αλυσίδας)....

1. Στρατηγική Εταιρικής κοινωνικής ευθύνης
2. Πολιτική της επιχείρησης σχετικά με την “πράσινη εφοδιαστική”

Πρόγραμμα Εκπαίδευσης

Α) Δεξιότητες πράσινης εφοδιαστικής & λειτουργιών

1. Εμπορευματικές Μεταφορές & Διανομές
2. Διαχείριση Αποθηκών
3. Δρομολόγηση Οχημάτων
4. Διοίκηση Ποιότητας στην εφοδιαστική αλυσίδα της αγροδιατροφής
5. Βιώσιμες Πρακτικές και Νέες Τεχνολογίες

Β) Διοικητικές δεξιότητες

1. Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων
2. Οικονομική Διαχείριση
3. Μάρκετινγκ – Διεθνές εμπόριο
4. Διαχείριση Κρίσεων

Γ) Δεξιότητες τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας

1. ΤΠΕ στη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας
2. Ηλεκτρονικό εμπόριο
3. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Συμβολή & Συμπεράσματα

1. Διάγνωση του προφίλ των ατομικών δεξιοτήτων & ικανοτήτων των εμπλεκομένων (π.χ. εργαζόμενοι, στελέχη, αγρότες, μεταφορείς) στην εφοδιαστική αλυσίδα στην αγροδιατροφή.

2. Ανάπτυξη εξειδικευμένου εκπαιδευτικού υλικού για ηλεκτρονική εξ' αποστάσεως εκπαίδευση, εύκολα προσβάσιμη από διαφορετικούς εταίρους της εφοδιαστικής αλυσίδας, αναγνωρίζοντας τις διαφορετικές οπτικές και ανάγκες τους (Open Educational Resources).

Συμβολή & Συμπεράσματα

3. Η ανάπτυξη μελετών περίπτωσης και βέλτιστων πρακτικών στην εφοδιαστική αλυσίδα θα ενισχύσει την ευαισθητοποίηση και θα αναδείξει τη σημαντικότητα του κλάδου στην αγροδιατροφή. Συνεπώς, η ευθυγράμμιση της ηλεκτρονικής εκπαίδευσης με τις εθνικές στρατηγικές θα διασφαλίσει την βιώσιμη ανάπτυξη ως πλεονέκτημα για την τοπική και εθνική οικονομία.

4. Η αξιολόγηση των δεξιοτήτων εφοδιαστικής (logistics skills) που θα αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι και η επικύρωση τους θα αποτελέσει καταλύτη για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.
   - *(Πιστοποιητικό Παρακολούθησης)*

Συμβολή & Συμπεράσματα

5. Προώθηση της κουλτούρας εξ' αποστάσεως ηλεκτρονικής εκπαίδευσης στους νέους εργαζόμενους και επιχειρηματίες με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για τον τομέα της αγροδιατροφής, καθώς μπορεί να μεταφερθεί ως μοντέλο ανάπτυξης σε άλλους κλάδους.

6. Εκπαίδευση επιλεγμένων εκπαιδευομένων ως Εκπαιδευτών από συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές καλλιέργειας δημητριακών, διευκολύνει τη δημιουργία δικτύων και συστάδων επιχειρήσεων ως οικοσυστήματα για την ανταλλαγή πληροφορίας, διάχυση τεχνογνωσίας και ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών/μελετών περίπτωσης, πολλαπλασιάζοντας τα οφέλη του έργου και οικοδομώντας διατηρήσιμο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα ακόμη και μετά το πέρας του προγράμματος.

Συμβολή & Συμπεράσματα

7. Ευαισθητοποίηση για την κρισιμότητα της εφοδιαστικής καθώς και της βιώσιμης/πράσινης ανάπτυξης στις χώρες του προγράμματος σε θέματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης/Κατάρτισης και Γεωργίας

8. Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ενδυνάμωσης και συμμετοχής νέων (αγροτών, επιστημόνων…) για τη βελτίωση της ποιότητας εργασίας μέσω αποτελεσματικών εκπαιδευτικών δράσεων και διασυνοριακή συνεργασία.

9. Αξιοποίηση του τριγώνου της γνώσης με την ολοκλήρωση Ανώτατης Εκπαίδευσης/ΑΕΙ, Έρευνας και Επιχειρήσεων, ενισχύοντας την Ευρωπαϊκή συνεργασία.

green-logistics.teiste.gr

Green Logistics e-Training in Cereal/Rice Sector

http://green-logistics.teiste.gr

Σκοπός του ερευνητικού έργου ***Green Logistics e-Training in Cereal/Rice Sector*** είναι να αναπτύξει και να υλοποιήσει ένα ευέλικτο, εξειδικευμένο και προσαρμοσμένο πρόγραμμα ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα εφοδιασμού στην αγρο-διατροφή με εστίαση στα δημητριακά και το ρύζι (εργαζόμενους, στελέχη, αγρότες, παραγωγούς, μεταφορείς, εταιρείες παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας, εταιρείες αποθήκευσης, συσκευασίας και διαμεταφορείς) σε τέσσερις ευρω-μεσογειακές χώρες (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Κύπρος). Το πρόγραμμα στηρίζεται στη διενέργεια εκτενούς ποσοτικής έρευνας για τον εντοπισμό των αναγκών εκπαίδευσης και επιμόρφωσής των εν λόγω ενδιαφερόμενων μερών, επικεντρώνοντας κυρίως στους νέους αγρότες.

E-training website:

http://green-logistics.teiste.gr/moodle

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!

Καθηγητής Παναγιώτης Τριβέλλας

Στοιχεία επικοινωνίας:

τηλ. 2262022569, fax:2262089605

Κιν. 6977559414, e-mail: ptrivel@yahoo.com

Νικόλαος Αργυρίδης: Τάσεις Logistics με τις Εξελίξεις της Τεχνολογίας

ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ
MUNICIPALITY OF LARISSA

μια πόλη, μια λέσχη Λ.Λ.

Ελληνική Δημοκρατία
Περιφέρεια Θεσσαλίας
στην υπηρεσία του πολίτη!

«Νέες Τάσεις Εφοδιαστικής Αλυσίδας-Logistics σε συνδυασμό με την εξέλιξη της τεχνολογίας»

Ε.Λ.Ι.Σ.ΜΕ.
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ-LOGISTICS ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΥΝΔΔΕ&L

Νίκος Αργυρίδης (Διευθύνων Σύμβουλος)
Στην εταιρία GO FREIGHT AE

FREIGHT GO

{εταιρία παροχής υπηρεσιών διεθνούς διαμεταφοράς και Logistics}

Γενικός γραμματέας του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Διεθνούς Διαμεταφοράς & Επιχειρήσεων Logistics Ελλάδος

Ημερίδα: 30/3/2019, 09:00-19:00

Η Ανάπτυξη
της Πρωτογενούς & Δευτερογενούς Παραγωγής,
της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών,
σε ένα περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

- ✓ 1. Που βρισκόμαστε σήμερα
- ✓ 2. Οι τάσεις που διαμορφώνουν το μέλλον των LOGISTICS
- ✓ 3. Το διαδίκτυο (INTERNET) και ο ρόλος του στην εξέλιξη των LOGISTICS
- ✓ 4. Οι παραγωγικές αλλαγές στην τεχνολογία
- ✓ 5. Διαδίκτυο των πραγμάτων (INTERNET OF THINGS)- Αντίκτυπος στην βιομηχανία και τα logistics
- ✓ 6. Ο ρόλος της τεχνολογίας στην διαδικασία των προμηθειών
- ✓ 7. Επιπτώσεις στα Logistics και την εφοδιαστική αλυσίδα
- ✓ 8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα
- ✓ (e-freight, e-customs, e-commerce)
- ✓ 9. Χρήσεις της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα Αποτελεσματική διαχείριση
- ✓ 10. Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον των μεταφορών και των συστημάτων διαχείρισης

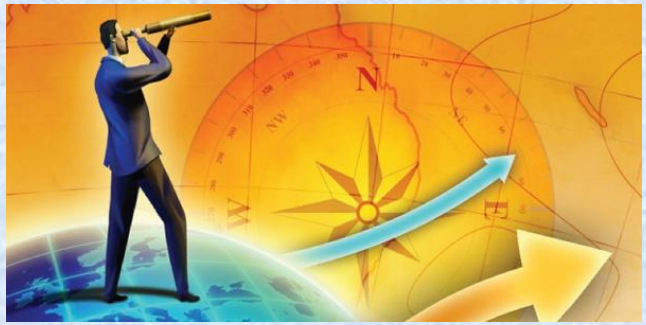

1. Που βρισκόμαστε σήμερα (…1/2)

- Οι εξελίξεις στην τεχνολογία αλλάζουν σε παγκόσμιο επίπεδο τον τρόπο με τον οποίο δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις. Η τεχνολογία επηρεάζει σημαντικά τον τρόπο λειτουργίας σε όλες τις πτυχές του κλάδου της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Από την συνεχή εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης των μεταφορών (TMS /transportation management system) μέχρι και την εφαρμογή της τεχνολογίας Bluetooth για ανώτερη παρακολούθηση των κινήσεων των προϊόντων, η σύγχρονη τεχνολογία γίνεται αναπόσπαστο αν όχι αποκλειστικό μέρος της διαδικασίας αποστολής αγαθών.
- Τα σημερινά «Logistics» καλούνται να εξ-υπηρετήσουν ένα συντονισμένο σύστημα μαζικής παραγωγής και διανομής προϊόντων.
- Από την δεκαετία του 90 οι επιχειρήσεις σε μια προσπάθεια μείωσης του κόστους παραγωγής και αύξησης της ανταγωνιστικότητας τους στράφηκαν στον έλεγχο και στην πλήρη διοίκηση της εφοδιαστικής αλυσίδας, δηλαδή στο κύκλωμα προμηθειών, παραγωγής, μεταφοράς και διανομής των προϊόντων.
- **Η διαχείριση και η διακίνηση προϊόντων από την παραγωγή στην κατανάλωση με το μικρότερο δυνατό κόστος ήταν πάντα ο ζητούμενος και στρατηγικός στόχος για τα Logistics σε διαχρονική βάση.**

1. Που βρισκόμαστε σήμερα… (2/2)

- Η ροή παρεχόμενων υπηρεσιών σε μια σημερινή τυπική εφοδιαστική αλυσίδα:

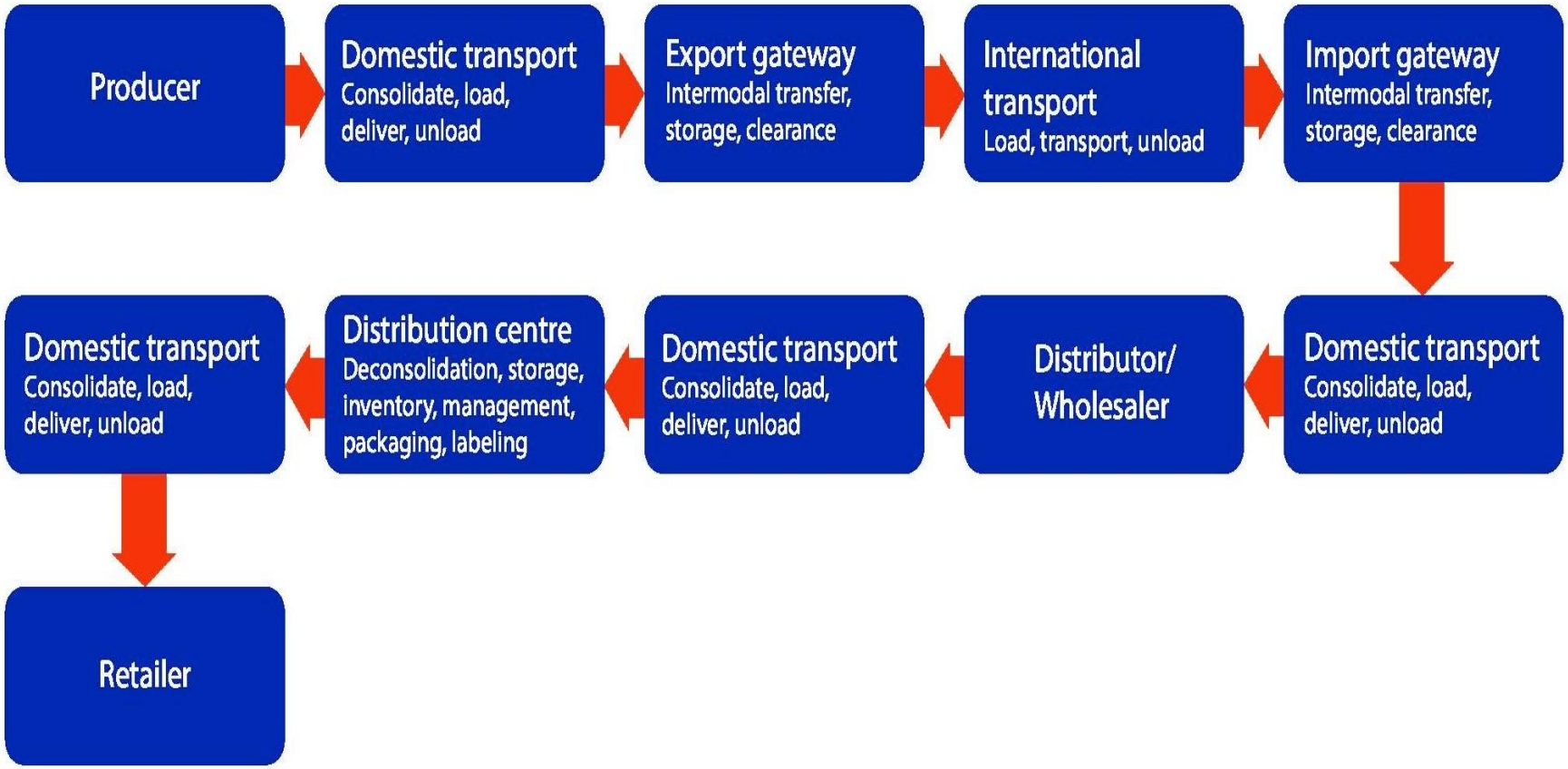

2. Οι τάσεις που διαμορφώνουν το μέλλον των LOGISTICS… (1/2)

- Η βασικότερη τάση που χαρακτηρίζει το μέλλον των Logistics **είναι η ίδια η δυναμική ανάπτυξης της εφοδιαστικής αλυσίδας**. Το ποσοστό των εμπορικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων οι οποίες αναθέτουν τις δραστηριότητες της δικής τους εφοδιαστικής αλυσίδας σε εξειδικευμένους παρόχους υπηρεσιών Logistics (3PL) διαρκώς αυξάνεται.
- Το επίπεδο εξυπηρέτησης καθίστατα
- διαχρονικά ποιο απαιτητικό για τις εταιρίες 3PL, με αποτέλεσμα ένα διαρκή αγώνα ανταγωνιστικότητας για την μείωση του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, καλύτερης οργάνωσης των διαδικασιών διαχείρισης και εξοικονόμησης ανθρώπινων πόρων.
- Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων απαιτείται επανασχεδίαση και αναπρογραμματίσμος του μοντέλου λειτουργίας των εταιριών 3PL, με την υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών και μεθόδων. Οι τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών γίνονται αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής λειτουργίας των επιχειρήσεων 3PL.
- Η θεσμική ρύθμιση θεμάτων (βλ.νόμος 4302/2014) που απασχολούν διαχρονικά τον κλάδο των Logistics θα επιφέρει αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας τους από παραδοσιακά σε ποιο ευέλικτα μοντέλα λειτουργίας με την υιοθέτηση πληροφοριακών συστημάτων τα οποία θα ξεφεύγουν από τα όρια της ενδοεταιρικής διαχείρισης και θα εξαπλώνονται σε ένα ευρύτερο χώρο διαχείρισης και αξιοποίησης κοινών πληροφοριών.

2. Οι τάσεις που διαμορφώνουν το μέλλον των LOGISTICS… (2/2)

- Οι πρωταγωνιστές και οι υπηρεσίες Logistics…

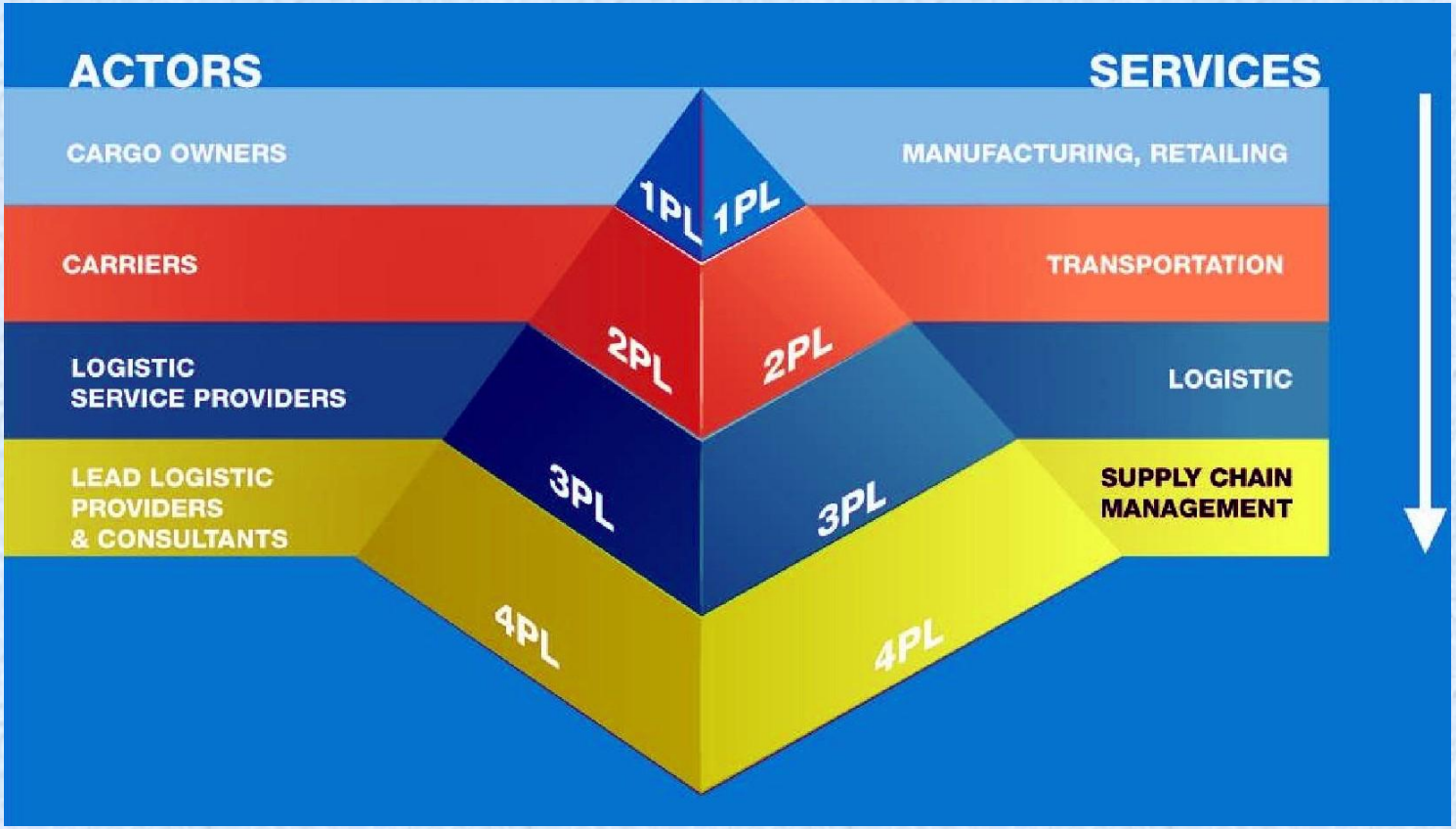

VIDEO-1: LOGISTICS MANAGEMENT

3. Το διαδίκτυο (INTERNET) και ο ρόλος του στην εξέλιξη των LOGISTICS… (1/2)

- Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός πως το διαδίκτυο (internet) εξελίσσεται και αναπτύσσεται με μία ιλιγγιώδη ταχύτητα. Το πλήθος των εφαρμογών οι οποίες στηρίζονται στην ανάπτυξη και ύπαρξη του Internet ενισχύουν την πεποίθηση ότι πολύ σύντομα θα αποτελέσει το βασικό όχημα για την διεκπεραίωση διεπιχειρησιακών δραστηριοτήτων και ανταλλαγής εταιρικών δεδομένων.
- Μία από τις βασικές τάσεις που επικρατούν διεθνώς εξαιτίας του Internet ως βασικής πλατφόρμας επικοινωνίας είναι η δημιουργία εταιριών 4PL (Cypermediaries). Πρόκειται για εταιρίες που δραστηριοποιούνται ως μεσάζοντες πληροφοριών για οποιαδήποτε εταιρία παρέχοντας υλικά η πληροφορίες με βάση την αρχή «value for money».
- Η ανάπτυξη του Internet επιτρέπει την προσέγγιση χωροταξικά απομακρυσμένων πελατών που παλαιότερα η προσέγγιση τους ήταν ασύμφορη.
- Η διείσδυση της πληροφορικής και του Internet συνέβαλαν στην παγκοσμιοποίηση-διεθνοποίηση του εμπορίου αφού πλέον ο σύγχρονος καταναλωτής μπορεί να έχει άμεση και διαρκή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά καταστήματα.
- **Η μείωση του κόστους της εφοδιαστικής αλυσίδας είναι συνυφασμένη με την παγκοσμιότητα του Internet, την ταχύτητα διάδοσης των πληροφοριών, τον επιτυχή ανταγωνισμό και την επικράτηση του e-Logistics & του e-business.**

3. Το διαδίκτυο (INTERNET) και ο ρόλος του στην εξέλιξη των LOGISTICS… (2/2)

4. Οι παραγωγικές αλλαγές στην τεχνολογία… (1/2)

- Με βάση μία σύγχρονη γενική παραδοχή κάθε αύξηση της παραγωγής που δεν οφείλεται στην αύξηση των συντελεστών παραγωγής αποδίδεται στην τεχνολογική εξέλιξη.
- Η παραγωγική αποτελεσματικότητα μιας παραγωγικής μονάδας εξαρτάται από τις τεχνολογικές αλλαγές και εφαρμογές οι οποίες στοχεύουν στην παραγωγή μιας συγκεκριμένης ποσότητας προϊόντος με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.
- Η παραγωγική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης διακρίνεται σε τεχνική αποτελεσματικότητα και σε αποτελεσματικότητα διανομής. Η τεχνική αποτελεσματικότητα επιτυγχάνει την βέλτιστη από τεχνικής πλευράς συνδυαστική αξιοποίηση των συντελεστών παραγωγής για δεδομένο επίπεδο παραγωγής. Η αποτελεσματικότητα της διανομής στοχεύει στην μέγιστη δυνατή από πλευράς αξίας εισροών στην επιχείρηση.
- Ένας από τους πλέον βασικούς παράγοντες για την βελτίωση της παραγωγικής αποτελεσματικότητας είναι η τεχνολογική πρόοδος.
- Κάθε τεχνολογική μεταβολή που επηρεάζει θετικά την παραγωγική αποτελεσματικότητα συνεισφέρει στην ανάπτυξη και την μεγέθυνση που αποτελούν σε γενική βάση τον επιδιωκόμενο στόχο κάθε επιχειρηματικής μονάδας.
- **Οι ολοένα περιορισμένες ποσότητες διαθέσιμων φυσικών πόρων επιβάλουν την αύξηση της παραγωγικότητας μέσω των τεχνολογικών αλλαγών και επιτευγμάτων.**

4. Οι παραγωγικές αλλαγές στην τεχνολογία… (2/2)

5. Διαδίκτυο των πραγμάτων (INTERNET OF THINGS)- Αντίκτυπος στην βιομηχανία και τα logistics… (1/6)

- Το «διαδίκτυο των πραγμάτων» (Internet of Things / IoT) αφορά στην διασύνδεση διάφορων ηλεκτρονικών συσκευών (μικρών και μεγάλων) καθώς και οχημάτων που διαθέτουν ενσωματωμένους αισθητήρες και εξοπλισμό διασύνδεσης για να λαμβάνουν και να μεταδίδουν σχετικά δεδομένα με στόχο να προσφέρουν περισσότερες, προστιθέμενης αξίας υπηρεσίες.

  Δηλαδή, πρόκειται για ένα αναπτυσσόμενο δίκτυο των καθημερινών αντικειμένων - από τις βιομηχανικές μηχανές έως τα καταναλωτικά αγαθά -που μπορεί να μοιράζεται πληροφορίες και να ολοκληρώνει εργασίες, ενώ εμείς είμαστε απασχολημένοι με άλλες δραστηριότητες (δουλειά, γυμναστήριο, ξεκούραση κλπ).
- Με απλά λόγια το Internet of Things είναι το τεχνολογικό μέλλον που θα κάνει τη ζωή μας πιο εύκολη.
- Το IoT εξελίχθηκε με την γρήγορη διάδοση του ασύρματου internet & των ενσωματωμένων αισθητήρων και έτσι οι άνθρωποί άρχισαν να αντιλαμβάνονται ότι η τεχνολογία θα μπορούσε να είναι επαγγελματικό αλλά και προσωπικό εργαλείο.
- **Το IoT μπορεί να χρησιμοποιηθεί στους τομείς του λιανεμπορίου, των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, της ενέργειας, της βιομηχανικής παραγωγής, της υγειονομικής περίθαλψης κλπ.**

5. Διαδίκτυο των πραγμάτων (INTERNET OF THINGS)- Αντίκτυπος στην βιομηχανία και τα logistics… (2/6)

- Η κινητή τηλεφωνία βρίσκεται σε ένα απόγειο ανάπτυξης σε μια μορφή που παρουσιάζει σημεία κορεσμού. Παρ' όλα αυτά η Σουηδική εταιρία Ericsson έχει προβλέψει το τέλος της κινητής τηλεφωνίας έτσι όπως την γνωρίζουμε μέχρι το 2018 περίπου και την σταδιακή αντικατάσταση της από τον φυσικό της διάδοχο που θα είναι το Internet of Thinks, (το διαδίκτυο των πραγμάτων).
- Μία άλλη πιθανή εφαρμογή του IoT έρχεται από την τηλεματική και τις μεταφορές όπου θα μπορεί να εξασφαλισθεί καλύτερη διαχείριση του στόλου των μεταφορικών εταιριών με μείωση του λειτουργικού κόστους μέχρι και 20%. Αυτό θα μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την διασύνδεση του αυτοκινήτου με αισθητήρες οι οποίοι μετρούν την κατανάλωση του καυσίμου, εντοπίζουν την γεωγραφική του θέση, αξιοποιούν τη βέλτιστη δρομολόγηση κι ελέγχουν έως και την θερμοκρασία του φορτίου.

5. Διαδίκτυο των πραγμάτων (INTERNET OF THINGS)- Αντίκτυπος στην βιομηχανία και τα logistics… (3/6)

- **Τι αναμένεται να προκύψει από την υιοθέτηση του IoT…?**
- Η συνολική προστιθέμενη αξία από το IoT σε όλους τους κλάδους, θα φτάσει τα 1.9 τρισεκατομμύρια δολάρια έως το 2020 παγκοσμίως, σύμφωνα με την Gartner.
- Πενήντα δισεκατομμύρια συσκευές θα συνδεθούν με το Internet μέχρι το 2020, προβλέπει η Cisco.
- Η αγορά των μηχανημάτων για εξ αποστάσεως παρακολούθηση ασθενών (remote patient monitoring), διπλασιάστηκε από το 2007 ως το 2011, και αναμένεται να διπλασιαστεί ξανά ως το 2018.
- Τα έξυπνα ηλεκτρικά δίκτυα στον κλάδο της ενέργειας αναμένεται να διπλασιάσουν την αγορά πληροφοριακών συστημάτων πελατών από $2.5 δισεκατομμύρια το 2013 σε $5.5 δισεκατομμύρια το 2020, σύμφωνα με μελέτη της Navigant Research.
- Η ευρεία χρήση τεχνολογιών IoT στον κλάδο των αυτοκινήτων, θα μπορούσε να σώσει, 100 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως με την μείωση των ατυχημάτων, σύμφωνα με την McKinsey.
- Η βιομηχανία του διαδικτύου θα μπορούσε να προσθέσει 10-15 τρισεκατομμύρια δολάρια στο παγκόσμιο ΑΕΠ, διπλασιάζοντας την οικονομία των ΗΠΑ, σύμφωνα με την GE.

5. Διαδίκτυο των πραγμάτων (INTERNET OF THINGS)- Αντίκτυπος στην βιομηχανία και τα logistics… (4/6)

- Τι αναμένεται να προκύψει από την υιοθέτηση του IoT…?
- Το 75% των ηγετών του παγκόσμιου επιχειρηματικού κόσμου, διερευνούν τις οικονομικές δυνατότητες του Internet των πραγμάτων, σύμφωνα με έκθεση του περιοδικού The Economist.
- Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ενέκρινε πρόσφατα £ 45 εκατομμύρια, στη χρηματοδότηση έρευνας για τις τεχνολογίες του Internet of Things
- Τα μεγάλα αστικά κέντρα επρόκειτο να δαπανήσουν $41 τρισεκατομμύρια μέσα στα επόμενα 20 χρόνια, στην αναβάθμιση των υποδομών του Internet of Things σύμφωνα με την Intel.
- Ο αριθμός των κατασκευαστών που εμπλέκονται σε δραστηριότητες σχετικές με το IoT, θα φθάσει τον αριθμό των 1,8 εκατομμυρίων παγκοσμίως μέχρι το τέλος του 2018, σύμφωνα με την ABI Research

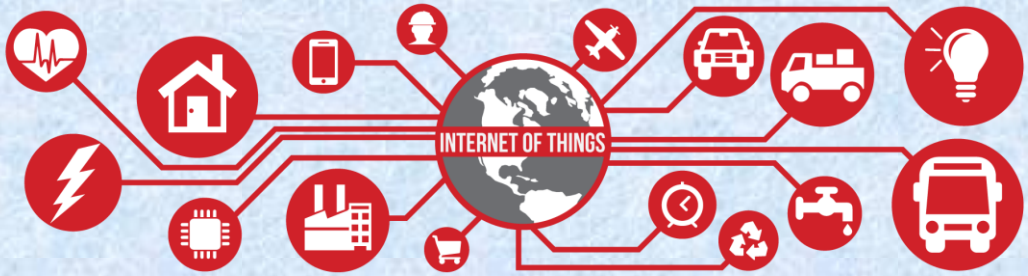

5. Διαδίκτυο των πραγμάτων (INTERNET OF THINGS)- Αντίκτυπος στην βιομηχανία και τα logistics… (5/6)

- Διασύνδεση καθημερινών συσκευών μέσω διαδικτύου

5. Διαδίκτυο των πραγμάτων (INTERNET OF THINGS)- Αντίκτυπος στην βιομηχανία και τα logistics… (6/6)

- Επενδύσεις στο IoT

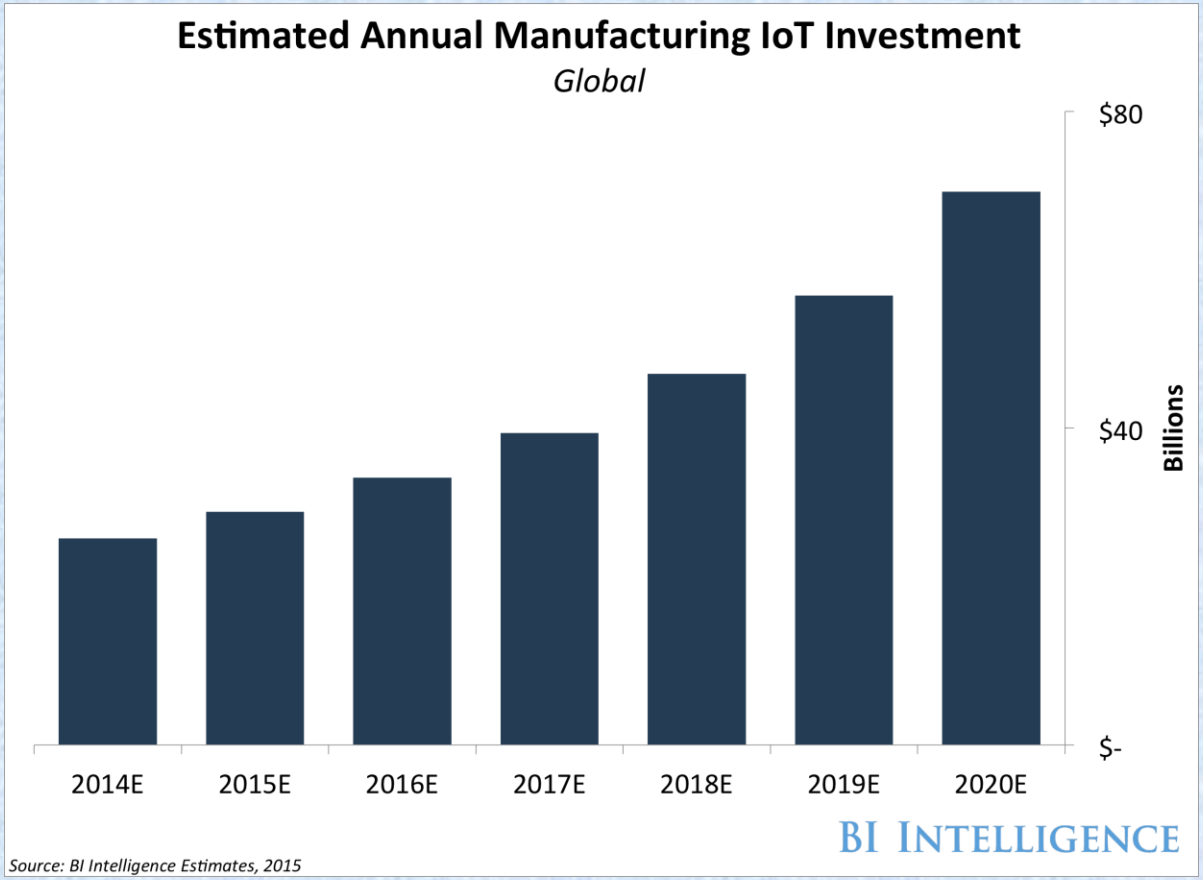

VIDEO-2: Internet of Thinks

6. Ο ρόλος της τεχνολογίας στην διαδικασία των προμηθειών… (1/6)

- Η διαδικασία διαχείρισης προμηθειών ενός έργου αφορά σε μία τυπική μέθοδο μέσω της οποίας αποκτούνται προϊόντα (αγαθά η υπηρεσίες) από εξωτερικούς προμηθευτές για την κάλυψη των αναγκών του συγκεκριμένου έργου.
- Σημαντικό ρόλο στην σύγχρονη διαχείριση των προμηθειών επιτελούν τα πληροφοριακά συστήματα μιας επιχείρησης, όπως ειδικευμένες εφαρμογές λογισμικού που παρέχουν πληροφορίες για το σύνολο των διαδικασιών μιας εφοδιαστικής αλυσίδας. Οι πλέον γνωστές εφαρμογές είναι αυτές των συστημάτων επιχειρησιακού σχεδιασμού (Enterprise Resource Planning-ERP) τα πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας όπως π.χ. το πρόγραμμα διαχείρισης αποθήκης, Warehouse Management System (WMS), τα συστήματα αναγνώρισης και απόκτησης δεδομένων (φορητά τερματικά), συστήματα γραμμωτού κώδικα και έξυπνων καρτών, τα συστήματα τηλεματικής (πομποδέκτες και τηλεπικοινωνιακά δίκτυα) και τα συστήματα ενσύρματων και ασύρματων τοπικών δικτύων που καταγράφουν ανά πάσα στιγμή σε πραγματικό χρόνο τα δεδομένα μίας αποθήκης Logistics.
- **Ο ρόλος του e-Logistics σε επίπεδο διαχείρισης αποθεμάτων και προμηθειών θεωρείται ο βασικός πνεύμονας της εφοδιαστικής αλυσίδας.**

6. Ο ρόλος της τεχνολογίας στην διαδικασία των προμηθειών… (2/6)

- Η περίπτωση της αποθήκης είναι χαρακτηριστική για την «συνύπαρξη» και την «συνεργασία» διαφορετικών τεχνολογικών υποδομών για την επιτέλεση πλήθους διαφορετικών εργασιών, όπως π.χ. η καταγραφή των αποθεμάτων, ο ποιοτικός και ποσοτικός τους έλεγχος, η ανάλυση δεδομένων, η χάραξη στρατηγικής πωλήσεων και εφοδιασμού, το δίκτυο διανομής των αγαθών κλπ.
- Η σημερινή εικόνα της παγκόσμιας οικονομίας χαρακτηρίζεται από έναν κοινά αποδεκτό όρο, τη συνεχώς αυξανόμενη σημασία και αξία των πληροφοριών που παράγονται και διακινούνται στο εσωτερικό και στο εξωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων.
- Η παγκοσμιοποίηση των συναλλαγών με την ταυτόχρονη απελευθέρωση των συνόρων και των κρατικών περιορισμών, η τεράστια εξάπλωση του διαδικτύου, καθώς και η αποδοχή των νέων τεχνολογιών από την πλειοψηφία των επιχειρήσεων έχουν ξεκάθαρα καταστήσει σαφές πως το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για μία επιχείρηση πηγάζει από την ικανότητά της για την έγκαιρη και έγκυρη ανάλυση-διαχείριση του τεράστιου όγκου των πληροφοριών που δέχεται και που ταυτόχρονα η ίδια παράγει.
- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον την τελευταία δεκαετία (ιδιαίτερα στο δημόσιο τομέα) παρουσιάζουν οι ηλεκτρονικές προμήθειες (e-procurement). Οι ηλεκτρονικές προμήθειες εκμεταλλεύονται τις τεχνολογίες του διαδικτύου για να αυτοματοποιήσουν, απλοποιήσουν και να βελτιστοποιήσουν τις εργασίες που περιλαμβάνει ο προμηθευτικός κύκλος.

6. Ο ρόλος της τεχνολογίας στην διαδικασία των προμηθειών… (3/6)

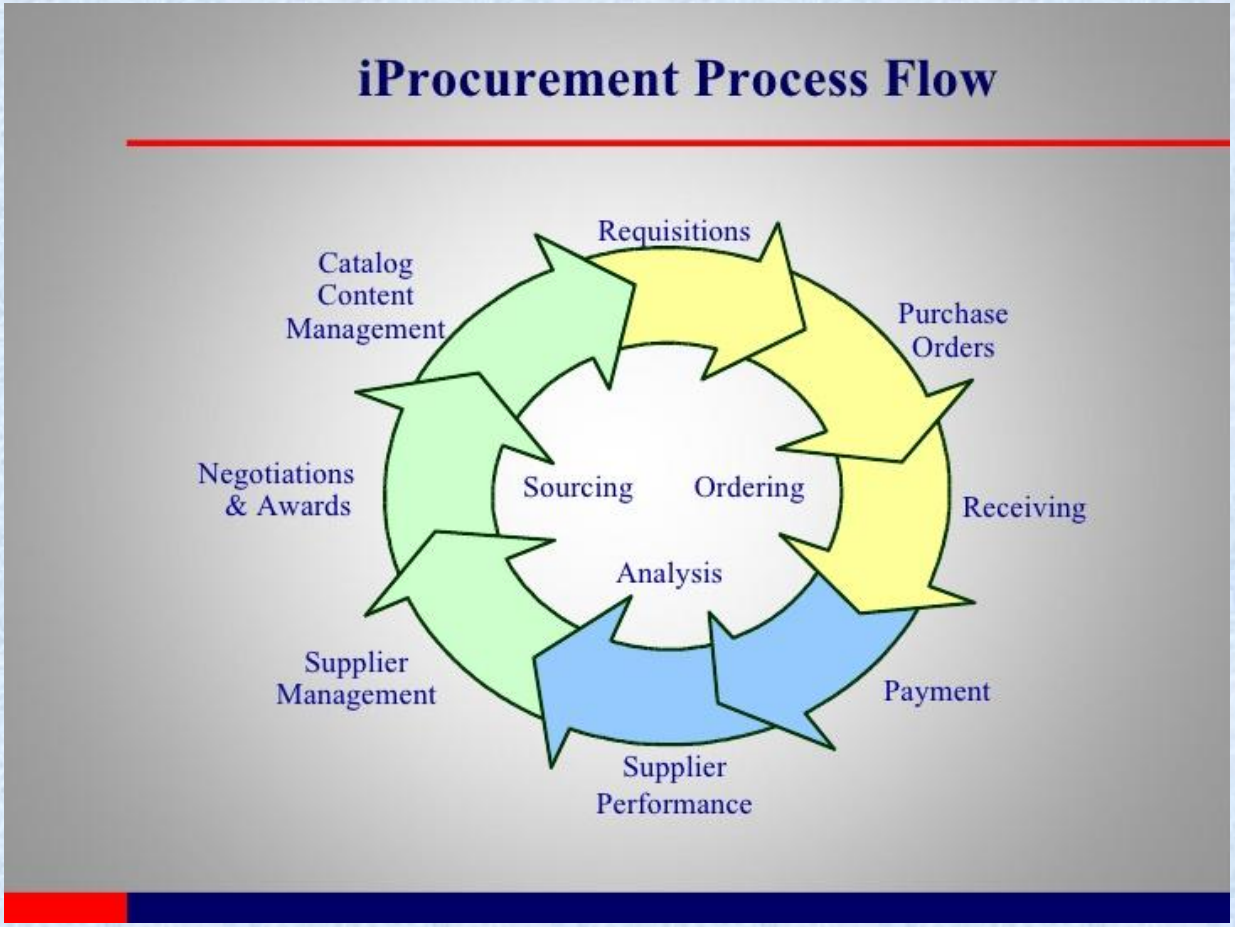

6. Ο ρόλος της τεχνολογίας στην διαδικασία των προμηθειών… (4/6)

e -procurement

e-Procurement means procurement of goods and services online using the internet. Ideally, it covers the full 'life cycle of procurement'.

- The intention is to automate, possibly, the entire procurement process, along with tender bid submission and payments by suppliers, in an online web-based real-time environment.
- e-Procurement could resolve many of the constraints/ delays of traditional procurement.

6. Ο ρόλος της τεχνολογίας στην διαδικασία των προμηθειών… (5/6)

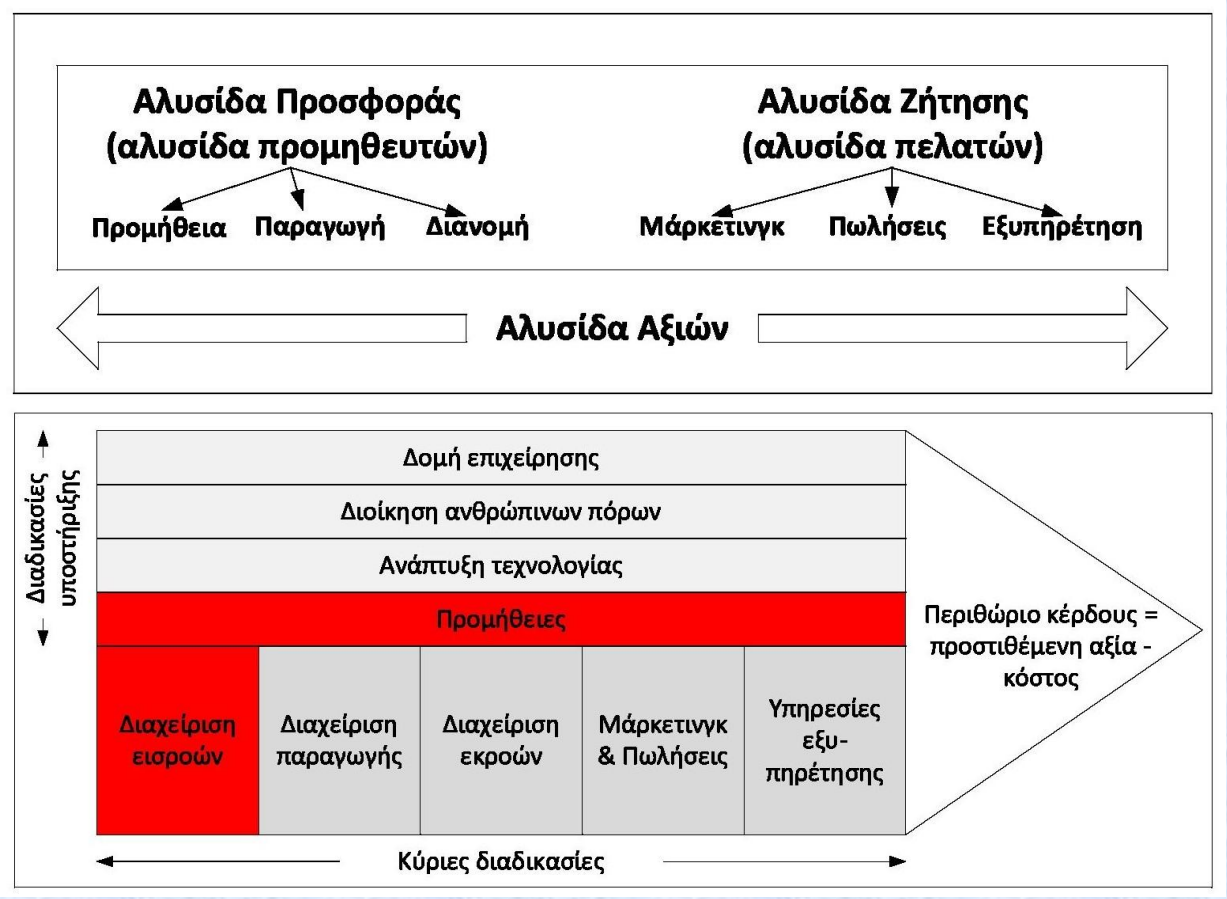

6. Ο ρόλος της τεχνολογίας στην διαδικασία των προμηθειών… (6/6)

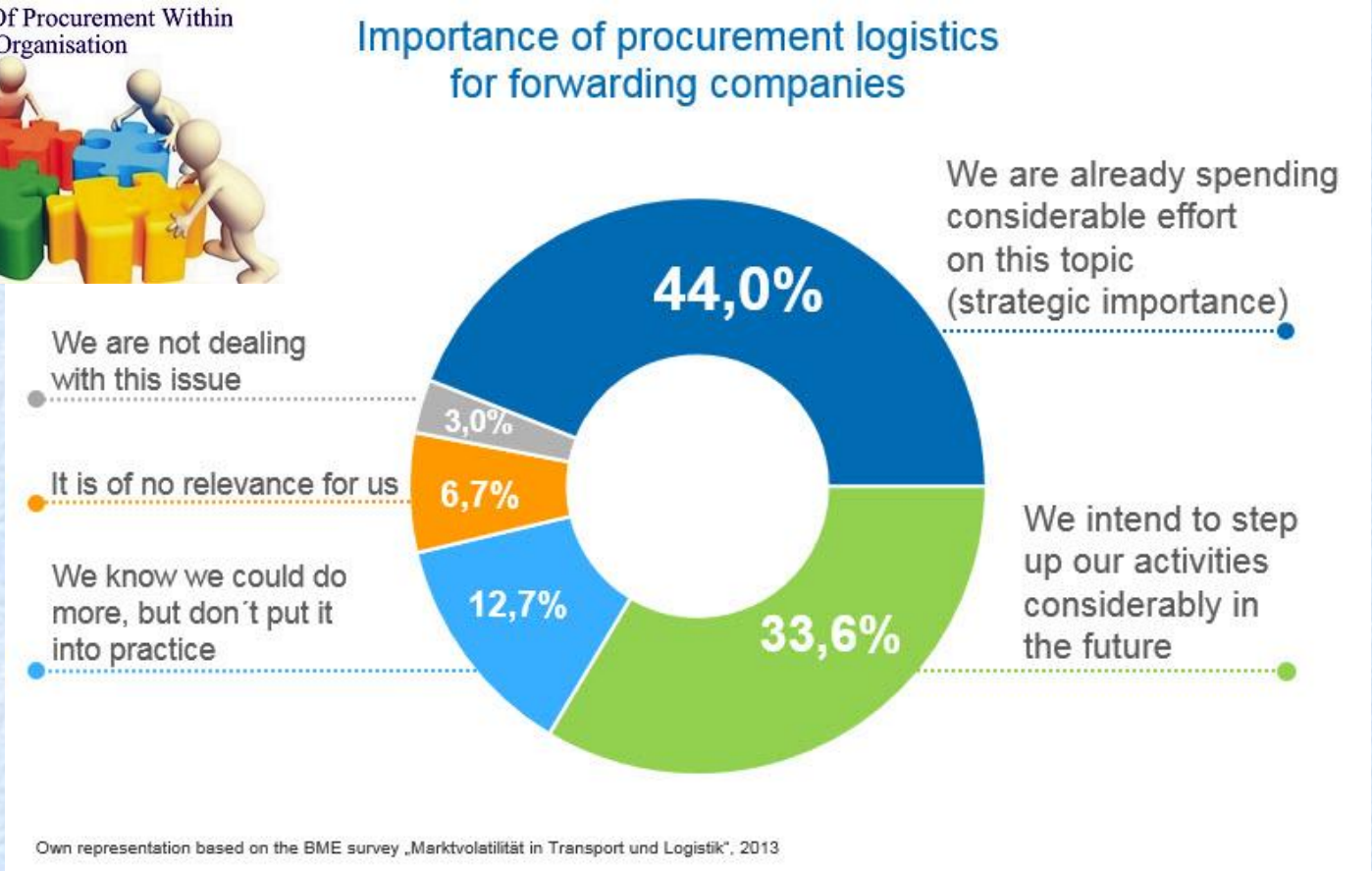

VIDEO-3: LOGISTICS AUTOMATION TECHNOLOGY

7. Επιπτώσεις στα Logistics και την εφοδιαστική αλυσίδα…(1/4)

- Τα logistics, οι κατασκευαστές, η αλυσίδα εφοδιασμού, και οι βιομηχανίες μεταφορών διέρχονται μια περίοδο ταχείας και άνευ προηγουμένου μεταμόρφωσης. Το μέλλον των βιομηχανιών αυτών είναι απόλυτα εξαρτώμενο από τις τεχνολογικές καινοτομίες.
- Τεχνολογικές καινοτομίες όπως η 3D εκτύπωση και το διαδίκτυο των πραγμάτων (IoT) έπαψαν να φαντάζουν ως σενάρια επιστημονικής φαντασίας. Σήμερα, οι έμποροι και οι πάροχοι υπηρεσιών προχωρούν προσεκτικά στην υιοθέτηση τεχνολογιών με σκοπό την εφαρμογή ταχύτερων, φθηνότερων, αξιόπιστων και βιώσιμων επιχειρηματικών πρακτικών.
- Η εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών στον τομέα της μεταποίησης, όπως η νανοτεχνολογία, το cloud computing, το Ίντερνετ των πραγμάτων (IoT) αλλάζουν το πρόσωπο της παραγωγής με τρόπους αδιανόητους πριν από μερικές δεκαετίες. Εκτός από τη μείωση του κόστους, οι τεχνολογίες αυτές συνεισφέρουν στην ταχύτητα, την ακρίβεια, την αποτελεσματικότητα και την ευελιξία για τις βιομηχανικές εταιρείες.
- **Οι πέντε αυτές βασικές τεχνολογίες αιχμής είναι το 3D PRINTING, η Νανοτεχνολογία (Nanotechnology), το CLOUD COMPUTING, η τεχνολογία των BIG DATA AND PREDICTIVE MAINTENANCE TECHNOLOGY (έξυπνη τεχνολογία συντήρησης), και το Internet of Things (διαδίκτυο των πραγμάτων).**

7. Επιπτώσεις στα Logistics και την εφοδιαστική αλυσίδα… 2/4)

- Τα logistics, οι κατασκευαστές, η αλυσίδα εφοδιασμού, και οι βιομηχανίες μεταφορών διέρχονται μια περίοδο ταχείας και άνευ προηγουμένου μεταμόρφωσης. Το μέλλον των βιομηχανιών αυτών είναι απόλυτα εξαρτώμενο από τις τεχνολογικές καινοτομίες.
- Οι προηγμένες τεχνολογίες αποτέλεσαν την κινητήρια δύναμη πίσω από την ανάπτυξη των μεταποιητικών βιομηχανιών, και θα διαδραματίσουν στις βιομηχανίες του μέλλοντος μεγαλύτερο ρόλο. Καθώς οι νέες τεχνολογίες αναδύονται, οι κατασκευαστές θα αναγκαστούν να τις υιοθετήσουν για να επιβιώσουν. Από την πλευρά τους, οι τεχνολογίες θα αλλάξουν τις βιομηχανίες πέρα από την αναγνώριση. Για παράδειγμα, η τεχνολογία της τρισδιάστατης εκτύπωσης (3D Printing) αλλάζει ήδη τον τρόπο σχεδιασμού σε πολλούς κατασκευαστές.
- Η εταιρία Gartner, Inc (εταιρία τεχνολογικών ερευνών) εκτιμά ότι το 2020 πάνω από 26 δισεκατομμύρια συσκευές θα είναι σε θέση να επικοινωνούν και να σηματοδοτούν μέσω του διαδικτύου. Η εταιρία Cisco εκτιμά η IoT market θα προσθέσει περισσότερα από $ 14 τρισεκατομμύρια στην παγκόσμια οικονομία, εκ των οποίων McKinsey επισημαίνει ότι τα 310 δισεκατομμυρία $ θα αντιπροσωπεύουν επιπρόσθετα έσοδα για τις επιχειρήσεις.
- Η αξία του IoT δεν είναι η τεχνολογία. Η πραγματική αξία βρίσκεται στη δημιουργία νέων επιχειρηματικών προτάσεων με τεράστιες δυνατότητες για νέες πηγές εσόδων, το κλειδί είναι η αγορά να κινηθεί προς νέα επιχειρηματικά μοντέλα και υπηρεσίες που θα τα υποστηρίζουν.

7. Επιπτώσεις στα Logistics και την εφοδιαστική αλυσίδα… (3/4)

SYSTEMS OF RECORD, DIFFFERENTIATION & INNOVATION

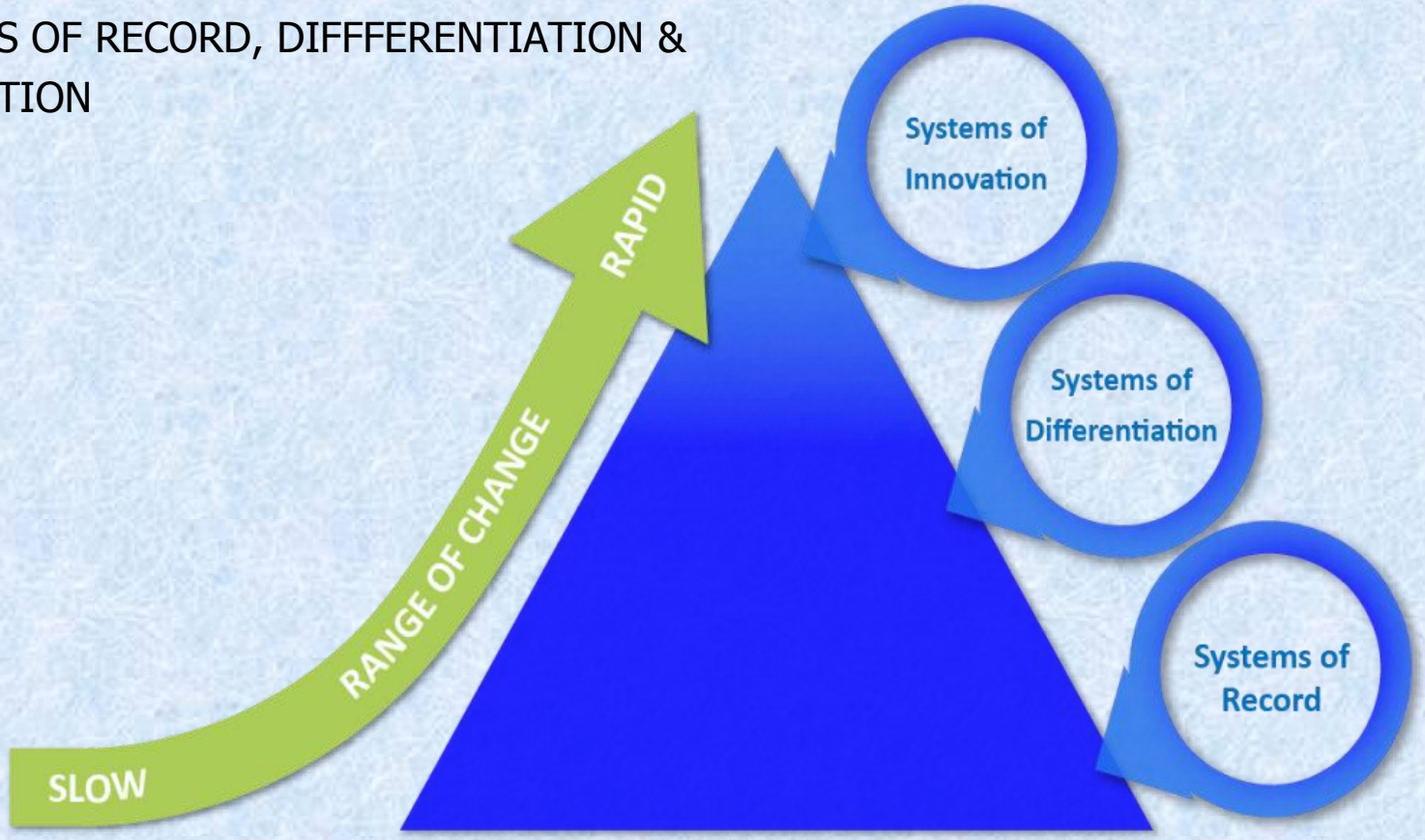

7. Επιπτώσεις στα Logistics και την εφοδιαστική αλυσίδα… (4/4)

DIGITAL INTERFACE IN TRANSPORT MEDIA

VIDEO-4: TRANSPORT TRENDS

8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα (e-freight, e-customs, e-commerce)… (1/9)

- Ένα θεμελιώδες ερώτημα που απασχολεί την σύγχρονη εφοδιαστική αλυσίδα είναι αν μπορεί να είναι αποδοτική και αποτελεσματική σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο επιχειρησιακό περιβάλλον με ραγδαίους ρυθμούς, με αυξημένες ανάγκες καταναλωτών, με σύνθετα δίκτυα εφοδιασμού και με τεράστιο όγκο πληροφοριών από ανόμοια και ανεξάρτητα πληροφοριακά συστήματα και εφαρμογές.
- Στα πλαίσια του παραπάνω ερωτήματος έχουν εμφανισθεί και εφαρμοσθεί πληροφοριακές πλατφόρμες από διάφορους φορείς οι οποίες φιλοδοξούν να μειώσουν το μεταφορικό κόστος (κυρίως στο διοικητικό-διαχειριστικό επίπεδο) όπως το e-freight, το e-customs και το e-commerce.
- Η IATA ανακοίνωσε από τον Ιούλιο του 2008 στην έκδοση του e-freight Handbook ενός οδηγού ο οποίος επικαιροποιείται κάθε χρόνο αναφορικά με την αντικατάσταση των έγγραφων πληροφοριών στην διακίνηση ενός φορτίου με ηλεκτρονική ανταλλαγή μηνυμάτων και δεδομένων.
- **Στο συγκεκριμένο project του e-freight από πλευράς IATA συμμετέχουν οι μεταφορείς φορτίων, οι διαμεταφορείς, οι φορείς επίγειας εξυπηρέτησης, οι τελωνειακές αρχές κλπ.**

8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα (e-freight, e-customs, e-commerce)… (2/9)

- IATA e-freight international monthly report, January 2019

Top-10 countries of origin (ranking by e-AWB volume)

Rank	(previous)	Country	e-AWB penetration (previous)	e-AWB penetration (current)
1	(1)	CN - People's Republic of China	65.7%	65.0%
2	(2)	US - United States of America	52.5%	52.4%
3	(3)	HK - Hong Kong (SAR), China	71.0%	71.8%
4	(4)	DE - Germany	59.0%	58.8%
5	(5)	KR - Korea (South)	74.1%	73.7%
6	(6)	SG - Singapore	80.2%	80.1%
7	(7)	IN - India	65.4%	66.0%
8	(8)	TW - Chinese Taipei	74.6%	74.7%
9	(11)	NL - Netherlands	66.7%	64.3%
10	(9)	JP - Japan	39.0%	36.9%

8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα (e-freight, e-customs, e-commerce)… (3/9)

- IATA e-freight international monthly report, January 2019

Top-10 airports of origin (ranking by e-AWB volume)

Rank	(previous)	Airport	e-AWB penetration (previous)	e-AWB penetration (current)
1	(1)	PVG - PuDong, Shanghai, CN	63.7%	63.5%
2	(2)	HKG - Hong Kong Int'l, Hong Kong, HK	71.0%	71.8%
3	(3)	ICN - Incheon International, Seoul, KR	75.0%	74.9%
4	(4)	SIN - Changi, Singapore, SG	80.2%	80.1%
5	(5)	FRA - Frankfurt Int'l, Frankfurt, DE	56.9%	56.7%
6	(6)	TPE - Taoyuan, Taipei, TW	72.7%	72.5%
7	(7)	AMS - Schiphol Airport, Amsterdam, NL	66.1%	63.8%
8	(8)	DXB - Dubai, Dubai, AE	93.1%	91.3%
9	(11)	LHR - Heathrow, London, GB	44.4%	43.7%
10	(13)	CDG - Charles De Gaulle, Paris, FR	53.9%	53.5%

8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα (e-freight, e-customs, e-commerce)… (4/9)

- IATA e-freight international monthly report, January 2019

Top-10 airlines (ranking by e-AWB volume)

Rank	(previous)	Airline	e-AWB penetration (previous)	e-AWB penetration (current)
1	(1)	CXG - Cathay Pacific Group	88.8%	90.1%
2	(2)	LH - Lufthansa Cargo	73.9%	74.3%
3	(3)	AKG - Air France - KLM Group	74.1%	74.7%
4	(4)	QR - Qatar Airways	85.7%	84.8%
5	(5)	SQ - Singapore Airlines	85.2%	86.4%
6	(6)	KE - Korean Air	67.1%	69.2%
7	(7)	EK - Emirates	40.8%	39.8%
8	(8)	CI - China Airlines	71.0%	71.2%
9	(9)	AA - American Airlines	75.1%	75.8%
10	(10)	CA - Air China	59.6%	64.0%

8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα (e-freight, e-customs, e-commerce)… (5/9)

- IATA e-freight international monthly report, January 2019

e-AWB international monthly report **January 2019**

	e-AWB penetration target December 2019
60.8%	e-AWB penetration this month
-0.4 p.p.	change vs. previous month

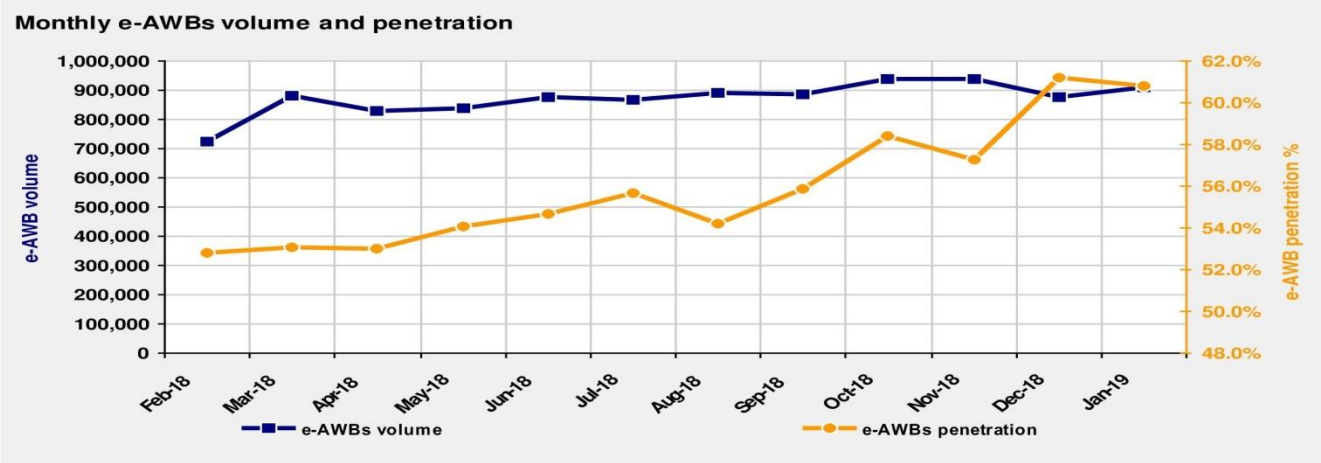

8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα (e-freight, e-customs, e-commerce)… (6/9)

E-commerce growth is the 'not-to-be-missed' opportunity!

Since 2005, global internet retail sales have grown above 20% a year on average according to Euromonitor International, much faster than traditional store-based sales.

+20%
per year

In addition to rising domestic volumes sent by large and small e-retailers, the fast-growing cross-border e-commerce market remains a key growth driver. The International Post Corporation (IPC) reported in its annual survey that between 2013 and 2015, e-commerce from Asia Pacific to Europe grew by 66%. The global value of e-commerce sales forecast for 2019 is expected to reach USD 3.5 trillion.

$3'500'000'000'000

value of global e-commerce forecast for 2019

8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα (e-freight, e-customs, e-commerce)… (7/9)

IATA

e-freight

e-CMR

eCUSTOMS BROKER

VIDEO-5: LUFTHANSA CARGO E-FREIGHT

8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα (e-freight, e-customs, e-commerce)… (8/9)

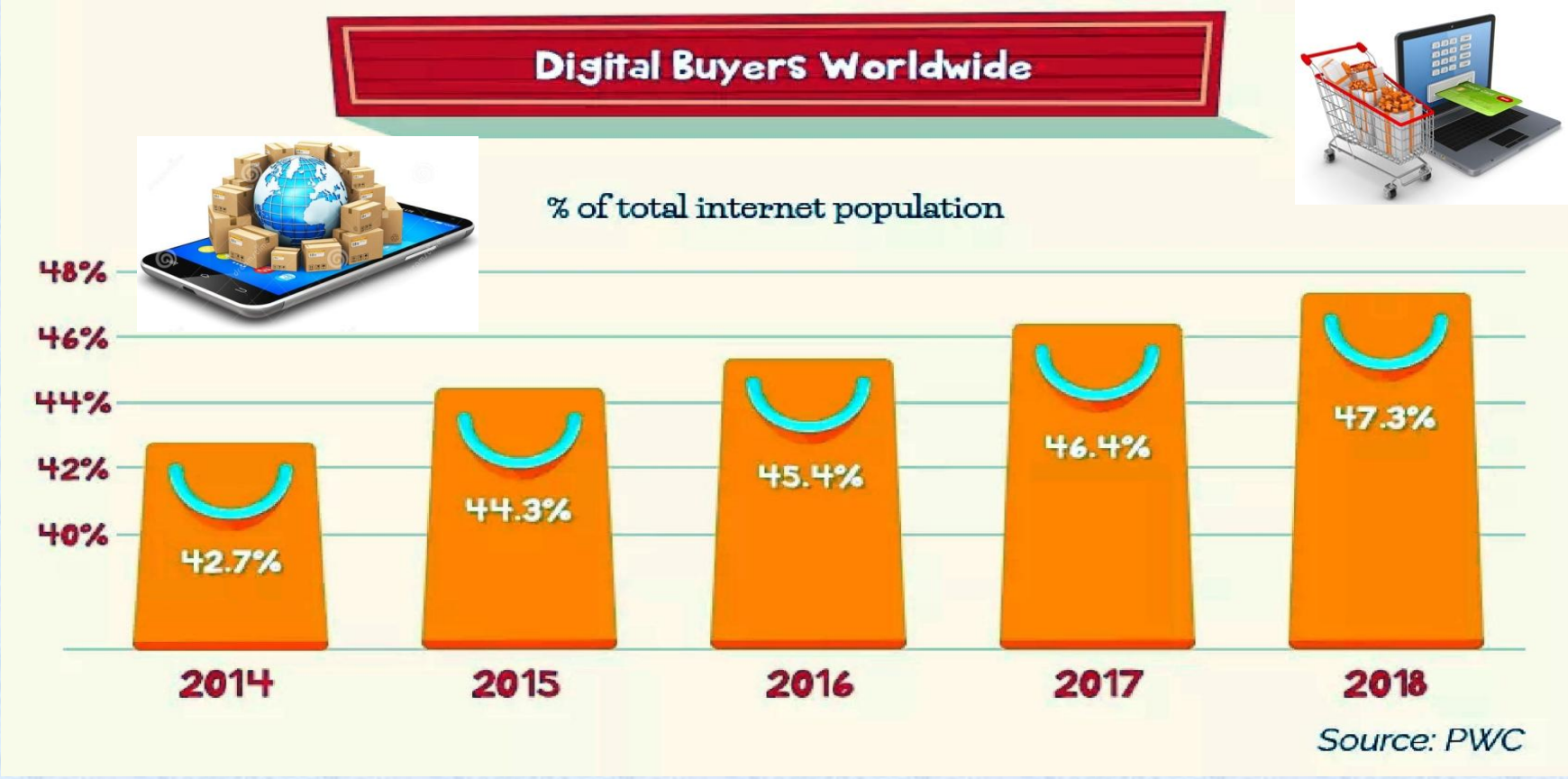

8. Ο ολοένα αυξανόμενος ρόλος της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα (e-freight, e-customs, e-commerce)… (9/9)

9. Χρήσεις της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα /Αποτελεσματική διαχείριση… (1/3)

- Οι κατασκευαστές όλων των μεγεθών, θα επενδύσουν στην αποδοτικότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας όχι μόνο εστιάζοντας στην αποτελεσματικότητα μιας αποθήκης αλλά επενδύοντας ολοένα και περισσότερο σε web-based εργαλεία, όπως π.χ. ένα σύστημα διαχείρισης της μεταφοράς που να επεξεργάζεται πιο αποτελεσματικά τις αποστολές με αποτέλεσμα περισσότερη προβολή και καλύτερο έλεγχο της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Καθώς ο κόσμος και η κοινωνία επηρεάζονται όλο και περισσότερο από την εξέλιξη της τεχνολογίας, η βιομηχανική παραγωγή παλεύει διαρκώς να συμβαδίζει με την σύγχρονη καταναλωτική ζήτηση. Η τεχνολογία παραγωγής και Logistics υπόσχονται να επιφέρουν αποτελεσματική διαχείριση στα δίκτυα παραγωγής και διανομής.
- Προκύπτουν αλλαγές επίσης στις τεχνολογίες κατασκευής υλικών όπου επιστημονικές εφευρέσεις τις τελευταίες δύο δεκαετίες έχουν να παρουσιάσουν νέα κράματα και νέα υλικά προς χρήση. Αυτά τα νέα υλικά μπορούν να επιτρέπουν σε ένα προϊόν που πρόκειται να κατασκευαστεί να αντέχει σε δύσκολες καιρικές συνθήκες, η να λειτουργεί σε αφιλόξενες ρυθμίσεις.

9. Χρήσεις της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα /Αποτελεσματική διαχείριση… (2/3)

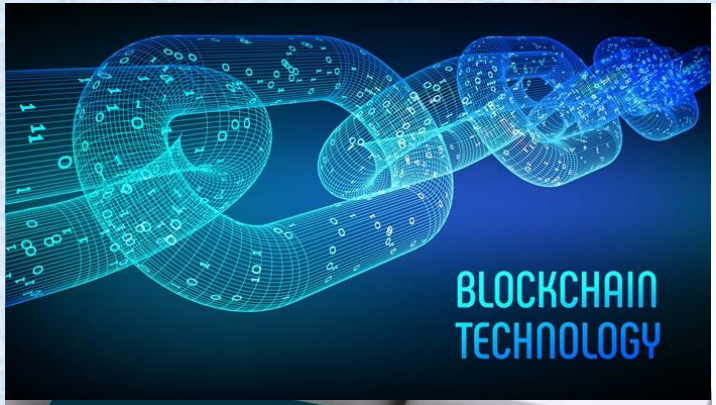

9. Χρήσεις της τεχνολογίας στην εφοδιαστική αλυσίδα /Αποτελεσματική διαχείριση… (3/3)

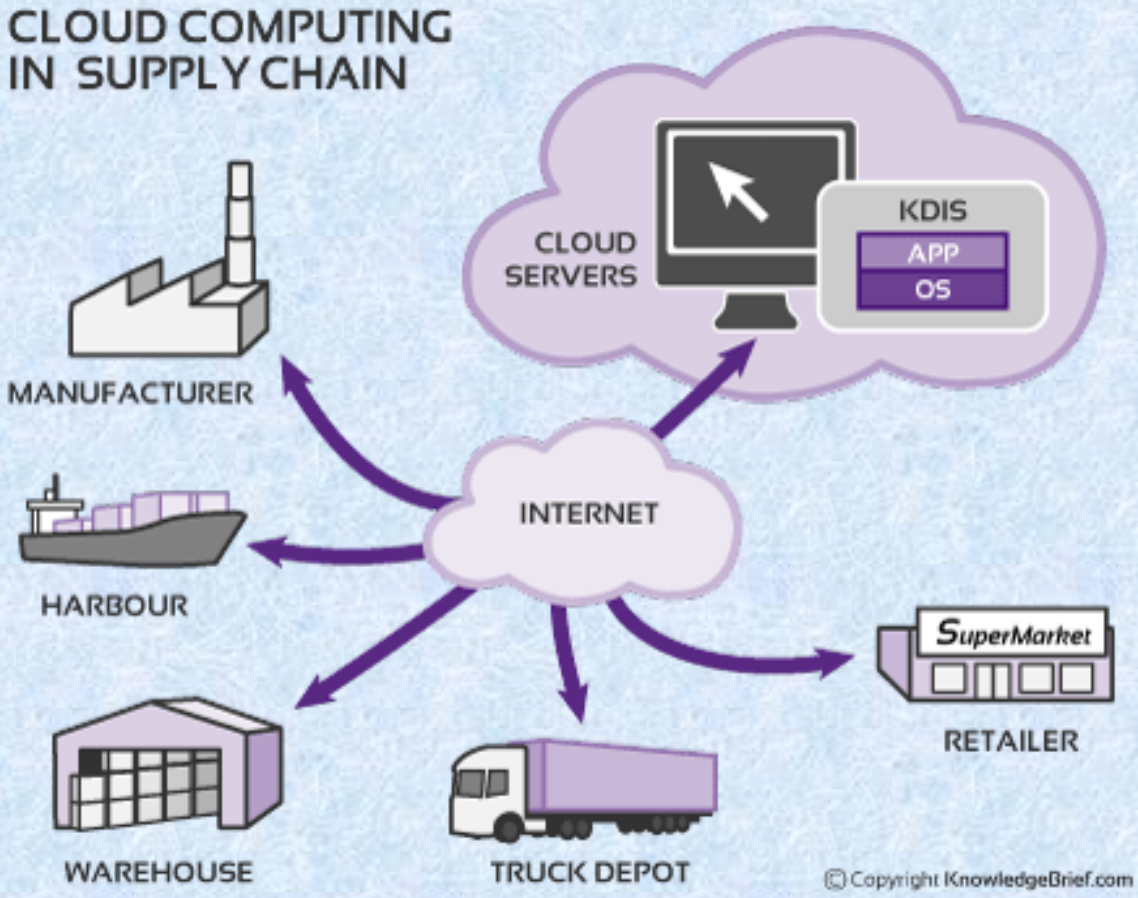

VIDEO-6: COOL STORAGE & LOGISTICS

10. Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον των μεταφορών και των συστημάτων διαχείρισης… (1/7)

- Η εξέλιξη της παραγωγής θα ήταν αδύνατη χωρίς την αύξηση της χρήσης της δύναμης της πληροφορικής. Όλες οι μεγάλες παραγωγικές μονάδες θα πρέπει να αυξήσουν την χρήση υπολογιστών υψηλών επιδόσεων. Δεδομένου ότι οι νέες τεχνολογίες παραγωγής θα παρέχουν ολοένα και μεγαλύτερο όγκο δεδομένων τα συστήματα διαχείρισης θα πρέπει να προσαρμοστούν ανάλογα, χρησιμοποιώντας καινοτόμους τρόπους για την ανάλυση και την διασύνδεση των πληροφοριών όπως είναι το internet των πραγμάτων (IoT). Η ψηφιακή σχεδίαση και η προσομοίωση θα αποτελέσουν καθημερινές πρακτικές για κάθε επιχειρηματική μονάδα.
- Ιστορικά, η Βιομηχανική Επανάσταση έχει θεωρηθεί ότι είναι το μεγαλύτερο άλμα στην εξέλιξη του σύγχρονου κόσμου, η τεχνολογική όμως επανάσταση είναι αυτή που θα αλλάξει πλήρως την φύση των επιχειρήσεων με τρόπους που θα κάνουν να φαίνεται η βιομηχανική επανάσταση ως ένας απλός σταθμός προς τον δρόμο για την αυτοματοποίηση.
- Αυτές οι τάσεις είναι σαφείς και σε αυτό η τεχνολογία θα συνεχίσει, όπως και κατά την τελευταία δεκαετία, να αποτελεί το όχημα για την αλλαγή στη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας.

10. Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον των μεταφορών και των συστημάτων διαχείρισης… (2/7)

- Ο Bill Gates έχει αναφέρει πως ο πρώτος κανόνας κάθε τεχνολογίας που χρησιμοποιείται σε μια επιχείρηση είναι ότι η αυτοματοποίηση που εφαρμόζεται σε αποδοτική λειτουργία θα μεγεθύνει την αποτελεσματικότητα. Το δεύτερο είναι ότι η αυτοματοποίηση που εφαρμόζεται σε αναποτελεσματική λειτουργία θα μεγεθύνει την αναποτελεσματικότητα.
- Η τεχνολογία θα μπορέσει να υπηρετήσει τα επιδιωκόμενα θετικά αποτελέσματα εάν εφαρμοστεί σύμφωνα με την στρατηγική των επιχειρήσεων που τηρούν τις βέλτιστες πρακτικές στη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να είναι ένα ουσιαστικό μέρος του συνόλου των διαδικασιών της εφοδιαστικής αλυσίδας. Οι εταιρίες θα πρέπει να επανεξετάζουν συνεχώς πώς μπορούν να βελτιώσουν τη διατήρηση, την αναβάθμιση, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση, των στοιχείων αυτών με οικονομικά αποδοτικό τρόπο.
- **Η βιώσιμη διαχείριση μιας εφοδιαστικής αλυσίδας αποσκοπεί στην αποτελεσματική διαχείριση του υλικού, των πληροφοριών, της ροής κεφαλαίου, των απαιτήσεων των πελατών και της εκμετάλλευσης της τεχνολογίας. Η επιβίωση συνεπάγεται προσαρμογή και συμμόρφωση στα νέα δεδομένα με παράλληλη αντιμετώπιση του έντονου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.**

10. Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον των μεταφορών και των συστημάτων διαχείρισης… (3/7)

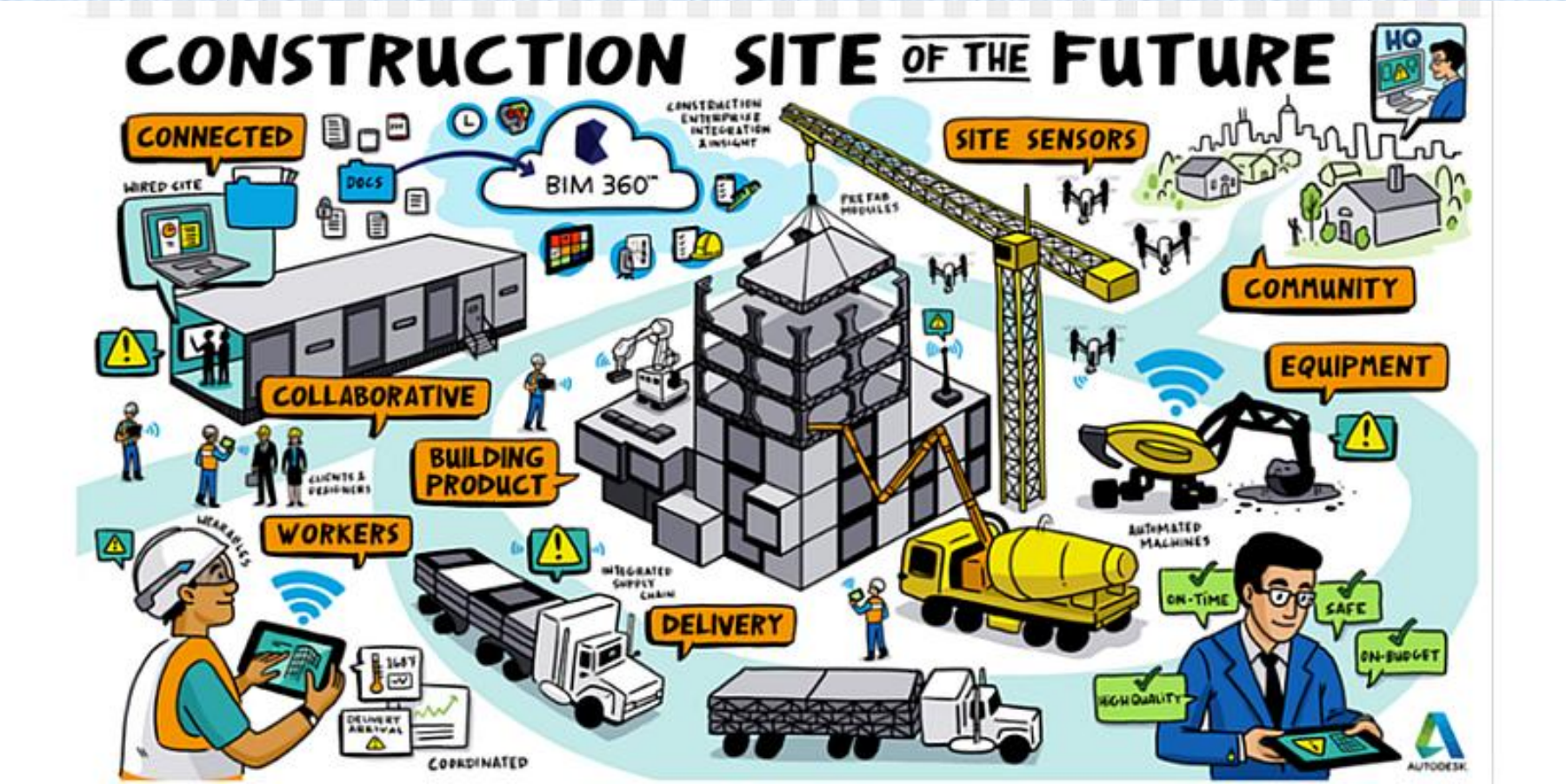

10. Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον των μεταφορών και των συστημάτων διαχείρισης... (4/7)

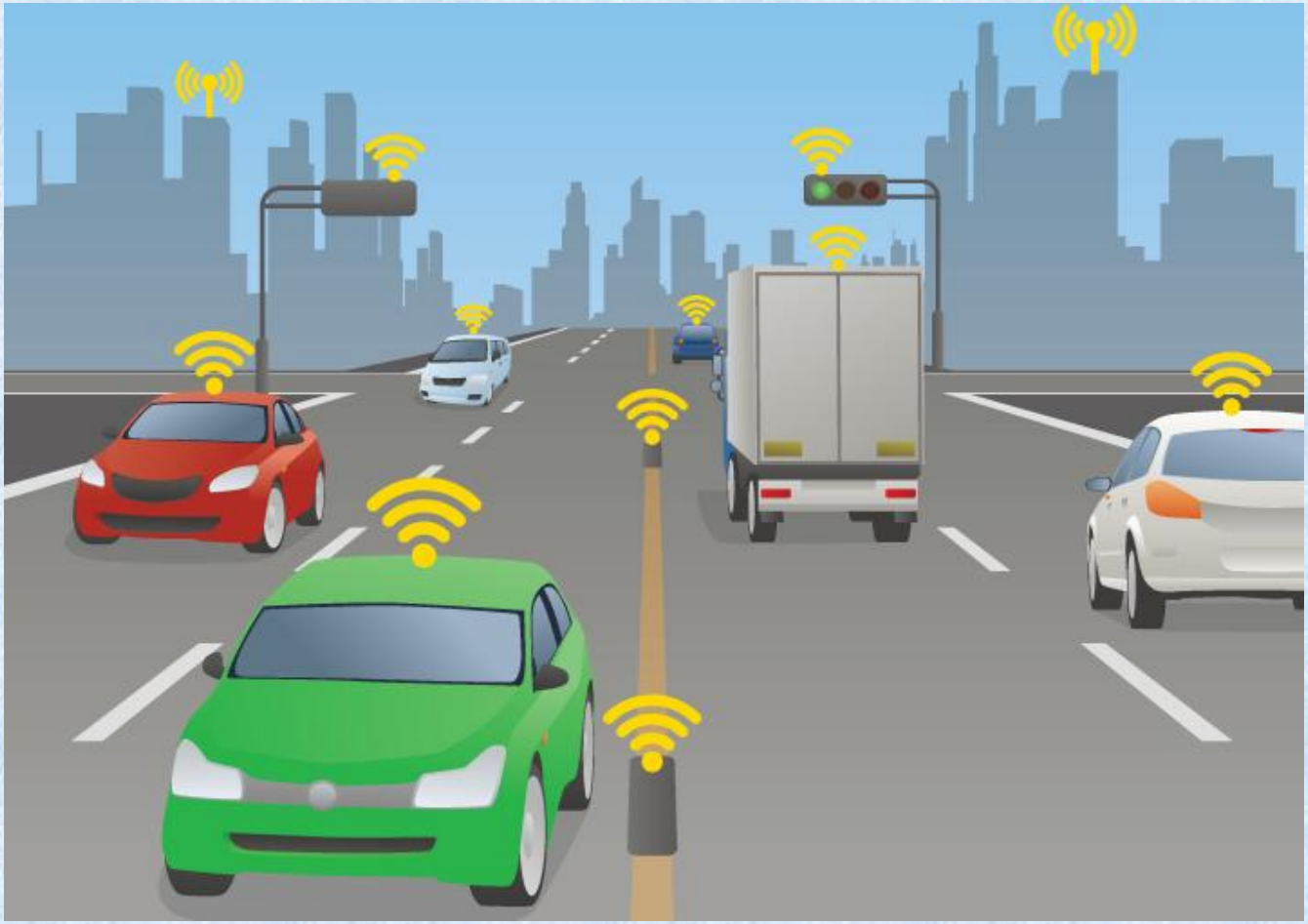

10. Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον των μεταφορών και των συστημάτων διαχείρισης… (5/7)

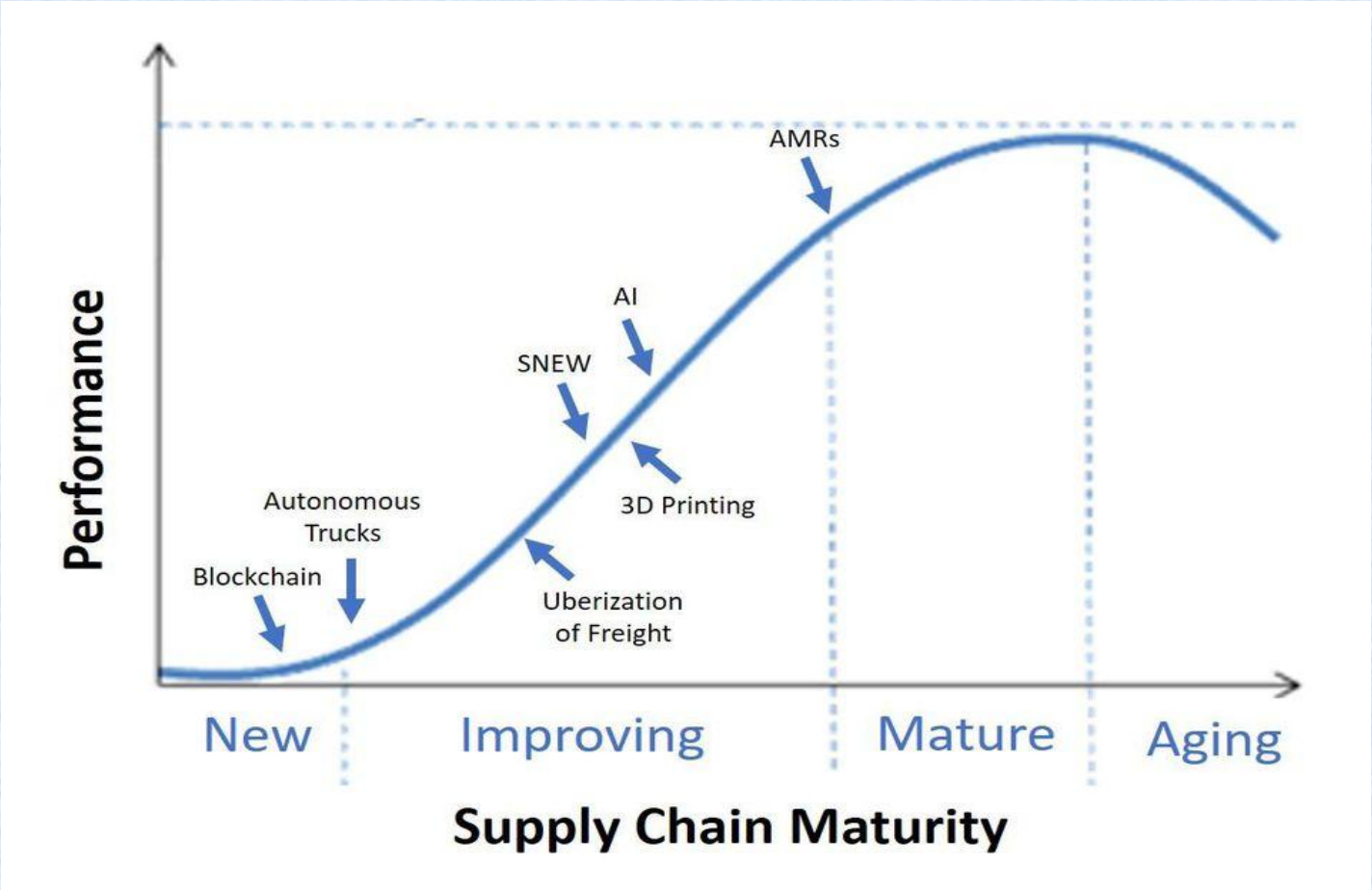

10. Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον των μεταφορών και των συστημάτων διαχείρισης… (6/7)

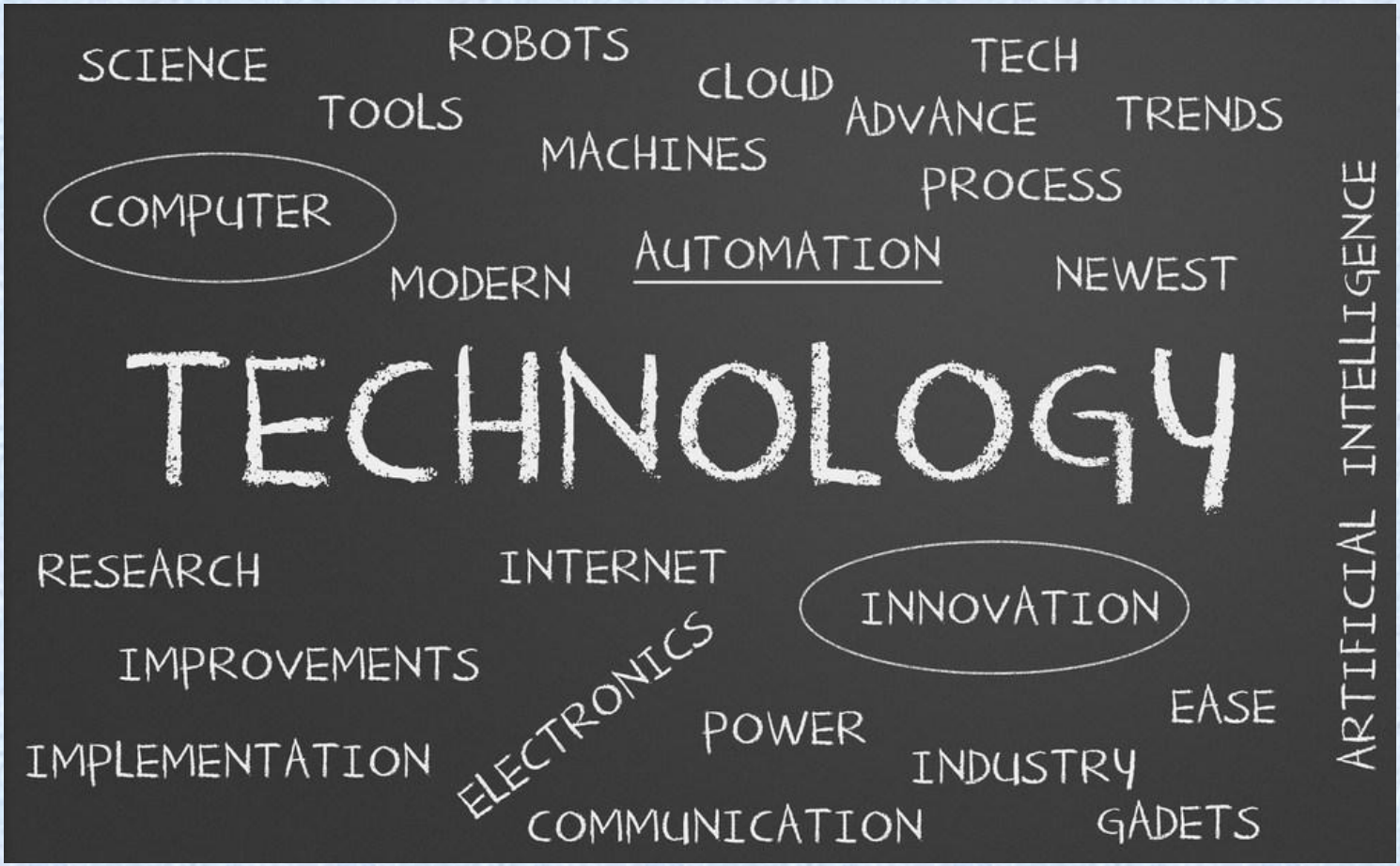

10. Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον των μεταφορών και των συστημάτων διαχείρισης… (7/7)

VIDEO-7: THE FUTURE OF EUROPEAN LOGISTICS

Γιώργος Γερούλης: Μη Επανδρωμένα Οχήματα (Γεωργία, Δασολογία, Προστασία Πολίτη …)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΣΧΟΛΗΣ ΙΚΑΡΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑ *« Η Ανάπτυξη της Πρωτογενούς & Δευτερογενούς Παραγωγής, της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών, σε ένα Περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας»*

«ΜΗ ΕΠΑΝΔΡΩΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Γεωργία, Δασολογία, Προστασία του Πολίτη»

Δρ Γεώργιος Γερούλης
Αντιπτέραρχος (Ι) ε.α.

Εισαγωγή

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ: Αύξηση παραγωγής, βελτίωση ποιότητας, μείωση κόστους παραγωγής, μείωση εργατικών χειρών, διαχείριση & έλεγχος από απόσταση, προστασία του περιβάλλοντος, εξοικονόμηση ενέργειας, ύδατος και βελτίωση συνθηκών εργασίας.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ: Οδηγεί στην ευφυή γεωργία, τον επαγγελματισμό και την εξειδικευμένη εκαπίδευση με τις ψηφιακές τεχνολογίες στην υπηρεσία του αγρότη.

ΔΑΣΟΝΟΜΙΑ: Αξιόπιστη – διαρκής Επιτήρηση, Αποτελεσματική Πυροπροστασία, υγιής εκμετάλλευση και διαχρονικής ασφάλιση του δασικού πλούτου, και της ζωογόνου προσφοράς των δασών στην ανθρωπογία του πλανήτη.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ: Διαρκής αστυνόμευση και προστασία των πολιτών και τηςδημοσίας και ιδιωτικής περιουσίας, επιτήρηση των συνόρων, των θαλασσίων μέσων και του φυσικού και ορυκτού πλούτου της χώρας

ΤΑ ΜΗ ΕΠΑΝΔΡΩΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Έχουν την δυνατότητα να συνεισφέρουν αποτελεσματικά σε όλα τα ανωτέρω, ενσωματώνοντας όλες τις σύγχρονες τεχνολογίες και την αξιοποίησή των με χαμηλό κόστος και μικρές απαιτήσεις εκπαίδευσης & εξειδίκευσης.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Δημιουργία νέας φιλοσοφίας επιχειρησιακής σχεδίασης

	WWII	Vietnam	Gulf War	OIF/OEF	Near Future	Distant Future
Planes	1,000 planes (B-17)	30 planes (F-4)	1 plane (F-117)	1 plane (F-16)	4 planes (MQ-X)	Swarm (Autonomous UAS)
People		60 crew	1 crew	1 crew	1 crew	Mission Commander
Targets	1 Target	1 Target	2 Targets	6 Targets	32 Targets	??? Targets
Tech	Mass Aircraft	Tactical Strike	Laser Munitions	GPS Munitions	MAC	Collaboration
C2	In-the-Loop	In-the-Loop	In-the-Loop	In-the-Loop	On-the-Loop	Out-of-the-Loop
Mgmt	Active	Active	Active	Active	Responsive	Passive

4

COMMITTED TO EXCELLENCE IN DEFENSE OF THE NATION

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών υποστήριξης χρήσεων μαζικής εκμετάλλευσης των drones

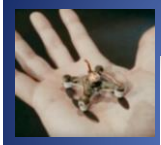

And for anyone who thinks little drones like these are not possible… machine learning has already helped small drones teach themselves to perform aerial maneuvers that human controllers cannot possibly perform. SO it's clearly on its way… And it's terrifying.

Drones στον ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ
Τα Drones δουλεύουν για τους Αγρότες
Ψηφιακή Τεχνολογία, ρομπότ, drones, νέα εργαλεία πληροφοριακών συστημάτων, στην υπηρεσία της Γεωργίας.
Ψεκάζουν με μεγάλη ακρίβεια λιπάσματα ή ζιζανιοκτόνα.
Το περιβάλλον ωφελείται από την μετριασμένη χρήση λιπασμάτων, γεωργικών φαρμάκων και νερού.
Μειώσεις υπάρχουν και στα καύσιμα λόγω αλγορίθμων βελτιστοποίησης δρομολογίων εντός και εκτός αγρού
Ευφυής γεωργία: Οι ψηφιακές τεχνολογίες στην υπηρεσία του αγρότη

Drones στην υπηρεσία των ΔΑΣΩΝ
Επιτροπή για τις Προοπτικές Διαχείρισης Πυρκαγιών Δασών και Υπαίθρου στην Ελλάδα
Επιτήρηση
Χαρτογράφηση
Ταχεία αναδάσωση
Έλεγχος γεωπονικών ενδιαφερό
Εποπτεία υλοτομίας
Η γεωργία αποτελεί μία από τις κυριότερες αιτίες της αποψίλωσης των δασών, καθώς τεράστιες δασικές εκτάσεις αλλάζουν χρήση για να καλλιεργηθούν
προστασία του περιαστικού δάσους του Σέιχ Σου από τις πυρκαγιές

Drones στην υπηρεσία του Πολίτη
Αστυνομευση - εποπτεία
Συντονισμός
Ρύθμιση κυκλοφορίας
Έλεγχος μετακινουμένων μέσων – φορτίων – πλοίων
Έλεγχος λιμένων, θαλασσών, ρύπανσης
Άμεση αξιολόγηση φυσικών καταστροφών
Ενημέρωση απάέρος πολιτών
Μεταφορά κρίσιμων υλικών Α' βοηθειών
Εφαρμογές γεωδεσίας – τοπογραφίας – υποστήριξης δικτύων ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΟΤΕ, Κινητής τηλ.
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ - ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

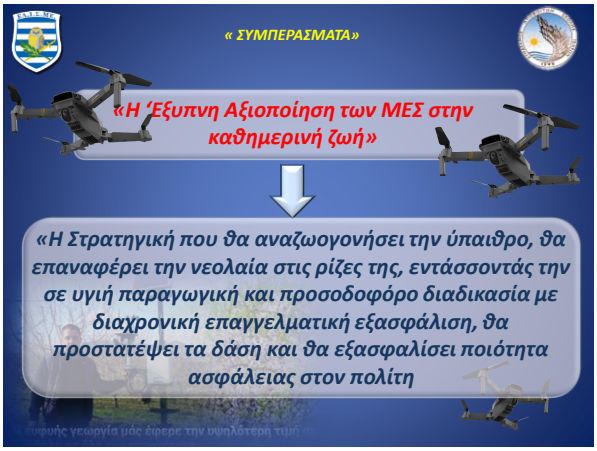
« ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ»
«Η Έξυπνη Αξιοποίηση των ΜΕΣ στην καθημερινή ζωή»
«Η Στρατηγική που θα αναζωογονήσει την ύπαιθρο, θα επαναφέρει την νεολαία στις ρίζες της, εντάσσοντάς την σε υγιή παραγωγική και προσοδοφόρο διαδικασία με διαχρονική επαγγελματική εξασφάλιση, θα προστατέψει τα δάση και θα εξασφαλίσει ποιότητα ασφάλειας στον πολίτη

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Λήξη & Διάφορα

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

ΛΗΞΗ ΗΜΕΡΙΔΑΣ -ΛΗΞΗ ΗΜΕΡΙΔΑΣ-ΛΗΞΗ ΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
Αιγίδα
ΛΑΡΙΣΑΣ
Ημερίδα: 30/3/2019, 09:00-19:00
Η Ανάπτυξη
της Πρωτογενούς & Δευτερογενούς Παραγωγής,
της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών,
σε ένα περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας.
Λαρισαϊκή Λέσχη

Συντονιστής
Αναστάσιος Μπασαράς,
Σμήναρχος (Μ) ε.α. Πρώην Ανώτερο Στέλεχος του ΝΑΤΟ,
Συγγραφέας.
Μέλος ΣΑΣΙ και Αντιπρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ
Νυμφευμένος με τη Λίνα Γριβάκου, Απέκτησαν 3 παιδιά,
Τον Κωνσταντίνο(+), Την Αργυρούλα (+) και τον Γιώργο

ΛΑΙΣΜΑ
Λαρισαϊκή Λέσχη
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ

Οι Συντονίστριες της Ημερίδας

Τσολάκη Κατερίνα: Διευθύντρια του Επιμελητηρίου Λάρισας. Απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ (τμήμα φιλολογίας

Εφη Χαραλαμπάκη, BS in Political Science, BA in International Affairs Florida State University. MS στο School of Conflict Analysis and Resolution, George Mason University (DC campus). Ερευνήτρια.

Λένα Τσιτσάρα, με Computer Science σπουδές στο Wilbur Wright College (Chicago, IL) των ΗΠΑ. Στα τελευταία 11 χρόνια εργάζεται στο τμήμα Επικοινωνίας & Δημοσίων Σχέσεων της EFA Ventures, που ειδικεύεται στον τομέα της Άμυνας, Ασφάλειας και Υψηλής Τεχνολογίας.

Χρήστος Ζώγας

Μπασαρός Αναστάσιος

Αργυρίδης Νίκος

Κυριαφίνης Πέτρος

Ευάγγελος ΓΕΩΡΓΟΥΣΗΣ

Γεροΰλης Γεώργιος

Ντούγκος Θάνος

Τριβέλλας Παναγιώτης

ΣΑΡΟΛΙΑΣ Λάμπρος

Μαρτζούκος Βασίλειος

Κοντογιάννης Νικόλαος

ΒΟΥΡΗΣ Κοσμά

Παπασπύρος Χαράλαμπος

Χρηστίδης Κοσμάς

Καλούση Γεωργία

Σταθόπουλος Βασίλειος

Γιαννακόπουλος Σωτήρης

Παπασωτηρίου Δημήτρης

THANK
You!

Ημερίδα: 30/3/2019, 09:00-19:00

Η Ανάπτυξη

της Πρωτογενούς & Δευτερογενούς Παραγωγής,

της Τεχνολογίας & των Υπηρεσιών,

σε ένα περιβάλλον Εθνικής Ασφάλειας.

Πιστοποιητικόν

Βεβαιούται ότι

Συμμετείχε στην ανωτέρω Ημερίδα!

Βασίλειος Μαρτζούκος
Πρόεδρος ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Ευάγγελος Γεωργούσης
Πρόεδρος Σ.Α.Σ.Ι.

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Φωτο-Αλμπουμ

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

PHOTO ALBUM

BY ANASTASIOS_BASARAS

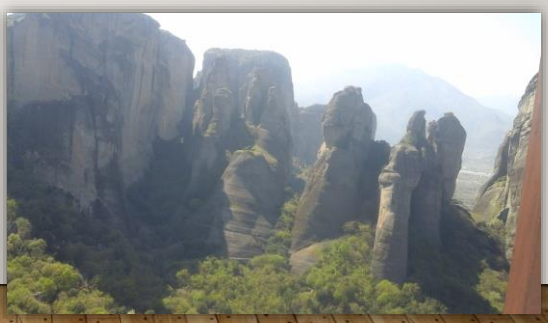

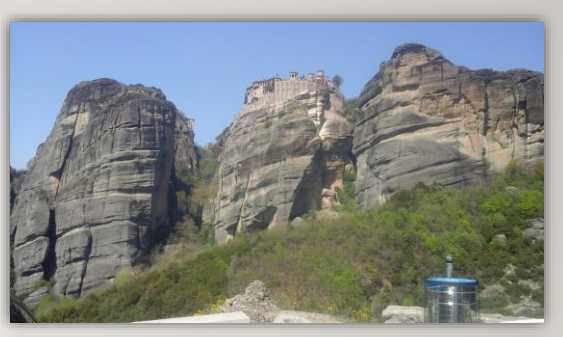

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Συντάκτης
Αναστάσιος Μπασαρας

Αθήνα 15 Απριλίου 2019

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών

Σύνδεσμος Αποφοίτων Σχολής Ικάρων